

KOKOUS- ASIAKIRJAT

15.–17.11.2019

Vasemmistoliiton puoluekokous
Kuopion Musiikkikeskus
Kuopionlahdenkatu 23, Kuopio

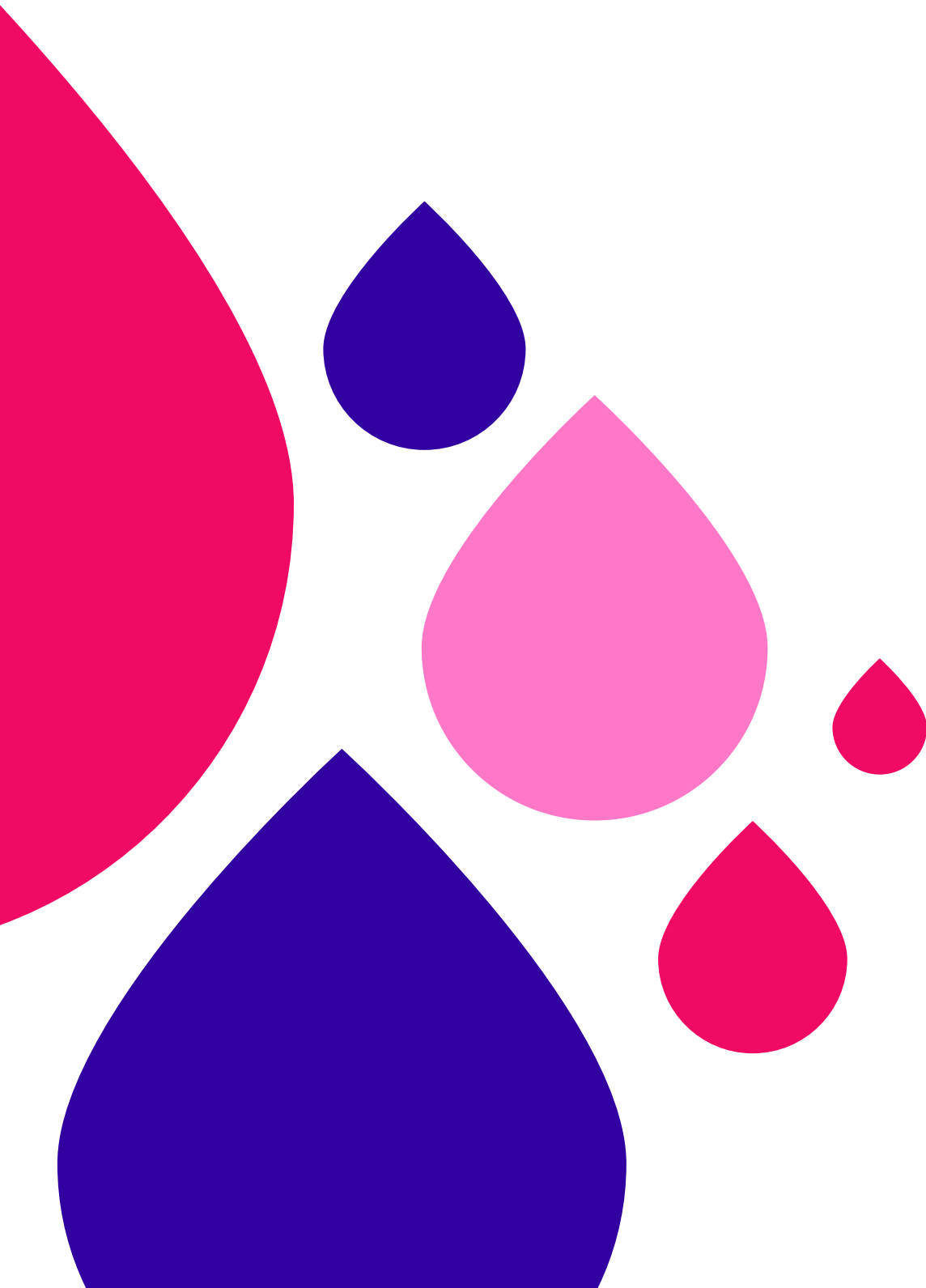
Nimi

Puhelinnumero

Kirjoita tähän nimesi ja puhelinnumerosi.
Mikäli kokousasiakirjat häviävät, ne voidaan palauttaa sinulle helpommin.
Kokousasiakirjojen säilyttäminen on erittäin tärkeää.

SISÄLLYS

5 Vasemmistoliiton tavoitteet 2020–2023
Poliittinen tavoiteohjelma

43 Puoluekokoukselle
2019 tehdyt aloitteet

103 Puoluehallituksen esitys sääntömuutoksista
puoluekokoukselle 2019

121 Jäsenmaksun
määräytymisperusteet

123 Päätösesitys
tilintarkastajista

VASEMMISTOLIITON TAVOITTEET 2020–2023 POLIITTINEN TAVOITEOHJELMA

1	Johdanto	6
2	Hyvinvointia 2020-luvulla	6
3	Hyvä toimeentulo, työelämä ja tulevaisuus	7
3.1	Turvaa muuttuvassa työelämässä	7
3.2	Nykyaikaista elinkeinopolitiikkaa	9
3.3	Kohti perustuloa	10
3.4	Loppu ylivelkaantumiselle	11
3.5	Kohtuuhintainen koti kaikille	13
4	Talous, joka on ihmistä varten	14
4.1	Reilumpi maailmantalous	14
4.2	Oikeudenmukainen verotus	17
4.3	Harmaa talous kuriin	18
5	Ympäristökestävä yhteiskunta	19
5.1	Ilmastokestävä talous	19
5.2	Vähemmän päästöjä	21
5.3	Hiilinielut kasvuun	23
5.4	Kestävä ruokajärjestelmä	24
5.5	Monimuotoinen ja puhdas luonto	25
6	Osaava, ajatteleva ja luova ihminen	26
6.1	Oppia kaiken ikää	27
6.2	Kulttuuria ja liikuntaa kaikille	29
7	Terve ja hyvinvoiva ihminen	30
7.1	Paremmat sosiaali- ja terveyspalvelut	30
7.2	Sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenteet kuntoon	32
7.3	Tukea kaiken ikää	33
8	Rauhan ja yhteistyön maailma	34
8.1	Suomi rakentaa rauhaa	35
8.2	Ihmisten Eurooppa	37
9	Oikeudenmukainen ja demokraattinen maa	38
9.1	Yhdenvertainen ja kaikille turvallinen Suomi	38
9.2	Inhimillinen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka	39
9.3	Kansanvaltainen ja yhdenvertainen oikeusvaltio	40

1 JOHDANTO

Politiikan onnistumista mitataan sillä, millaisen maailman jätämme lapsillemme. Vasemmistoliitto tekee tulevaisuuteen katsovaa politiikkaa ja rakentaa tasa-arvoista ja ympäristön kannalta kestävää yhteiskuntaa. Me rakennamme yhteiskuntaa, joka on hyvä kaikille, ei harvoille. Me teemme politiikkaa, joka takaa hyvän elämän edellytykset myös tuleville sukupolville.

Vaikka politiikan täytyy katsoa kauas, on tekojen aika nyt. Tämä tavoiteohjelma koostuu esityksistä, jotka voidaan toteuttaa lähivuosien aikana. Toteutuessaan nämä tavoitteet lisäävät hyvinvointia, ihmisten välistä tasa-arvoa sekä vapautta. Lisäksi ne varmistavat ihmisoikeuksien toteutumisen sekä mahdollisuuden työhön ja toimeentuloon. Ne myös lisäävät talouden kestävyyttä sekä edistävät ilmastonmuutoksen hillintää ja turvaavat luonnon monimuotoisuutta.

Me haluamme maailman ilman sotaa, sortoa, puutetta ja eriarvoisuutta. Me haluamme muuttaa luonnonvaroja kestävästi käyttävän fossiilitalouden ilmastoviisaaksi kiertotaloudeksi ja suojella luontoa ylikulutukselta. Yhteiskunnan on taattava edellytykset työhön ja toimeentuloon sekä tasavertaiseen osallistumiseen. Yhteiskunnan on tarjottava jokaiselle myös mahdollisuus itsensä kehittämiseen. Kaikille kuuluva vapaus voi toteutua vain demokraattisessa ja tasa-arvoisessa yhteiskunnassa.

Vasemmiston tavoittelemaa kokonaisvaltaista, maailmanlaajuista muutosta kohti tasa-arvoista ja ekologisesti kestävää yhteiskuntaa kuvataan Punavihreä Tulevaisuus -asiakirjassa. Vasemmistoliiton arvot määrittellään periaateohjelmassa.

2 HYVINVOINTIA 2020-LUVULLA

Yhteiskunnallisen tasa-arvon ja laajan hyvinvoinnin kannalta pohjoismainen hyvinvointivaltio on ollut maailman menestyksekkäin malli. Kun maailma ja yhteiskunta muuttuvat, on kuitenkin myös hyvinvointivaltion muututtava. Vasemmiston tehtävä on päivittää hyvinvointimallimme 2020-luvulle.

Yhteiskunnallisen muutoksen tahti on teknologisen kehityksen vuoksi yhä nopeampaa, maailma yhä keskinäisriippuvaisempi ja ympäristöongelmat uhkaavat yhteiskuntien vakautta ja tulevaisuutta. Vaikka maailmanlaajuisesti absoluuttinen köyhyys on vähentynyt, ovat eriarvoisuus sekä tulo- ja varallisuuserot kasvaneet.

Epävarmuuteen on vastattava luomalla turvaverkkoja, vahvistamalla ihmisten voimavaroja ja tekemällä politiikkaa, joka lisää yhdenvertaisuutta ja luo uskoa tulevaisuuteen – ei lietsomalla pelkoa tai sulkemalla rajoja.

Maailman muutokset voivat olla eriarvoisuutta kasvattavia tai pienentäviä riippuen siitä, milloin laisten arvojen pohjalle rakennamme politiikkaamme, miten taitavasti ennakoimme kehitystä ja miten rohkeasti uskallamme tehdä tulevaisuuteen katsovia päätöksiä.

Keskeisimmät haasteemme ovat ilmastonmuutoksen hidastaminen, taloudellisen tasa-arvon lisääminen, työmarkkinoiden murrokseen vastaaminen, luonnon monimuotoisuuden suojeleminen sekä ihmisten hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden turvaaminen. Nämä haasteet edellyttävät kirkasta visiota tulevaisuudesta, ja näiden ongelmien ratkaiseminen on asetettava läpileikkaavaksi tavoitteeksi aivan kaikkeen päätöksentekoon.

Yhteiskunnalliset ja teknologiset muutokset, väestön ikääntyminen sekä siirtyminen vähähiiliseen elämäntapaan ovat keskeiset hyvinvointivaltiomme perustaan vaikuttavat haasteet. Hyvinvointipalveluita on heikennetty eivätkä vanhat hyvinvointirakenteet enää kaikissa tilanteissa onnistu takaamaan hyvinvointia, toimeentuloa ja tasa-arvoisia elämän edellytyksiä kaikille. Toisaalta vähähiilinen elämäntapa edellyttää valtavia muutoksia tuotantoon, kulutukseen ja elämäntapoihimme.

Ratkaisuna näihin aikamme suuriin haasteisiin tarvitsemme nykyistä tiukempaa sitovaa ympäristösääntelyä sekä todellisten vaikutusten mukaista ympäristöhaittojen hinnoittelua. Ilmastokeskittävä elämä on mahdollistettava kaikille. Lisäksi tarvitsemme panostuksia infrastruktuuriin ja tutkimukseen. Sosiaaliturvaa on uudistettava tuomaan tukea vaihteleviin elämäntilanteisiin. Julkiset palvelut on päivitettävä niin, että lähtökohtana ovat ihmisten tarpeet sekä ongelmien ennaltaehkäisy. Verotuksen on tasattava tulo- ja varallisuuseroja nykyistä paremmin. Koulutustason lasku on käännettävä nousuksi ja koulutusjärjestelmän on tasattava perhetaustasta johtuvia eroja sekä mahdollistettava jatkuva oppiminen. Työllisyyspolitiikassa on keskityttävä osaamisen, työkyvyn, tuottavuuden ja työolojen kehittämiseen sekä hylättävä ihmisten kyykyttäminen ja kikyttäminen.

Inhimillisyys, tasa-arvo, vapaus sekä ylisukupolvinen kestävyys on ankkuroitava kaikkea päätöksentekoaamme ohjaaviksi arvoiksi. Näin luomme turvaa, mahdollisuuksia ja tulevaisuuden uskoa sekä autamme suomalaisia navigoimaan muutosten ja epävarmuuden keskellä.

3 HYVÄ TOIMEENTULO, TYÖELÄMÄ JA TULEVAISUUS

Työ on tärkeä kysymys paitsi yhteiskunnallisesti myös yksilön kannalta. Työ luo arvoa ja rakentaa yhteiskuntaa, työ tuottaa hyvinvointia ja toimeentuloa. Toisaalta työ voi myös kuormittaa ihmistä ja huonosti organisoitu tai kohdistettu työ voi aiheuttaa yhteiskunnallisia ongelmia. Työtä voi olla liikaa tai liian vähän.

Työ ja työn tekemisen tavat muuttuvat juuri nyt nopeasti. Yhteiskunnan sääntelyn ja sosiaaliturvan on tunnistettava työn uudet muodot ja luotava turvaa myös muuttuvilla työmarkkinoilla. Sosiaaliturvajärjestelmämme on uudistettava vastaamaan muuttuneeseen työelämään ja tuomaan paremmin turvaa myös pätkä- ja silpputyöntekijöille sekä itsensätyöllistäjille. Suomen sosiaaliturvajärjestelmä on uudistettava kokonaisvaltaisesti niin, että se luo turvaa ja kannusteita muuttuvassa työelämässä ja takaa kaikille toimeentulon myös vaihtelevissa elämäntilanteissa. Perusturvan tasoa on nostettava.

Työttömyys on yhteiskunnan epäonnistumista, eikä siitä yleensä voi syyttää yksilöä. Valtion tehtävä on vähentää työttömyyttä aktiivisella työvoimapolitiikalla, elinkeinopolitiikalla, koulutuspolitiikalla sekä paremmilla palveluilla. Julkisen sektorin on kannettava vastuunsa työllisyydestä ja valtion on taattava pitkäaikaistyöttömille oikeus palkkatuettuun työhön.

Pienten tulojen ohella yksi merkittävä toimeentulovaikkeitä aiheuttava tekijä on asumisen korkea hinta. Kallis asuminen aiheuttaa ongelmia jopa työssäkäyville, erityisesti pääkaupunkiseudulla. Asumisen hinnan hillitsemistä ei voi jättää vain markkinoiden varaan, vaan tarvitaan aktiivista asuntopolitiikkaa ja runsaasti lisää kohtuuhintaista asuntotuotantoa. Asumisen kalteus on myös yksi syy ylivelkaantumisen lisääntymiseen. Kansalaisten ylivelkaantumista ja luottohäiriömerkintöjä voidaan estää asuntopolitiikan ohella turvaamalla toimeentuloa ja vähentämällä köyhyyttä. Olennaista on kuitenkin myös luottomarkkinoiden nykyistä tiukempi sääntely sekä se, että ylivelkaantuneille luodaan aitoja mahdollisuuksia talousongelmista nousemiseksi. Asumisen korkeaan hintaan puuttumalla ja ylivelkaantumista ehkäisemällä voidaan myös parantaa työllistymisen kannusteita ja vaikuttaa myönteisesti työllisyyteen.

3.1 TURVAA MUUTTUVASSA TYÖELÄMÄSSÄ

Me haluamme nostaa Suomen tasa-arvoisen työelämän kärkimaaksi. Se edellyttää työelämän laadun ja työhyvinvoinnin kehittämistä sekä sitä, että työehtoista pidetään huolta työn muutoksen keskellä ja että työnteko mahdollistetaan mahdollisimman monelle.

Työn sisällöt ja ansaintamallit ovat muutoksessa. Tämä on tosiasia, jota ei voi sivuuttaa. Muun muassa digitalisaatio, robotisaatio, tekoäly ja big data muuttavat merkittävästi koko yhteiskuntaamme. Perinteinen teollisuustyö on vähentynyt ja tilalle on syntynyt erityisesti huonoilla työehdoilla varustettua palvelualojen työtä sekä korkeaa osaamista vaativaa

01 asiantuntijatyötä. Pätkä- ja silpputöistä ei voi enää puhua epätavallisina työn tekemisen muo-
02 toina – sen verran vakiintunut ja yleinen osa ne ovat suomalaisia työmarkkinoita. Myös erilaiset
03 alustatyön ja itsensä työllistämisen muodot ovat lisääntyneet. Työn tekemisen tavat ja työsuhtei-
04 den muodot ovat muuttuneet ja työelämä on monien kokemusten mukaan muuttunut aiempaa
05 epävarmemmaksi. Kehitys muuttaa työntekemisen tapoja, hävittää vanhoja työtehtäviä ja luo
06 uusia sekä asettaa uusia vaatimuksia työntekijöiden taidoille ja kyvyille. Siksi yhteiskunnan on
07 omalta osaltaan pystyttävä vastaamaan työn muutoksen vaatimuksiin ja luomaan ihmisille tur-
08 vaa ja osaamista muuttuvassa työelämässä.

09 Työelämän murros ja epävarmuus kasvattavat ihmisten kuormitusta ja stressiä. Sen vasta-
10 painoksi on luotava nykyistä paremmat mahdollisuudet joustaviin työaikajärjestelyihin, työn ja
11 perhe-elämän yhteensovittamiseen sekä osaamisen päivittämiseen. Useat suomalaiset kokevat,
12 että palkankorotuksen sijaan heidän hyvinvointiaan kasvattaisi eniten mahdollisuus vapaa-ajan
13 lisäämiseen tai muunlaiseen työehtojen parantamiseen. Mahdollisuus lyhennettyyn työpäivään
14 tai -viikkoon voi olla tärkeää myös perhesyistä, siis lasten tai vaikkapa iäkkäiden vanhempien
15 hoitamisen takia. Tämä voisi tarkoittaa lisää lomapäiviä tai viikoittaisen työajan lyhentämistä.
16 Tämän kaltainen kompensatio tuottavuuden kasvusta olisi myös ympäristön ja yhteisöllisyyden
17 kannalta kulutusmahdollisuuksien lisääntymistä parempi vaihtoehto.

18 Samalla kun toiset kärsivät liiallisen työtaakan alla, osa suomalaisista kärsii pätkä- ja silppu-
19 työsuhteiden aiheuttamasta epävarmuudesta. Työlainsäädäntöä on kehitettävä siten, että kaikille
20 taataan työehtosopimuksia täydentävä minimituntipalkka. Lisäksi on vahvistettava periaatetta
21 siitä, että työvoimatarvetta täytetään pysyvällä työvoimalla erilaisten silpputyön ja näennäisyrittä-
22 täjyysmuotojen sijaan. Samalla kun itsensä työllistäjien ja pienyrittäjien asemaa on parannet-
23 tava, haluaa vasemmistoliitto suitsia erilaisia pakko- ja näennäisyrittäjyyden muotoja, joiden
24 ainoa tarkoitus on työnantajariskin ja -kulujen siirto työntekijöille.

25 Julkisen sektorin tulee ottaa vastuu työttömyyden purkamisesta huolehtimalla vakaasta
26 taloudellisesta kehityksestä, korkeasta investointiasteesta sekä aktiivisesta työvoimapolitiikasta.
27 Erityisesti tarvitaan täsmätoimia nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työllistämise-
28 seksi. Viime kädessä julkisen sektorin tulee taata työpaikka yli kaksi vuotta työttömänä olleille.

29 Työelämän sukupuolittuneisiin ongelmiin, kuten palkkaepätasa-arvoon, työmarkkinoiden
30 sukupuolittuneisuuteen, epätyypillisten työsuhteiden kasaantumiseen, raskaussyrjintään ja häi-
31 rintään on puututtava uusilla ja päätettävissä keinoilla. Maahanmuuttajien ja vierastyöntekijöi-
32 den hyväksikäyttämiseen ja alipalkkaukseen työmarkkinoilla on puututtava nykyistä jämäkäm-
33 min. Suomessa kaikille on taattava lakien ja työehtosopimusten mukaiset palkat ja työehdot.

34 Vasemmistoliitto haluaa tukea sopimisen kulttuuria työmarkkinoilla. Vaikka lainsäätävä
35 tekee lopulliset ratkaisut, monet asiat on parasta sopia kolmikantaisesti. Sopiminen edellyttää
36 kuitenkin tasapainoista neuvotteluasetelmaa, ei sanelua. Paikallista sopimista voidaan ja sitä
37 pitää edistää, mutta kuitenkin työ- ja virkaehtosopimusten puitteissa.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Taataan kaikille subjektiivinen oikeus opinto-ohjaukseen läpi työuran.
- Lakkautetaan työvoimapolitiittiset karenssit ja muut työttömien rangaistuselementit.
- Kriminalisoidaan alipalkkaus. Parannetaan ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön ja ihmiskaupan valvontaa.
- Saatetaan Suomessa voimaan Euroopan sosiaalisen peruskirjan artiklan 4.3 kohtuullista palkkaa koskeva säännös. Näin saadaan käytännössä määriteltyä kansallinen palkkojen vähimmäispalkkataso, joka turvaa kohtuullisen palkan niille, joilla ei ole työ- ja virkaehtosopimusten turvaa.
- Turvataan työntekijöiden oikeus saada heille kuuluvat palkkasääntävät esimerkiksi palkkaturvaa kehittämällä.
- Annetaan ammattiliitoille kanneoikeus ja vahvistetaan luottamushenkilöiden toimintaedellytyksiä ja tiedonsaantia.

- 01 • Turvataan palkansaajiin rinnastettaville itsensätyöllistäjille samat oikeudet, jotka
- 02 työsopimuslaki takaa työsopimussuhteessa oleville.
- 03 • Tehdään selvitys alustataloudessa työskentelevien asemasta ja valmistellaan
- 04 alustatyölle reilut pelisäännöt.
- 05 • Kannustetaan sekä julkista että yksityistä sektoria käynnistämään työajan
- 06 lyhentämiskokeiluja työllisyyden edistämiseksi, työelämän laadun parantamiseksi ja
- 07 työn tuloksellisuuden parantamiseksi.
- 08 • Uudistetaan vuorotteluvapaajärjestelmä. Vuorotteluvapaan hyödyntäminen on
- 09 oltava mahdollista 10 vuotta töissä olleille. Vuorotteluvapaan ajaksi tulee voida
- 10 palkata kuka tahansa tehtävään soveltuva työtön työnhakija.
- 11 • Toteutetaan tasa-arvoinen perhevapaaudistus 6+6+6-mallin mukaisesti ja
- 12 mahdollistetaan perhevapaiden aiempaa tasaisempi jakaminen.
- 13 • Kehitetään uutta läheisvapaamallia, jonka avulla saattohoitopotilaan omainen voi
- 14 ansiosidonnaisen tuen turvin hoitaa omaistaan kotona määräjän.
- 15 • Toteutetaan palkkatasa-arvo-ohjelma, jossa matalapalkka-aloille tehdään muita
- 16 suurempia korotuksia (niin sanotut tasa-arvoerät).
- 17 • Luodaan palkkaeroja anonyymisti seuraava tietokanta, joka mahdollistaa suku-
- 18 puolten välisten palkkaerojen korjaamisen esimerkiksi tulorekisteriä hyödyntämällä.
- 19 • Annetaan työnantajille kolme vuotta aikaa kuroa mahdollinen sukupuolten välinen
- 20 perusteeton palkkaero umpeen. Kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen perusteetto-
- 21 mista palkkaeroista säädetään uhkasakko.
- 22 • Luodaan jokaiselle työpaikalle turvallisen tilan säännöt ja koulutetaan työsuojelu-
- 23 valtuutetut toimimaan häirintäyhdyshenkilöinä.
- 24 • Kehitetään nimetön ja suojattu ilmoituskanava, niin sanottu whistleblower-järjes-
- 25 telmä, jolla häirinnästä ja muista työpaikalla tapahtuvista väärinkäytöksistä voidaan
- 26 ilmoittaa matalalla kynnyksellä ja turvallisesti. Turvataan aluehallintovirastojen
- 27 työsuojeluvalvonnan voimavarat.
- 28 • Otetaan käyttöön automaattinen palkkatukimalli, jolla kannustetaan yrityksiä
- 29 rekrytoimaan pitkäaikaistyöttömiä, osatyökykyisiä ja nuoria työttömiä sivukuluja
- 30 alentamalla
- 31 • Laajennetaan julkisen sektorin työllistämismisvelvoitetta asteittain. Säädetään kaikille
- 32 yli 24 kuukautta työttömänä olleille subjektiivinen oikeus palkkatuettuun työhön
- 33 yrityksissä, kunnissa tai kolmannella sektorilla.
- 34 • Kartoitetaan ja korjataan kehitysvammaisten työtoiminnan ongelmat. Jatkossa työ-
- 35 toiminnasta saatavan päiväkorvauksen on ylitettävä osallistumisen vaatimat menot.
- 36 Työsuhteen tunnusmerkit täyttävästä työstä on maksettava kehitysvammaiselle
- 37 palkka ja siitä saatava työhön kuuluva suoja.
- 38 • Edistetään paikallista sopimista työehtosopimusjärjestelmän puitteissa. Työntekijä-
- 39 osapuolella tulee olla sopimusten tulkintaetuoikeus.
- 40
- 41
- 42

3.2 NYKYAIKAISTA ELINKEINOPOLIITIKKAA

43 Vasemmistolainen elinkeinopolitiikka vahvistaa työllisyyttä, painottaa yritysvastuuta ja takaa
 44 yrityksille tasapuoliset kilpailuedellytykset. Valtion on taattava, että yritykset voivat toimia lail-
 45 lisessa ja ennustettavassa ympäristössä. Yritysten on voitava luottaa siihen, että yhteiskunnan
 46 perusinfrastruktuuri toimii ja julkinen valta kouluttaa niiden käyttöön osaavaa työvoimaa. Yri-
 47 tysten on kannettava yhteiskunnallinen vastuunsa työoloista, ihmisoikeuksista ja ympäristöstä.

48 Elinkeinoelämän taloudellisen menestyksen ehto modernissa maailmassa on osaavan ja työky-
 49 kyisen työvoiman saatavuus. Parasta elinkeinopolitiikkaa onkin pitää huolta ihmisten työkyvystä ja
 50 koulutuksesta läpi työelämän. Lisäksi valtio voi tukea elinkeinoelämää satsaamalla tutkimukseen ja
 51 tuotekehitykseen, sillä tuottavuuden kasvu on merkittävä tekijä taloudellisen menestyksen takana.

52 Sen sijaan valtio ei voi taata yritysten menestystä jakelemalla yhä enemmän yritystukia –
 53 erityisesti jos ne kohdistuvat olemassa olevan toiminnan ylläpitämiseen tai saastuttamiseen.

01 Yritystukia on uudistettava niin, että ne tukevat yritysten tasapuolisia kilpailuedellytyksiä sekä
02 niin, että tuet suunnataan pois ympäristölle haitallisista tuista. Tutkimus-, tuotekehitys- ja inno-
03 vaatiotukia on sen sijaan lisättävä. Panostamalla TKI-tukiin voidaan kehittää myös suomalaista
04 perusteollisuutta siten, että käytettävistä raaka-aineista saadaan irti enemmän jalostusarvoa,
05 vientituloja ja työtä.

06 Työllisyyden paraneminen on viime vuosina kohdistunut pieniin ja keskiisuuriin yrityksiin.
07 Elinkeinopoliitiikan on tuettava erityisesti aloittelevia pienyrittäjiä erilaisilla tuen muodoilla sekä
08 vahvistamalla yrittäjien sosiaaliturvaa ja eläkejärjestelmää.

09 Valtion on oltava aktiivinen omistaja. Valtio voi yritysomistusten kautta toisaalta saada
10 tuloja, toisaalta kehittää ja monipuolistaa suomalaista elinkeinorakennetta, tukea työllisyyttä ja
11 varmistaa kriittisten yhtiöiden suomalainen omistajuus. Valtio-omisteisten yritysten on toimit-
12 tava esimerkillisesti sosiaalisen ja ympäristövastuun näkökulmasta.

13 Markkinoilla toimii muitakin kuin perinteisiä yrityksiä. Osuuskunnilla ja yhteiskunnalli-
14 silla yrityksillä on tärkeä ja toivottavasti tulevaisuudessa aiempaa suurempi yhteiskunnallinen
15 rooli. Vaihtoehtoiset tavat organisoida taloudellista toimintaa mahdollistavat toiminnan ilman
16 suuria tuottovaatimuksia ja mahdollistavat voiton lisäksi muiden seikkojen huomioon ottamisen
17 toiminnassa.

19 Vasemmistoliiton tavoitteet:

- 21 ● Parannetaan itsensätyöllistäjien asemaa ottamalla käyttöön työttömyysturvan
22 ennakkopäätösjärjestelmä ja yhdistelmävakuutus ja ulottamalla työttömyysturvan
23 suojaosa kaikkiin tuloihin.
- 24 ● Tuetaan kotimaisia pienyrittäjiä nostamalla arvonlisäverollisen myynnin alarajaa
25 25 000 euroon ja huojennuksen ylärajaa 39 000 euroon.
- 26 ● Otetaan huomioon elinkeinoelämän kuljetustarpeet liikennehankkeista päätettäessä.
- 27 ● Selvitetään keinoja parantaa pienyrittäjien sosiaali- ja eläketurvaa.
- 28 ● Vähennetään heikkovaikuttaisia yritystukia ja karsitaan ympäristölle haitallisia tukia.
- 29 ● Lisätään tukia yritysveloisiin innovaatio- ja tuotekehitystoimintaan.
- 30 ● Lisätään valtio-omistamisen aktiivisuutta. Valtion enemmistöomisteisissa yhtiöissä
31 noudatetaan hyvää työnantajapolitiikkaa ja vastuullista ympäristöpolitiikkaa.
- 32 ● Pyritään monipuolistamaan suomalaista elinkeinorakennetta strategisella otteella
33 luovien alojen, palvelualojen ja matkailun kehittämiseen.
- 34 ● Varmistetaan kaikessa lainsäädännössä osuuskuntien ja yhteiskunnallisten yritysten
35 toimintaedellytykset.

37 3.3 KOHTI PERUSTULOJA

38 Vasemmistoliiton sosiaaliturvamalli perustuu myönteiseen ihmiskäsitykseen, jossa kontrol-
39 lista vapaa ihminen on hyödyllinen ja tuottava sekä itselleen että lähipiirilleen. Vasemmistoliitto
40 tavoittelee sosiaaliturvan kokonaisvaltaista uudistamista kohti perustuloa. Sosiaaliturvan teh-
41 tävä on täyttää niitä kohtia, joissa vastikkeellinen toiminta ei syystä tai toisesta ole mahdollista
42 tai joissa tulot eivät yksin riitä toimeentuloon.

43 Työn ja yhteiskunnan muutos on johtanut tilanteeseen, jossa monien suomalaisten toimeen-
44 tulo muodostuu erilaisista palkkatulojen, ei-työsuhteisten työtulojen, pääomatulojen ja tulonsiir-
45 tojen yhdistelmästä. Vanhan tulonsiirtojärjestelmän tarkoituksena oli taata ihmisille toimeentulo
46 silloin, kun ansiotyötä ei ole tai kun henkilö ei pysty sillä itseään elättämään. Vanha järjestelmä
47 laadittiin oletukselle, jonka mukaan ihminen kuuluu kerrallaan vain yhteen kategoriaan (esi-
48 merkiksi opiskelija, palkansaaja, yrittäjä tai eläkeläinen) ja liikkuminen kategoriasta toiseen on
49 verkkaisista. Nykytilanne, jossa erilaiset elämäntilanteet, tulonsiirrot ja tulomuodot sekoittuvat,
50 edellyttää sosiaaliturvajärjestelmän kokonaisvaltaista uudistamista.

51 Vasemmistoliiton tavoitteena on edetä asteittain kohti vastikkeetonta perustuloa. Me
52 haluamme, että sosiaaliturvan byrokratiaa puretaan, pienimpiä etuuksia korotetaan ja
53

01 yhtenäistetään ja työn sekä sosiaaliturvan yhdistämistä helpotetaan. Perusturvan pitää nimensä
02 mukaisesti turvata kaikille riittävä vähimmäistoimeentulo, minkä vuoksi vasemmistoliiton
03 tavoite on korottaa perusturvan taso 800 euroon kuukaudessa. Syyperusteista sosiaaliturvaa
04 joustavoittamalla, yhtenäistämällä ja parantamalla päästään kohti perustuloa.

05 Ennen kuin perustuloon voidaan siirtyä pysyvästi, on Suomessa toteutettava laajamittainen
06 perustulokokeilu ja yhtenäistettävä perusturvaetuudet. Varsinaisessa perustulojärjestelmässä
07 kaikille täysi-ikäisille maksetaan säännöllisesti ja vastikkeetta rahaa toimeentuloa varten. Vas-
08 taavasti verotukseen tehdään muutoksia, joiden avulla perustulo ”verotetaan pois” parempituloi-
09 silta. Vasemmistoliiton tavoittelema vähintään 800 euron suuruinen perustulo riittäisi korvaa-
10 maan nykyiset perusturvaetuudet sekä perustoimeentulotuen.

11 Toimeentulotuki varataan sosiaalityön välineeksi. Käytännössä se tarkoittaisi täydentävän
12 ja ehkäisevän toimeentulotuen säilyttämistä niin, että toimeentulotukea myönnettäisiin osana
13 sosiaalityötä. Uutena sosiaalityön välineenä laajennettaisiin sosiaalinen luototus koko maahan.

14 Kun vastikkeellisen järjestelmän pyörittämiseen ja kansalaisten kontrollointiin kuluneita
15 resursseja vapautetaan, jää tilaa nykyistä paremmille ja laadukkaammille palveluille. Tällaisia
16 olisivat esimerkiksi vapaaehtoisuuteen perustuvat työvoimapalvelut, jotka eroaisivat merkittä-
17 västi nykyisistä ja jotka vapauttaisivat todelliselle sosiaalityölle nykyistä enemmän aikaa. Kun
18 ihmisiä ei pakoteta työvoimapalveluihin, niiden mielekkäisyys on perusteltava myös työttömille,
19 mikä jo itsessään lisää toiminnan tehokkuutta.

20 Eläkeläisköyhyyden vähentäminen on tärkeä yhteiskunnallinen tehtävä. Pienimpiä takuu- ja
21 kansaneläkkeitä on edelleen korotettava, jotta kaikille ikäihmisille voidaan taata säällinen toi-
22 meentulo. Myös pieniä työeläkkeitä saavien tilannetta on helpotettava kehittämällä työ- ja kan-
23 saneläkkeen yhteensovittamista.

24

25

26

Vasemmistoliiton tavoitteet:

27

- Helpotetaan työn vastaanottamista purkamalla sosiaaliturvan byrokratialoukkuja.
- Mahdollistetaan työtulojen ja sosiaaliturvan joustava yhdistäminen sekä luovutaan byrokraattisesta ”aktiivimallista” ja työvoimapolitiittisista karensseista.
- Jatketään ja laajennetaan perustulokokeilua. Vasemmistoliiton pitkän ajan tavoitteena on perustulon käyttöön ottaminen, minkä yksi askel ovat laajennettavat perustulokokeilut. Perustulokokeilun piiriin tulee valita työttömien ohella esimerkiksi palkansaajia, opiskelijoita, pienyrittäjiä ja työvoiman ulkopuolella olevia.
- Yhdistetään työmarkkinatuki, peruspäiväraha, vanhuuseläkeikää edeltävä kansaneläke, perustason sairaus- sekä vanhempainpäivärahat, kotihoidontuki, opintoraha ja yrittäjien starttiraha yhdeksi perusturvaetuudeksi, jonka tasoa korotetaan ja joka sidotaan elinkustannusindeksiin.
- Kehitetään kansaneläkeindeksiä niin, että se ottaa huomioon nykyistä paremmin pienituloisten elinkustannusten nousun.
- Korotetaan pelkkää kansaneläkettä ja takuueläkettä saavien eläkkeitä vuosittain. Uudistetaan pienituloisten eläkeläisten toimeentulon parantamiseksi työeläkkeen, kansaneläkkeen ja takuueläkkeen yhteensovitusta. Keskipitkän aikavälin tavoitteena on, että kenenkään eläke ei jää alle tuhannen euron.
- Taataan laadukkaat, kattavat ja ilmaiset tai kohtuuhintaiset julkiset hyvinvointipalvelut kaikille.
- Sisällytetään opintotuki sosiaaliturvan uudistamisen hankkeeseen. Ennen kokonaisvaltaista sosiaaliturvauudistusta korotetaan opintotukea ja vähennetään lainapainotteisuutta.

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

3.4 LOPPU YLIVELKAANTUMISELLE

52

Vasemmistoliitto haluaa pysäyttää kansalaisten ylivelkaantumisen ja parantaa ylivelkaantuneiden ja luottotietonsa menettäneiden asemaa. Ylivelkaantuminen aiheuttaa

53

01 toimeentulovaikeuksia ja pahoinvointia sekä estää työllistymistä, mikä tekee ylivelkaantumisen
02 ehkäisystä myös vaikuttavaa hyvinvointi- ja työllisyyspolitiikkaa.

03 Yksityinen velkaantuminen on kasvanut Suomessa voimalla ja tasaisesti 1990-luvun lopulta
04 alkaen. Asuntolainat ovat suuria ja laina-ajat pitkiä. Asuntolainojen kasvu on osaltaan seurausta
05 kohtuuhintaisten asuntojen puutteesta, mutta se on myös yksi asuntojen hinnannousuun vaikut-
06 tava tekijä. Myös kulutusluotot ovat kiihdyttäneet kotitalouksien velkaantumista. Pikavippifir-
07 mojen valvonta on edelleen puutteellista ja mainonta aggressiivista.

08 Kesäkuun 2019 lopussa yli 382 700 suomalaisella oli maksuhäiriömerkintä. Määrä vastaa
09 noin kahdeksaa prosenttia aikuisväestöstä. Maksuhäiriömerkintä vaikeuttaa ihmisten arkea
10 monella tavalla. Maksuhäiriömerkinnän saanut ei voi aina esimerkiksi tehdä lainajärjestelyitä,
11 mikä voi johtaa pahimmillaan lainojen irtisanomisiin ja omaisuuden pakkorealisointeihin. Myös
12 asunnon saaminen ja monien arjen kannalta tärkeiden sopimusten solmiminen vaikeutuu.

13 Maksuhäiriömerkintöjen taustalla on usein vaikeuksia vuokranmaksussa sekä toisaalta koh-
14 tuuttoman suuria asumiskuluja suhteessa tuloihin. Myös perintäkäytännöt ja maksamattomien
15 velkojen sallitut korkokulut ovat merkittävä maksuvaikeuksiin ja maksuhäiriömerkintöihin liit-
16 tyvä tekijä. Pikavippien tilalle osittain tulleet limiittiluotot aiheuttavat myös velkaongelmia.

17 Ulosottovelallisia oli vuonna 2018 lähes 580 000, mikä tarkoittaa, että enemmän kuin yksi
18 kymmenestä suomalaisesta oli ulosoton piirissä. Ulosoton ongelmana on usein velan pitkittymi-
19 nen ja ketjuuntuminen, kun viivästyskorkojen ja mahdollisten muiden maksujen vuoksi velka-
20 taakka ei häviä, vaan yksi ulosotto synnyttää uusia ulosottoja.

21 Vasemmistoliitto katsoo, että ylivelkaantumista ja maksuhäiriömerkintöjä on pyrittävä
22 ehkäisemään laaja-alaisesti. Asunto- ja kuluttajaluottomarkkinoille tarvitaan nykyistä tiukem-
23 paa sääntelyä. Ulosottoon joutuneiden asemaa on parannettava. Ylivelkaantumisen ennaltaeh-
24 käisyyn on panostettava.

25 Velkaantumista voidaan osaltaan ehkäistä myös parantamalla perusturvaa ja palkkoja. Elä-
26 miseen riittämättömät tulot voivat pakottaa velkaantumaan. Esimerkiksi pikaluotoilla katetaan
27 usein välttämättömiä kuluja. Tästä näkökulmasta velkaantumisen ehkäisy edellyttää samoja toi-
28 mia kuin köyhyden poistaminen eli muun muassa kohtuullisia palkkoja, perusturvan paranta-
29 mista, julkisten palveluiden laadun ja saavutettavuuden parantamista, terveydenhuollon maksu-
30 kattojen laskemista ja yhdistämistä, lääke- ja matkakorvausten parantamista, sosiaalista asunto-
31 tuotantoa sekä järkevää kaavoittamista.

32

33

34

Vasemmistoliiton tavoitteet:

35

- Vahvistetaan velka- ja talousneuvonnan resursseja ja säädetään sosiaalinen luototus lakisääteiseksi palveluksi.

36

37

- Tehostetaan pienluottomarkkinoiden sääntelyä ja valvontaa.

38

39

- Laajennetaan kuluttajaluottojen korko- ja kustannuskatto koskemaan kaikkia luottoja niiden suuruudesta riippumatta. Määritellään korkokatto lainan koko elinkaarelle, jotta ehkäistään korkojen kasvattaminen laina-aikaa pidentämällä.

40

41

- Kielletään pikavippien mainostaminen.

42

43

- Laajennetaan kuluttajansuojalakia niin, että se kattaa myös korottomat, kuluttomat ja yli kolmen kuukauden pituiset luotot.

44

45

- Säädetään asuntolainoille 30 vuoden enimmäispituus ja sidotaan asuntolainojen lainakatto hakijan tuloihin. Kasvatetaan samaan aikaan huomattavasti kohtuuhintaisten asuntojen tuotantoa.

46

47

- Rajataan tai poistetaan sijoittajilta asunto-osakeyhtiön rahoitusvastikkeen verovähennysoikeus ja etsitään lainsäädännöllisiä keinoja uusien asuntojen taloyhtiö-lainaosuuksien paisumisen ehkäisyyn.

48

49

- Kohtuullistetaan julkisen sektorin perintäkäytäntöjä ja luovutaan terveysterveysmaksujen perinnästä kokonaan.

50

51

52

53

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

- Muutetaan lakia niin, että maksuhäiriömerkinnät poistetaan luottotietorekisteristä heti velan suorittamisen jälkeen tai kun velan peruste on poistunut.
- Helpotetaan ulosottoon ja velkavankeuteen ajautuneiden tilannetta niin, että käteen jäävä summa aidosti palkitsee työnteosta. Korotetaan suojaosaa ja arvioidaan suojaosuuden ylittävän palkan porrastettuja ulosotto-osuuksia uudestaan kannustavuuden näkökulmasta.
- Lyhennetään ulosottovelkojen vanhenemisrajaa.
- Nostetaan pitkään työttömänä olleen työllistyessä velanmaksusta myönnettävän vapautusjakson yläraja vähintään kuuteen kuukauteen.

3.5 KOHTUUHINTAINEN KOTI KAIKILLE

Jokaisella ihmisellä on oikeus kohtuuhintaiseen kotiin. Toimia asunnottomuuden poistamiseksi on tehostettava ja erityisesti suurilla kaupunkiseuduilla on rakennettava lisää kohtuuhintaisia asuntoja.

Asumisen korkea hinta on keskeinen pienituloisten toimeentuloa vaikeuttava ja sitä kautta eriarvoisuutta kasvattava tekijä Suomessa. Erityisen kärjistynyt ongelma on pääkaupunkiseudulla, jossa asuminen vie monen palkansaajankin kukkarosta pitkälti yli puolet käytettävissä olevista tuloista. Asumisen korkea hinta myös estää ihmisiä muuttamasta työn perässä maan sisällä.

Koska vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen vuokrataso on etenkin pääkaupunkiseudulla karannut tavallisten ihmisten ulottumattomiin, on asuntotuotannon määrän lisääminen keskeisin keino hillitä tarjonnan aiheuttamaa painetta vuokrien korotuksiin. Tarvitaan kuitenkin lisää myös kohtuuhintaista ja hintasäänneltyä asuntotuotantoa. ARA-tuetun rakennuskannan kasvu myös osaltaan hillitsee yleistä vuokrakehitystä, joten vaikutus on kauttaaltaan asuntomarkkinoita tervehdyttävä.

Kaupunkirakenteen tasapainoinen kehittäminen ja sosiaalisen eriytymisen estäminen on tärkeää. Eriytymistä voidaan estää rakentamalla eri alueille sekaisin vuokra- ja omistusasumista ja erilaisia asumistyyppejä sekä suuntaamalla erityispanoksia matalan tulotason asuinalueiden kehittämiseen.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Säädetään asumistakuulaki, jolla taataan jokaiselle oikeus turvalliseen, kohtuuhintaiseen asuntoon asunnottomuuden sattuessa.
- Lisätään ARA-tuotannon määrää kasvukeskuksissa korkotukea lisäämällä ja kehittämällä sen ehtoja niin, että sen käyttö on houkuttelevaa nykyiselläkin korkotasolla. Tämä mahdollistaisi myös uusien aidosti yleishyödyllisten toimijoiden saamisen markkinoille. Tavoitteeksi asetetaan, että 40 prosenttia pääkaupunkiseudun uudisrakentamisesta on ARA-tuotantoa.
- Ohjataan uuden ARA-tuotannon käynnistymistä vastasyklisesti niin, että se kohdistuu pääsääntöisesti rakentamissuhdanteen laskukauteen. Näin pystytään hillitsemään urakkahintojen ja sen myötä ARA-vuokrien nousua.
- Kohdennetaan tukea kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen rakentamiseen käynnistysavustusten kautta ja ohjataan lisäpanostuksia valtion omistamalle kohtuuhintaiselle A-kruunulle, jotta se voi kasvattaa tuotantovolyymiaan.
- Lisätään sitovuutta maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseen tukemaan kuntia kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen lisäkaavoitukseen ja toteuttamiseen. Tukemalla muun muassa raiteilla kulkevaa joukkoliikennettä mahdollistetaan fiksu kaupunkisuunnittelu ja asuntoja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle.
- Turvataan lainsäädännöllä vuokrasopimuksen heikoimman osapuolen, eli vuokralaisen, oikeudet ja irtisanomissuoja etenkin vuokrankorotustilanteissa nykyistä vahvemmin.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

- Uudistetaan yhteishallintolaki ARA-vuokraloissa niin, että vuokralaiset pääsevät aidosti vaikuttamaan omaa asumistaan koskevaan päätöksentekoon.
- Kokeillaan määräaikaisella neljän vuoden jaksolla vuokrankorotusjarrua, jolla hillitään asumisen hinnan nousua kasvukeskuksissa.
- Parannetaan rakennuttajaosaamista ja kustannusten hallintaa lisäämällä koulutusta erityisesti asunto-osakeyhtiöille, pienille kunnallisille vuokraloyhtiöille sekä kunnille.
- Kohdistetaan purkuavustuksia vajaakäytössä oleville vuokraloyhtiöille alueilla, joilla asuntojen hinnat laskevat sekä selvitetään mahdollisuuksia tukea myös yksityisomisteisten asuntojen purkukustannuksia.

4 TALOUS, JOKA ON IHMISTÄ VARTEN

Me haluamme rakentaa oikeudenmukaisen talousjärjestelmän, joka takaa kaikille työtä ja toimeentuloa sekä vähentää tulo- ja varallisuuseroja. Tekemistä tavoitteen saavuttamiseksi riittää, sillä elämme maailmassa, jossa maailman kahdeksan rikkainta miestä omistaa yhtä paljon kuin koko ihmiskunnan köyhempi puolisko. Tämä hätkähdyttävä luku kertoo, että vaikka elintaso on maailmanlaajuisesti parantunut, ovat varallisuus ja omaisuus keskittyneet yhä harvempien megariikkaiden käsiin. Myös Suomessa tulo- ja varallisuuserot ovat viime vuosikymmenten aikana kasvaneet.

Vaurauden keskittymisen taustalla vaikuttavat talouden globalisoituminen ja finanssoituminen sekä taloudellisen ja poliittisen vallan yhteenkietoutuminen tavalla, joka näkyy rikkaita suosivana lainsäädäntönä ja kaverikapitalismina. Suuryritysten valta on kasvanut ja vastaavasti työntekijöiden asema ja suhteellinen osuus tulonjaosta pienentynyt. Globaalissa mittakaavassa myös kauppa- ja investointipolitiikan pelisäännöillä, veroparatiisitaloudella sekä ilmastomuutoksella on merkittävä rooli varallisuuserojen taustalla.

Verotuksen on julkisten menojen kattamisen lisäksi tasattava tulo- ja varallisuuseroja. Progression on oltava verotusta ohjaava periaate, pienistä tuloista on maksettava vähemmän veroja kuin suurista. Suomalaisen verotuksen tulo- ja varallisuuseroja tasaavaa vaikutusta on parannettava. Progression on koskettava kaikkia tuloja tulolajista riippumatta. Kuitenkin tarvitaan myös haittaperusteisia veroja ohjaamaan kulutusta. Erityisesti verotuksen ympäristöohjaavuutta on parannettava.

Reilussa ja toimivassa verojärjestelmässä kaikki maksavat veronsa sovitun mukaisesti. Veronkierto, harmaa talous ja aggressiivinen verovälttely nakertavat hyvinvointivaltion rahoitus pohjaa ja vääristävät yritysten välistä kilpailua. Veroparatiiseissa pesivät myös rikollisesti hankitut pääomat. Verovälttelyyn ja harmaaseen talouteen on puututtava niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Valtioiden välisessä verokilpailussa häviävät lopulta kaikki maat, joten verotukselle on saatava EU-tasolla vahvemmat yhteiset säännöt.

Rahapolitiikkaa on arvioitava uusista lähtökohdista. Nykyinen velkavetoinen rahajärjestelmä ei ole ainoa mahdollinen malli organisoida rahataloutta. Suomella ei eurojärjestelmän myötä ole rahapolitiittista itsemääräämisoikeutta, joten muutosten on tapahduttava Euroopan tasolla. Tavoitteena tulee olla työllisyyttä ja vakautta sekä ympäristöllistä kestävyyttä tukeva rahapolitiikka.

4.1 REILUMPI MAAILMANTALOUS

Maailmantalouden on oltava kestävä ja palveltava ihmiskunnan enemmistön hyvinvointia. Talouden keskeiset muutostarpeet liittyvät ympäristöllisen ja sosiaalisen kestävyuden parantamiseen. Me haluamme nykyistä enemmän sääntelyä ja sopimuksia, joilla rajata suuryritysten valtaa, poistaa veronkiertoa, varmistaa työntekijöiden oikeuksien ja ihmisoikeuksien

01 toteutuminen globaalisti, puuttua ympäristöllisesti kestävämpään toimintaan sekä mahdollis-
02 taa köyhien maiden talouksien kehittyminen.

03 Veroparatiisit mahdollistavat paitsi veronkierron ja verovälttelyn, myös laittoman huumekau-
04 pan ja järjestäytyneen rikollisuuden toiminnan rahoittamisen. Ne nakertavat valtioiden rahoi-
05 tuspohjaa ja vääristävät yritysten välistä kilpailua globaalien suuryritysten eduksi. Veroparatiit-
06 sit edistävät omaisuuksien piilottamista ja varallisuuden kasautumista. Viime vuosina veropara-
07 tiisitalouden suitsimisessa on edistytty, mutta paljon tehtävää riittää sekä globaalilla että EU:n
08 ja kansallisella tasolla. Kansainvälisen veronkierron estäminen ja veroparatiisien sulkemisen on
09 oltava Suomen poliittinen prioriteetti niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin.

10 Maailman talous ei toimi reilusti, etenkin köyhien maiden kansalaisten näkökulmasta.
11 Globaalin etelän luonnonvarat hyödyttävät edelleen eniten monikansallisten yritysten omistajia
12 sekä etelän kapeaa valtaeliittiä. Työllisyys- ja verohyödyt jäävät liian harvoin kehittyvien maiden
13 kansalaisille, ja globaalin etelän maista virtaa ulos suuria määriä laittomia pääomia. Kauppaso-
14 pimuksia ja verotussopimuksia onkin tarkasteltava uudestaan siitä näkökulmasta, että kehit-
15 tyvien maiden omien talouksien kehitys mahdollistetaan ja oikeudenmukainen osa globaalien
16 arvoketjujen arvonnalisästä jätetään kehittyviin talouksiin. Suuryrityksille on määriteltävä maa-
17 kohtainen raportointivastuu siitä, mihin ne maksavat veronsa sekä vastuu selvittää ja minimoida
18 toimintansa ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia kaikkialla.

19 Pankeilla ja rahoituslaitoksilla on suuri valta. Finanssitalouden koko on moninkertaistunut
20 ja rahoitusmarkkinat heiluttelevat reaalityttöisyyttä. Koska pankeilla on paljon valtaa, pitää niiden
21 sääntelyn ja valvonnan olla kunnossa. Pankkeja ei saa päästää kasvamaan liian suuriksi ja sään-
22 telyllä on varmistettava normaalin rahahuollon toimivuus kaikissa olosuhteissa. Finanssisekto-
23 rin paisumista ja vaarallista spekulatiivista kaupankäyntiä on hillittävä.

24 Koko nykyinen velkavetoinen rahajärjestelmä kaipaa uudelleen miettimistä. Kansalaisille
25 tulee mahdollistaa normaali raha-asioiden hoito ilman liikepankkien asiakkuutta, ja Euroo-
26 pan keskuspankin roolia on uudistettava vastaamaan paremmin tarpeeseen luoda taloudellista
27 vakautta ja työllisyyttä euromaihin.

28 Euroopan tasolla yhteisen valuutan kautta yhteen sidotut jäsenmaat ovat elinkeino- ja väes-
29 törakenteiltaan, palkkatasoiltaan sekä yhteiskuntarakenteiltaan hyvin erilaisia. Silti niiden
30 pitäisi kaikkien istua saman rahapolitiikan muottiin, mutta ilman yhteistä finanssipolitiikkaa.
31 Tämä epäsymmetria yhdistettynä eurasäännöistä johtuviin kansallisen talouspolitiikan rajoit-
32 teisiin on jarruttanut euroalueen talouskehitystä ja aiheuttanut rahaliiton sisäisiä vaihtotaseiden
33 epätasapainoja. Ylitiukoista finanssipoliittisista rajoitteista tulee luopua, jotta järkevää suhdan-
34 nepolitiikka on mahdollista jäsenmaille. Euroopan keskuspankin tulee suunnata rahapolitiittista
35 elvytystä suoraan jäsenmaille tai julkisiin infrastruktuurihankkeisiin. Myös yhteistä finanssipo-
36 liittista kapasiteettia tulee rakentaa.

37 Euroopan ajautuminen uuteen finanssi- tai velkakriisiin on estettävä tiukemmalla pank-
38 kisääntelyllä sekä finanssi- ja rahapolitiikan uudistuksilla. Kuitenkin jos ongelmiin ajaudu-
39 taan, sijoittajien on kannettava vastuuta menetyksistä ja euromaille on luotava hallitun velka-
40 järjestelyn mekanismi. Euroa on korjattava, mutta euro ei voi olla pakkoavioliitto. Siksi rahalii-
41 tosta eroaminen on mahdollistettava sitä haluaville jäsenmaille ilman, että se tarkoittaa samalla
42 Euroopan unionista eroamista.

43

44

45

Vasemmistoliiton tavoitteet:

46

- Säädetään yritysvastuulaki, jossa globaalisti toimivat yritykset veloitetaan raportoidaan ja vähentämään toimintansa kielteisiä ihmisoikeusvaikutuksia. Laajennetaan laki koskemaan myös ympäristövastuuta.

47

48

49

- Sisällytetään EU:n solmimiin kauppasopimukseen velvoittavat ja sanktioidut ympäristö- ja ihmisoikeusvastuuta koskevat pykälät. EU:n tulee tarkastella kauppasopimuksiaan ja kansainvälistä kauppajärjestelmää niin, että ne ovat reiluja myös kehittyville maille.

50

51

52

53

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

- Edistetään kestävän sijoittamisen sääntelyä EU:ssa. Lisätään lakiin työeläkevakuutusyhtiöistä vaatimus eettisestä sijoittamisesta.
- Tuetaan verotus- ja maailmankauppakysymysten nostamista YK:n agendalle.
- Nostetaan Suomen kärkitavoitteeksi EU:ssa yritysten pakollinen maakohtainen talous- ja veroraportointi. Kun tiedot ovat avoimia, varmistetaan, että verot maksetaan aina sinne, missä suuryritysten tulokset tehdään. Velvoitetaan valtion enemmistöomistamat yhtiöt julkistamaan maakohtaiset tiedot yhtä kattavasti kuin veroviranomaisille tehtävässä maakohtaisessa raportissa.
- Liitetään Suomi spekulatiivisen rahoitusmarkkinakeinotellun hillitsemiseksi rahoitusmarkkinaveroa valmistelevien maiden joukkoon. Verosta on tehtävä mahdollisimman kattava, mutta alkuvaiheessa riittää pienempikin joukko maita.
- Arvioidaan kaikki Suomen verosopimukset. Neuvotellaan uudelleen tai irtisanotaan sellaiset sopimukset, jotka mahdollistavat verojen maksamatta jättämisen tai jakavat verotusoikeudet epäoikeudenmukaisesti valtioiden kesken. Irtisanotaan verosopimukset yhteistyöhaluttomien maiden kanssa.
- Rajoitetaan globaalien digijättien valtaa EU-sääntelyllä varmistamalla, että ne maksavat veronsa ja kunnioittavat yksityisyydensuojaa ja tekijän oikeuksia.
- Säädetään pääomaa koskeva maastapoistumisvero alhaisen verotuksen maahan siirtyville verovelvollisille.
- Osakkeiden hallintarekisteröinnin EU-sääntelyä on kehitettävä niin, että arvopapereiden omistaminen on rekisteröitävä todellisen omistajan nimiin.
- Luodaan Norjan mallin mukainen yleisöjulkinen rekisteri, johon kerätään kaikkien yritysten ja osakkeiden suorat omistaja- ja edunsaajatiedot.
- Määritetään Euroopan keskuspankin ensisijaiseksi tehtäväksi kasvun ja työllisyyden edistäminen suhdannetilanteesta riippuen myös keskuspankkirahoituksella. Esitetään Euroopan keskuspankille oikeutta ja velvollisuutta lainoittaa rajatusti suoraan jäsenvaltioita suhteessa niiden kokoon.
- Perustetaan EKP:n alainen julkinen kansanpankki, joka hoitaa luotettavasti peruspankkitoimintaa ilman kohtuuttomia palvelumaksuja ja tuottovaatimuksia.
- Tehdään selvitys rahajärjestelmän muuttamisesta velkavetoisesta yksityispankkien rahanluontiin perustuvasta järjestelmästä keskuspankkivetoisempaan malliin.
- Luodaan rahaliittoon eroamismekanismi, joka ei edellyttäisi eroa koko EU:sta.
- Vahvistetaan euromaiden finanssipoliittista autonomiaa ja vastuuta omista veloistaan, jolloin ongelmallisista alijäämä- ja velkasäännöistä voidaan luopua.
- Luodaan selkeät puitteet euromaiden velkajärjestelymekanismeille osana Euroopan valuuttarahastoa.
- Kehitetään finanssisektorin sääntelyä pankkien taseissa olevien riskien vähentämiseksi, sijoittajavastuun toteuttamiseksi sekä pankkisektorin ja valtion ”kohtalonyhteyden” heikentämiseksi. Tarvitaan toimia esimerkiksi liikepankki- ja investointipankkitoimintojen erottamiseksi ja mekanismeja pankkien koon rajoittamiseksi.
- Luodaan euroalueelle yhteistä finanssipoliittista kapasiteettia, jolla voidaan tasata suhdanteita ja elvyttää taloutta kriisitilanteissa. Yhteisen finanssipoliittikan rahoitus edellyttää varojen keräämistä hyvinä aikoina EU:n omien verojen kautta. Omien varojen osalta Suomen tulee edistää muun muassa finanssitransaktioihin kohdistuva veroa, EU:n yhteistä ja yhdistettyä yritysveropohjaa sekä EU:n laajuisia ympäristöveroja EU:n rahoituskehystä koskevissa neuvotteluissa ja muissa yhteyksissä.
- Euroalueen vaihtotaseiden epätasapainojen hillitseminen edellyttää menettelyitä, jotka kohdistuvat myös liian suurin ylijäämiin.

4.2 OIKEUDENMUKAINEN VEROTUS

Vasemmistoliitolle on tärkeää, että verotus turvaa hyvinvointivaltion rahoituksen ja tasaa tuloeroja ja että verot maksetaan maksukyvyyn mukaan. Meidän mielestämme verotuksen keinoin on nykyistä tehokkaammin tuettava esimerkiksi kestävästä rakennemuutosta ja siirtymää kohti energia- ja älykässtä ja täysin uusiutuviin lähteisiin perustuvaa energia- ja tuotantojärjestelmää. Nykyinen verojärjestelmämme ei tältä osin täytä tehtäväänsä. Sitä ei voi pitää myöskään yhteiskunnallisesti oikeudenmukaisena, sillä laajasti hyväksytty progression periaate ei käytännössä aina toteudu.

Kansainvälinen alenevan yritysverotuksen kilpajuoksu kohti pohjaa koituu lopulta kaikkien haitaksi, eikä Suomen pidä omalla toiminnallaan kiihdyttää verokilpailua. Sen sijaan meidän on aktiivisesti etsittävä ratkaisuja maiden välisen kilpajuoksun lopettamiseksi. Suomen on edistettävä EU-tason ratkaisuja yritysverotukseen ja pidettävä oma yritysverotasonsa riittävän korkealla.

Suomessa tulo- ja varallisuuserojen kasvu on näkynyt nimenomaan ääripäiden erkaantumisenä. Perus- ja sosiaaliturvan leikkausten vuoksi pienituloisimmat ovat jääneet ansioketjystä jälkeen. Vastaavasti suurituloisimpien ansiot ja omaisuudet ovat kasvaneet selvästi muita nopeammin. Verotusratkaisut ovat keventäneet eniten suurituloisimpien verotusta. Erityisen avokätisesti Suomen järjestelmä kohtelee pörssi- ja listattomien yritysten omistajia, jotka pystyvät muuttamaan ansionsa pääomatuloiksi ja nostamaan ne alhaisella veroprosentilla.

Suurituloisten ja pääomatulojen suosiminen verotuksessa lisää myös sukupuolten taloudellista eriarvoisuutta, sillä miehet ovat yliedustettuina ylimmissä tulodesiileissä ja naiset vastaavasti alimmissa tuloluokissa.

Vasemmistolainen kestävä verouudistus keventää työn verotusta pieni- ja keskituloisille, lisää progressiota ja kiristää omaisuuksien verotusta. Suurten pääomatulojen saajien suosiminen erillisellä pääomatuloverolla on lopetettava, ja kaikkia tuloja verotettava yhdessä yhtenäisessä progressiivisessa verotaulukossa. Näin veropohja laajenee ja yksinkertaistuu ja verojen välttely vähenee.

Verotuksen ympäristöohjaavuutta parannetaan, ja välillisten verojen korotukset korvataan pienituloisille niin, etteivät köyhyys ja tuloerot lisäänty. Kerättävillä verovaroilla huolehditaan laadukkaiden julkisten palveluiden kattavasta saatavuudesta, uudistetaan yhteiskuntaa ympäristökestäväksi sekä taataan tarvittavat tulonsiirrot.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Korotetaan kunnallisverotuksen perusvähennystä pienituloisten käteen jäävien tulojen lisäämiseksi.
- Kiristetään suurten perintöjen ja lahjojen verotusta ja tiivistetään veropohjaa muun muassa tarkastelemalla erilaisia veroetuja uudelleen.
- Pääomaverotusta tiukennetaan, kun listattomien yritysten osinkojen suosiminen lopetetaan laskemalla verovapaiden osinkojen raja kahdeksasta kolmeen prosenttiin. Lisätään pääomaverotuksen progressiota.
- Palautetaan varallisuusvero.
- Rajataan tai poistetaan sijoittajilta asunto-osakeyhtiön rahoitusvastikkeen verovähennysoikeus.
- Pienennetään niin sanottua yrittäjävähennystä suurituloisten yrittäjien osalta.
- Aloitetaan työ- ja pääomatuloverotuksen harmonisoimiseksi, jotta kaikkia tuloja verotetaan saman progressiivisen asteikon mukaisesti.
- Parannetaan verotuksen progressiota niin, että alle 10 000 euron vuosituloista ei peritä veroja. Vastaavasti luovutaan suurista pääomatuloista saavia hyödyttävästä erillisestä pääomatuloverotuksesta ja verotetaan kaikkia tuloja samanarvoisina yhdessä progressiivisessä taulukossa.
- Poistetaan vapaaehtoisen eläkevakuutuksen vakuutusmaksujen verovähennysoikeus.
- Edistetään maiden välisen verokilpailun estämiseksi yhteisen ja yhdistetyn yhteisöverokannan käyttöönottoa sekä minimiyhteisöverokantaa Euroopassa. Korotetaan Suomen yhteisöverokantaa maltillisesti.

- Säädetään 30 prosentin lähdevero hallintarekisteröityjen osakkeiden osingoille.
- Säädetään Windfall-vero sekä ydinvoiman polttoainevero, joilla peritään päästökaupan tuomat ansiottomat vanhojen voimalaitosten tulot valtiolle.
- Ulotetaan kuntavero pääomatuloihin perimällä valtiolle pääomatuloista keskimääräinen kunnallisvero ja jakamalla tuotto kunnille osana tasausjärjestelmää
- Tehdään kokonaisvaltainen ekologinen verouudistus, jossa verotuksen ympäristöohjaavuutta parannetaan ja poistetaan ympäristölle haitallisia veroetuja.

4.3 HARMAA TALOUS KURIIN

Julkisen talouden rahoitus pohjaa voidaan parantaa puuttamalla harmaaseen talouteen ja veronkiertoon. Veropohjan rapautumiseen ja verovälttelyn haittoihin on onneksi herätty, ja monia tärkeitä uudistuksia on jo onnistuttu toteuttamaan. Vasemmistoliiton mielestä veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun suitsiminen edellyttää kuitenkin lisätoimia niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin.

Gloobaalien ja eurooppalaisten pelisääntöjen parantamisen lisäksi on myös kotimaiset verovälttelyrakenteet purettava. Esimerkiksi tulomuunto eli palkkojen keinotekoinen nostaminen pääomatuloina verotuksen minimoimiseksi sekä läpinäkymättömät sijoitusrakenteet ovat viime vuosina joiltain osin jopa lisääntyneet.

Harmaa talous, toisin sanoen taloudellinen toiminta, jossa vältellään verojen ja muiden lakisääteisten velvoitteiden täyttämistä, on ongelma myös terveelle kilpailulle. Kun jotkut yritykset jättävät velvoitteensa hoitamatta, joutuvat rehelliset yrittäjät ahtaalle. Harmaan talouden kyljessä kulkevat myös ihmiskauppa ja haavoittuvassa asemassa olevien työntekijöiden oikeuksien polkeminen.

Harmaaseen talouteen ja verovälttelyyn voidaan – ja siihen pitää – puuttua. Lainsäädäntöuudistusten lisäksi tarvitaan parempaa valvontaa.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Laajennetaan pakollisen veronumeron käyttöä rakennusalaalta vaihteittain majoitus- ja ravitsemusalaalle, siivousalalle, kiinteistöpalvelualalle, telakkateollisuuteen, teknologiateollisuuteen sekä muille niin sanotun harmaan talouden riskialoille.
- Otetaan käyttöön tyyppihyväksytyt kassakoneet majoitus- ja ravitsemusalaalle.
- Tukitaan Suomen kansallisessa lainsäädännössä olevat aggressiivisen verosuunnittelun ja verovälttelyn mahdollistavat käytännöt.
- Uudistetaan epäonnistunutta taksilakia niin, että veronkiertoa suitsitaan esimerkiksi pakollisilla taksamittareilla.
- Säädetään haitallinen verosuunnittelu selkeästi laittomaksi ja poistetaan mahdollisuus veronkiertoon vakuutuskuorten, holding-yhtiöiden, konserniverkojen ja vastavien järjestelyiden avulla.
- Toimeenpannaan EU:n veronkiertodirektiiviin sisältyvät uudistukset suurimmalla mahdollisella kunnianhimon tasolla.
- Poistetaan omistusten hallintarekisteröintiin liittyvät verovälttelymahdollisuudet ja lisätään omistusten julkisuutta.
- Kriminalisoidaan veronkierron avustaminen: kun yritys, yksityishenkilö tai muu oikeushenkilö on tuomittu oikeudessa veronkierron, on myös kyseisen veronkiertojärjestelyn suunnitellut ja/tai toteuttanut taho saatettava vastuuseen.
- Laajennetaan verotustietojen julkisuutta siten, että myös verotukseen jälkikäteen tehdyt oikaisut ovat julkisia.
- Uudistetaan tilaajavastuuta ketjuvastuumallin mukaiseksi niin, että tilaaja vastaa viime kädessä alihankkijoidensa veroista, veroluonteisista maksuista ja työntekijöiden palkoista.

- Uudistetaan hankintalakia siten, että tilaaja voi nykyistä helpommin puuttua havaitsemaansa harmaaseen talouteen.
- Kasvatetaan harmaata taloutta, veronkiertoa ja aggressiivista verovälttelyä tutkimien ja käsittelevien viranomaisten resurseja.

5 YMPÄRISTÖKESTÄVÄ YHTEISKUNTA

Ilmastonmuutos on aikamme suurin haaste, ja ilmasto-kestävän yhteiskunnan rakentaminen on suuruusluokaltaan hyvinvointivaltion rakentamiseen verrattavissa oleva tehtävä. Aika on kuitenkin käymässä vähiin ja siksi meidän on toimittava nyt. Ylisukupolvisen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta meillä on vastuu toimia.

Ilmastonmuutos ei ole ainoa maapalloa ja ihmiskunnan tulevaisuutta uhkaava ihmisen aiheuttama ympäristöongelma. Yhdessä luonnon monimuotoisuuden pienenemisen ja muiden ympäristöongelmien kanssa kietoutuu ilmastonmuutos osaksi yhtä suurta fossiilikapitalismin aiheuttamaa ympäristökriisiä, joka heikentää planeettamme elinolosuhteita, mutta myös demokratiaa ja ihmisoikeuksia.

Suomella ja suomalaisilla on velvollisuus tehdä oma osansa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ympäristökriisin ratkaisemiseksi – niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Me emme voi yksin pelastaa maapalloa, mutta meillä on velvollisuus sopeuttaa oma elämämme ympäristön vaatimien reunaehtojen mukaiseksi. Samalla me voimme näyttää esimerkkiä muulle maailmalle, miten ympäristökestävä elämäntapa voidaan sovittaa yhteen eriarvoisuutta kaventavan ja hyvinvointia lisäävän politiikan kanssa. Hiilineutraali hyvinvointivaltio on paras vientituote, jonka Suomi voi viedä maailmalle.

5.1 ILMASTOKESTÄVÄ TALOUS

Ilmastonmuutoksen hillitseminen edellyttää poliittisen ilmaston muutosta. Vasemmistoliitto katsoo, että ympäristökestävyydestä on tehtävä kaikkea politiikkaa määrittävä tekijä: kestävä yhteiskunta voidaan rakentaa ainoastaan ympäristön asettamien reunaehtojen puitteissa. Ympäristö- ja ilmasto on otettava läpileikkaavasti huomioon kaikilla politiikan sektoreilla. Tavoitteena on oltava, että Suomi on hiilineutraali yhteiskunta vuonna 2030 ja koko Eurooppa vuonna 2040. Tämän jälkeen on molempien oltava nettonegatiivisia. Tavoitteen saavuttaminen vaatii päästövähennystavoitteiden tiukentamista ja sektorikohtaisten suunnitelmien laadintaa.

Kysymys siitä, mihin meillä on varaa, on määriteltävä uudestaan. Myös kestävyysvaje on määriteltävä uudestaan. On kysyttävä, mihin meillä on ympäristönäkökulmasta varaa sen sijaan, että mietimme ainoastaan, mihin rahat riittävät. Meidän on laskettava ympäristöllistä kestävyysvajetta ja pienennettävä seuraaville sukupolville jätettävää ympäristövelkaa. Myös Euroopan rahaliiton talouskurisäännöt ja rahajärjestelmä on määriteltävä uudestaan tästä näkökulmasta.

Valtion talouden ja toiminnan suunnittelua ohjaavaksi reunaehdoksi on eurojen rinnalle nostettava päästöt ja päästöbudjetit. Eri hallinnon, yhteiskunnan ja talouden osa-alueille on määriteltävä vuosittaiset päästö- ja luonnonvarabudjetit, joita ei voi ylittää.

Politiikan ja yhteiskunnan mittaaminen vaatii uudistamista. Bruttokansantuotteen kasvu ei voi enää olla yhteiskuntapolitiikkaa määrittävä mittari, vaan sen rinnalle on nostettava päästöjä ja todellista hyvinvointia mittaavia tunnuslukuja. Kasvu ei ole itseisarvo, mutta hyvä ja ympäristökestävä elämä on.

Ilmastonmuutos ja ympäristökriisi ovat seurausta kestävämmästä talous- ja yhteiskuntamallistamme, fossiilikapitalismista, joka ei huomio planetaarisia reunaehtoja. Ilmastonmuutos on pääosin seurausta fossiilisten energianlähteiden käytöstä vapautuneesta hiilidioksidista sekä maankäytön muutoksista, jotka ovat vähentäneet hiilinieluja. Talousjärjestelmämme on rakennettu fossiilisten energianlähteiden käytön varaan ja nyt se pitää irrottaa niistä.

01 Talousmallimme rakentuu kestävästi jatkuvan luonnon resurssien kulutuksen kasvun
02 varaan. Vauraus ja pääoman kasvu on rakennettu osittain savijaloille, tuhoamalla ja riistämällä
03 ympäristöä ja tulevien sukupolvien elämän edellytyksiä. Resurssien kulutuksen jatkuva kasvu on
04 kuitenkin mahdotonta rajallisten resurssien maapallolla. Nykyinen talousmalli tuhlaa resursseja
05 ja tuottaa kasvavan määrän jätteitä, kun raaka-aineet ja tuotteet heitetään pois kertakäytön jäl-
06 keen eikä ravinnekierrosta huolehdita. Kertakäyttöön ja neitseellisten luonnonresurssien käytön
07 varaan rakennettu tuhlaileva kertakäyttötalous on korvattava uudelleenkäyttöön ja säästäväisyy-
08 teen perustuvalla fossiilivapaalla kiertotaloudella.

09 Ilmastokestävän yhteiskunnan rakentaminen vaatii muutoksia talousmalliimme ja talouden
10 ohjaamisen tapoihin. Muutos ei tapahdu itsestään, vaan tarvitsemme kannusteita, rajoituksia ja
11 taloudellista ohjausta. Verotuksen ohjaavaksi periaatteeksi on eriarvoisuuden torjunnan rinnalle
12 nostettava ympäristöohjaus. Saastuttajan ja ympäristöhaittojen aiheuttajan on maksettava, ja
13 ympäristökestävistä valinnoista on tehtävä taloudellisesti kannattavia vaihtoehtoja.

14 Suomi, Eurooppa ja koko maailma tarvitsevat oman ekologisen jälleenrakennuksen ja ilmas-
15 tohyvinvoinnin ohjelmansa, Green New Dealin, jonka avulla luodaan suunnitelma siirtymiseksi
16 kohti ilmastoviisasta ja ympäristökestävää taloutta sekä tehdään suunnitelma työllisyyden ja
17 hyvinvoinnin turvaamisesta ja eriarvoisuuden kaventamisesta muuttuvassa taloudessa. Ohjel-
18 massa on hahmoteltava tarvittavien investointien toteuttaminen sekä verotuksen ja lainsäädän-
19 nön muutostarpeet. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ei saa johtaa eriarvoisuuden ja tuloero-
20 jen kasvuun. Siksi ohjelmassa on hahmoteltava myös ne tavat, joilla verotuksen tuloeroja tasaava
21 vaikutus vahvistuu sekä ne muutokset, joilla ympäristöverojen kasvu korvataan pienituloisille
22 verotuksella tai sosiaaliturvaa vahvistamalla.

23 Ilmastonmuutoksen torjuminen nähdään usein uhkana työpaikoille. Jotkin työpaikat väis-
24 tämättä katoavat ja työn sisällöt muuttuvat, mutta fossiilisista polttoaineista irrottautuminen,
25 ympäristöystävällisen paikallisen tuotannon suosiminen ja resurssien uudelleenkäyttöön perus-
26 tuva kiertotalous voivat itse asiassa synnyttää nykyistä enemmän uutta työtä. Joka tapauksessa työ
27 muuttuu, joten työntekijöille on luotava muutosturvaa ja mahdollistettava uudelleen koulutusta.

28

29

30

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- 31 ● Toteutetaan ekologinen verouudistus, jossa verot määräytyvät aiheutettujen päästö-
32 jen mukaan.
- 33 ● Luodaan Suomelle oma Green New Deal -ohjelma yhteiskunnan kokonaisvaltaiseksi
34 muuttamiseksi ympäristökestäväksi, sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla.
- 35 ● Euroopassa on talouskurin sijaan harjoitettava ekologisen jälleenrakentamisen
36 mahdollistavaa Green New Deal -politiikkaa. Euroopan keskuspankin rahapolitiittiset
37 toimet on suunnattava ympäristön kannalta mielekkäällä tavalla.
- 38 ● Luodaan kestävä siirtymän ohjelma, jossa linjataan, miten verotuksen progressiota
39 parannetaan ja ympäristöverojen korotukset korvataan pienituloisille ja estetään
40 tuloerojen kasvu sekä miten tuetaan aloja ja alueita, jotka menettävät fossiilisten
41 polttoaineiden käyttöön sidoksissa olevaa työtä.
- 42 ● Pienennetään ja lopulta luovutaan turpeen verotuesta.
- 43 ● Vähennetään yritystukia, jotka kytkeytyvät fossiilisten polttoaineiden käyttöön.
- 44 ● Kehitetään arvonlisäverotusta päästöperusteiseen suuntaan.
- 45 ● Korotetaan fossiilisten polttoaineiden veroja päästöperusteisesti.
- 46 ● Otetaan kaikissa julkisissa investoinneissa huomioon päästövaikutukset ja
47 minimoidaan niitä.
- 48 ● Veloitetaan eläkerahastot raportoimaan niiden fossiilisijoituksista sekä
49 vähentämään niitä.
- 50 ● Veloitetaan rahoitusmarkkinatoimijoita hiiliriskien raportointiin.
- 51 ● Otetaan käyttöön päästöperusteinen lentovero.
- 52 ● Edistetään hiilitullien käyttöönottoa EU:n ulkorajoille. Tavoitteena on globaali
53

markkinaympäristö, jossa vähähiilisyys on aidosti kilpailuetu suomalaisille ja eurooppalaisille yrityksille.

- Edistetään tuotteiden käyttöiän pidentämistä luomalla kannustimia tuotteiden korjaukseen siirtämällä korjauspalvelut alennettuun arvonlisäverokantaan.
- Kielletään EU-tasolla tuotteiden keinotekoinen vanhentaminen.

5.2 VÄHEMMÄN PÄÄSTÖJÄ

Ilmastonmuutoksen hillitseminen vaatii päästöjen nopeaa vähentämistä. Se on vaikeaa, mutta ei mahdotonta.

Energiatuotannosta on tehtävä päästötöntä. Energiatuotanto ja fossiilisten polttoaineiden käyttö aiheuttaa suuren osan globaaleista päästöistä. Suomessa erityisiä haasteita ovat kaukolämmön päästöjen vähentäminen sekä turpeen energiakäytön alasajo. Energiatuotannossa on siirryttävä kohti uusiutuvia ja vähäpäästöisiä energialähteitä. Erityisesti tuuli-, aurinko- ja geotermisessä voimassa on paljon lisäspotentiaalia. Päästöttömien ja vähäpäästöisten energiatuotantomuotojen kannattavuus on varmistettava verotuksen päästöohjaavuudella.

Tulevaisuuden energijärjestelmä on hajautettu ja älykäs. Uusiutuvan pienenergian tuotantoa on kannustettava ja tuettava nykyistä enemmän. Bioenergia on osa Suomen energiapalettia, mutta bioenergian tuotannon on täytettävä kestävyyskriteerit ja oltava kokonaisvaltaisesti tarkasteltuna kestävä.

Liikenne ja asuminen ovat merkittäviä päästölähteitä ja myös ne on irrotettava fossiilisten polttoaineiden käytöstä. Meidän on muutettava liikennejärjestelmäämme, vähennettävä liikennesuoritteita ja korvattava fossiiliset polttoaineet muilla käyttövoimilla. Eri puolilla Suomea tarvitaan erilaisia ratkaisuja liikenteen päästöjen vähentämiseksi, mutta väestörikkaat kaupunkiseudut ovat avainasemassa muutoksessa. Liikenneratkaisuja suunniteltaessa on otettava huomioon alueelliset erot, sillä samat ratkaisut eivät toimi Kainuussa ja Kalliassa.

Liikennesuoritteiden määrää on vähennettävä älykkäällä maankäytön suunnittelulla ja etäyhteyksien käytöllä. Erityisesti kaupunkiseuduilla maankäytön suunnittelussa on mahdollistettava joukko- ja kevyen liikenteen käyttö. Liikenteen tehokkuutta on parannettava panostamalla raideliikenteeseen ja muuhun joukkoliikenteeseen. Kevyen liikenteen suoritteiden osuutta on kasvatettava erityisesti kaupunkiseuduilla.

Henkilöautoja tarvitaan myös tulevaisuudessa, erityisesti haja-asutusalueilla. Henkilöautojen päästöjä voidaan kuitenkin leikata vaihtamalla fossiiliset polttoaineet biokaasuun ja muihin kestäviin biopolttoaineisiin, lisäämällä hybridi- ja sähköautoilua sekä kehittämällä vetyteknologiaa. Henkilöautoilun tehokkuutta voidaan myös kasvattaa erityisesti kaupunkiseuduilla lisäämällä kyydin jakamista ja yhteiskäyttöautoilua. Digitalisaatio muuttaa kaikkia elämän osa-alueita eikä liikkuminen ole tästä poikkeus. Erityisesti tiheästi asutuilla kaupunkiseuduilla liikkumista tulee tulevaisuudessa tarkastella ensisijaisesti palveluna, ei omistajuuden näkökulmasta.

Lentoliikenne kasvaa huimaa vauhtia. Lentoliikenteen kasvu on saatava taistumaan, sillä lentoliikenteen ilmastovaikutukset ovat hurjia. Lentämisen päästöt ovat pitkälti luksuspäästöjä, sillä vain harvalla lentämisessä on kyse ihmisoikeuksien toteutumisesta tai perustarpeiden tyydyttämisestä. Esimerkiksi Suomessa suurin osa lentomatkoista on vapaa-ajanmatkoja. Lentoliikenne on myös aliverotettua suhteessa muuhun liikenteeseen, eikä ilmastonmuutoksen vastaisessa kamppailussa ole sijaa vapaamatkustajille. Koska lentoliikenne on lähtökohtaisesti globaalia, pitäisi myös ratkaisut tehdä maailmanlaajuisesti. Kuitenkin jos riittäviin globaaleihin toimiin ei pystytä, pitää lentoliikennettä ryhtyä verottamaan EU:n laajuisesti tai kansallisesti.

Henkilöliikenteen ohella huomiota on kiinnitettävä tavaraj- ja rahtiliikenteeseen. Rahtiliikennettä on saatava entistä enemmän liikkumaan raiteilla, mikä edellyttää panostuksia raideyhteyksiin. Raskaan rekkaliikenteen sähköistyminen ei ole lähiaikoina realistista, mutta biokaasu on potentiaalinen keino raskaan liikenteen päästöjen vähentämiseen. Myös meriliikennettä on muutettava vähäpäästöisemmäksi, mikä edellyttää kansainvälisen sääntelyn tiukentamista. Rahtiliikenteen päästöjä voidaan vähentää myös suosimalla paikallisesti tuotettuja hyödykkeitä ja vähentämällä turhan tavaran kulutusta ja rahtaamista ympäri maailmaa.

01 Asuminen ja asuntojen lämmitys kuluttaa paljon energiaa. Olennaista on tehdä asumiseen
 02 käytetystä sähköstä ja kaukolämmöstä mahdollisimman vähäpäästöistä. Muitakin muutoksia
 03 kuitenkin tarvitaan. Kaikkien kiinteistöjen energiatehokkuuteen on panostettava ja kiinteistöjen
 04 energiaremontteja tuettava nykyistä enemmän. Energiaremontteja on tuettava niin, että kustan-
 05 nus-hyötysuhde on yksittäisen asukkaankin osalta positiivinen. Näin pienituloisten asumisen
 06 edellytykset eivät vaarannu. Suorasähkökiinteistöjen energiankulutusta voidaan leikata esimer-
 07 kiksi maa- ja ilmalämpöpumppujen avulla. Öljylämmityksestä on 2030-luvulla luovuttava ja kor-
 08 vattava öljykattilat lämpöpumpuilla tai kestävästi tuotetulla kaukolämmöllä. Vanhoissa kerros-
 09 taloissa voidaan panostaa esimerkiksi poistoilman lämmön talteenottoon ja energiatehokkaisiin
 10 ikkunoihin sekä asentaa katolle aurinkopaneelit.

12 **Vasemmistoliiton tavoitteet:**

- 13 • Kehitetään energiaverotusta entistä päästöohjaavampaan suuntaan
- 14 fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseksi. Luodaan tavoiteaikataulu
- 15 fossiilisista luopumiselle.
- 16 • Järjestetään huutokauppoja uusien uusiutuvien energiantuotantomuotojen kehittä-
- 17 miseksi ja tukemiseksi. Ohjataan tutkimus- ja tuotekehitysvaroja energiatehokkuu-
- 18 den ja uusiutuvien energiajärjestelmien kehittämiseen.
- 19 • Olemassa olevat ja rakenteilla olevat ydinvoimalat ovat osa energiantuotantopa-
- 20 lettia, mutta uusia suurydinvoimahankkeita ei käynnistetä. Pienten modulaaristen
- 21 ydinvoimaloiden kehitystä seurataan.
- 22 • Edistetään aurinkoenergian ja muun uusiutuvan energian tuotantoa julkisissa
- 23 palvelurakennuksissa sekä kaupallisissa kiinteistöissä.
- 24 • Parannetaan uusiutuvan pienenergiantuotannon investointitukea ja poistetaan
- 25 byrokraattisia esteitä. Uudistetaan lainsäädäntöä, jotta sähköautojen akut voivat
- 26 toimia sähköverkon tasausvarastona.
- 27 • Vahvistetaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisiä sähkön siirtoyhteyksiä.
- 28 • Tuetaan pienituloisia kotitalouksia ilmastoystävällisissä energiaremonteissa, esi-
- 29 merkiksi öljykattiloiden korvaamisessa maa- ja ilmalämmöllä. Luodaan kotitalous-
- 30 vähennys täydentämään uusi kotitalousavustus, joka mahdollistaa energia-
- 31 remonttien kaltaiset, kotitalousvähennyksellä tuetut työt myös pienituloisille.
- 32 • Parannetaan asunto-osakeyhtiöiden, asukasosuuskuntien ja omakotitalojen ener-
- 33 giatehokkuutta ja ilmastoviisautta energiaremonttien investointituella. Vaihto-
- 34 ehtoisesti laajennetaan kotitalousvähennys kattamaan myös asunto-osakeyhtiöiden
- 35 ja -osuuskuntien energiatehokkuutta tai uusiutuvan energian käyttöä parantavat
- 36 hankkeet.
- 37 • Uudistetaan kiinteistöverotusta maltillisesti tukemaan kestävää rakentamista ja
- 38 kehitetään lainsäädäntöä huomioimaan rakennuksen koko elinkaaren aikaiset
- 39 ilmasto- ja ympäristövaikutukset.
- 40 • Yhteensovitetaan liikenteen ja maankäytön suunnittelu nykyistä paremmin.
- 41 Maankäytön, asumisen ja liikenteen asiat on yhdistettävä rakennetun ympäristön
- 42 ministeriöksi.
- 43 • Kehitetään liikenteen verotusta päästöohjaukseen perustuen, huomioiden ammatti-
- 44 ja työmatkaliikenteen tarpeet. Vahvistetaan päästöverotuksen ohjaavuutta.
- 45 • Jatketään biokaasukonvertiotukea sekä uusien biokaasuautojen hankintatukea ja
- 46 lisätään kannusteita biokaasun tankkausasemien rakentamiseen.
- 47 • Lisätään joukkoliikennetukea, jotta joukkoliikenteestä tulee toimiva ja houkutteleva
- 48 vaihtoehto oman auton käytölle.
- 49 • Investoidaan raiteisiin ja raideyhteyksiin. Lisäpanostuksia tarvitaan sekä perus-
- 50 väylänpitoon että kehittämishankkeisiin. Ratapihojen toimivuus, kaksoisraiteet ja
- 51 nopeat yhteydet vaativat pitkäjänteistä suunnittelua.
- 52
- 53

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

- Tiukennetaan autoverotuksen päästöporrastusta.
- Autokannan muuttumiseen tähtäävien määräaikaisten tukien, kuten romutus- palkkion tai konvertiotuen, tulee määräytyä tulojen perusteella. Tämä mahdollistuu uuden tulorekisterin myötä. Muutos kohdentaisi tuet oikeudenmukaisesti ja vaikuttavasti.
- Otetaan käyttöön päästöpohjainen lentovero henkilö- ja tavarakuljetukselle ja edistetään myös kansainvälistä lentomaksua.
- Uudistetaan liikenteen polttoaineiden verotuet asteittain kestävää liikkumista tukevaan suuntaan.
- Otetaan käyttöön ruuhkamaksut pääkaupunkiseudulla. Vapautus tietulleista tulee myöntää päästöraajat alittavalle ammattiliikenteelle sekä sähköautoille ja kimppakyydeille. Ruuhkamaksujen tuotto tulee käyttää joukkoliikenteen parantamiseen.
- Tuetaan kaasu- ja sähköautojen tankkaus- ja latausverkoston rakentamista koko maahan.
- Uusitaan työmatkaliikenteeseen liittyvät edut kuten pysäköintietu, työmatkavähennys, kilometrikorvaukset ja työsuhteauton veroetu. Työmatkoilla tulee suosia kevyttä ja julkista liikennettä sekä päästöttömiä henkilöautoja ja kyydin jakamista. Huomioidaan uudistuksessa ammattiliikenteen tarpeet.
- Lisätään kävelyn ja pyöräilyn osuutta infrastruktuuripanosten kohdentumisessa.
- Otetaan käyttöön päästöperusteinen lentovero.
- Tuetaan kansainvälisen merenkulun päästöjen vähentämiseen tähtääviä aloitteita.

5.3 HIILINIELUT KASVUUN

Päästövähennysten lisäksi meidän on lisättävä hiilen sitomista ilmakehästä ja varjeltava maapallon hiilivarastoja. Maankäyttö on ratkaisevassa asemassa ilmastonmuutoksen hillinnässä. Luonnon raivaaminen ihmisen käyttöön kiihdyttää ilmastonmuutosta ja huolimaton maankäyttö on yksi ilmastonmuutosta aiheuttava tekijä. Erityisesti meidän on kiinnitettävä huomiota metsiin, maatalousmaahan ja soihin.

Maanviljelijät ja metsänomistajat voivat olla ilmastosankareita. Maanviljelymenetelmiä kehittämällä maatalousmaan hiilensidontaa voidaan lisätä ja samalla parantaa satovarmuutta ja kannattavuutta. Metsänomistajat voivat lisätä hiilensidontaa kasvattamalla metsät pitkäikäisemmiksi ja ottamalla käyttöön metsänhoitotapoja, jotka maksimoivat hiilen sitoutumisen puihin ja maaperään.

Suomi on metsäinen ja soinen maa, joten metsien ja soiden käyttö on meidän erityiskysymyksemme. Metsillä on myös suuri merkitys ilmaston lisäksi taloudelle ja luonnon monimuotoisuudelle, joten meidän on yhteensovitettava metsien käyttöön kohdistuvat taloudelliset ja ympäristölliset tarpeet.

Metsien käyttötavat on muutettava hiiliviisaiksi ja hakkuiden määrä on mitoitettava niin, että hiilinielut ja hiilivarasto kasvavat niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Olennaista on kehittää metsäteollisuuden jalostusarvoa ja puun käyttötapoja niin, että metsistämme tehdään mahdollisimman korkean jalostusasteen tuotteita, joissa hiili pysyy sitoutuneena pitkään ja jotka korvaavat päästöiltään korkeampia fossiilipohjaisia tuotteita. Metsien kasvatustapoja on tutkittava nykyistä enemmän, minkä lisäksi hiilimetsätaloutta on kehitettävä ja metsänomistajien tietoutta erilaisen metsänkäytön ilmastovaikutuksista lisättävä.

Suot ovat valtavia hiilivarastoja. Suon raivaaminen ja turpeen poltto tuhoaa hiilivarastot ja vapauttaa hiilidioksidia ilmakehään. Soiden raivaus pelloiksi aiheuttaa paljon päästöjä, joten siitä on luovuttava. Turpeen energiakäyttöä on vähennettävä ja 2030-luvulla siitä on luovuttava kokonaan. Epäonnistuneita metsäojituksia purkamalla ja soiden ennallistamista lisäämällä voidaan vaikuttaa myönteisesti maaperän ilmastopäästöihin.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Kasvatetaan maaperän ja metsien hiilivarastoa kehittämällä maan multavuutta parantavia viljelytapoja yhdessä maanviljelijöiden ja tutkijoiden kanssa.
- Kielletään uusien turvepeltojen raivaus. Mahdollistetaan maanviljelijöille lannan käyttö biokaasuksi levityksen sijaan.
- Lisätään soiden ennallistamiseen varattuja määrärahoja ja kehitetään Kemera-tukea epäonnistuneiden metsäojitusten purkamiseen.
- Vähennetään turpeen energiakäyttöä vero-ohjauksella sillä tavoitteella, että energiakäytöstä luovutaan kokonaan 2030-luvulla.
- Varmistetaan, että puupohjainen biopolttoaine on kestävä. Esimerkiksi kannot ja puiden vihreät osat tulee jättää metsään.
- Hakkuiden määrän tulee olla ilmaston kannalta kestävä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Kestävä metsien käytön taso tulee määritellä parhaan saatavilla olevan tieteellisen asiantuntemuksen perusteella.
- Luodaan metsänomistajille kannusteita kasvattaa metsiä pitkäikäisemmiksi ja lisätä hiilen sidontaa luomalla tukimalli, jossa metsänomistaja saa sidotusta hiilestä vuosittaista korvausta.
- Ehkäistään metsäkatoa ja lisätään metsitystä taloudellisten kannustimien ja sanktioiden avulla.

5.4 KESTÄVÄ RUOKAJÄRJESTELMÄ

Ruoalla on suuri rooli jokaisen ihmisen elämässä. Ruoantuotannolla on myös suuri merkitys ilmastolle ja ympäristölle. Ruoan tuotanto aiheuttaa suuren osan päästöistä ja se kytkeytyy myös luonnon monimuotoisuuden hupenemiseen. Kestävän ruokajärjestelmän rakentaminen on olennainen osa ilmastomuutoksen hillintää.

Lihan tuotannon ja kulutuksen kasvu on koko maailmaa koskettava ympäristöongelma. Karjaa varten on raivattava koko ajan lisää laidunmaita ja tuotettava rehua. Kasvisten osuuden lisääminen ruokavaliossa onkin olennaista ruokajärjestelmän ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentämisessä. Myös ilmastoviisaiden lajikkeiden suosiminen on tärkeää ruoan ilmastovaikutusten minimoimiseksi. Ilmastoviisaan ruokavalion koostaminen on kotitalouksien käsissä, mutta julkisen vallan tulee suosia ympäristöystävällistä ruokavaliota suositusten, tukien, joukko-ruokailujen ja verotuksen avulla.

Monet kalat ovat terveellistä ja ilmastoviisasta ruokaa, mutta suuri osa maailman kalakan- noista on uhattuina ylikalastuksen ja saastumisen takia. Kestävästi kasvatettu kala on osa ympä- ristöystävällistä ruokajärjestelmää, mutta nykyinen kalankasvatus myös rehevöittää meriä.

Ruokahävikki on suuri ongelma – roskikseen päätyvän ruoan päästöt ovat syntyneet turhaan. Ruokahävikkiä on vähennettävä ruokajärjestelmän kaikissa osissa: pelloilla, logistiikassa ja teol- lisuudessa, mutta myös kaupassa, ravintoloissa ja kodeissa.

Ruoan tuotantotavat vaikuttavat myös luonnon monimuotoisuuteen. Erityisesti torjunta-ai- neiden runsas käyttö aiheuttaa ongelmia ympäristön tasapainolle ja monoviljelyyn perustuva tehomaatalous ja peltojen raivaus köyhdyttävät maaperää ja ympäristöä. Ruoantuotannossa on pyrittävä vähentämään haitallisten torjunta-aineiden käyttöä ja suosimaan luonnon monimuotoi- suutta huomioivia viljelymenetelmiä. Maataloustukia on kehitettävä siten, että ne suosivat ilmas- toystävällisen ruoantuotannon lisäksi luonnon monimuotoisuutta tukevia viljelymenetelmiä.

Kestävä ruokajärjestelmä takaa myös ruoantuottajalle oikeudenmukaisen korvauksen. Alku- tuottajan saama osuus elintarvikkeen hinnasta on kestävämmän pieni ja maanviljelijöiden toi- meentulo niukkaa. Maataloustukia on kohdistettava aktiiviviljelijöille ja markkinoita on kehitet- tävä nykyistä oikeudenmukaisempaan suuntaan.

Ruokajärjestelmällä on merkitystä myös eläinten hyvinvoinnin kannalta. Eläinten hyvin- vointi on itseisarvo, joka on huomioitava lainsäädännössä. Tuotantoeläinten hyvinvointia on parannettava tiukentamalla lainsäädännön vaatimuksia. Turkistarhaus on ajettava Suomessa hallitusti alas, mikä edellyttää luopumisjärjestelmän kehittämistä tarhaajille.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Huomioidaan kaikissa maataloustuissa joko innovaatio- tai ympäristönäkökohdat. Muokataan ympäristökorvauksen kriteerit nykyistä vaikuttavammiksi ja selkeiksi.
- Muutetaan maatalouden energiaverotus tukemaan uusiutuvan energian käyttöä ja erityisesti biokaasun käyttöä. Korjataan fossiilisten käyttöä tukeva energiaveron palautusjärjestelmä.
- Luodaan uusi sysäystuki luonnonmukaiseen tuotantoon siirtymiselle ja lisätään samalla neuvontaa ja yhteistyötä tilojen välillä.
- Asetetaan elintarvikkeiden verotus terveyden ja ympäristövaikutusten perusteella. Esimerkiksi arvonlisäverotuksen uudistaminen mahdollistaa kannustamisen ympäristöllisesti kestäväan kulutukseen ja tuotantoon.
- Tuetaan paikallista ravinnekiertoa, jotta typpi ja fosfori säilyvät ruoantuotannossa, eivätkä siirry rehevöittämään vesistöjä. Tehokkaampi ravinnekierto myös parantaisi Suomen omavaraisuutta ja vaihtotasetta.
- Laaditaan kansallinen lihankulutuksen vähentämishjelma. Suositetaan kasvispaimotteista lähi- ja luomuruokaa sekä reilun kaupan tuotteita julkisissa hankinnoissa ja joukkoruokailuissa. Lisätään ilmastoviisasta ravintoneuvontaa ja kasvatetaan suomalaisen kasvisjalosteiden tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoitusta.
- Suunnataan maataloustuet aktiiviviljelijöille, tuetaan viljelijöiden jaksamista ja edistetään reiluja markkinakäytänteitä.
- Estetään ylikalastusta Suomessa ja EU:ssa mitoittamalla kalastuskiintiöt kestäväälle tasolle.
- Veloitetaan ravintolat ja kaupat jakamaan hävikkiruokansa eteenpäin.
- Uudistetaan eläinsuojelulaki siten, että liikkumista estävät rakenteet kuten porsitushäkit ja parsinavetat kielletään siirtymäajan jälkeen.
- Laaditaan kansallinen suunnitelma ja aikataulu turkistarhauksen lakkauttamiselle sisältäen luopumisjärjestelmän tarhaajille.
- Vähennetään pölyttäjien katoa aiheuttavien torjunta-aineiden käyttöä ohjauksella ja velvoitteilla.

5.5 MONIMUOTOINEN JA PUHDAS LUONTO

Ilmastonmuutoksen hillinnän lisäksi meidän on pysäytettävä luonnon monimuotoisuuden hupe-neminen. Lajikato ja elinympäristöjen tuhoutuminen ovat kiihtyneet ennennäkemättömiin mit-tasuhteisiin. Näin siitä huolimatta, että ihminen on täysin riippuvainen luonnosta ja sen tarjoa-mista ekosysteemipalveluista.

Luonnon monimuotoisuuden kato on pysäytettävä myös Suomessa. Metsänhoito ja maa-talous on saatava monimuotoisuuden kannalta kestäviksi, ja suojelualueiden määrää on lisät-tävä. Metsästyminen on mitoitettava siten, ettei se vaaranna kantojen kestävyyttä. Suojelualueiden määrää on lisättävä ja monimuotoisuuden lisääminen on huomioitava myös talousmetsissä, maatalousmaalla ja kaupunkialueilla.

Kestämättömän maankäytön ja eliökantojen riistokäytön lisäksi myös elinympäristöjen saas-tuminen uhkaa luonnon monimuotoisuutta. Merien rehevöityminen, kemikaalien leviäminen ympäristöön ja muovijätteen lisääntyminen ovat globaaleja ongelmia ja seurausta kestämat-tömästä talous- ja kulutusmallistamme. Saastuttamista on estettävä lainsäädännöllä nykyistä tiukemmin.

Neitseellisten raaka-aineiden käyttö on nykyisin usein halvempaa kuin vanhojen kierrätys ja uudelleenkäyttö. Neitseellisten ja rajallisten raaka-aineiden käytölle on asetettava riittävä hinta, ja kaivosten ympäristösääntelyä on tiukennettava. Kaivoslakia on uudistettava niin, että kaivos-ten perustamispäätös on paikallisen demokraattisen päätöksenteon piirissä, yhteiskunta saa yri-tysten voitoista reilun korvauksen ja ympäristönäkökulmat huomioidaan nykyistä paremmin.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Parannetaan vaelluskalakantojen elinvoimaisuutta tehostamalla kalatiestrategian toimeenpanoa ja päivittämällä vesivoimayhtiöiden kalatalousvelvoitteet. Mitoitetaan kalastuskiintiöt kalakantojen kannalta kestäväälle tasolle.
- Tuetaan paikallista ravinnekiertoa, jotta typpi ja fosfori säilyvät ruoantuotannossa, eivätkä siirry rehevöittämään vesistöjä.
- Nostetaan metsien suojeluaste Etelä-Suomessa 10 prosenttiin ja turvataan suojelun riittävä rahoitus. Päivitetään ja toteutetaan soidensuojeluohjelma.
- Pidetään metsien hakkuumäärät sellaisina, että luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja metsien muut käyttömuodot ovat mahdollisia. Lisätään jatkuvan kasvatuksen metsänhoitotavan käyttöä talousmetsissä. Uudistetaan metsätalouden tuet niin, että ne kannustavat monipuolisiin metsänhoitomenetelmiin.
- Huomioidaan luonnon monimuotoisuuden parantaminen maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa.
- Perustetaan uusia kansallispuistoja ja tuetaan kaupunkeja viheralueiden monimuotoisuuden lisäämisessä.
- Turvataan ympäristöhallinnon toimintaedellytykset ja riittävät resurssit erillisellä viranomaistaholla, jonka tehtävänä on yleisen ympäristöedun valvominen.
- Kielletään tarpeettomat muovituotteet ja asetetaan EU:n laajuinen muovivero, joka on riittävän korkea karsimaan tarpeetonta kertakäyttömuovin käyttöä.
- Tiukennetaan jätelain kierrätysvaatimuksia.
- Uudistetaan kaivoslaki kestäväksi niin, että maanpinnan alapuoliset uusiutumattomat luonnonvarat kuuluvat jatkossa lähtökohtaisesti yhteiskunnalle. Turvataan taloudellisten hyötyjen nykyistä oikeudenmukaisempi jakautuminen esimerkiksi rojaltiverolla.
- Kaivoslupia myönnettäessä tehdään kokonaisvaltainen arviointi, jossa huomioidaan kaivostoiminnan vaikutukset myös paikallisyhteisöihin ja ympäristöön. Kunnilla on oltava oikeus estää kaivosten perustaminen alueellaan, vaikka malminetsintälupia olisikin myönnetty. Kielletään malminetsintä luonnonsuojelualueilla.
- Parannetaan uhanalaisten lajien kuten Saimaan norpan suojelua.

6 OSAAVA, AJATTELEVA JA LUOVA IHMINEN

Vasemmistolaisen sivistyspolitiikan tavoitteena on kasvattaa osaavia sekä ajattelevia kansalaisia, jotka tuntevat oikeutensa ja velvollisuutensa. Koulutus vahvistaa ihmisen maailmanymmärrystä sekä kykyä rakentaa omaa elämää ja yhteiskuntaa ja osallistua työelämään. Koulutuksen on oltava tasa-arvoisesti kaikkien saatavilla kotitaustasta sekä tulo- ja varallisuusasemasta riippumatta. Koulutuksellinen tasa-arvo ja koulutuksen laatu ovat kokeneet viime vuosina takaiskuja massiivisten koulutusleikkausten takia. Vasemmistoliitto ei halua jättää koulutusvelkaa lapsillemme vaan koulutukseen tulee panostaa kaikilla tasoilla.

Varhaiskasvatus rakentaa lapsen sosiaalisten taitojen ja oppimisen pohjaa, peruskoulu antaa perustietoja ja -taitoja sekä opettaa ajattelemaan, toinen aste yleissivistää ja antaa perusvalmiudet työelämään, korkeakouluissa kasvaa asiantuntijoita ja vapaan sivistystyön opinnoissa mahdollistuu ihmisten omaehtoinen oppiminen läpi elämän. Tietojen ja taitojen ohella opetetaan aktiivista kansalaisuutta ja osallistumista, painotetaan ihmisten välistä tasa-arvoa sekä ympäristön kunnioittamista ja kasvatetaan kriittisesti ajattelevia yksilöitä.

Oppiminen ei lopu tai rajoitu varhaiskasvatuksesta korkeakouluun jatkuvaan koulupolkuun, vaan elämä on jatkuvaa oppimista. Jatkuva oppiminen on myös mahdollistettava kaikille ihmisille eri elämäntilanteissa.

01 Vasemmistolaisen tiedepolitiikan tavoitteena on lisätä ihmisen ymmärrystä maailmasta ja
02 itsestään ja käyttää tietoa ihmiskunnan hyväksi ja kestäväen yhteiskunnan rakentamiseksi. Tiede
03 on olennainen tekijä myös taloudellisen menestyksen rakentamisen kannalta ja työllisyyden
04 edistämisessä teknologiaan ja osaamiseen nojaavassa ajassa. Tieteen on oltava riippumatonta ja
05 riittävästi resursoitua.

06 Kulttuuri ja liikunta ovat tärkeä osa ihmiselämää. Ne ilmentävät ihmisyyttä, kommentoi-
07 vat yhteiskuntaa ja rakentavat hyvinvointia. Vasemmistolainen liikunta- ja kulttuuripolitiikka
08 lähtee siitä, että kaikilla on oikeus ilmaista itseään, ja ihmisten tasa-arvoisia harrastusmahdolli-
09 suuksia tulee tukea.

10

11 6.1 OPPIA KAIKEN IKÄÄ

12 Korkeatasoisesta pedagogisesta varhaiskasvatuksesta hyötyvät kaikki lapset. Päiväkotipetus
13 kaventaa tutkitusti sosioekonomisen taustan synnyttämiä eroja. Laadukas varhaiskasvatus tukee
14 myöhäisempää oppimista ja valmiuksia pärjätä elämässä. Vasemmiston vahva näkemys on, että
15 laadukas varhaiskasvatus kuuluu kaikille. Meidän tavoitteemme on nostaa varhaiskasvatukseen
16 osallistumisen astetta.

17 Suomalaista koulutusjärjestelmää ja perusopetusta on vahvistettava niin, että riittävät perus-
18 tiedot ja -taidot voidaan turvata jokaiselle nuorelle ja että kaikilla on riittävät valmiudet siirtyä
19 toisen asteen opintoihin. Nykyistä tasa-arvoisempi koulutus edellyttää perusopetuksen resurs-
20 sien vahvistamista sekä oppivelvollisuuden uudistamista.

21 Kaikkien nuorten on saatava peruskoulun jälkeinen toisen asteen tutkinto, ja toisen asteen
22 ammatillisen koulutuksen ja lukioiden on annettava kaikille riittävä yleissivistys ja työelämäval-
23 miudet. Samalla kun opetusmenetelmiä ja sisältöjä kehitetään, on pidettävä huolta lähiopetuksen
24 riittävästä määrästä ja nuorten kyvyistä selviytyä opinnoista, mutta myös nuorten hyvinvoinnista.

25 Korkeakoulujen perusrahoituksen turvaaminen on avainasemassa laadukkaan ja vapaan tie-
26 teen ja tutkimuksen tekemiselle sekä asiantuntijoiden kouluttamiseksi työelämän tarpeisiin.
27 Suomi elää osaamisesta, joten korkeakoulutukseen, tieteeseen ja innovaatioihin panostaminen
28 on myös taloudellisesti tärkeää.

29 Osaamisen täydentäminen tai uuden ammatin opiskelu kesken työuran on jatkossa merkittävästi
30 nykyistä yleisempää, ja yhteiskunnan tulisi myös kannustaa siihen. Tämän vuoksi tarvitsemme kou-
31 lutusjärjestelmän, joka kykenee tarjoamaan tutkintoja, tutkinnon osia ja yksittäisiä taitoja kenelle
32 tahansa kaikissa elämänvaiheissa. Jatkuvan oppimisen on myös oltava mahdollista kaikille. Jatkuvan
33 oppimisen mallien ja mahdollisuuksien kehittäminen on polttava koulutuspoliittinen kysymys.

34

35

36

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- 37 • Palautetaan kokopäiväinen subjektiivinen päivähoito-oikeus.
- 38 • Pienennetään päiväkotien ryhmäkokoja sekä kokoaikaisissa että osa-aikaisissa
39 ryhmissä.
- 40 • Määritellään erityinen tuki ja sen tavoitteet nykyistä täsmällisemmin varhais-
41 kasvatuslaissa. Lisätään vuoropäivähoidon määrää.
- 42 • Toteutetaan kaksivuotinen velvoittava esikoulu 5–6-vuotiaille.
- 43 • Kehitetään valtakunnallisesti joustavaa esi- ja alkuopetusta 5–8-vuotiaille.
- 44 • Laaditaan yli vaalikausien ulottuva suunnitelma kokonaan maksuttomaan
45 varhaiskasvatukseen siirtymiseksi.
- 46 • Kielletään voiton tavoittelu varhaiskasvatuksessa vastaavalla tavalla kuin voiton-
47 tavoittelu on kielletty perusopetuksessa.
- 48 • Veloitetaan kunnat järjestämään tarpeenmukainen koululaisten aamu- ja iltapäivä-
49 toiminta 1.-4.-luokkalaisille eriarvoistumiskehityksen ehkäisemiseksi. Kehitetään
50 kokonaiskoulupäivämalleja, joissa harrastukset nivotaan osaksi koulupäivää.
- 51 • Pienennetään peruskoulujen ryhmäkokoja ja asetetaan lakisääteiset
52 maksimiryhmäkoot.

53

- 01 ● Luovutaan erillisestä uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetuksesta ja siirrytään
02 kaikille yhteiseen katsomusaineeseen.
- 03 ● Pidentetään oppivelvollisuus toiselle asteelle. Oppivelvollisuuden pidentäminen on
04 koulutuspoliittinen investointi, jonka myötä julkinen valta vastaa niin toisen asteen aloi-
05 tuspaikkojen riittävydestä kuin maksuttomien opiskelumateriaalien turvaamisesta.
- 06 ● Ohjataan pikaisesti lisää resursseja ammatillisen koulutuksen lähiopetukseen sekä
07 henkilökohtaisten opetussuunnitelmien laadintaan perusrahoitusta korottamalla.
08 Työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen on turvattava laadukasta ja henkilökohtaista
09 ohjausta muun muassa työpaikkaohjaajien koulutuksella.
- 10 ● Kehitetään korkeakoulujen valintoja yhteistyössä korkeakoulujen kanssa ja
11 mahdollistetaan eri reitit korkeakouluun. Vähennetään ylioppilaskirjoitusten paino-
12 arvoa opiskelijavalinnoissa.
- 13 ● Kehitetään lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyötä tarjoamalla opis-
14 kelijoille nykyistä enemmän yhteisiä kursseja ja valinnanmahdollisuuksia suorittaa
15 yksilöllisempiä tutkintoja.
- 16 ● Taataan mahdollisuus erityisopetukseen kaikilla asteilla varhaiskasvatuksesta
17 aikuiskoulutukseen.
- 18 ● Turvataan toisen asteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen alueellinen
19 kattavuus.
- 20 ● Huomioidaan sukupuolisensitiivinen kasvatusta koulutuksen kaikilla tasoilla aina varhais-
21 kasvatuksesta korkeakouluihin asti. Lisätään ja parannetaan ikätason mukaista seksu-
22 aalikasvatusta kaikilla kouluasteilla ja kavennetaan sukupuolten välisiä oppimiseroja.
- 23 ● Parannetaan opiskelija- ja oppilashuollon palveluiden saatavuutta.
- 24 ● Panostetaan kiusaamisen ehkäisemiseen valtakunnallisesti. Esihenkilöillä ja opetta-
25 jilla on oltava sekä riittävästi aikaa että tietoa puuttua kiusaamiseen ja seksuaali-
26 seen häirintään.
- 27 ● Asetetaan tavoitteeksi tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen (TKI) nostaminen
28 kohti viiden prosentin bruttokansantuoteosuutta.
- 29 ● Lisätään korkeakoulujen aloituspaikkoja niin, että tavoitteena on, että puolet
30 ikäluokasta suorittaa korkeakoulututkinnon.
- 31 ● Helpotetaan koulutusasteiden nivelvaiheita esimerkiksi maksuttomilla avoimen kor-
32 keakoulun opinnoilla, joiden avulla on mahdollista hakeutua tutkinto-opiskelijaksi.
- 33 ● Uudistetaan yliopistolakia korkeakoulujen sisäisen työilmapiirin vahvistamiseksi ja
34 yliopistojen kollegiaalisen päätöksenteon ja demokratian palauttamiseksi.
- 35 ● Vahvistetaan korkeakoulujen perusrahoitusta. Kehitetään rahoitusmalleja tieteen
36 autonomiaa vahvistavaan suuntaan. Uudistetaan tutkimusrahoitusta sekä korkea-
37 koulujen strateginen rahoitus siten, että järjestelmä on yksinkertaisempi, läpinäky-
38 vämpi ja tehokkaampi.
- 39 ● Toteutetaan koko koulutuspolun kattava koulutuksen tasa-arvosuunnitelma, jossa
40 huomioidaan erityisesti aliedustettujen ryhmien pääsy korkeakoulutukseen.
- 41 ● Kehitetään elinikäisen oppimisen malleja kaikilla koulutusjärjestelmän tasoilla yhteis-
42 työssä koulutuksen järjestäjien ja työnantajien kanssa. Luodaan elinikäisen oppimi-
43 sen rahoituksen järjestelmä, johon osallistuvat yhteiskunta, työnantajat ja yksilöt.
- 44 ● Avataan korkeakoulujen koulutustarjontaa elinikäisen oppimisen mahdollistamiseksi
45 yhteistyössä korkeakoulujen kanssa verkkoalustojen sekä digitaalisten verkko- ja
46 muiden avointen kurssien kautta.
- 47 ● Lisätään aikuiskoulutusta ja ammatillista työvoimakoulutusta. Kehitetään muunto-
48 koulutuksia, jotka tukevat sekä yksilöiden että elinkeinorakenteen kehittymistä.
- 49 ● Taataan kaikille työttömille työnhakijoille oikeus omaehtoiseen opiskeluun.
- 50 ● Hyödynnetään nykyistä paremmin vapaan sivistystyön mahdollisuuksia elinikäisen
51 oppimisen mahdollistamisessa ja uusien yhteiskuntataitojen levittämisessä. Resurs-
52 soidaan vapaa sivistystyö nykyistä paremmin.
- 53

6.2 KULTTUURIA JA LIIKUNTA KAIKILLE

Monipuolinen taide- ja kulttuurielämä sekä vilkas kansalaisyhteiskunta ovat toimivan demokraatian perusedellytykset ja osa sivistynyttä yhteiskuntaa. Taide ja kulttuuri ovat inhimillisen elämän ja sosiaalisen kanssakäymisen perustarpeita ja niiden tulee olla ihmisen perusoikeuksia. Kulttuurin merkitys korostuu myös, kun yhteiskunnan on etsittävä hyvinvoinnin ja työllisyyden lähteitä muualta kuin jatkuvasti kasvavasta aineellisesta kulutuksesta.

Vasemmisto katsoo, että mahdollisuus nauttia kulttuurista sekä mahdollisuus kehittää omia luovia kykyjä ja itseilmaisun taitoja on oikeus, joka kuuluu kaikille. Taidekasvatuksen asemaa peruskoulussa tulee vahvistaa. Taidetta ja kulttuuria on voitava harrastaa asuinpaikasta, varallisuudesta, iästä ja taustasta riippumatta. Julkisten tilojen tulee olla kansalaisten käytössä maksutta. Taidetta ja kulttuuria pitää viedä nykyistä enemmän sinne, missä ihmiset asuvat ja liikkuvat. Taiteilijoiden toimeentuloedellytykset on turvattava.

Liikunta ylläpitää ja edistää ihmisen terveyttä, luo yhteenkuuluvuutta ja tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia. Vaikka liikkuminen on jokaisen oma valinta, tulee yhteiskunnan tukea jokaisen mahdollisuutta liikkua ja harrastaa. Valtion, kuntien ja työnantajien on luotava mielekkäitä ja edullisia liikuntamahdollisuuksia ja siten innostettava aktiivisuuteen kaikissa elämäntilanteissa. Arjen liikkumismahdollisuudet on huomioitava osana kaupunkisuunnittelua. Liikkumisen tuet ja valtion avut tulee kohdentaa pääosin lasten ja nuorten liikkumiseen sekä saavutettavien liikuntaolosuhteiden luomiseen kaikille. Huippu-urheilun tukemisessa ja kehittämisessä eri lajit ja sukupuolet otetaan huomioon mahdollisimman yhdenvertaisesti.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Vahvistetaan riippumatonta taidekenttää lisäämällä taiteilija-apurahojen määrää ja korottamalla niiden tasoa. Taiteilijoiden työttömyys- ja eläketurvaa kehitetään vastaamaan paremmin muiden työntekijöiden turvaa.
- Osoitetaan taidelaitosten valtionosuusuudistuksen toimeenpanolle riittävät määrärahat.
- Helpotetaan uusien taiteenalojen mahdollisuuksia päästä tukien piiriin.
- Kirjataan taiteen prosenttiperiaate lakiin ja laajennetaan sitä myös sosiaali- ja terveyspalveluihin.
- Vahvistetaan taiteen perusopetuksen rahoitusta ja parannetaan sen taloudellista ja alueellista saavutettavuutta.
- Kehitetään kirjastojen tehtävää laaja-alaisena tiedon, jakamistalouden ja sosiaalisen kohtaamisen keskuksena. Taataan kirjastopalveluiden saatavuus myös harva-asutusseuduilla esimerkiksi laajasti palvelevilla kirjastoautoilla.
- Tarjotaan kuntien tiloja kansalaisjärjestöjen ja vapaa-ajan toimintaa tarjoavien järjestöjen käyttöön maksutta.
- Turvataan pääsy kulttuurin ja liikunnan piiriin myös vammaisille ja vanhuksille. Viedään kulttuuria ja liikuntaa asumisyksiköihin, annetaan alennuksia kuntien liikuntapalveluihin ja turvataan palveluiden saavutettavuus.
- Tarjotaan kunnissa pitkäaikaistyöttömille kulttuuriseteleitä, joiden avulla kannustetaan kulttuuritarjonnan pariin.
- Ohjataan valtion urheilulle antama tuki kasvavissa määrin nuorten liikunnan tukemiseen sellaiseen toimintaan, johon kaikki voivat osallistua varallisuuteen, kunnianhimon ja osaamiseen katsomatta.
- Laajennetaan Liikkuva koulu -toimintamalli valtakunnalliseksi kaikille koulutusasteille varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin.
- Kehitetään kulttuuri- ja liikuntaharrastuksia yhdessä järjestöjen ja koulujen kanssa tavoitteena harrastusten tasa-arvoinen saavutettavuus ja kokonaiskoulupäivän kehittäminen.
- Taataan jokaiselle lapselle ja nuorelle maksuton harrastus koulupäivän yhteyteen.

7 TERVE JA HYVINVOIVA IHMINEN

Hyvinvointivaltion kantava ajatus on, että jokainen saa apua, kun sille on tarve ja jokainen saa hoitoa, kun eteen tulee sairautta. Vasemmistoliiton vahva tahto on vahvistaa hyvinvointivaltion taustalla olevaa universalismin ajatusta. Se tarkoittaa, että jokainen ihminen tulotasosta ja taustasta riippumatta on samojen palveluiden ja etuisuusjärjestelmien piirissä ja että palvelut rahoitetaan yhteisesti verovaroin. Hyvinvointivaltiossa ihmisen omia voimavaroja tuetaan ja vahvistetaan ja ongelmia ehkäistään panostamalla ennaltaehkäisevästi ihmisten hyvinvointiin ja toimintakykyyn.

Viime vuosikymmenten aikana yhteiskunnan turvaverkkoja ja julkisia palveluita on heikennetty, leikattu ja yksityistetty säästösyistä ja ideologisten paineiden seurauksena. Palvelujärjestelmämme on eriarvoistunut eikä universaalius aidosti enää toteudu.

Eriarvoisuuden kasvu näkyy ongelmien kasautumisena ja köyhyyden ja sosiaalisten ongelmien ylisukupolvisuutena. Suomalaista eriarvoisuutta ei pidä tarkastella vain tulo- tai varallisuuserojen tai koulutuksen kautta, vaan eriarvoistuminen näkyy Suomessa myös poikkeuksellisen suurina terveyseroina. Pienituloiset sairastavat enemmän ja jonottavat kohtuuttomia aikoja saadakseen palvelua. Varakkaat käyttävät verovaroin tuettuja yksityisiä palveluja, sairastavat vähemmän ja elävät pidempään. Terveyserot näkyvät jo varhain lasten ja nuorten elintavoissa ja terveyskäyttäytymisessä.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tulee kaventaa terveyseroja, lisätä hyvinvointia, ennaltaehkäistä sairauksia, tukea ihmisten toimintakykyä ja arjessa selviämistä sekä turvata toimeentuloa. Sosiaali- ja terveyseroja voidaan kaventaa vaikuttamalla niiden eriarvoisuuden syihin. Vähentämällä köyhyyttä, työttömyyttä ja tuloeroja sekä parantamalla ihmisten koulutustasoa ja yhteiskunnan palvelujärjestelmää torjumme parhaiten myös sosiaali- ja terveyseroja.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden jakautuminen yhä heikommin rahoitettuihin julkisiin palveluihin ja hyväosaisten käyttämiin yksityisiin palveluihin on pysäytettävä ja kehitys käännettävä toiseen suuntaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon yksityistäminen ja yhtiöittäminen on keskeytettävä ja julkista palvelujärjestelmää vahvistettava ja resursoitava nykyistä paremmin. Julkisin varoin tuotetuilla yksityisillä sosiaali- ja terveyspalveluilla ei pidä tavoitella taloudellista voittoa.

Palvelujärjestelmää ohjaavaksi ideologiaksi on nostettava sairauksien ja ongelmien ennaltaehkäisy, asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus, saumattomuus ja ihmisen omien voimavarojen tukeminen. Ihminen ja hänen elämänsä muodostavat kokonaisuuden, jossa terveys on sidoksissa sosiaaliseen tilanteeseen ja elinympäristöön sekä toisin päin. Siksi myös sosiaali- ja terveyspalveluiden on pyrittävä kohtaamaan ja auttamaan ihmistä kokonaisvaltaisesti ja tarvittaessa moniammatillisesti. Palvelujärjestelmän on tuettava ihmistä eri elämäntilanteissa, eivätkä asiakasmaksut tai byrokratia saa muodostua esteeksi hoidon ja tuen hakemiselle.

7.1 PAREMMAT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Vasemmistoliiton vankka tahto on kaventaa terveys- ja hyvinvointieroja. Suomalaisen terveydenhoidon epätasa-arvo näkyy erityisesti siinä, että parhaiten hoitoon pääsevät työterveyden ja yksityisten vakuutusten piirissä olevat ihmiset ja vastaavasti heikoimmin julkisten palveluiden piirissä olevat pienituloiset. Samaan aikaan asiakasmaksut painottuvat alimpiin tulokymmenyksiin.

Korkeat asiakasmaksut johtavat siihen, että pienituloisten kynnys hakeutua hoitoon nousee. Sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksuja tulee alentaa, jotta maksut eivät estä niiden käyttöä. Asiakasmaksulaki tulee uudistaa niin, että asiakasmaksuja sekä omavastuita alennetaan pienituloisten hoidon saavutettavuuden parantamiseksi. Terveyskeskusmaksut on poistettava kokonaan, ja lääkekorvausjärjestelmää on uudistettava niin, että erityisesti paljon sairastavien kustannusrasitetta helpotetaan.

01 Hoitoon pääsyn nopeuttaminen sitä eniten tarvitseville mahdollisimman kustannustehokkaasti
 02 onnistuu parhaiten, kun ohjaamme resursseja perusterveydenhuoltoon. Kun vaivat hoidetaan vii-
 03 veettä ja ennaltaehkäisevästi, kuluu myös vähemmän verorahoja korjaaviin palveluihin, pahoinvoin-
 04 tiin, työkyvyttömyyteen ja byrokraatiaan. Perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon hoitotakuuta
 05 on tiukennettava, ja myös matalankynnyksen mielenterveyspalveluiden saatavuutta on parannet-
 06 tava nykyisestä. Lääkärin vastaanotolle on päästävä kiireettömissä tapauksissa korkeintaan viikossa.

07 Sosiaalityö tukee, auttaa ja korjaa silloin, kun ennaltaehkäisevissä toimenpiteissä on epäon-
 08 nistuttu. Sosiaalityötä on vahvistettava ja se on vietävä osaksi muuta terveys- ja hyvinvointipal-
 09 velujärjestelmää. Sosiaalityön on kohdattava ihminen kokonaisuutena ja tuettava arjessa selviä-
 10 mistä. Sosiaalityöntekijän tai -ohjaajan luo tulee päästä nopeasti, ja sosiaalihuollon palveluita
 11 tulee tarjota asiakkaalle matalalla kynnyksellä ilman asiakasmaksuja. Sosiaalityön osaamisen
 12 tulee olla kiinteä osa tulevaisuuden sote-keskuksia ja sosiaalityön tuottamaa tietoa tulee hyödyn-
 13 tää yhteiskunnallisia ongelmia ratkottaessa.

14

15

16

Vasemmistoliiton tavoitteet:

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

- Lyhennetään perusterveydenhuollon kiirettömän hoidon hoitotakuu viikkoon.
- Poistetaan terveyskeskusmaksut koko maassa.
- Uudistetaan asiakasmaksulaki. Siirrytään yhteen yhtenäistettyyn lääkkeiden, asiakasmaksujen sekä matkojen maksukattoon, jonka taso alennetaan 760 euroon vuodessa. Säilytetään kuitenkin myös yksittäiset maksukatot, sillä ihmisellä voi täytyä vain yksi omavastuurajoista.
- Kohtuullistetaan asiakasmaksuja ja yleistetään niiden perimättä jättämistä, jotta sosiaali- ja terveyspalvelumaksujen päätyminen ulosottoon estetään.
- Muutetaan lääkekorvauksia helpottamaan pitkäaikaissairaiden ja paljon lääkkeitä tarvitsevien kustannuksia. Poistetaan lääkkeiden alkuomavastuu tai jaksotetaan se nykyistä useammalle kuukaudelle.
- Lisätään mielenterveys- ja päihdepalveluja ja panostetaan ennaltaehkäisevään mielenterveys- ja päihdetyöhön. Sekä päihde- että mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden hoito tulee järjestää yhdessä paikassa, eikä päihdeongelma saa olla este mielenterveyspalveluiden saamiselle.
- Päihdepolitiikan lähtökohtana tulee olla päihdehaittojen vähentäminen, päihdeiden käyttäjiin kohdistuvan leiman poistaminen ja päihdehoitoon hakeutumisen kynnyksen madaltaminen.
- Tarjotaan myös peliongelmaisille ja muille riippuvuuksista kärsiville asianmukaista hoitoa.
- Mielenterveysongelmiin pitää saada viivytyksettä apua. Kiireellisessä tilanteessa hoidon tarpeen arviointiin on päästävä vuorokauden kuluessa. Ulotetaan viikon hoitotakuu myös perusterveydenhuollon mielenterveyspalveluihin. Matalan kynnyksen keskusteluapua pitää olla tarjolla perusterveydenhuollossa nopeasti ilman lähete- ja diagnoosirumbaa. Parannetaan sairaala- ja avohoidon yhteistyötä ja turvataan hoidon jatkuvuus. Lisätään psykiatrisen avohoidon resursseja, jotta sairaalassa aloitettu hoito jatkuu ilman keskeytyksiä myös kotona.
- Parannetaan kuntoutuspsykoterapian ja lyhytterapioiden saatavuutta lisäämällä ammattilaisten koulutusta sekä yhdenvertaistamalla ja helpottamalla hoitotakuun pääsyn kriteerejä.
- Uudistetaan potilaslakia parantamaan potilaiden mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon omasta hoidostaan sekä varmistamaan potilaan edunvalvonta hoitovirheiden selvittelyssä ja korvauspäätöksissä.
- Taataan yli puoli vuotta työttömänä olleille oikeus päästä säännöllisiin maksuttomiin terveystarkastuksiin. Työkyvyn alentuessa turvataan työttömien mahdollisuudet kuntoutuksiin.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

- Mahdollistetaan sosiaaliryöntekijöille riittävä työaika paneutua asiakkaan tilanteeseen ja tukea tätä erilaisin vuorovaikutuksellisin sekä sosiaaliohjauksen keinoin. Sosiaaliryöntekijän tai -ohjaajan vastaanotolle tulee päästä viikossa.
- Määritellään lastensuojelussa sosiaaliryöntekijöille enimmäisasiakasmäärät sosiaaliryöntekijän laadun turvaamiseksi. Selvitetään myös sitovien enimmäisasiakasmäärien käyttöönottoa aikuissosiaalityössä ja terveysosiaalityössä.
- Turvataan niin sanottujen paperittomien oikeus välttämättömään hoitoon.
- Taataan lakisääteinen oikeus maksuttomaan ehkäisyyn alle 25-vuotiaille koko maassa.
- Rajoitetaan voiton tavoittelua julkisesti rahoitetuilla sosiaali- ja terveyspalveluilla.
- Laaditaan itsemurhien ehkäisyohjelma, jonka toimenpiteet resursoidaan. Erityistä huomiota kiinnitetään miesten naisia suurempaan itsemurha-alttiuteen sekä itsemurhien alueellisiin eroihin.

7.2 SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN RAKENTEET KUNTOON

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus on tehtävä, jotta hoidon saatavuutta voidaan parantaa, ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaa ja terveyseroja kaventaa. Uudistus tarvitaan myös, jotta palvelujärjestelmän ja hoitoketjujen sujuvuutta sekä kustannustehokkuutta voidaan lisätä. Alueelliset erot palvelujen saatavuudessa ja laadussa ovat suuret, joten sote-uudistus on toteutettava välittömästi muista maakuntahallinnon ratkaisuksista riippumatta. Erimielisyydet aluerajoista ja tehtävistä eivät saa olla esteenä eivätkä valtapelin nappuloina.

Erityisesti pienten kuntien mahdollisuudet vastata sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista ovat heikentyneet sitä myötä, kun väestö ikääntyy ja kaupungistuminen jatkuu. Isoissa kaupungeissa palveluiden tuotantovastuun jako kaupunkien ja sairaanhoitopiirien välillä aiheuttaa osaoptimointia ja palveluketjujen katkonaisuutta, mikä näkyy terveyskeskusten ja ennaltaehkäisevän työn jatkuvana aliresursointina sekä potilaiden pompotteluna jonosta ja ammattilaiselta toiselle. Siksi vastuu koko palveluketjusta tulee siirtää yhdelle itsehallinnolliselle taholle. Vaaleilla valittava maakuntahallinto vastaa palveluista ja korvaa nykyiset epäsuorat aluehallinnon tasot.

Uudessa tilanteessa itsehallinnolliset maakunnat järjestävät sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteiset palvelut. Maakunnat vastaavat palveluiden tuotannosta ja tarvittaessa palveluja voidaan täydentää hankkimalla niitä muilta tuottajilta kuten yrityksiltä ja järjestöiltä. Tämä on toteutettava niin, etteivät asukkaiden tasa-arvo tai palvelujen laatu vaarannu. Kunnat tuottavat asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja.

Perus- ja erikoissairaanhoidon integraation lisäksi tarvitaan nykyistä parempaa sosiaali- ja terveyspalveluiden välistä integraatiota. Myös potilastietojärjestelmät ja sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus on integroitava. Jotta integraatio voi toteutua, on siirryttävä kohti yksikanavaista rahoitusta. Rahoituksen yksikanavaisuus mahdollistaa terveyden- ja sosiaalihuollon kustannusten nykyistä paremman hallinnan ja suunnittelun kokonaisuutena.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Siirretään sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen järjestäminen ja tuotanto itsehallinnollisille maakunnille. Sairaanhoitopiirit sekä perusterveydenhuollon ja palo- ja pelastustoimen kuntayhtymät voidaan samalla lakkauttaa.
- Valitaan maakuntapäätäjät suorilla vaaleilla aluehallinnon aidon itsehallinnon ja demokratian turvaamiseksi.
- Annetaan maakunnille verotusoikeus, jota täydennetään alueellisella eroja tasavalla valtionosuudella. Kuntaverot laskee sote-palveluiden järjestämistä vastuu ja rahoituksen siirtymässä kunnilta maakunnille.
- Tuotetaan palvelut pääosin julkisesti, muut palveluiden tuottajat täydentävät palveluita. Turvataan kolmannen sektorin edellytykset tuottaa palveluita.

- Yhtenäistetään sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmiä, varmistetaan tiedon liikkuminen ja lopetetaan rahan haaskaaminen toimimattomiin järjestelmiin.
- Siirretään kokonaisvastuu sote-palveluiden rahoituksesta maakunnille. Myös keskeisimpien sairausvakuutuskorvauksien, kuten sairausvakuutuspäivärahojen, lääkekorvauksien ja matkakorvauksien valtionosuus rahoituksesta on siirrettävä sote-uudistuksen myötä maakunnille, vaikka niiden maksatuksen toimeenpanosta vastaisi edelleen Kela.

7.3 TUKEA KAIKEN IKÄÄ

Hyvinvointivaltion on pidettävä huolta ihmisestä kaikissa elämän vaiheissa. Yhteiskunnan tukea ja apua tarvitaan yleensä eniten elämän alku- ja loppupäässä, lapsuudessa ja vanhuudessa. Vammaisuuden tai pitkäaikaissairauden takia erilaisia palveluita voi tarvita myös pysyvästi. Hyvinvointivaltion on taattava tarpeen mukaiset palvelut eri elämänvaiheissa toimintakykyä ja ihmisen omien voimavarojen tukemista ja itsemääräämisoikeuden toteutumista painottaen. Omaishoitajien tekemä työ täydentää merkittäväällä tavalla julkisia sosiaali- ja terveystalvueluita, ja siksi omaishoitajien työ on turvattava.

Suomi ikääntyy vauhdilla. Ikäihmiset ovat suuri yhteiskunnallinen voimavara, mutta ikäänntyminen myös haastaa yhteiskunnallisia rakenteita ja palveluita. Koko yhteiskunnasta on tehtävä ikäystävällinen, ja ikääntyneiden hyvinvointia sekä pärjäämistä on tuettava kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla.

Valitettavasti myös ikäihmiset ovat yhteiskunnassa eriarvoisessa asemassa. Kaikkein heikoimmassa asemassa ovat pienituloiset vanhukset, joilla ei ole lähiomaisia huolehtimassa asioista ja tukemassa arkea. Hyvinvointivaltiossa inhimillinen ja turvallinen vanhuus on turvattava kaikille. Jokaisella on oltava oikeus ja mahdollisuus ikääntyä ilman pelkoa yksinäisyydestä, pärjäämisestä ja huolenpidosta.

Lapsiperheköyhyys on kasvanut viime vuosina. Ongelmat myös kasautuvat ja huono-osaisuudesta on tullut entistä vahvemmin ylisukupolvinen ongelma. Lapsiperheiden tukemisessa olennaista on työn ja toimeentulon turvaamisen lisäksi ennaltaehkäisevien ja matalan kynnyksen palveluiden saavutettavuus. Pieni tuki ongelmien ilmetessä voi pelastaa niiden kasautumiselta ja korjaavien toimenpiteiden tarpeelta myöhemmin. Ennaltaehkäisevän perhetyön lisäksi huomiota on kiinnitettävä perheiden toimeentuloon ja lasten tasa-arvoisiin harrastusmahdollisuuksiin. Nuorisotyön malleja ja nuorten palveluja on kehitettävä niin, että nuorten osallisuutta ja arjenhallintaa vahvistetaan. Palvelujärjestelmän on kohdattava nuoret kokonaisuutena saumattomien ja monialaisten palvelujen kautta.

Vammaisuus koskettaa monia suomalaisia, joko koko elämän ajan tai osan aikaa siitä. Suomesta on tehtävä yhdenvertainen ja esteetön maa, jossa vammaisen ihminen voi elää hyvää ja tasapainoista elämää. Yhteiskunnan esteettömyys ja saavutettavuus tuovat kaikille lisäarvoa, ja siitä hyötyvät vammaiset, mutta myös esimerkiksi iäkkäät ja lapsiperheet. Esteettömyys on muuta kuin luiskia ja hissejä. Se on muun muassa tiedottamisen selkeyttä, induktiosilmukoita ja vammaisten mahdollisuuksia liikkua ja elää mahdollisimman itsenäisesti.

Itsemääräämisoikeus tulee asettaa kaiken vammaispolitiikan lähtökohdaksi. Vammaisella henkilöllä on oltava mahdollisuus valita miten, missä ja kenen kanssa hän asuu, perustaa perheen, liikkuu, käy töissä, opiskelee, harrastaa tai osallistuu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Säädetään lakisääteinen vanhusten ympärivuorokautisen hoidon 0,7 hoitajamitoitus, jota ei saa alittaa. Myös kotihoidon laatua ja mitoituksia parannetaan. Otetaan hoitoisuus huomioon mitoitusta korottavana tekijänä. Mitoitusten toteutumista ja hoitoa valvotaan nykyistä paremmin.
- Otetaan käyttöön ikäihmisten neuvolat, joihin yli 65-vuotiaat kutsutaan säännölliseen hyvinvointitarkastukseen ja -neuvontaan sekä palveluohjaukseen.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

- Säädetään asiakasmaksulain uudistuksessa tehostettuun palveluasumiseen ja kotihoitoon selkeämmät ja kohtuullisemmat maksukriteerit ja maksukatot.
- Uudistetaan vanhuspalvelulakia ja tiukennetaan kuntien ja tulevien maakuntien valvontaa vanhuspalvelulain noudattamisessa, erityisesti hoitosuunnitelman laatimisen ja sen noudattamisen osalta.
- Palkataan vanhustyöhön riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä ja huolehditaan heidän koulutuksestaan. Lisätään geriatrinen ja psykogeriatrinen hoidon osaamista.
- Lisätään monimuotoisen yhteisöasumisen mahdollisuuksia yksin kotona asumisen ja tehostetun palveluasumisen välimalliksi. Vanhukset ja muutkin paljon tukea tarvitsevat pääsevät halutessaan yhteisölliseen palveluasumiseen eikä heitä pakoteta yksin kotiin.
- Taataan tarpeenmukaiset vammaispalvelut ihmisen ikään katsomatta. Korvataan arjessa tarvittavien apuvälineiden hankinnasta, ylläpidosta ja huollosta koituvat kustannukset vammaisille täysimääräisesti.
- Lopetetaan vammaisten henkilöiden elämänmittaisten ja välttämättömien palveluiden kilpailuttaminen.
- Huolehditaan tulkkipalveluiden, kuljetuspalveluiden ja henkilökohtaisen avun riittävyydestä kaikille niitä tarvitseville.
- Turvataan vammaisen henkilön tarvitsema tuki päiväkodissa, koulunkäynnissä ja opiskelussa. Suunnitellaan erityinen tuki jokaisen sitä tarvitsevan kohdalla yksilöllisesti. Ymmärretään, ettei integraatio ole ainoa vaihtoehto.
- Tehdään omaishoidon tuesta riittävää ja pidetään omaishoitajien jaksamisesta huolta. Järjestetään omaishoitajan hoidettavalle turvallinen hoitopaikka lakimääräisten vapaapäivien ajaksi.
- Laaditaan omaishoidon tukiin ja vapaisiin valtakunnalliset kriteerit ja siirretään omaishoidon tuen maksatus Kelalle.
- Taataan yhdenvertainen oikeus omaishoidontukeen sekä muihin lakisääteisiin omaishoidon etuuksiin ja palveluihin myös mielenterveysomaisille ja kaikille muille omaisryhmille.
- Huolehditaan, että valtio takaa kunnille riittävät resurssit perhetyön, lastenneuvolatoiminnan, kouluterveydenhuollon, nuorisotyön ja muun varhaisen tuen sekä ennaltaehkäisevän sosiaalityön toteuttamiseen.
- Säädetään lastensuojelun sosiaalityöntekijöille enimmäisasiakasmäärä.
- Huolehditaan, että lastensuojelupalvelut vastaavat lapsen ja perheiden yksilöllisiin tarpeisiin ajoissa. Ongelmien ennaltaehkäisyyn tähtäävät perhepalveluiden mallit otetaan käyttöön kaikissa kunnissa. Yksinhuoltajien lasten tilapäishoitoratkaisut turvataan vanhemmuuden tueksi ja uupumisen ehkäisemiseksi. Otetaan käyttöön ongelmien ennaltaehkäisyyn tähtäävät perhepalveluiden mallit kaikissa kunnissa.
- Kehitetään nuorten palveluita yhteen kokoavien ohjaamoiden toimintaa ja turvataan etsivän nuorisotyön resurssit.

8 RAUHAN JA YHTEISTYÖN MAAILMA

Maailman suurten ongelmien ratkaisemiseksi tarvitaan kansainvälistä yhteistyötä. Ilmastonmuutos, suuryritysten vallan kasvu, omaisuuksien kasautuminen, merten saastuminen, terrorismi ja monimutkaiset konfliktit sekä vastentahtoinen siirtolaisuus ovat ratkaistavissa vain maiden ja ihmisten välisellä yhteistyöllä. Vasemmistolaiseen maailmankuvaan kuuluu lisäksi sen tunnustaminen, että ihmisoikeudet kuuluvat yhtäläisesti maailman kaikille ihmisille. Me emme halua rakentaa ihmisten välille rajoja ja epäluuloa, vaan purkaa niitä.

01 Maailma on monella tavalla pienempi kuin koskaan aiemmin. Tiedonvälityksen ja internetin
02 kehittymisen myötä ihmiset voivat olla yhteydessä keskenään ja tietävät mitä maailmassa tapah-
03 tuu. Toisaalta myös valeuutiset, terrorismi ja propaganda leviävät tehokkaasti maasta toiseen.
04 Globaali talous on tehnyt maista ja ihmisistä yhä keskinäisriippuvaisempia. Voimme matkaillla ja
05 nauttia eri maissa tuotetuista hyödykkeistä, mutta toisaalta myös taudit ja talouden epävakaudet
06 leviävät nopeasti.

07 Vaikka äärimmäinen köyhyys on globaalisti vähentynyt ja entistä useampi maailman lapsi
08 pääsee kouluun, kansainvälisellä yhteisöllä on edessään valtavan mittaluokan haasteita. Maail-
09 massa on nyt erilaisten konfliktien ja katastrofien seurauksena enemmän pakolaisia kuin kos-
10 kaan toisen maailmasodan aikana, väestönkasvu haastaa kestävästä kehityksestä, ja ilmastonmuutos
11 uhkaa viedä elämän edellytykset erityisesti maailman köyhiltä.

12 Euroopan unioni on Suomelle keskeinen viiteryhmä. Vaikuttamalla EU:n suuntaan vaiku-
13 tamme sekä Suomen että koko kansainvälisen yhteisön suuntaan. Markkinavapauksien loputto-
14 man korostamisen sijaan EU:n on keskityttävä toiminnassaan aikamme suurten ylikansallisten
15 ongelmien ratkaisemiseen ja ihmisten hyvinvoinnin edistämiseen.

16 Vasemmisto katsoo, että nykyisessä maailman tilanteessa tarvitaan sotilasvarustelun kiih-
17 dyttämisen sijaan rauhan varustelua, kansainvälisen yhteistyön ja dialogin lisäämistä, ihmis-
18 oikeuksien kunnioittamista, koulutukseen satsaamista sekä sitovia sopimuksia ympäristön
19 pelastamiseksi.

20

21 **8.1 SUOMI RAKENTAA RAUHAA**

22 Vasemmistoliiton näkemyksen mukaan Suomi rakentaa rauhaa ja kansainvälistä turvallisuutta
23 parhaiten aktiivisella ja aloitteellisella ulkopolitiikalla, jossa YK:lla on keskeinen rooli. Sotilaal-
24 lisesti liittoutumattomana maana Suomi korostaa laajapohjaista yhteistyötä, taloussuhteiden
25 kehittämistä ja kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia.

26 Parasta rauhantyötä on eriarvoisuuden poistaminen sekä kestävä kehityksen edistäminen.
27 Suomen on tuettava YK-järjestelmää ja siihen pohjautuvaa kansainvälistä oikeusjärjestystä. Kan-
28 sallisvaltioihin käpertyminen sijaan nyt tarvitaan avointen kansainvälisten yhteisöjen vahvista-
29 mista. Tarvitsemme aseidenriisuntaa ja rauhanomaista konfliktien ennalta ehkäisyä.

30 Suomen turvallisuuden kannalta tärkein kansainvälinen yhteisö on Euroopan unioni. Rau-
31 haa edistämällä EU vahvistaa myös Suomen turvallisuutta. EU:ta ei kuitenkaan saa käyttää voi-
32 mapolitiikan tai etupiirijattelu välineenä. EU:n keskinäisen yhteisvastuun ja avunannon vel-
33 voitteita ei tule väärinkäyttää, ja Suomen tulee aina itse päättää avunannon muodosta.

34 Suomen ulkopolitiikan perusta on ihmisoikeuksien, tasa-arvon ja vakauden edistäminen glo-
35 baalisti. Kestävä kehityksen Agenda2030:n on ohjattava Suomen kaikkea ulkosuhdetoimintaa.
36 Jotta Suomi voi olla uskottava toimija kansainvälisillä foorumeilla, on ihmisoikeuksien ja kan-
37 sainvälisen oikeuden kunnioittamisen oltava johdonmukaista myös kaikessa Suomen harjoitta-
38 massa kauppapolitiikassa. Aikana, jona maailmanpoliittiset jännitteet ja asevarustelu lisäänty-
39 vät, on tärkeämpää kuin koskaan, että Suomen kaltaiset valtiot nostavat ihmisoikeudet kansain-
40 välisen yhteistyön keskiöön.

41 Pohjoismaat ovat Suomelle keskeinen viiteryhmä. Pohjoismaiden monimuotoinen yhteis-
42 työ tuo Suomelle turvaa, etenkin kun Euroopan unionin kehityksen suunnasta ei ole varmuutta.
43 Pohjoismaissa on jo pitkään ymmärretty, että rauhaa edistetään tasa-arvoisella yhteiskunnalla
44 sekä aktiivisella ja aloitteellisella kansainvälisellä yhteistyöllä. Pohjoismaista talous- ja turvalli-
45 suusyhteistyötä on lisättävä. Tätä ei kuitenkaan saa käyttää kiertotienä Suomen Nato-jäsenyy-
46 delle. Suomi tekee omat ulko- ja turvallisuuspoliittiset ratkaisunsa itsenäisesti.

47 Suomen ei tule liittyä sotilasliitto Natoon. Nato-jäsenyys heikentäisi Suomen vakaata turval-
48 lisuusympäristöä. Suomen on vahvistettava yhteistyötä Ruotsin kanssa sotilaallisen liittoutumat-
49 tomuuspolitiikan ja kansainvälisen rauhanpolitiikan edistämiseksi. Suomen on toimittava aktii-
50 visesti ja aloitteellisesti YK:n ja Etyjin rauhan- ja turvallisuusrakenteiden vahvistamiseksi.

51 Venäjän voimatoimia ja kansainvälisen oikeuden loukkauksia Krimillä ja Itä-Ukrainassa ei
52 voi hyväksyä. Vaikka Ukrainan kriisistä ei aiheudu Suomelle suoraa turvallisuusuhkaa, tulee
53 Suomen tukea kestävästä rauhaa Ukrainassa sekä osana EU:ta että omin toimin.

01 Turvallisuuden perussyihin ei kyetä vastaamaan sotilaallisesti – epäoikeudenmukaisuus Suo-
02 messa tai maailmalla ei lopu ase-in. Turvallisuutta ja myös puolustuksen uskottavuutta lisää-
03 vät yhteiskunnan demokraattisista rakenteista huolehtiminen ja omaksi koettu tasa-arvoinen
04 yhteiskunta.

05 Puolustusvoimia ja sen hankintoja rajoittavat samat talouspolitiikan realiteetit kuin muitakin
06 politiikan osa-alueita. Vasemmistoliitto ei hyväksy puolustushallinnon resurssien suhteetonta
07 kasvattamista. Kansanarmeija ja itsenäinen maanpuolustus ovat Suomen puolustusratkaisun
08 peruslinjoja, joista on pidettävä kiinni. Asevelvollisuutta on kuitenkin modernisoitava ja kehitet-
09 tävä suuntaan, jossa sukupuolia kohdellaan yhdenvertaisesti ja valinnanvapautta lisätään.

10

11

12

Vasemmistoliiton tavoitteet:

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

- Huolehditaan, että Suomi harjoittaa aktiivista ja aloitteellista, laajaan kansainvä-
liseen yhteistyöhön pohjautuvaa ja rauhantyötä korostavaa ulkopoliittikkaa sekä
vahvistaa monenkeskisen yhteistyön rakenteita. Kestävän kehityksen periaatteet
ohjaavat kaikkea ulko-, turvallisuus-, kauppa- ja globaalipoliittikkaa.
- Ei sidota puolustumäärärahoja mihinkään indeksiin, joka automaattisesti korot-
taisi menoja joka vuosi, vaan otetaan niiden mitoituksessa huomioon myös muun
yhteiskunnan tarpeet. Piikki ei voi olla auki myöskään kalustohankinnoissa. Pyritään
hävittäjähankinnoissa mahdollisimman edulliseen kokonaishankintahintaan.
- Uudistetaan asevelvollisuutta nykyajan tarpeiden mukaan lisäten valinnanvapa-
utta ja tasa-arvoa valmiusvelvollisuusmallilla, ei siirtymällä kohti ammattiarmeijaa.
Valmiusvelvollisuus kohtelee kaikkia sukupuolia tasapuolisesti. Lievennetään aseis-
takieltäytymisen rangaistuksia ja lyhennetään siviilipalveluksen kesto, eikä aseista
kieltäytymisestä rangaista vankeudella.
- Lisätään pohjoismaista yhteistyötä ja kustannuksia säästävää puolustusyhteistyötä.
Luontevin yhteistyökumppani Suomelle on sotilaallisesti liittoutumaton Ruotsi.
- Arktisen alueen luonnonvarojen riisto on pysäytettävä ja kansainvälisten neuvottelu-
jen tavoitteeksi on otettava koko alueen kattava luonnonsuojelualue.
- Suomi ei hae Naton jäsenyyttä. Vasemmistoliitto ei pidä tarpeellisena Naton kanssa
solmittua isäntämaasopimusta ja vaatii asian eduskuntakäsittelyä.
- Osallistutaan nykyistä aktiivisemmin rauhanturvaamiseen ja siviilikriisinhallintaan.
Nato-johtoisten operaatioiden sijaan Suomelle luontevia ovat YK-johtoiset operaa-
tiot, joissa riski joutua sodan osapuoleksi on pieni.
- Ylläpidetään kahdenvälisiä keskusteluyhteyksiä Venäjään. Pitkällä aikavälillä Venäjä
on saatava takaisin kaiken kattavaan eurooppalaiseen yhteistyöhön.
- Tuetaan pyrkimyksiä Syyrian konfliktin rauhanomaiseen ratkaisuun ja annetaan
humanitaarista apua alueen sodasta kärsiville ihmisille. Kaikki Syyrian demokraatti-
set voimat on hyväksyttävä rauhanneuvotteluiden osapuoleksi. Tuetaan Rojavan ja
Pohjois-Syyrian federaation pyrkimyksiä rakentaa demokraattista yhteiskuntaa.
- Tunnustetaan Palestiinan ja Länsi-Saharan valtiot.
- Lisätään kehitysyhteistyörahoitusta ja edetään kohti 0,7 bruttokansantuoteosuutta.
Säädetään johdonmukaisen kehityspolitiikan varmistamiseksi kehitysyhteistyölaki.
- Lopetetaan asekauppaa sellaisten maiden kanssa, jotka ovat sodassa, konflikti-
alueita tai polkevat ihmisoikeuksia. Tällaisia valtioita ovat esimerkiksi Saudi-Arabia,
Turkki, Yhdistyneet Arabiemiraatit ja Israel.
- Ajetaan aktiivista aseidenriisuntaa ja liitetään Suomi rypäleuseiden kielto-
sopimukseen. Suomi allekirjoittaa ydinaseet kieltävän sopimuksen.

8.2 IHMISTEN EUROOPPA

Vasemmistoliitto tavoittelee sellaista Euroopan unionia, jonka toiminnan ytimessä on köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentäminen, työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen sekä ilmaston ja ympäristön suojelu. EU on vuosien ajan ollut oikeistolaisen politiikan määrittämää ja keskittynyt sisämarkkinoiden toimintaan. Vasemmistoliiton tavoitteena on muuttaa tilanne ja rakentaa Euroopan unionia, jonka keskiössä on ihmisten ja luonnon hyvinvointi. Se edellyttää suunnanmuutosta unionissa harjoitettuun politiikkaan.

Euroopan suuret turvallisuusongelmat kumpuavat epäoikeudenmukaisuudesta ja elinympäristön heikentymisestä. Haasteina ovat talouskriisistä ja epäonnistuneesta talouspolitiikasta johtuva työttömyys, epävarmuus sekä eriarvoisuus, ilmastomuutos seurauksineen, lähialueiden ja erityisesti Lähi-idän kriisit ja niistä aiheutuva pakolaisuus sekä ääriuskonnollisten ja äärikan-sallismielisten ryhmien väkivalta ja terrorismi. Kansalaisten perusoikeudet uhkaavat kaventua kyberuhkien ja informaatioodankäynnin vuoksi. Näitä ongelmia ei ratkaista asevarustelulla ja leikkauspolitiikalla, vaan yhteistyöllä ja ihmisten hyvinvointiin panostamalla. Samalla kun Euroopan unioni keskittyy suurten, rajat ylittävien ongelmien ratkaisuun, jäsenmaille pitää jättää itsenäisyyttä kansalliseen päätöksentekoon. Päätökset pitää – aina kun mahdollista ja järkevää – tehdä mahdollisimman lähellä ihmistä. Euroopan unionin ei pidä esimerkiksi pakottaa jäsenmaita purkamaan julkisia palveluita tai myymään valtion omistusta, eikä unionin pidä keskittyä tarpeettomien yksityiskohtien sääntelyyn. Unionin pitää kuitenkin nykyistä vahvemmin suojella kaikkien EU-kansalaisten ihmisoikeuksia ja sosiaalisia oikeuksia.

Ihmisoikeuksien, demokratian, oikeusvaltion ja tasa-arvon sanotaan usein olevan eurooppalaisten ja Euroopan Unionin arvojen ytimessä. Ihmisoikeudet ja kansalaisoikeudet eivät saa jäädä unionissa vain juhlapuheen tasolle, vaan niiden tulee toteutua myös EU:n toiminnassa, rahanjaossa ja oikeudenkäytössä.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Nostetaan sosiaaliset oikeudet, ympäristöongelmien ratkaisu ja ihmisten hyvinvointi uusliberaalin markkinapolitiikan sijaan EU-politiikan keskiöön. Tehdään sosiaalisista oikeuksista nykyistä laajemmin sitovaa EU-sääntelyä. EU toteuttaa sosiaalista Eurooppaa myös sanoissa, ei vain teoissa.
- Luodaan yhteiset turvalliset reitit maahantulolle ja yhtenäiset turvapaikkakriteerit ja -menettelyt sekä torjutaan ihmissalakuljetusta.
- Puututaan EU-jäsenmaiden negatiiviseen oikeusvaltio- ja ihmisoikeuskehitykseen. Viimesijaisena keinona on maksatusten keskeyttäminen jäsenmaalle ja jäsenmaan erottaminen unionista.
- Vahvistetaan työehtojen eurooppalaisia vähimmäistasoja ja määritellään sosiaaliturvalle eurooppalaiset vähimmäisstandardit.
- Suunnataan EU-rahoitusta sosiaalisen pilarin, ympäristöasioiden, liikkuvuuden edistämisen, koulutuksen, tutkimus- ja kehitystoiminnan sekä kestäväää rakenne-muutosta edistävien investointien rahoituksenvahvistamiseen.
- Euroopan unionia ei pidä käyttää voimapolitiikan tai etupiirijattelun välineenä. Lissabonin sopimukseen sisältyviä jäsenmaiden keskinäisen yhteisvastuun ja avunannon velvoitteita ei saa käyttää väärin. Suomen on aina itsenäisesti päätettävä avunannon muodosta.
- Turkin ja EU:n yhteistyön tiivistämisen edellytys on demokratiakehityksen suunnan kääntyminen Turkissa. Vangitut opposition kansanedustajat, toimittajat ja muut poliittiset vangit on vapautettava kiireellisesti.
- EU:n budjettia ei pidä käyttää asevarusteluun. Militarisoinnin sijaan edistetään jäsenmaiden välisen turvallisuusyhteistyön kehittämistä kansainväliseen terrorismiin, ihmiskauppaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen puuttumiseksi.

9 OIKEUDENMUKAINEN JA DEMOKRAATTINEN MAA

Ihmisoikeudet, demokratia ja oikeusvaltio ovat suomalaisen yhteiskunnan ja vasemmiston perusarvoja. Hyvinvointivaltion on turvattava kaikkien perus- ja ihmisoikeudet sekä todelliset ja tasa-arvoiset mahdollisuudet niistä nauttimiseen.

Vallankäytön oikeutus tulee kansalta. Kansanvaltaista järjestelmää on jatkuvasti kehitettävä ja luotava uusia osallistumisen muotoja. Osallistumisen mahdollisuudet ja edellytykset on turvattava kaikille. Oikeusvaltiossa hallinto perustuu lakiin, kaikki ovat yhdenvertaisia lain edessä ja yksilöiden ja vähemmistöjen oikeudet turvataan. Oikeusvaltio vaatii jatkuvaa kehittämistä ja puolustamista.

Turvallisuuden takaaminen on yhteiskunnan tärkeä tehtävä. Poliisin ja muiden turvallisuusviranomaisten toimintakyky on turvattava. Kuitenkin turvallisuus on nähtävä laajemmin kuin vain poliisin ja muiden viranomaisten valtuuksina ja toimintakykynä. Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistäminen ja syrjäyttämisen ehkäiseminen ovat keskeisiä tapoja lisätä turvallisuutta. Kansalaisten vapauksia ja perusoikeuksia on vahvistettava ilman kohtuutonta kontrollin ja valvonnan lisäämistä.

Vapaassa ja tasa-arvoisessa maassa jokainen saa olla oma itsensä. Seksuaali- ja sukupuoli-vähemmistöjen aseman ja yhdenvertaisuuden edistämistä on jatkettava. Rasismia, syrjintää ja ennakkoluuloja vastaan on taisteltava päämäärätietoisesti. Vihapuhetta, valeutisia ja kiihottamista vastaan on taisteltava lainsäädännöllä, viranomaistyöllä, oikealla tiedolla ja yhteisvastuullisella puuttumisella.

Sukupuolten tasa-arvo ei ole koskaan valmis, vaan se vaatii jatkuvaa työtä. Suomen erityisiä ongelmia ovat naisiin kohdistuva väkivalta, perhevapaiden epätasainen jakautuminen ja alojen sukupuolittuminen. Kaikessa päätöksenteossa on huomioitava sukupuolivaikutukset ja pyrittävä edistämään sukupuolten tasa-arvoa.

9.1 YHDENVERTAINEN JA KAIKILLE TURVALLINEN SUOMI

Suomen pitää olla hyvä maa kaikille, myös vähemmistöille. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asemaa on viime vuosina edistetty yksittäisin lakimuutoksina, mutta toiminta on ollut hajanainen. Tarvitaan kokonaisvaltainen ote yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Translaki on uudistettava kiireellisesti kokonaisuudessaan ja sen lähtökohdaksi on asetettava yksilön itsemääräämisoikeuden toteutuminen. Myös lapsille ja nuorille on varmistettava pääsy riittävään ja yksilölliseen sukupuoliristiriidan hoitoon ja palveluihin. Yhteiskunnan sukupuolittavia rakenteita on purettava ja muun-sukupuolisten asemaa parannettava.

Lähisuhdeväkivalta on Suomessa laaja ihmisoikeusongelma. Tuhannet naiset kokevat seksuaalista väkivaltaa vuosittain. Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan vastainen Istanbulin sopimus edellyttää riittävien, helposti saavutettavien turvakotien perustamista. Istanbulin sopimus edellyttää myös seksuaalista väkivaltaa kokeneille tarkoitettujen tukikeskusten perustamista. Kunniaan liittyvä väkivalta ja tyttöjen sukuelinten silpominen ovat myös erityisesti naisiin kohdistuvia kontrollin ja väkivallan muotoja, joiden torjuminen vaatii nykyistä enemmän toimia.

Seksuaalirikoslainsäädännön tulee suojata seksuaalista itsemääräämisoikeutta. Rikoslain seksuaalirikoksia koskeva luku on uudistettava kokonaisuudessaan ja raiskauksen määritelmä on muutettava suostumus-perusteiseksi.

Sukupuolittuneen väkivallan lisäksi merkittävä naisten kohtaama tasa-arvo-ongelma ovat miehiä matalammat tulot ja vaikeudet edetä työelämässä. Sukupuolten palkkaeroja voidaan kaventaa lievittämällä alojen sukupuolittuneisuutta, korjaamalla naisvaltaisten alojen palkkausta, edistämällä palkka-avoimuutta ja jakamalla vastuuta perhe-elämästä. Perhevapaaudistus tarvitaan, jotta naisten asema työmarkkinoilla paranisi ja miesten osallistuminen perhe-elämään vahvistuisi. Perhevapaaudistus lisäisi siis myös miesten tasa-arvoa ja vahvistaisi heidän vanhemmuuttaan.

01 Perhevapaiden epätasaisen jakautumisen lisäksi muita miesten kohtaamia sukupuolittuneita
02 ongelmia ovat naisia heikompi terveys ja koulutus sekä sukupuolittunut asepalvelus. Purkamalla
03 ahtaita sukupuolistereotyyppioita ja edistämällä sukupuolisensitiivistä kasvatusta voidaan lisätä
04 kaikkien sukupuolten mahdollisuutta elää yksilöllistä ja oman näköistä elämää.

06 **Vasemmistoliiton tavoitteet:**

- 07 ● Uudistetaan translaki kokonaisvaltaisesti itsemääräämisoikeuteen perustuvaksi. Ero-
- 08 tetaan sukupuolen vahvistamisen lääketieteellinen ja juridinen prosessi. Sukupuolen
- 09 vahvistamisen on perustuttava ilmoitukseen. Poistetaan sukupuolen vahvistamisen
- 10 lisääntymiskyvyttömyysvaatimus. Translain on tunnistettava myös muunsukupuoliset.
- 11 ● Arvioidaan translain sukupuolen vahvistamisen ikäraja tavoitteena ikärajan alenta-
- 12 minen tai poistaminen. Taataan sukupuoliristiriidan hoito myös lapsille ja nuorille.
- 13 ● Uudistetaan seksuaalirikoslainsäädäntö suostumusperusteiseksi.
- 14 ● Kielletään intersukupuolisten lasten ei-lääketieteellinen sukuelinkirurgia.
- 15 ● Laaditaan poikkihallinnollinen HLBTIQ+-toimintaohjelma politiikan koordinoimiseksi
- 16 ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksien suunnitelmalliseksi edistämiseksi.
- 17 ● Uudistetaan henkilötunnus sukupuolineutraaliksi ja otetaan käyttöön kolmannen
- 18 sukupuolen sukupuolimerkintä.
- 19 ● Parannetaan viranomaisten, oikeuslaitoksen ja muiden toimijoiden kykyä ja resurs-
- 20 seja tunnistaa, ennaltaehkäistä ja torjua kunniaväkivaltaa ja tyttöjen sukuelinten
- 21 silpomista.
- 22 ● Perustetaan riittävä määrä turvakoteja ja seksuaalirikosten uhrien tukikeskuksia ja
- 23 varmistetaan tuki seksuaalirikosten uhreille koko maassa.
- 24 ● Turvataan oikeus turvalliseen, maksuttomaan ja vapaaseen aborttiin. Valmistellaan
- 25 aborttilain kokonaisuudistus, jonka lähtökohtana on raskaana olevan itsemäärää-
- 26 misoikeuden vahvistaminen sekä se, että tulevaisuudessa alle 12 viikon raskauden
- 27 keskeytyksen saa pyydettyessä. Kahden lääkärin lausunnosta tulee siirtyä yhden
- 28 lääkärin tai tähän erikseen oikeutetun terveydenhuollon ammattilaisen lausuntoon.
- 29 ● Lisätään ja parannetaan seksuaalikasvatusta kaikilla ikätasoilla.
- 30 ● Toteutetaan perhevapaaudistus, jossa lisätään toiselle vanhemmalle kiintiöityjä
- 31 perhevapaakuukausia. Perhevapaat on uudistettava niin, että ne ovat yhden-
- 32 vertaiset kaikille perheille.
- 33 ● Edistetään palkka-avoimuutta.
- 34 ● Toteutetaan perhevapaaudistus, jossa lisätään isille kiintiöityjä
- 35 perhevapaakuukausia.
- 36 ● Edistetään sukupuolisensitiivistä kasvatusta kaikilla tasoilla ja pyritään vähentä-
- 37 mään alojen eriytymistä purkamalla sukupuolittunutta ohjausta. Lisätään sukupuoli-
- 38 sensitiivinen kasvatusta osaksi opettajankoulutusta ja täydennyskoulutusta.
- 39 ● Selvitetään ja toteutetaan keinoja, joilla puututaan koulutuksen sukupuolisegre-
- 40 gaatioon ja eroihin oppimistuloksissa.
- 41 ● Kehitetään asevelvollisuutta sukupuolineutraaliin suuntaan.
- 42
- 43

44 **9.2 INHIMILLINEN TURVAPAikka- JA MAAHANMUUTTOPOLITIikka**

45 Ihmisoikeudet koskevat myös pakolaisia ja turvapaikanhakijoita. Ihmisten hätää ja pakolaisuus-

46 den juurisyitä ei ratkaista sulkemalla rajoja. Suomen on vaikutettava pitkäjänteisesti pakolaisuus-

47 den juurisyiden ratkaisemiseksi kahdenvälisissä suhteissa, Euroopan unionissa ja Yhdistyneiden

48 kansakuntien piirissä kehityspolitiikan, ihmisoikeuspolitiikan ja rauhanpolitiikan keinoin.

49 Euroopan unionissa Suomen tulee edistää turvapaikkamenettelyn ja kansainvälisen suojelun

50 korkeaa tasoa ja turvallisten reittien sekä jäsenmaiden yhteistyön lisäämistä. Suomen oman tur-

51 vapaikkapolitiikan on toteutettava ihmisoikeusperiaatteita, kansainvälisiä sopimuksia ja oikeus-

52 valtion normeja.

53

Suomi tarvitsee maahanmuuttoa ja maahanmuuttajien tarjoamaa työpanosta. Työlupaprosesseja on helpotettava ja työperäisten maahanmuuttajien kotouttamista on parannettava. Maahanmuuttajien hyväksikäyttöä työmarkkinoilla on estettävä kertomalla maahantulleille heidän oikeuksistaan ja lisäämällä työehtojen valvontaa.

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Nopeutetaan ja sujuvoitetaan työperäisen maahanmuuton lupaprosesseja.
- Lisätään työ- ja opiskeluperusteisesti maahantulleiden kotoutumis- ja kielikoulutusta. Myös puolisoitten kotoutumiseen pitää panostaa nykyistä enemmän.
- Nostetaan vuosittainen pakolaiskiintiö tulevaisuudessa vähintään 2500 henkeen. Toimitaan EU:ssa kiintiöpakolaisten vastaanottamisen merkittävän lisäämisen puolesta.
- Perutaan turvapaikanhakijoiden oikeusturvaan tehdyt heikennykset. Varmistetaan turvapaikkamenettelyn oikeudenmukaisuus ja palautuskiellon loukkaamattomuus. Huolehditaan siitä, että viranomaisten maalinjaukset ovat samassa linjassa ja sopusoinnussa YK:n pakolaisjärjestön linjausten kanssa.
- Helpotetaan perheen yhdistämisiä ja edistetään lapsen edun toteutumista.
- Turvataan paperittomille henkilöille lailla oikeus välttämättömiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.
- Pyritään vähentämään säilöönottoja ja kielletään kaikkien alaikäisten säilöönotto.
- Kannustetaan turvapaikanhakijoiden työntekoa. Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden työntekijöiden palautuksia ei panna täytäntöön kesken työlupaprosessin. Mahdollistetaan työntekijän oleskeluluvan myöntäminen myös turvapaikanhakijana maahan saapuneelle henkilölle, jolla ei ole voimassaolevaa matkustusasiakirjaa, esimerkiksi muukalaispassin käyttöalaa laajentamalla.

9.3 KANSANVALTAINEN JA YHDENVERTAINEN OIKEUSVALTIO

Kansanvalta on muutakin kuin vaaleja, ja vahvassa demokratiassa kansalaisyhteiskunnalla on painava rooli. Kansalaisjärjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista huolehditaan niin perinteisten kuulemis- ja lausumismenettelyjen kautta kuin tukemalla järjestöjen ja kolmannen sektorin toimintaedellytyksiä.

Kasvava vihapuhe ja rasismi kaventavat erityisesti vähemmistötaustaisten ryhmien, naisten ja asiantuntijoiden osallistumista julkiseen keskusteluun. Kaikkien tasa-arvoisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen edellyttää vihapuheeseen puuttumista ja ihmisten eri lähtökohtien huomioimista ja osallistumisen tukemista.

Demokratiaa voidaan vahvistaa myös laajentamalla äänioikeutta ja vahvistamalla nuorten poliittista osaamista. Kansanvallan vahvistamisessa olennaista on myös mahdollistaa erilaisten ihmisten asettuminen ehdolle luottamustehtäviin. Kuitenkin vaalikampanjoiden kalleus luo epä-tasa-arvoa ehdokkaiden välille. Tasa-arvoa voidaan lisätä asettamalla vaalikampanjakatot.

Oikeusvaltiossa jokaisella on mahdollisuus viedä asiansa riippumattoman tuomioistuimen käsittelyyn. Oikeusvaltioperiaatteen toteutumista Suomessa heikentävät kuitenkin oikeudenkäyntikulujen paisuminen ja pitkät käsittelyajat. Vasemmistoliiton mielestä kaikkien on oltava tasa-arvoisia lain edessä, joten oikeudenkäyntien hintaa on kohtuullistettava ja oikeudenkäyntiaikoja lyhennettävä.

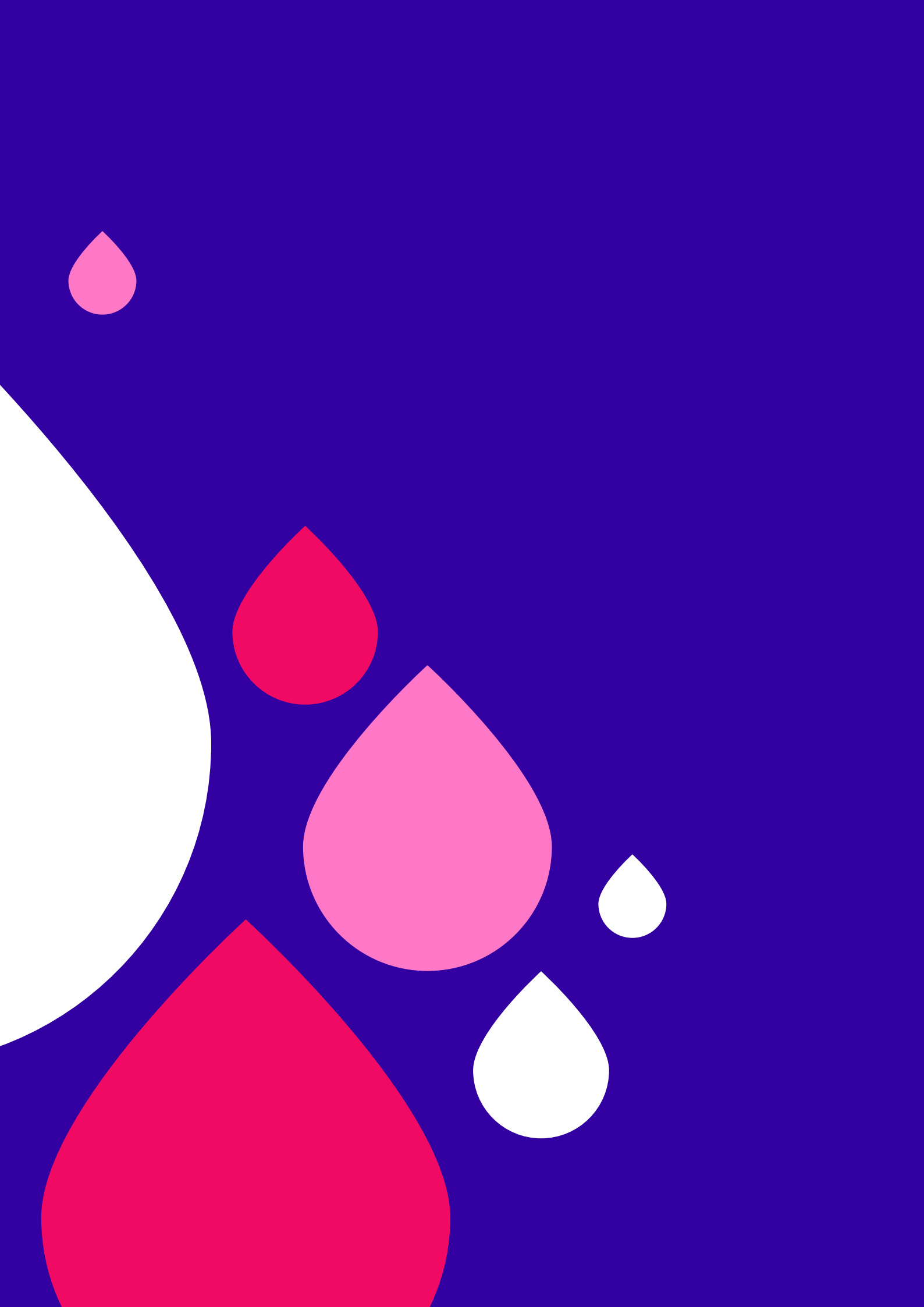
Voimankäytön on perustuttava lakiin. Voimakeinojen käyttö on rajattava viranomaisille ja poliisilla on oltava riittävät resurssit huolehtia kansalaisten turvallisuudesta. Ihmisten on voitava liikkua ilman pelkoa ja väkivallan uhkaa, joten väkivaltaiset katupartiot ja rasistiset organisaatiot on kiellettävä. Kuitenkin vihapuhetta, rasismia ja syrjintää ehkäistään parhaiten suunnitelmallisella poikkihallinnollisella työllä yhteiskunnan eri tasoilla kuten koulutuksessa, työmarkkinoilla ja viranomaistoiminnassa. Vastakkainasettelua torjutaan parhaiten vähentämällä eriarvoisuutta.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

Vasemmistoliiton tavoitteet:

- Turvataan kansalaisjärjestöjen toimintaedellytykset avustusten ja julkisten tilojen käytön kautta. Kuullaan kansalaisjärjestöjä valtiolisessa ja paikallisessa päätöksenteossa.
- Selvitetään ja otetaan käyttöön keinoja oikeudenkäyntien hinnan kohtuullistamiseksi. Lyhennetään oikeudenkäyntiaikoja.
- Alennetaan äänestysikäraja kuntavaaleissa 16 vuoteen. Aikaistetaan ja lisätään yhteiskuntaopin opetusta, jotta kaikki saavat tarvittavat tiedot ja taidot osallistua päätöksentekoon.
- Säädetään vaalikampanjoille euromääräiset katot: 10 000 euroa kunnallisvaaleissa, 20 000 euroa maakuntavaaleissa, 30 000 euroa eduskuntavaaleissa ja 50 000 euroa eurovaaleissa.
- Otetaan käyttöön pakollinen lobbarirekisteri, joka koskee niin eduskuntaa kuin valtioneuvostoakin.
- Muutetaan lakia niin, että kunnallisesti ja maakunnallisesti enemmistöomistetuissa osakeyhtiöissä noudatetaan jatkossa julkisuuslakia niin sanotun Ruotsin mallin mukaisesti.
- Uudistetaan lainsäädäntöä sitovien kansanäänestysten sekä yhdistysten sitovien jäsenäänestysten mahdollistamiseksi.
- Kielletään väkivaltaiset katupartiot ja rasistiset organisaatiot
- Puututaan niin sanottuun maalittamiseen turvaamalla viranomaisten resurssit ja tarkastelemalla lainsäädännön toimivuutta.
- Lisätään resursseja poliisin rikostutkinnan ja partioinnin turvaamiseksi koko maassa.

PUOLUEKOKOUKSELLE 2019 TEHDYT ALOITTEET

Puoluekokoukselle 2019 tehdyt aloitteet
sekä puoluehallituksen esitykset puoluekokouksen
vastauksiksi aloitteisiin.

ALOITTEET PUOLUEKOKOUKSELLE (94 ALOITETTA)**SÄÄNTÖJÄ KOSKEVAT ALOITTEET****ALOITE 1****Puoluekokouskausi kaksivuotiseksi (§ 11)**

Esitämme, että vasemmistoliiton puoluekokoukset järjestetään kahden vuoden välein niin, että seuraava puoluekokous järjestetään vuonna 2021.

PERUSTELUT: Poliitiikan syklit muuttuvat tiheästi. Jotta vasemmistoliitto voi reagoida poliittisen kentän muutoksiin, on puoluekokouskauden lyhentäminen välttämätöntä. Lähes kaikkien suomalaisten puolueiden puoluekokouskausi on joko yksi- tai kaksivuotinen. Puoluekokouskauden lyhentäminen vahvistaa puoluedemokratiaa ja voimistaa puolueen sisäistä poliittista keskustelua, jolloin puoluetoiminnan voidaan nähdä aktivoituvan ja poliittisten linjojen vastaavan entistä paremmin nykyajan politiikan vaatimuksia.

Vasemmistonuoret**ALOITE 2****Puoluekokouskausi lyhennettävä kaksivuotiseksi**

Kiivastahtinen politiikka vaatii nopeampaa kokoontumistahtia myös Vasemmistoliitossa. Kolme vuotta on poliittinen ikuisuus. Kaikissa muissa merkittävässä suomalaisissa puolueissa on lyhyempi puoluekokouskausi, joillakin puolueilla kausi on vain vuoden mittainen.

Lyhyempi puoluekokouskausi lisäisi jäsenten vaikutusmahdollisuuksia. Puoluekokous myös kiihdyttää puolueen sisäistä poliittista keskustelua ja ohjelmatyötä, joten lyhyemmällä kokouskaudella olisi myös puoluetta sisäisesti aktivoiva vaikutus.

Vasemmistolinkki ry.**ALOITE 3****Puoluekokouskausi kaksivuotiseksi**

Vasemmistoliiton puoluekokouskauden pituus on lyhennettävä kolmesta vuodesta kahteen.

Kiivastahtinen politiikka vaatii nopeaa kokoontumistahtia. Kolme vuotta on poliitiikassa todella pitkä aika. Tästä syystä useimmissa muissa merkittävässä suomalaisissa puolueissa puoluekokouskausi on kaksi vuotta.

Lyhyempi puoluekokouskausi lisäisi jäsenten vaikutusmahdollisuuksia. Puoluekokous myös kiihdyttää puolueen sisäistä poliittista keskustelua ja ohjelmatyötä. Lyhyemmällä kaudella olisi täten puoluetta sisäisesti aktivoiva vaikutus.

Ehdotamme, että Vasemmistoliitto järjestää seuraavan puoluekokouksensa vuonna 2021 ja muuttaa sääntöjen 11 § toisen kappaleen ensimmäisen lauseen muotoon ”Varsinainen puoluekokous pidetään joka toinen vuosi.”

Tuleva Vasemmisto ry**ALOITE 4****Puoluekokouskausi kaksivuotiseksi**

Kallion vasemmisto esittää puoluekokouskauden lyhentämistä kaksivuotiseksi. Lyhyempi puoluekokouskausi mahdollistaisi paremmin puolueen uudistamisen ja ohjelmatyön

Kallion Vasemmistoliitto ry.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

Puoluehallituksen vastaus aloitteisiin 1–4

Aloitteissa esitetään puoluekokouskauden muuttamista kolmivuotisesta kaksivuotiseksi.

On periaatteessa ja sääntöjen näkökulmasta mahdollista muuttaa puoluekokouskausi kaksivuotiseksi. Puoluehallitus ei kuitenkaan yhdy aloitteisiin. Puoluehallituksen mielestä on syytä pitää puoluekokouskausi kolmivuotisena ja siirtyä sellaista toimintatapaa kohti, jossa puoluekokousten välillä pidetään jokin suurempi tilaisuus, joka saattaa yhteen puolueen aktiiveja. Sellaisia voivat olla esimerkiksi suuret seminaarit, risteilytms. Esimerkiksi tulevalla kaudella tällainen tapahtuma voisi olla suuri seminaari, joka keskittyy periaateohjelman valmisteluun, jos puoluekokous marraskuussa 2019 päättää aloittaa uuden periaateohjelman valmistelun puolueelle.

Puoluehallitus tunnistaa tarpeen järjestää kenttää kokoavia isompia tilaisuuksia useammin kuin kolmen vuoden välein pidettävä puoluekokous. Puoluehallituksen mielestä tällaisia tilaisuuksia on syytä pitää ainakin yksi puoluekokouskaudella.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteisiin.

ALOITE 5

Puoluekokousedustajien määrä (§ 16)

Vasemmistoklubi ry esittää, että Vasemmistoliiton sääntöjen 16. pykälää muutettaisiin siltä osin, jossa määritellään puoluekokousedustajien lukumäärä (toinen momentti). Eesityksen mukaan puoluekokousedustajien lukumäärä ”eläisi” jäsenmaksunsa maksaneiden määrän mukaan eli mitä vähemmän jäsenmaksunsa maksaneita sitä vähemmän tulisi edustajia ja päinvastoin. Tällä tavoin edustajien lukumäärä perustuisi puolueen resursseihin.

Vasemmistoklubi ry esittää, että Vasemmistoliiton sääntöjen 16 §:n toinen momentti muutetaan esim. seuraavanlaiseksi:

”Puoluekokoukseen valitaan edustajia aina yksi edustaja alkavaa 25 jäsenmaksunsa maksanutta jäsentä kohden. Puoluevaltuusto voi kuitenkin pienentää tai suurentaa mainittua määrää ottaen huomioon puolueen koko jäsenmäärän kasvun tai supistumisen. Huomioon otetaan puoluejärjestöjen jäsenet, piirijärjestön henkilöjäsenet ja ne puolueen henkilöjäsenet, joiden kotipaikka on kyseisen piirin alueella. Piirien edustajamäärä määräytyy suhteessa valtakunnalliseen kokonaisedustajamäärään.”

Vasemmistoklubi ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 5

Aloitteessa esitetään muutosta, jonka mukaan puoluekokousedustajien määrä muuttuisi sen mukaisesti, mikä puolueen jäsenmäärä on.

Tällä hetkellä puoluekokousedustajia valitaan aina 300 henkilöä. Puoluehallitus pitää nykyistä tapaa perusteltuna. Mikäli puolueen jäsenmäärä tulisi nousemaan, lisäisi tämä puoluekokousedustajien määrää. Tämä taas voi helposti johtaa siihen, että mahdolliset kokouspaikat vähenevät. Lisäksi on haasteellista varata kokouspaikka ajoissa, vähintään noin vuosi ennen kokousta, jos ei tiedetä, mikä on lopullinen kokousedustajien määrä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 6

Puoluekokousedustajan varajäsenen osallistuminen kokoukseen

Esitetään puolueen sääntöjä muutettavaksi siten, että varaedustaja voi osallistua puoluekokoukseen varsinaisen edustajan tilalla silloin, kun varsinaiselle edustajalle tulee äkillinen este. Käytännössä asia voidaan hoitaa vaikka siten, että myös varaedustajien valtakirjat toimitetaan puoluehallitukselle ehdollisina. Varaedustajan ehdollisuus voidaan täyttää tarvittaessa vasta kokouspaikalla, jos varsinainen edustaja todistetusti ei pääse kokoukseen osallistumaan.

01 **PERUSTELUT:** Tällä hetkellä puoluekokousedustajat lyödään käytännössä lukkoon 10 päivää
 02 ennen puoluekokouksen alkua, jolloin valtakirjat on esitettävä puoluehallitukselle. Näin vara-
 03 jäsenen kutsuminen paikalle äkillisen esteen vuoksi ei tuon 10 päivän jälkeen ole mahdollista.
 04 Äkillisen sairastumisen tai muun äkillisen syyn vuoksi voi käydä niin, että kaikki piirijärjestön
 05 edustajapaikat eivät tule täytetyksi.

06

07 **Pohjanmaan Vasemmisto ry.**

08

09

10

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 6

11

Tällä hetkellä puoluekokousedustajien valtakirjat tarkastetaan 10 päivää ennen puolue-
 12 kokousta. Tämän jälkeen puoluekokousedustajiin ei voi tehdä muutoksia. Aloitteessa esi-
 13 tetään muutettavaksi tätä niin, että myös 10 päivän aikarajan jälkeen voisi puoluekoko-
 14 ukseen osallistua tarvittaessa varaedustaja.

15

16

17

18

19

Sääntöjen muuttamisen osalta asialle ei ole estettä. Aloite voidaan toteuttaa esimer-
 16 kiksi niin, että piirit voivat valita myös varaedustajia, joiden valtakirjat tarkistetaan myös
 17 10 päivää ennen puoluekokousta. Tällöin esimerkiksi sairastapauksissa piiri voi ilmoittaa
 18 puolueoimistolle, että piiristä osallistuukin varaedustaja varsinaisen sijaan. Varaedusta-
 19 jia voi piirikohtaisesti valita maksimissaan esimerkiksi 5 henkilöä.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

ALOITE 7

29

Puoluevaltuuston jäsenet (§ 19)

30

31

32

33

34

35

Jos puoluevaltuuston jäsen muuttaa pois edustamansa piirijärjestön alueelta pysyvästi tai on
 31 muusta syystä pysyvästi toistuvasti estynyt osallistumaan puoluevaltuuston kokouksiin, piirihal-
 32 litus päättää, jatkaako kyseinen henkilö piirin edustajana puoluevaltuustossa vai kutsutaanko
 33 hänen tilalleen samaa piirijärjestöä edustava varajäsen. Varsinaiseksi jäseneksi siirtyneen tilalle
 34 puoluehallitus valitsee uuden varajäsenen piirijärjestön esityksestä.

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 7

Aloitteessa esitetään, että jos piirin edustaja puoluevaltuustossa muuttaa pois piirin
 40 alueelta tai on toistuvasti estynyt osallistumaan puoluevaltuuston kokouksiin, piiri-
 41 hallitus päättää, jatkaako kyseinen henkilö piirin edustajana puoluevaltuustossa. Jos
 42 uusi varajäsen siirtyisi varsinaiseksi jäseneksi, aloitteessa esitetään, että puoluehallitus
 43 nimeää uuden varajäsenen piirijärjestön esityksestä.

VOIMASSAOLEVAT SÄÄNNÖT: ”Jos puoluevaltuuston jäsen muuttaa pois edustamansa piiri-
 47 järjestön alueelta pysyvästi tai on muusta syystä pysyvästi estynyt osallistumaan puolueval-
 48 tuuston kokouksiin, piirihallitus päättää, jatkaako kyseinen henkilö piirin edustajana puo-
 49 luevaltuustossa vai kutsutaanko hänen tilalleen samaa piirijärjestöä edustava varajäsen.”

Aloite on hyvin hankala tai jopa mahdoton toteuttaa yhdistyslain ja voimassa olevien
 52 puolueen sääntöjen kannalta. Henkilö voi kyllä itse erota puoluevaltuustosta tai hänet

voidaan todeta pysyvästi estyneeksi osallistumasta kokouksiin, jolloin varajäsen tulee hänen tilalleen. Varajäsenet ovat kuitenkin puoluekokouksen valitsemia eikä tätä puoluekokoukselle kuuluvaa valtaa voi siirtää piirijärjestölle ja puoluehallitukselle. Tästä syystä puoluehallitus ei voi nimetä uusia edustajia tai varaedustajia, eikä tällainen puoluevaltuuston täydentäminen ole mahdollista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 8

Puoluehallitus (§ 24)

Esitämme puoluekokoukselle puoluehallituksen valintaan seuraavaa muutosta.

Jokaiselle piirille olisi paikka puoluehallitukseen ja näin koko Suomi tulisi edustetuksi puolueessa.

Lemu-Askaisten Vasemmistoliitto T.Y Pylväs ry

ALOITE 9

Puoluehallitus (§ 24)

Esitämme puoluekokoukselle puoluehallituksen valintaan seuraavaa muutosta.

Jokaiselle piirille olisi paikka puoluehallitukseen ja näin koko Suomi tulisi edustetuksi puolueessa.

Vasemmistoliiton Maskun yhdistys ry.

ALOITE 10

Sääntömuutosesitys: 24§ Puoluehallituksen jäsenet

Kainuun Vasemmisto esittää, että nykyisten sääntöjen 24§ toisen kappaleen loppuun tulisi lisäys: ”ja puoluehallituksessa olla varsinainen jäsen tai edustaja läsnäolo- ja puheoikeudella jokaisesta piirijärjestöstä.”.

Tässä kyseisen pykälän kaksi ensimmäistä kappaletta muutoksen kera.

24 §

Puolueen yhdistyslain mukaisena hallituksena ja poliittisen toiminnan johtoelimenä on puoluehallitus, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puheenjohtajan ja puoluesihteerin sekä ensimmäisen, toisen ja kolmannen varapuheenjohtajan lisäksi yhdeksän (9) muuta jäsentä ja kolme (3) yleisvarajäsentä, jotka käyttävät äänivaltaa puoluehallituksen kokouksissa siinä järjestyksessä kuin heidät on varajäseniksi puoluekokouksissa valittu.

Puoluehallituksen varsinaisista jäsenistä vähintään yhden (1) tulee olla ruotsinkielinen ja puoluehallituksessa olla varsinainen jäsen tai edustaja läsnäolo- ja puheoikeudella jokaisesta piirijärjestöstä.

Kainuun Vasemmisto ry

Puoluehallituksen vastaus aloitteisiin 8–10

Aloitteissa esitetään, että jokaiselle piirille (13 kpl) annettaisiin mandaattipaikka puoluehallitukseen. Tällä hetkellä puoluehallitukseen kuuluu yhteensä 14 jäsentä. Yhdessä aloitteessa esitetään, että vaihtoehtoisesti jokaisella piirijärjestöllä tulisi olla oikeus varsinaiseen jäseneseen tai edustajaan läsnäolo- ja puheoikeudella.

Käytännössä tämä poistaisi puoluehallituksen valinnan puoluekokoukselta ja siirtäisi sen oman edustajansa kohdalta piireille. Se veisi yhdistyksen / puolueen johdon valinnan

yhdistyksen kokoukselta, siis puoluekokoukselta, piirijärjestöille. Tämä muuttaisi merkittävästi puolueen luonnetta ja organisaatiota suuntaan, jossa puolueen johto toimisi ikään kuin piirijärjestöjen kattojärjestön johtona. Yhdistyslain lähtökohta yleensä on se, että yhdistyksen kokous valitsee johdon yhdistykselle.

Lisäksi katsotaan, että ei ole tarkoituksenmukaista rajoittaa pätevimpien ja motivoituneimpien puoluehallituksen jäsen ehdokkaiden valituksi tulemista puoluehallitukseen siksi, että käytännössä vain yksi henkilö voisi tulla valituksi kustakin piirijärjestöstä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteisiin.

ALOITE 11

Puoluehallituksen koon kasvattaminen

Vasemmistoliiton sääntöjen mukaan puoluehallitukseen kuuluu yhdeksän (9) varsinaista ja kolme (3) varajäsentä. Tämän lisäksi puolueen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä puoluesihteerit ovat puoluehallituksen varsinaisia jäseniä.

Tällä hetkellä useammalla puolueen piirillä ei ole edustusta puoluehallituksessa. Esimerkiksi Lapin tai Kainuun piireistä ei ole edustajaa puoluehallituksessa. Tämä on koettu ongelmana, koska puoluehallitusedustuksen puuttuessa yhteys alueille on hyvin vaillinainen.

Tässä aloitteessa esitetäänkin puoluehallituksen koon suurentamista kahteentoista (12) varsinaiseen jäseneseen. Tämä varmistaisi alueellisen kattavuuden paremman toteutumisen.

Vasemmistoliitto on koko Suomessa aktiivisesti toimiva puolue, joka on sinällään poliittisissa linjoissaan ottanut hyvin huomioon koko maan asiat. Mielestämme tämän tulisi näkyä paremmin myös puoluehallituksen toiminnassa. Puoluehallituksen jäseniä tulisi myös vastuuttaa entistä paremmin poliittisen valmistelun suhteen.

Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 11

Aloitteessa esitetään puoluehallituksen koon kasvattamista niin, että puoluehallitus koostuisi 9 sijaan 12 varsinaisesta jäsenestä. Tällöin kaikki henkilöt mukaan laskien hallituksen koko nousisi 14 jäsenestä 17 jäseneseen. Esitystä perustellaan mm. sillä, että se mahdollistaisi paremman alueellisen kattavuuden puoluehallituksen kokoonpanossa. Sääntöjen tai muista teknisistä näkökulmista katsoen muutokselle ei ole estettä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous tekee sääntömuutoksen, jonka mukaisesti mukaan puoluehallitukseen kuuluu puoluekokouksen valitsemat puolueen puheenjohtaja, puoluesihteerit, 1., 2., ja 3. varapuheenjohtaja sekä 12 varsinaista jäsentä. Tällöin puoluehallituksen koko nousee yhteensä 14 jäsenestä 17 jäseneseen.

Tämän lisäksi puoluehallitus esittää sääntömuutosta, jonka mukaisesti puoluehallituksen varajäsenten määrä nostetaan kolmesta (3) jäsenestä neljään (4) jäseneseen.

Puoluehallitus esittää, että sääntömuutos hyväksytään puoluekokouksessa heti ja että se astuu voimaan välittömästi niin, että puoluehallitus valitaan sääntömuutoksen mukaisesti puoluekokouksikaudelle 2019-2022.

ALOITE 12

Puoluehallitus

Puolueen yhdistyslain mukaisena hallituksena ja poliittisen toiminnan johtoelimenä on puoluehallitus, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puheenjohtajan ja puoluesihteerin sekä ensimmäisen, toisen ja kolmannen varapuheenjohtajan lisäksi (yhdeksän (9) pois ja tilalle) kolmetoista (13) muuta jäsentä ja kolme (3) yleisvarajäsentä, jotka käyttävät äänivaltaa puoluehallituksen kokouksissa siinä järjestyksessä kuin heidät on varajäseniksi puoluekokouksissa valittu. Puoluehallitukseen tulee valita tasapuolisesti naisia ja miehiä siten, että miehiä

01 on vähintään 40% ja naisia vähintään 40%. Samaa tasa-arvoa korostavaa käytäntöä on mahdolli-
 02 suuksien mukaan noudatettava myös muissa puolueen valinnoissa. Puoluehallituksen tulee olla
 03 alueellisesti edustava ja varsinaisten jäsenten tulee edustaa kaikkia kolmeatoista puoluepiiriä. Pii-
 04 rien edustajiksi voidaan lukea myös puolueen puheenjohtajisto ja tarvittaessa edustuksellisuuteen
 05 voidaan lukea myös puoluevaltuuston puheenjohtajisto. Tämä valintamenettely tulee saattaa voi-
 06 maan jo Kuopion puoluekokouksessa ellei siihen sääntöjen muuttamisen kannalta ole esteitä.

07

08 **Ari Parviainen, aloitteen tekijä.**

09

10 **Aloitetta kannattavat Ari Parviainen, Häme piiri/vpj/puoluevaltuutettu, Kauko Niemi,**
 11 **Pohjanmaan piiri/pj/puoluehallitus, Joonas Mielonen, kymen laakso/pj/puoluehallitus,**
 12 **Ilpo Haaja, Helsingin piiri/puoluehallitus, Janne Parkkila, Savo-Karjalan piiri/pj, Eugen**
 13 **Parviainen, lapin piiri, Raimo Nieminen, Varsinais-Suomi, Eila Tiainen, Keski-Suomen**
 14 **piiri/puoluehallitus, Aki Räisänen, Oulun piiri/Kainuu/puoluevaltuusto**

15

16

17 **Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 12**

18 Aloitteessa ehdotetaan puoluehallituksen koon kasvattamista 17 jäsenen kokoiseksi
 19 ja sitä, että varsinaisten jäsenten tulee edustaa kaikkia piirijärjestöjä (ks. edellä olevat
 20 vastaukset).

21

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

22

23

24 **ALOITE 13**25 **Puoluehallituksen jäsenistä vähintään yhden (1) tulee olla ruotsinkielinen**

26 Nykyiset säännöt 24 § kohta ”Puoluehallituksen varsinaisista jäsenistä vähintään yhden (1) tulee
 27 olla ruotsinkielinen.” Poistetaan sana varsinaisista, jolloin kohta kuuluu ”Puoluehallituksen
 28 jäsenistä vähintään yhden (1) tulee olla ruotsinkielinen.”

29

30 **PERUSTELU:** Allekirjoittaneiden mielestä yksi paikka puoluehallituksen 17 jäsenestä takaa ruot-
 31 sinkielisille edustuksen Vasemmistoliitto r.p:n puoluehallituksessa. Ruotsinkielisten osuus man-
 32 ner-Suomen asukkaista on n. 4,8 %. Ruotsinkielisiä alueita Suomessa on vain pienillä rannikko-
 33 kaistaleilla. Ruotsinkielisiä kuntia Suomessa on 16, joka on n. 5 % kunnista.

34 Puoluehallitukseen kuuluu puheenjohtajan ja puoluesihteerin sekä ensimmäisen, toisen ja
 35 kolmannen varapuheenjohtajan lisäksi yhdeksän (9) muuta jäsentä ja kolme (3) yleisvarajäsentä,
 36 jotka käyttävät äänivaltaa puoluehallituksen kokouksissa siinä järjestyksessä kuin heidät on
 37 varajäseniksi puoluekokouksissa valittu, yhteensä 17 jäsentä. Yksi paikka seitsemästätoista puo-
 38 luehallituksen jäsenestä on 5,8 %.

39

40 **Savo-Karjalan Vasemmisto & Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto ry.**

41

42

43 **Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 13**

44 Voimassaolevien sääntöjen mukaan vähintään yhden varsinaisen jäsenen puoluehalli-
 45 tuksessa tulee olla ruotsinkielinen. Aloitteessa esitetään, että säännöistä poistetaan sana
 46 ”varsinaisista”, jolloin sääntö muuttuu tarkoittamaan sitä, että riittää myös, jos yksi puo-
 47 luehallituksen varajäsenistä on ruotsinkielinen.

48

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

49

50

51

52

53

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

ALOITE 14

Puoluehallitus

Hallituksen koko määritellään aina nähden kansanedustajien määrään nähden ja alueellinen edustus turvataan piireille.

Jorma Rand, Ruskon Vasemmisto

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 14

Aloitteessa esitetään, että puoluehallituksen koko määritellään aina perustuen siihen, mikä on kansanedustajien määrä ja että piirijärjestöille taataan edustus puoluehallituksessa.

Sellaisenaan esityksen toteuttaminen ei ole mahdollista, vaan säännöissä pitää olla jokin voimassa oleva maksimi ja minimimäärä puoluehallituksen jäsenille. Käytännössä puoluekokousmenettelystä johtuen valittavien henkilöiden määrä on hyvä olla vakio ja tiedossa ennen puoluekokousta. Tilanne, jossa puoluekokouksessa vasta todettaisiin puoluehallituksen koko, on käytännössä hyvin haasteellinen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 15

Puoluesihteerin valinta puoluehallitukselle sääntöjen pykälät 13, 14, 22, 23, 24 ja 26

Puolueen sääntöjä muutetaan siten, että puoluesihteerin ei ole enää osa puoluehallitusta ja hänen valinnastaan puoluekokouskauden kestävään luottamustoimeen vastaa puoluehallitus.

13. pyk. 3. mom. ensimmäiseen virkkeeseen lisätään sana ”puoluesihteerillä”. (”Läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa on puoluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, puoluesihteerillä, puolueen tilintarkastajalla...”)

14. pyk. 5. kohdasta poistetaan sana ”puoluesihteerin”.

22. pyk. 1. mom. 2. virkkeeseen lisätään sana ”puoluesihteerillä”. (”Puhe- ja esitysoikeus kokouksissa on puoluehallituksen jäsenillä, puoluesihteerillä, eduskuntaryhmän puheenjohtajalla...”).

23. pyk. 1. mom. 12. kohdasta muutetaan kohta ”puoluesihteerin tai puoluehallituksen muu jäsen” muotoon ”tai puoluehallituksen jäsen”.

24. pyk. 1. mom. poistetaan sanat ”ja puoluesihteerin”. (”...puoluehallitus, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puheenjohtajan sekä ensimmäisen, toisen ja kolmannen varapuheenjohtajan...”)

24. pyk. 5. mom. ja 7. mom. poistetaan sanat ”puoluesihteerin sekä”.

26. pyk. nykyisten 4. ja 5. kohdan väliin lisätään uusi kohta: ”Valita puolueelle puoluesihteerin kuluvalle puoluekokouskaudelle”.

PERUSTELU: Puolueen tapa valita puoluesihteerinsä ei ole pysynyt mukana, kun puoluesihteerin rooli on muuttunut puolueen resurssien ja toimintakulttuurin sekä yhteiskunnan mukana. Se, että puoluesihteerin valitaan edelleen puoluekokouksessa, antaa tehtävästä poliittisemmän kuvan kuin se todellisuudessa on. Rooli esimiehenä ja organisaation vetäjänä on nykyisin korostunut samalla, kun päivänpoliittinen asiantuntijatyö on enenevässä määrin siirtynyt puoluetoimistolta eduskuntaryhmään. Yhteiskunnallinen tiedostavuus on puoluesihteerille yhä välttämätöntä, mutta edellyttää myös tehtävien vahvaa osaamista ja tietotaitoa.

Poliittisessa työssään, vaalikampanjoiden organisoinnissa ja järjestökenttensä kehittämisessä puolue on riippuvainen osaajistaan. Puoluesihteerin on tässä kaikessa keskeisimpiä toimijoita sekä puoluetoimistolla ja alueilla toimivien osaavien työntekijöiden vastuullinen esimies.

Puoluesihteerin valinnan siirtämistä puoluehallitukselle puoltavat erityisesti käytännön syyt. Vasta puoluekokouksen jälkeen tiedetään ne haasteet ja tavoitteet, joihin uuden puoluejohtajan halutaan vastaavan. Valitessaan puoluesihteerin puolueen tulisi perusteellisesti arvioida ja arvioida ehdokkaiden aito osaaminen ja kyvykyys organisaation, henkilöstön ja

01 vaalikampanjoiden johtamisessa sekä muut tehtävän kannalta hyödylliset taidot, työhistoriaa ja
02 motivaatiota kyseiseen tehtävään. 300 puoluekokousedustajan ja julkisuuden edessä ei yksityis-
03 henkilöiden tarkka ruotiminen ole asiallista tai mahdollistakaan, vaikka näin kriittisen luotta-
04 mustoimen kohdalla se juuri olisi erittäin välttämätöntä.

05 Puoluesihteerin valinta väkimäärältään puoluehallitusta suuremmissa puolue-elimissä jääkin
06 käytännössä vain myönteisiin esittely- ja kannatuspuheenvuoroihin ja pilvilinnojen maalailuun
07 ilman, että valitsijoilla on mahdollisuuksia arvioida, onko lupauksille tai kehuille mitään katetta.

08 Ehdokkuus ja kilpailu puoluekokouksen, vastakkainasetteluiden ja julkisuuden edessä on
09 ehdokkaalle henkisesti haastava tilanne, mutta myös ammatillinen riski. Puoluesihteerin valin-
10 nan siirtäminen puoluehallitukselle voisi myös madaltaa pätevien osaajien kynnystä asettua
11 ehdolle tehtävään. Puoluekokouksen jälkeen on sekä ehdokkailla että puoluehallituksella parem-
12 mat edellytykset ymmärtää valittavan puoluesihteerin roolia ja tehtävien luonnetta ja, mitä
13 ehdokkaalla olisi siihen annettavaa – ja tehtävällä ehdokkaalle.

14

15 **Eetu Komsu**

16

17 **ALOITE 16**18 **Puoluesihteerin puoluevaltuuston valittavaksi – pykälät 14, 23 ja 24**

19 Tällä hetkellä vasemmistoliitossa puoluesihteerin valitsee puoluekokous, toisin kuin useissa muissa
20 suomalaisissa poliittisissa puolueissa. Puoluesihteerin paikka eroaa olennaisesti poliittisista toi-
21 mista, kuten puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista. Siinä missä puheenjohtajiston tehtävä on
22 toimia puolueen poliittisina kasvoina, mikä tekee luontevaksi sen että puoluekokous päättää näistä
23 toimista, puoluesihteerin toiminta on puolueen sisäistä työskentelyä ja työntekijöiden johtamista.
24 Tämän johdosta puoluesihteerin valitsemiseen parempi elin on puoluevaltuusto, joka voi punnita
25 puoluekokousta harkitsevammin, minkälainen toimija pystyy tekemään tällaista puolueen sisäistä
26 työtä. Esitämme, että puoluesihteerin valinta siirretään puoluekokoukselta puoluevaltuustolle.

27

28 **Pirkanmaan Vasemmistoliitto ry.**

29

30

31 **Puoluehallituksen vastaus aloitteisiin 15–16**

32 Aloitteissa esitetään puoluesihteerin valintatavan muuttamista niin, että puoluesihteerin
33 valitsee joko puoluehallitus (Komsu) tai puoluevaltuusto (Pirkanmaan Vasemmistoliitto).
34 Teknistä estettä muutokselle ei ole. Mutta mikäli valinta siirretään pois puoluekokouk-
35 selta, puoluesihteerin ei voi olla enää puoluehallituksen jäsen.

36 Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteisiin niin, että puoluesihteerin
37 valinta siirretään puoluevaltuustolle, mutta sääntömuutos astuu voimaan vuoden 2019
38 puoluekokouksen jälkeen. Tällöin puoluesihteerin valintatapa muuttuu, kun 2019 puo-
39 luekokouksessa valitun puoluesihteerin toimikausi päättyy.

40

41

42 **ALOITE 17**43 **Perusjärjestöjen ja jäsenten toiminnallisten oikeuksien parantaminen**

44 Ehdotamme, että puolueen sääntöihin otetaan velvoite puolueen perusjärjestöjen ja jäsenten
45 oikeudellisten ja toiminnallisten osallistumismahdollisuuksien turvaamisesta, niissä tilanteissa,
46 joissa puolue, kunta, piirijärjestö tai maakunnan liitos- tai muutosrakenteissa syntyy tilanne
47 jossa vaikuttamis- ja päätöksentekotavat ja niiden organisointi oleellisesti muuttuu. Mielis-
48 tämme on välttämätöntä huolehtia jäsenistön ja perusjärjestöjen työn ja puolueen kannatuksen
49 säilymisestä ja toteuttaa mahdolliset muutokset sääntöjen mukaisella demokraattisella tavalla.
50 Velvoite voisi olla kunnallisjärjestötoiminnan perustaminen tai muu toiminnan organisointi
51 alueen tilanteeseen ja kannatuksen säilyttämiseen sopivalla tavalla.

52

53 **Jämsänkosken vasemmistoliitto ry**

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 17

Aloitteessa esitetään sääntöihin muutosta, jonka mukaan puolueen perusjärjestöjen ja jäsenten oikeudelliset ja toiminnalliset osallistumismahdollisuudet turvataan, joissa alueen toiminta- ja päätöksentekotavat sekä organisointi oleellisesti muuttuvat.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 18

Vasemmistoliitto on feministinen puolue

Vasemmistoliiton säännöissä tulee olla mainittuna että se on feministinen puolue.

HTY:n Naisosasto ry.

ALOITE 19

Vasemmistoliitto määrittelee itsensä feministiseksi puolueeksi

Ehdotamme, että Vasemmistoliitto määrittelee itsensä feministiseksi puolueeksi.

PERUSTELUT: Feministiseksi puolueeksi määrittely tukee vasemmistoliittoa puolueen pitkän ajan tavoitteiden saavuttamisessa ja asemoi puolueen entistä tukevammin yhteiskunnallisen tasa-arvon edistäjäksi.

Feminismi tarkoittaa sukupuolittuneiden valtarakenteiden kriittistä tarkastelua ja purkamista niin meillä kuin globaalisti. Feministinen politiikka tarkoittaa myös sitä, että sanoudumme irti yksinkertaistavista kahtiajaoista - esimerkiksi mies- ja nainen -jaottelusta tai ajatuksesta, että kaikki naiset tai miehet olisivat keskenään samanlaisia.

Feministisen politiikan työlistalla ovat edelleen muun muassa sukupuolittuneet työmarkkinat, palkkauksen epätasa-arvo, seksuaalinen itsemääräämisoikeus ja hoivavastuun jakautuminen. Nykyisin intersektionaalinen feminismi on ajattelutapa, jossa ymmärretään ihmisten olevan eri yhteiskunnallisista taustatekijöistä (esimerkiksi sukupuoli, ikä, etnisuus, luokka-asema, seksuaalinen suuntautuminen, terveydentila) johtuen erilaisen monimuotoisen syrjinnän ja sorron leikkauspisteissä ja kohteina. Ihmisten elämän ja kokemusten erilaisuus ja monimuotoisuus sekä eri jakolinjojen toisiaan voimistava vaikutus jäävät helposti piiloon, kun politiikassa puhutaan erilaisista luokista, ryhmistä ja tilastollisista vaikutuksista.

Intersektionaalista feminististä politiikkaa tarvitaan. Esimerkiksi ilmastomuutoksen hidastaminen ja siihen tarvittavat toimenpiteet vaikuttavat eri tavoilla pienituloisiin tai hyvätuloisiin sekä miehiin tai naisiin, jos keinona käytetään kulutusveroja. Aktiivimalli on vaikuttanut eri tavalla miehiin ja naisiin, eri-ikäisiin, eri paikkakunnilla asuviin ja eri tavalla koulutettuihin. Tutkijat ovat osoittaneet kuinka vanhemmuuden arviointiin hallinto-oikeudessa huostaanotto-tilanteissa vaikuttavat eriarvoistavasti sukupuolen lisäksi luokkatausta ja maahanmuuttajatausta.

Tärkeää on myös feministisen toiminnan kansalaislähtöisyys ja sen nostamien ongelmien tunnistaminen politikassa ja ongelmien ratkaiseminen. Tästä esimerkkinä on #metoo -aktivismi.

Feminism is for everybody -kirjan loppukaneetti tiivistää aloitteemme keskeisen perustelun: "Feministinen politiikka tähtää vallankäytön lopettamiseen vapauttaakseen meidät olemaan keitä olemme – elämään elämiämme rakastaen oikeudenmukaisuutta, eläen rauhanomaisesti. Feminismi on kaikille".

Vasemmistolinkki

Puoluehallituksen vastaus aloitteisiin 18 ja 19

Aloitteessa esitetään, että vasemmistoliiton säännöissä olisi mainittuna, että puolue on feministinen puolue.

Asian voisi lähinnä määritellä sääntöjen toisessa pykälässä (2 §), jossa väljästi

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

määritellään puolueen tarkoitus ja lopussa todetaan, että lähtökohdat ja periaatteet ilmaistaan puolueohjelmassa.

”Vasemmistoliitto on yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja kestäväen kehityksen puolesta toimiva puolue. Puolue edistää demokraattista kansalaisuutta, ihmisten tasavertaista ja taloudellisesti turvattua mahdollisuutta itsensä kehittämiseen, vaikuttamiseen ja täyteen elämään. Puolue on avoin kaikille vapaata, demokraattista, suvaitsevaa ja väkivallatonta yhteiskuntaa kannattaville henkilöille, jotka hyväksyvät puolueen säännöt.

Puolue asettaa humanismin, vasemmistolaiset arvot sekä eurooppalaisen työväenliikkeen perinteen yhteiskunnan kehittämisen perustaksi. Puolue toimii pysyvän rauhan sekä maailmanlaajuisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden toteutumiseksi.

Puolueen jäsenet ja kannattajat vaikuttavat sekä toimivat yhteiskuntaa uudistavien tavoitteiden toteutumiseksi valtiolisessa, kunnallisessa ja muussa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Puolueen aatteelliset lähtökohdat ja periaatteet on ilmaistu puolueohjelmassa.”

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen, koska ei näe sääntöjä oikeana paikkana määritellä puolueen ideologiaa. Vastaavanlaiset aloitteet ja asiat käsitellään puolueen poliittisissa ohjelmissa.

MUUT ALOITTEET

ALOITE 20

Vasemmistosta paras puolue uusille jäsenille

Kallion vasemmisto esittää, että vasemmistosta tehdään puolue, jonka jäsenistä kaikkein suurin osa haluaa osallistua ja myös osallistuu puolueen toimintaan. Samalla tiedostetaan, että monet liittyvät puolueen jäseneksi vain kannatusmielessä.

Vasemmistoon luodaan selkeät toimintamallit siihen kuinka uudet jäsenet otetaan vastaan niin puoluetoimiston kuin paikallisosastojen suunnalta. Uusien jäsenten vastaanottamista parannetaan niin, että ne ovat kaikista suomalaisista puolueista parhaat ja menestyksekkäimmät. Paikallisosastoille luodaan ohjeet, kuinka uudet jäsenet otetaan vastaan ja näiden ohjeiden jalkauttamiseen kannustetaan ja koulutetaan. Viestin uudelle jäsenelle tulee lähteä mahdollisimman nopeasti liittymisen jälkeen. Puolueen järjestötyössä uusien jäsenten mukaan ottamisesta tehdään painopiste, jonka merkitys tiedostetaan elävän ja kasvavan poliittisen liikkeen menestymisen ehtona.

Uusien jäsenten mahdollisuudet ja halu toimia puolueessa kartoitetaan systemaattisesti ja heidän potentiaalinsa otetaan käyttöön.

Osaltaan uusien jäsenten mukaan ottaminen on osa työtä jäsenmäärän kasvattamiseksi.

Kallion Vasemmistoliitto ry.

ALOITE 21

Aloite jäsenliittymisprosessin sujuvoittamisesta

Vasemmistoliitto on puolue, jonka vetovoima on kasvussa, mutta jäseneksi liittyminen ei ole palautteen mukaan sieltä helpoimmasta päästä. Etenkin puolueosaston valinta on puoluetoiminnan ulkopuolelta tuleville uusille jäsenille sellainen paikka, jossa lomakkeen täyttäminen saattaa jopa jäädä kesken.

Ehdotammekin, että jäsenliittymisprosessia helpotetaan kolmella tavalla:

1. Varsinaiselle ”Liity jäseneksi” -sivulle tehdään vetovoimainen video, jossa kerrotaan etukäteen koko jäseneksi liittymisen prosessi osastovalintoineen ja jäsenmaksutalukoineen. Näiden etukäteen kertominen vähentää teknisen ajatustyön tarvetta lomaketta täyttäessä.

- 01 2. Lomakkeen ”Puolueosastot” -välilehden ”sinua lähellä olevat puolueosastot” -kohta laitetaan
 02 kuntoon mahdollisimman pian. Puolueosastoista on myös hyvä kertoa hieman tarkemmin
 03 mitä ne käytännössä ovat ja tekevät. Lisäksi puolueosastoilta pyydetään lyhyet esittelytekstit
 04 osastonsa profiilista ja toiminnasta. Tämän voi toteuttaa mahdollisesti erilliselle ”Tarkempaa
 05 tietoa puolueosastoista” -sivulle, johon pääsee klikkaamalla suositteluja puolueosastoja.
 06 3. Prosessin lopussa annetaan käytännön tietoa miten kannattaa lähteä toimintaan käytännön
 07 tasolla mukaan. Jäsenelle olisi hyvä saada piirikohtainen personoitu viesti heti rekisteröity-
 08 misen päätteeksi liittyen alueella järjestettävään toimintaan ja paikallisiin tiedotuskanaviin.
 09 Jäseneksi liittymisen jälkeen ei saa jäädä sellainen olo ettei tiedä mitä seuraavaksi tekisi.

10

11 Ehdotuksen toimenpiteet edellyttävät konkreettisesti resursseja videon tuottamiseen, verkko-
 12 sivujen kehittämiseen sekä joukkoistettua työtä piirien personoitujen viestien ja osastojen profii-
 13 littekstien tekemiseksi.

14

15 **Mansen Punavihreät ry.**

16

17

18

Puoluehallituksen vastaus aloitteisiin 20 ja 21

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

ALOITE 22

Poliittisen vaikuttamisen kynnyksen madaltaminen

Kallion vasemmisto esittää, että vasemmisto uudistaa toimintaansa madaltaakseen osallistumi-
 sen kynnystä puolueen toimintaan.

Järjestötoiminnan luonne on muuttumassa yhteiskunnassa eikä perinteinen yhdistystoiminta
 enää vedä samalla tavalla ihmisiä kuten aiemmin. Tämä vaatii myös puolueita uudistamaan toi-
 mintaansa vastaamaan muutoksen luomaan haasteeseen, jotta vasemmisto olisi erityisesti nuor-
 rille paras puolue tulla mukaan.

Vasemmiston on luotava kevyempiä keinoja osallistua toimintaan kuin perinteinen paikalli-
 sosastossa toimiminen. Tämä tarkoittaa niin verkon erilaisten vaikuttamismahdollisuuksien sys-
 temaattista hyödyntämistä kuin vapaaehtoisuuden helpottamista esimerkiksi ottamalla täysillä
 käyttöön koko puolueen kattava vapaaehtoisportaali. Puolueen jäsenten asiantuntemusta hyö-
 dynnetään jatkossa paremmin ja kartoitetaan heidän mahdollisuuksiaan myös esimerkiksi kou-
 luttajina ja kokemusasiantuntijoina. Samalla myös vapaaehtoisten kouluttamiseen, johtamiseen
 ja heidän jaksamiseensa on kiinnitettävä aiempaa suurempaa huomiota.

Vasemmistoliitto alkaa järjestää nuorille ja muille uusille puolueen jäsenille kurssia, jossa
 tutustutaan puolueeseen, politiikan sisältökysymyksiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin puo-
 lueessa. Kurssiin otetaan mallia Vasemmistonuorten ”opi perusasiat”-kursseista.

Osaltaan myös järjestörakennetta on uudistettava ja tarkasteltava kriittisesti, jotta mahdolli-
 simman pieni osa aktiivien ajasta ja voimavaroista menisi hallintoon.

51

52

53

Kallion Vasemmistoliitto ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 22

Puolue järjestää yhdessä KSL:n kanssa koulutuksia, joiden tavoite on helpottaa osallistumista puolueen toimintaan sekä mahdollistaa vaikuttaminen sekä puolueessa että yhteiskunnassa. Näitä koulutuksia kehitetään yhdessä jäseneksi liittymisprosessin kanssa. Kehitetään Vaikuta Vasemmistossa - portaalia ja toimintamallia, joiden tavoite on se, puolue pystyy tiedottamisen ja koulutusten kautta ohjaamaan jäsenet heti liittymisestä sellaisen toiminnan piiriin, jonka jäsen kokee omakseen. Tiedotusta koulutustarjonnasta lisätään.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

ALOITE 23

Vasemmisto demokratiakasvatuksen edelläkävijäksi

Kallion vasemmisto esittää, että vasemmisto astuu demokratiakasvatuksen edelläkävijäksi.

Suomalaisen yhteiskunnan yksi suurista haasteista on nuorten vähäinen kiinnostus puoluepoliittista päätöksentekoa kohtaan. Tämä ei johdu nuorista, vaan tavasta jolla poliittista päätöksentekoa kuvataan niin kouluissa kuin erillisissä demokratiakasvatuksen projekteissa. Esitämme, että vasemmisto tuottaisi demokratiakasvatuksen tavoitepaketin, jolla politiikasta tehtäisiin helpommin lähestyttävää, ymmärrettävää ja arkipäiväistä.

Esitämme, että paketti sisältää muun muassa seuraavat tavoitteet:

Politiikan tekemistä näkyvämmäksi kouluissa. Vasemmisto edistää politiikan ja poliittisen järjestelmämme tuntemuksen käsittelyä kouluissa. Erilaisten kansalaisvaikuttamisen muotojen opettamista kouluissa. Äänestämisen lisäksi nuorten on tiedettävä, kuinka muun muassa järjestää mielenosoituksia, kerätä adresseja tai tehdä somekampanjoita.

Osallistavaa budjetointia kunnissa edistetään. Osallistavan budjetoinnin ikäraja tulee olla 12-vuotta Helsingin mallin mukaisesti. Kansalaisaloitteiden allekirjoittamisen ja laatimisen ikärajan laskemista 15-vuoteen.

Oppilaskuntien tekemistä pakolliseksi peruskouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Nuorisovaltuustojen aseman ja toimivallan vahvistamista näennäisdemokratiasta kohti oikeaan poliittiseen päätöksentekoon osallistamista. Nuorisovaltuustot ovat tällä hetkellä puoluepoliittisesti sitoutumattomia, tästä keinotekoisesta epäpoliittisuudesta on luovuttava.

Kallion Vasemmistoliitto ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 23.

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-valiokunnan käsiteltäväksi.

ALOITE 24

Vasemmistolle Suomen paras järjestökulttuuri

Kallion vasemmisto esittää, että vasemmistolle rakennetaan Suomen paras järjestökulttuuri.

Paras järjestökulttuuri edellyttää ennen kaikkea panostuksia vapaaehtoisten johtamiseen, kiittämiseen ja jaksamisesta huolehtimiseen. Luodaan vasemmistoon toimintamallit, joilla järjestön vapaaehtoisia johtajia koulutetaan johtamisesta ja heille taataan riittävästi tukea tehtäviensä hoitamiseen. Koulutetaan myös vasemmiston työntekijöitä vapaaehtoisten tukemisesta, kunnioittavasta kohtaamisesta, kiittämisestä ja voimauttavan ilmapiirin luomisesta. Nostetaan vapaaehtoisten toimijoiden jaksaminen tärkeäksi arvoksi ja tavoitteeksi. Kartoitetaan vapaaehtoisten ja sekä potentiaalisten ehdokkaiden ja heidän tukiryhmäläistensä koulutustarpeita vaalien välissä. Tarjotaan koulutustarpeiden mukaista koulutusta jotta ehdokkaillamme ja heidän tukijoillaan on mahdollisimman hyvä pohja ryhtyä tärkeään ja haastavaan vaalityöhönsä. Luomalla vasemmistolle Suomen paras järjestökulttuuri varmistamme liikkeemme vetovoimaisuuden ja

01 toimijoittemme jaksamisen. Suomen paras järjestökulttuuri tekisi vasemmiston puoluekoneis-
02 tosta kaikkein toimivimman, mikä näkyisi todennäköisesti myös vaalimenestyksessä.

03

04 **Kallion Vasemmistoliitto ry.**

05

06

07

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 24

08

Puolue järjestää yhdessä KSL:n kanssa koulutuksia, joiden tavoite on helpottaa osallistu-
09 mista puolueen toimintaan sekä mahdollistaa vaikuttaminen sekä puolueessa että yhteis-
10 kunnassa. Näitä koulutuksia kehitetään yhdessä jäseneksi liittymisprosessin kanssa.

11

Kehitetään Vaikuta Vasemmistossa - portaalia ja toimintamallia, joiden tavoite on se,
12 että puolue pystyy tiedottamisen ja koulutusten kautta ohjaamaan jäsenet heti liittymi-
13 sestä sellaisen toiminnan piiriin, jonka jäsen kokee omakseen.

14

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

15

16

17

ALOITE 25

18

Vasemmistosta Suomen paras työyhteisö

19

Kallion vasemmisto esittää, että vasemmiston työyhteisöstä kehitetään Suomen paras työyhteisö,
20 jossa työntekijöiden hyvinvoinnista pidetään erityisen hyvää huolta ja joka kannustaa työnteki-
21 jöitä tekemään parhaansa yhteisten tavoitteidemme eteen. Tämä tarkoittaa erityisesti työnteki-
22 jöiden koulutustarpeista ja jaksamisesta huolehtimista sekä panostusta työntekijöiden kehitty-
23 miseen ja johtamiseen. Luottamushenkilöille tulisi tarjota tietoa ja koulutusta työntekijöiden
24 sekä luottamushenkilöiden välisistä rooleista ja työnjaosta.

25

26

Kallion Vasemmistoliitto ry.

27

28

29

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 25

30

Työhyvinvoinnista huolehtiminen kuuluu työnantajan vastuisiin ja velvollisuuksiin.

31

Puoluehallitus on kuluvan puoluekokouskauden aikana säännöllisesti seurannut puolue-
32 toimiston työhyvinvointia. Tätä työtä jatketaan ja kehitetään.

33

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

34

35

36

ALOITE 26

37

Alueelliset ryhmät

38

Puolueen virallisiin kokouksiin on oikeus osallistua puhe- ja läsnäolo-oikeuksin puolueen ja pii-
39 rien hyväksymien ryhmien edustajilla, esim. vammaispoliittisella ryhmällä.

40

41

Jorma Rand, Ruskon Vasemmisto

42

43

44

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 26

45

Puolueen säännöt määräävät, kenellä on oikeus osallistua eri toimielimien kokouksiin.

46

Tämän lisäksi eri toimielimet voivat kutsua vieraita ja asiantuntijoita kokouksiinsa.

47

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

48

49

50

ALOITE 27

51

Kaikki puoluetöön materiaalit vasemmisto.fi-sivulle

52

Puolueella on edelleen epätarkoituksenmukainen järjestelmä, jossa tärkeitä puolueen sisäisen
53 toiminnan tietoja, esimerkiksi matkakorvauslomake, ei löydy luontevimmasta sijainnista, eli

01 vasemmisto.fi-sivulta, vaan epäintuitiivisesti nimetyltä vaikutavasemmistossa.fi-sivulta. Tälle
02 jaolle ei ole olennaista syytä, koska kyseessä ei ole suljettu jäsenosio vaan kaikille avoin sivu.
03 Esitämme, että puolueen sivut uudistetaan niin, että kaikki valtakunnallisen puolueen jäsenyy-
04 den kannalta olennaiset tiedot löytyvät vasemmisto.fi-sivulta ja vaikutavasemmistossa.fi-sivusta
05 luovutaan.

06

07 **Pirkanmaan Vasemmistoliitto ry.**

08

09

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 27

10

Vasemmisto.fi -sivut ovat ensisijaisesti tarkoitettu ulkoiseen viestintään ja Vaikuta-
11 vasemmistossa -sivusto on tarkoitettu järjestötoimintaa varten.

12

13

Lisätään puolueaktiivien tietoutta vaikutavasemmistossa -sivustosta.

14

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

15

16

17

ALOITE 28

18

Yhteistyö Kansan Uutisten kanssa

19

Vasemmistoliiton Itä-Vantaan yhdistys ry. esittää puoluekokouksen päätettäväksi syventyvää
20 yhteistyötä Kansan Uutisten kanssa.

21

Vaalityössä Kansan Uutisten merkitys on vahva.

22

Kansan Uutisten ja Vasemmistoliiton sekä sen yhdistysten yhteistyö on elintärkeää kaikkien
23 toimijoiden menestyksen kannalta.

24

Puolueen tulisi vaikuttaa lehden sisältöön siten, että lehdessä esiteltäisiin säännön-
25 mukaisesti Vasemmiston yhdistystoimintaa. Tämä tapahtuisi esim. järjestöliitteenä tai omana
26 järjestösivuna.

27

Nähdäksemme tämä lisäisi jäsenistön kiinnostusta lehteä kohtaan sekä kiinnostusta liittyä
28 jäseneksi puolueeseen.

29

30

Vasemmistoliiton Itä-Vantaan Yhdistys ry.

31

32

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 28

33

Vasemmistoliiton ja sen pää-äänenkannattajan suhde on hyvin tiivis ja puoluetta ja sen
34 lehteä kehitetään rinta rinnan. Lehti on kuitenkin journalistisesti riippumaton. Puo-
35 lue tulee jatkossa tekemään yhteistyötä Kansan Uutisten kanssa jäsen- ja vaalilehden
36 tiimoilta.

37

38

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen siltä osin, että tiiviste-
39 tään yhteistyötä Kansan uutisten kanssa, mutta toteaa, että lehti on jatkossakin journa-
40 listisesti riippumaton.

41

42

43

ALOITE 29

44

Aloitteiden ja kannanottojen seuranta

45

Ehdotamme, että puoluehallitus ryhtyy ajantasaisesti seuraamaan kaikkien puoluekokouksen
46 hyväksymien kannanottojen ja aloitteiden etenemistä sekä esittelee mm. puoluekokouksissa,
47 mihin toimenpiteisiin niiden suhteen on ryhdytty ja mikä niiden tilanne on.

48

Näin puoluehallituksen työskentely sekä tehostuu että helpottuu. Tehtävien toteutumisen
49 seuranta voidaan toteuttaa esimerkiksi jatkuvasti täydennettävällä ja selkeällä taulukolla. Sen
50 avulla asiat on myös helppo siirtää eteenpäin seuraavalle puoluehallitukselle ja esitellä lyhyesti
51 puoluekokouksessa. Näin voidaan myös välttyä aikaisempien aloitteiden toistamiselta.

52

53

Vasemmistonaiset

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 29

Puoluehallitus seuraa ja pitää kirjaa puoluekokousaloitteiden toteutumisesta. On järkevää, että tämä taulukko on puoluekokousedustajien käytettävissä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

ALOITE 30

Puoluehallituksen kokouksia vuosittain pääkaupunkiseudun ulkopuolelle

Vasemmistoliitto pitää vuosittain vähintään yhden puoluehallituksen kokouksen pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

PERUSTELU: Lisää puolueen näkyvyyttä alueilla ja tuo puoluetta tunnetuksi myös alueilla, joissa puolue näkyy muuten heikosti. Matka pääkaupunkiseudulle kestää yhtä kauan kuin pääkaupunkiseudulta.

Savo-Karjalan Vasemmisto & Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto ry.

ALOITE 31

Puoluevaltuuston kokouksia vuosittain pääkaupunkiseudun ulkopuolelle

Vasemmistoliitto pitää vuosittain vähintään yhden puoluevaltuuston kokouksen pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

PERUSTELU: Lisää puolueen näkyvyyttä alueilla ja tuo puoluetta tunnetuksi myös alueilla, joissa puolue näkyy muuten heikosti. Matka pääkaupunkiseudulle kestää yhtä kauan kuin pääkaupunkiseudulta.

Savo-Karjalan Vasemmisto & Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteisiin 30 ja 31

Puoluevaltuuston ja puoluehallituksen kokoukset eivät ole sen tason kokouksia, jotka tänä päivänä kiinnostavat mediaa. Puoluehallitus katsoo kuitenkin, että puolueen alueellinen näkyvyys taataan paremmin järjestämällä piirikohtaisia suurempia temaattisia tapahtumia, kuten kuntafoorumi, AY-seminaari tai soteseminaari eri puolilla Suomea. Näillä puolue pääsee julkisuuteen omilla vahvuuksillaan omien jäsentensä kautta paremmin kuin puoluehallitusten ja -valtuuston kokouksilla.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen, mutta edellyttää, että taataan alueellisiin tapahtumiin tarvittavat resurssit.

ALOITE 32

Sosiaalipolitiikan (SoTu) uudistuksen työryhmä

Suomen sosiaalipolitiikkaa tulee uudistaa. Kansalaisen tulee voida luottaa, että vaikeuksien tulla ei eksy vaikeaselkoiseen sosiaaliturvaviidakkoon. Vasemmistoliitto tarvitsee asiantuntijatyöryhmän miettimään sosiaaliturvauudistuksen linjoja kansanedustajien tueksi. Asiantuntijat olisivat käytännön työtä tekeviä sosiaalityöntekijöitä ja tutkijoita.

Varsinais-Suomen terveys- ja sosiaalipoliittinen yhdistys TerVas

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 32

Puoluehallituksen kannattaa perustaa sellaiset työryhmät, joille on selkeä tarve ja tehtävänanto. Puolueen työryhmät perustetaan tukemaan puolueen poliittista valmistelutyötä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

ALOITE 33

Vasemmistoliitto laatii vammaispoliittisen ohjelman

Vasemmistoliitto on vammaisten puolella. Olemme perinteisesti vastustaneet vammaispalveluiden kilpailutusta "mistä halvimmalla saadaan" -periaatteella, kannattaneet vammaisten oikeuksia esimerkiksi hyvinvointiin, itsemääräämiseen ja seksuaalisuuteen liittyen ja tavoitelleet osatyökykyisiä hyödyttävää palkkatukijärjestelmää.

Vammaispolitiikka on äärimmäisen sivuutettu politiikan osa-alue, ja vammaisten näkökulmaa ei usein kuulla edes niissä poliittisissa keskusteluissa, joissa sille on tyypillisesti annettu arvoa, kuten sosiaali- ja terveystalouden uudistamisessa. Toinen vammaispolitiikan laajamittaista käsittelyä estävä ongelma on sen oletettu yksipuolisuus; esimerkiksi sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksista, ulkopoliitikasta, maahanmuuttopoliitikasta, rasismista, väkivallasta tai ilmastonmuutoksesta ei yleensä puhuta vammaispoliittisesta näkökulmasta.

Siksi esitämme, että Vasemmistoliitto laatii vammaispoliittisen ohjelman. Vammaisuus tulisi määritellä siinä intersektionaalisen vasemmistofeminismin kautta. Tämä tarkoittaa, että vammaisuus on ominaisuus, joka voi vaikuttaa ihmisten toimintakykyyn eri tavoin, mutta joka ei sulje pois muita ominaisuuksia, joita samalla ihmisellä voi olla -- vammainen voi olla samanaikaisesti esimerkiksi opiskelija, nuori, työväenluokkainen, mielenterveysongelmista kärsivä, vähemmistökieltä puhuva ja rodullistettu. Samalla on luontevaa käsitellä vammaispolitiikkaa yhdessä muiden politiikan osa-alueiden kanssa.

Vasemmistonuoret

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 33

Puoluehallitus perusti puoluekokouskaudella 2016–2019 vammaispoliittisen työryhmän, jonka tehtävä on laatia puolueelle vammaispoliittinen ohjelma. Puoluehallitus tunnistaa vammaispoliittisen ohjelman tarpeen ja yhtyy tältä osin aloitteeseen. Puolueessa on jo käynnistetty työ ohjelman laatimiseksi. Ohjelman on määrä valmistua viimeistään vuoden 2020 aikana.

ALOITE 34

Vasemmistoliitto laatii eläinpoliittisen ohjelman

Vasemmistoliitto laatii eläinpoliittisen ohjelman, jossa selkiytetään puolueen tavoitteita esimerkiksi eläinperäisten tuotteiden tuotannon ja kulutuksen sekä eläinten oikeuksia koskevan lainsäädännön suhteen. Ohjelmassa voitaisiin myös esittää pientuottajien ja poronmestajien asemaa parantavia toimenpiteitä.

Vasemmistonuoret

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 34

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelmavaliokunnan käsiteltäväksi.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

ALOITE 35

Vasemmistoliiton talouspoliittinen työryhmä

Puolueella ei ole erikseen talouspoliittista työryhmää. Vasemmistonuoret esittää, että puolue perustaisi tällaisen työryhmän tai vastaavan elimen, joka toiminnallaan voisi politisoida taloutta vielä enemmän, kuin tähän mennessä on tehty.

Koemme, että talouden politisointi vaatii pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työtä. Talous käsitetään tällä hetkellä niinkin epäpoliittiseksi, että valtionvarainministeriön on täysin hyväksyttyä esittää omia talouspoliittisia tavoitteitaan ennen vaaleja. Mikään muu ministeriö ei tee tällaisia keskustelunavauksia ennen vaaleja, kansainvälisestikään.

Talouden politisoinnissa ei ole pelkästään kyse vasemmistolaisen talouspolitiikan uskottavuuden lisäämisestä. Emme elä enää perinteisen rahapolitiikan maailmassa, sillä EKP ei ole nostonut ohjauskorkoiaan pitkään aikaan eikä tule todennäköisesti lähitulevaisuudessa nostamaanakaan. Tämä lisää painetta pohtia laajemmin talouspoliittista ympäristöämme, sillä jos rahapolitiikan instrumentit eivät enää toimi samalla tavalla kuin ennen, vaatii se pohtimaan uusia finanssipoliittisiakin ratkaisuja. Millaisia ratkaisuja puolue tekisi, jos ajautuisimme uuteen lamaan samaa aikaa, kun kestävyysvaje konkretisoituisi ja ilmastonmuutoksen torjunta vaatisi edelleen politisointia? Talouspoliittinen työryhmä voisi pohtia toimintatapoja esimerkiksi tällaisen vision varalle.

Vasemmistonuoret

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 35

Puolueen johdolla ja eduskuntaryhmällä on taloustieteilijöiden kanssa säännöllinen yhteistyö, jossa käsitellään niin päivänpoliittisia kuin Euroopan tason finanssipoliitiikkaan liittyviä asioita. Tätä yhteistyötä jatketaan.

Järjestetään talouspolitiikkaa käsitteleviä yhteisiä tapahtumia ja kursseja jäsenistölle. Kannustetaan jäseniä omaehtoisten verkostojen rakentamiseen. Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 36

Yhteisötalouden ja osuustoiminnan työryhmän perustaminen

ALOITE: Puolue perustaa työryhmän yhteisötaloutta ja osuuskuntia koskevien asioiden työstämiseksi. Työryhmän nimi voi olla esimerkiksi Yhteisötalouden ja osuustoiminnan työryhmä.

TARKOITUS: Työryhmän tarkoituksena on edistää puolueaktiivien tietoutta yhteisötalouteen ja osuuskuntiin liittyvistä poliittisista tavoitteista sekä toimia yhteisötaloutta ja osuuskuntia koskevien aloitteiden edistämiseksi puolueessa ja yhteiskunnassa laajemmin.

PERUSTELU: Yhteisötalous on osuuskuntien, yhteiskunnallisten yritysten, yhdistysten sekä erilaisten vertaisverkostojen ja arkielämän uusintamisen muotojen organisoitunutta taloutta. Taloudellisen voiton sijaan sen tarkoituksena on yhteiskunnan sosiaalisen ja ekologisen kestävyden vahvistaminen tai jopa yhteiskunnallinen muutos kohti jälkikapitalistista "uutta taloutta". Kansainvälisesti tähän talouden muotoon viitataan yleisesti yhteisö- ja solidaarisuustaloutena (social and solidarity economy).

Yhteisötalouden edistäminen on yksi Euroopan unioninkin mainitsemista tavoitteista. Osuuskunnat ovat kautta aikain olleet yhteisötalouden keskeisiä toimijoita. Yhteisötaloutta voidaan edistää sitä tukevilla poliittisilla päätöksillä sekä julkisten ja yhteisöllisten toimijoiden välillä kumppanuuksilla. Kyse on myös olennaisesti kansalaisyhteiskunnan itsejärjestäytymisestä.

Työväenliikkeellä on historiassa ollut läheinen suhde työosuuskuntiin ja kuluttajaosuuskuntiin. Vaikka niin sanottu edistyksellinen osuustoimintaliike (e-liike) on jo historiaa, moni vasemmistolainen toimii edelleen esimerkiksi alueosuuskauppojen hallinnossa. 2000-luvulla

01 on puolestaan syntynyt paljon uutta osuustoimintaa esimerkiksi prekariaatin työosuuskuntien
 02 sekä kulttuuri- ja taideoosuuskuntien muodossa. Kansainvälisesti kiinnostavia ilmiöitä ovat myös
 03 sosiaaliset ja solidaarisuusosuuskunnat sekä alustaosuuskunnat. Monesti nämä ovat yhteydessä
 04 myös muihin vasemmiston kannalta kiinnostaviin uusiin liikkeisiin kuten munisipalisiin ja
 05 maker movementiin.

06 Vasemmiston olisi tärkeää kehittää uudelleen toimiva suhde osuustoimintaan ja yhteisö-
 07 talouteen. Työryhmän tehtävänä olisi tarkastella asiaa erityisesti politiikkasuositusten, mutta
 08 myös laajemmin asiaa koskevan tietoisuuden näkökulmasta.

09

10 **TOTEUTUS JA TAVOITTEITA:** Työryhmän tavoitteita voivat olla esimerkiksi

- 11 • tuottaa puolueelle keskusteluasiakirja yhteisötalouden ja osuustoiminnan poliittisista
- 12 tavoitteista
- 13 • ideoida puolueelle yhteisötalouden aloitteita kuntavaaleihin
- 14 • verkostoida puolue eurooppalaisen yhteisö- ja solidaarisuustalouden kentän kanssa
- 15 • tutustua Ison-Britannian Co-operative Partyn ohjelmaan (Labourin sisarpuolue)
- 16 • avata keskustelua suomalaisessa osuuskuntaliikkeessä toimivien vasemmistolaisten yhteis-
- 17 sistä tavoitteista
- 18 • mobilisoida ihmisiä kuluttajaosuuskuntien vaaleihin

19

20 Työryhmä voisi järjestäytyä ja työskennellä avoimena puolueen toimijaverkostona sähköisellä
 21 alustalla. Tämä mahdollistaisi laajan osallistumisen. Alustalle työryhmä voisi myös tuottaa asiaa
 22 koskevaa tietopankkia. Lisäksi työryhmä voisi järjestää harvakseltaan asiaan liittyviä seminaa-
 23 reja ja kokouksia. Tarkemmin työskentelytavasta ja tavoitteistaan päättää luonnollisesti työ-
 24 ryhmä itse.

25

26 **Jukka Peltokoski**

27

28

29

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 36

30

Puoluehallituksen kannattaa perustaa sellaiset työryhmät, joille on selkeä tarve
 31 ja tehtävänanto. Puolueen työryhmät perustetaan tukemaan puolueen poliittista
 32 valmistelutyötä.

33

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen, mutta toteaa, että puo-
 34 lueen jäsenet voivat järjestäytyä työskentelemään avoimena toimijaverkostona sähköi-
 35 sesti vaikka heti.

36

37

38

ALOITE 37

39

Liikuntapoliittisen työryhmän perustaminen Vasemmistoliittoon

40

Esitämme puoluekokoukselle liikuntapoliittisen työryhmän perustamista Vasemmistoliittoon.

41

42

PERUSTELUT: Arviolta noin 70 prosenttia suomalaisista liikkuu liian vähän ja se on suuri ter-
 43 veysriski ihmisille. Arvioiden mukaan liikkumattomuus maksaa Suomessa miljardeja euroja
 44 vuosittain.

45

Erityisesti lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksia pitää parantaa. Liikunnan harrastami-
 46 sesta on tullut kallista erityisesti monilapsisille ja vähävaraisille perheille. Myös koululiikunnan
 47 kehittäminen on keskiössä tavoiteltaessa elinikäistä liikunnan harrastamista. Tavoitteena on
 48 oltava seuratoiminnan mahdollistaminen osana kokonaiskoulupäivää.

49

Vasemmistoliiton tulee puolueena kantaa huolta koko väestön liikunnan lisäämisestä. Toi-
 50 mivat ja edulliset liikuntapalvelut vaikuttavat merkittävästi kansalaisten terveyteen ja sitä kautta
 51 vähentävät sosiaali- ja terveystalouden kustannuksia.

52

53

Puolueen jäsenet Jaakko Alavuotunki, Osmo Hekkala, Ville Luotola, Oulu

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 37

Puoluehallituksen kannattaa perustaa sellaiset työryhmät joille on selkeä tarve ja tehtävänanto. Puolueen työryhmät perustetaan tukemaan puolueen poliittista valmistelutyötä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

ALOITE 38**Päihdepoliittisen työryhmän perustaminen**

Vasemmistoliiton tulee perustaa päihdepoliittinen työryhmä seuraavalle puoluekokouskaudelle.

Työryhmän tavoitteena on luoda suuntaviivat puolueen päihdepolitiikalle, luoden asiakirjan missä on päihdepolitiikan nykytilan kuvaus, vasemmistoliiton tavoitteet ja strategia miten tavoitteisiin päästään. on järjestettävä aiheeseen liittyvää koulutusta puolueen jäsenille ja poliittista työtä tekeville, esim. seminaarin tai verkkokoulutuksen muodossa. Ryhmän tulee tehdä kuntavaaleihin ja eduskuntavaaleihin (ja maakuntavaaleihin) päihdepoliittiset vaalivaroitukset.

Ryhmään tulee valita päihdetyön ja riippuvuuksien (myös peliriippuvuus) asiantuntijoiden lisäksi mahdollisuuksien mukaan myös kokemusasiantuntijoita, omaisia ja tutkijoita.

Kustannukset: osallistujien matkakulut, tarjoilut ja mahdollisesti puoluetöimistön työntekijöiden työaika.

PERUSTELUT: Vasemmistoliitto ei ole ollut aktiivinen päihdepolitiikan linjanvetäjä vuosikausiin. Taistelussa eriarvoistumista vastaan on onnistuminen päihdepolitiikassa erittäin tärkeää. Suomen tämänhetkinen päihdepolitiikka ei toimi.

Päihdepolitiikka on enemmän kuin rikos ja rangaistus. Se on myös päihdekasvatusta, hoitoon pääsyä, lastensuojelua, nuorisotyötä ja sosiaalipolitiikkaa. Useat päihde- ja ihmisoikeusjärjestöt sekä muut asiantuntijatahot peräänkuuluttavat päihdepolitiikan muutosta.

Suomalainen huumeolitiikka on tällä hetkellä syrjäyttävää rangaistus- ja kontrollipainotteista politiikkaa, mikä sisältää ajatuksen, että täyskielto estäisi huumeiden käyttöä tai pitäisi huumeekokeilun kynnyksellä korkealla. Asiantuntijoiden arvioiden mukaan näin ei kuitenkaan ole. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan suomalaisten huumeekokeilut ja huumeiden käyttö yleistyvät. Näiden myötä myös huumehaitat. Kieltopolitiikka estää uusien auttamismuotojen kehittämisen.

Alkoholi on edelleen Suomen ykköspäihde ja keskeinen terveysuhka suomalaisille. Nuorten humalahakuinen juominen on ollut laskussa koko 2000-luvun. Aikuisilla alkoholista aiheutuu kuitenkin merkittäviä yhteiskunnallisia ja yksilötason ongelmia. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan akuutit alkoholinkäyttöön liittyvät haitat, kuten tapaturmaiset kuolemat, ovat vähentyneet, mutta kroonisten haittojen osuus on kasvanut erityisesti heikommassa asemassa olevilla.

Globaali "huumeiden vastainen sota" on osoitettu olevan paitsi tehotonta, myös epäinhimillistä ja sen nimissä on saatu aikaan ekologisia ongelmia. Päihdepolitiikka on paitsi paikallistason palveluita, se on myös globaalia ihmisoikeuspolitiikkaa.

Vasemmistoliiton on tarjottava oikeudenmukainen, ihmisoikeusperusteinen ja ihmistä tukevaa päihdepolitiikkaa.

Minna Minkkinen, Mansen punavihreät, Miina Kajos, Pihlajan-Viikin Vasemmisto, Kimmo Hokkanen, Mansen punavihreät, Juha Hiltunen, Hämeen Vasemmistoliitto, Mimmi Launiala, Järvenpään Vasemmisto, Marja-Leena Torkki, Nokian Vasemmisto, Alekski Blomster, Rovaniemen punavihreät, Teemu Heino, Mansen punavihreät, Markus Korjonen, Rovaniemen punavihreät, Virpi Karhu, Kokkolan Vasemmisto, Anu Ropponen, Mansen punavihreät, Leena Haapa-aho, Tampere, Liisa Räisänen, Tampere, Mari Ikonen, Rovaniemen vasemmisto

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 38

Puoluehallituksen kannattaa perustaa sellaiset työryhmät joille on selkeä tarve ja tehtävänanto. Puolueen työryhmät perustetaan tukemaan puolueen poliittista valmistelutyötä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

ALOITE 39**Ilmastonmuutos**

Suomi on sitoutunut ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi. Joka tarkoittaa luopumista niin hiilestä kuin turpeesta energian tuotannosta. Jotta turvaisimme perusenergian tuotannon tulee meidän hyväksyä ydinvoima. Suomi on korkean ydinvoimaosaamisen maa ja meidän tulee hyödyntää mahdollisia uusia ydinvoimalaitostyyppisiä kuten moduulirakenteisia pieniä laitoksia.

Pertti Snicker Limingan Vasemmisto ry**Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 39**

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-valiokunnan käsiteltäväksi.

ALOITE 40**Selvitys pienydinvoimaloista**

Hiilidioksidipäästöiltään hyvin maltilliset pienydinvoimalat voisivat olla hyvä ja nopea vaihtoehto ajaa alas fossiilisten polttoaineiden käyttö sujuvasti ja siksi esitämme, että Vasemmistoliitto olisi valmis tukemaan ja edistämään aktiivisesti selvitystyötä pienydinvoimaloiden edistämisen hyödyistä ja haitoista niin kunnissa kuin eduskunnassa.

Ilmastonmuutos on ihmiskunnan tulevaisuuden suurin ongelma ja myös Suomi tulee saada hiilineutraaliksi tulevina vuosikymmeninä. Nyt käytettävät fossiiliset polttoaineet aiheuttavat erittäin paljon hiilidioksidipäästöjä, jotka ovat jatkuvasti lisääntymässä ja uhkaavat lämmittäessään maapalloa koko biosfäärin tulevaisuutta.

Useissa kaupungeissa on tehty valtuustoaloitteita, joissa on esitetty pienydinvoimaloiden käytön selvittämistä lämmöntuotannossa. Taustalla on muun muassa halu ajaa alas erittäin paljon ilmastopäästöjä aiheuttavan kivihiilen käyttöä kaukolämmössä.

Osaltaan vielä tutkimusasteella olevien pienydinvoimaloiden toimintaedellytyksiä on selvitetty myös VTT:ssä. Sen joulukuussa 2017 julkaiseman selvityksen mukaan pienreaktori alentaisi kaukolämmön hintaa ja päästöjä. Pienydinvoimaloita voitaisiin tehdä sarjatuotantona, rakentaa nopeasti ja yksittäisen sellaisen hinta voisi jäädä mahdollisesti kymmenesosaan suuryksiköstä. Kaukolämmön lisäksi niillä voisi olla mahdollista tuottaa myös sähköä ja vetyä.

Pienydinvoimaloihin tehtävän investoinnin takaisinmaksuajaksi on arvioitu 10-20 vuotta. On lisäksi huomattava, että samaisessa VTT:n selvityksessä todettiin pienydinvoimaloiden olevan paljon paremmin hallittavissa mahdollisissa käytön ongelmatilanteissa kuin suuryksiköiden. Pienen reaktorin ytimessä syntyvän lämmön kontrollointi on helpompaa kuin isossa reaktorissa. Pienydinvoimaloiden tarkempi turvallisuus on Säteilyturvakeskuksen laajemmassa selvityksessä. Myös pienydinvoimalat tulisivat tuottamaan radioaktiivista ydinjätettä, mutta mitta-luokka olisi pienempi kuin suuryksiköissä.

Ydinvoimaloiden suuryksiköt (kuten Olkiluoto 3 tai Hanhikivi 1) ovat taloudellisesti ongelmallisia ja niissä korostuvat kaikki ydinvoiman negatiiviset piirteet. Lisäksi Hanhikivelle kaavailun ydinvoimalan kestävyys on kyseenalainen myös geopolittisesti hankkeeseen liittyvän Venäjä-yhteyden vuoksi. Ydinvoiman suuryksiköiden lisääminen ei ole aloitteen tekijöiden mielestä kannatettavaa.

Olli Kohonen, Oulu ja Pekka Rantala, Turku

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 40

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-valiokunnan käsiteltäväksi.

ALOITE 41

Vasemmiston toiminnasta ilmastoystävällisempää

Vasemmistoliiton tulee olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävässä työssä. Puolue ajaa jo nyt kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa monella eri tasolla, mutta ilmastonmuutoksen torjumisen tulee olla keskeinen asia myös puolueen omassa toiminnassa. Sitran mukaan järjestöjen hiilijalanjälki muodostuu usein toimitilojen energiankulutuksesta, matkustamisesta, hankinnoista, palveluista sekä tapahtumien järjestämisestä. Vasemmistoliiton tulee arvioida toimintansa eri osa-alueet ilmastonäkökulmasta ja sen jälkeen selvittää ja toteuttaa siirtymä ilmastoystävällisempiin toimintatapoihin.

TOIMENPITEET: Puolue aloittaa ilmastopäästöjensä seuraamisen ja raportoinnin ja pyrkii aktiivisesti vähentämään toimintansa aiheuttamia ilmastopäästöjä. Hiilijalanjäljen seurannassa ja raportoinnissa voidaan hyödyntää esimerkiksi Helsingin yliopiston Metsätieteiden osaston ja Sitran kehittämää järjestöille suunnattua hiilijalanjälkilaskuria.

Vasemmistoliitto luo tai uudistaa ruokatarjoiluihin sekä matkustamiseen liittyvät ohjeistuksensa.

Vasemmiston tapahtumissa tulee tarjota vain vegaanista ruokaa. Elintarvikkeissa suositaan kotimaisuutta. Puolueen tulee uudistaa matkustusohjesääntönsä siten, että se ottaa huomioon matkustamisen ilmastovaikutukset ja pyrkii aktiivisesti vähentämään toiminnasta syntyviä päästöjä. Vasemmiston työntekijät, luottamustoimijat ja vapaaehtoiset suosivat matkustaessaan vähäpäästöisiä matkustusvaihtoehtoja. Vasemmistoliitto suosii maateitse tapahtuvaa matkustamista kotimaassa sekä mahdollisuuksien mukaan matkojen suuntautuessa muihin Euroopan maihin. Mikäli lentoliikennettä käytetään, Vasemmisto kompensoi lentopäästönsä tai lahjoittaa kompensointiä vastaavan summan globaalissa etelässä luonnon monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen puolesta toimivalle järjestölle.

Lisätietoa järjestöille räätälöidystä hiilijalanjälkilaskurista: <https://www.sitra.fi/uutiset/maailman-ensimmainen-jarjestoille-raataloity-hiilijalanjalkilaskuri-helpottaa-ilmastotoimia/>

Kallion Vasemmistoliitto ry

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 41

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen siltä osin, että puoluekokous ohjeistaa puoluetta kiinnittämään huomiota toiminnan ympäristövaikutuksiin ja minimoimaan niitä kaikissa toiminnoissaan. Puoluekokous kehottaa puoluetta kokoamaan ohjeistuksensa yhteen paikkaan selkeyttääkseen omia ilmastotoimia ja kehittääkseen näitä.

ALOITE 42

Asevarustelu ja rauhantyö

Asevarustelu on kiihtymässä. Ehdotamme raportin laatimista, jossa käsiteltäisiin asevarustelua, militarismia ja uskottavaa kansallista puolustusta. Raportin pohjalta laadittaisiin ohjelmallinen asiakirja, jonka tarkoituksena on voimistaa rauhanliikettä.

Vasemmistolinkki ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 42

Puolueen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa käsitellään puolueen vastikään hyväksytyssä turvallisuuspoliittisessa ohjelmassa. Erillisen raporttiin teko ei ole tarkoituksenmukaista koska useat rauhanjärjestöt tekevät jo asevarusteluun ja asevientiin liittyviä raportteja.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 43

Enemmän huomiota rauhatyöhön

Vasemmistolaisen työväenliikkeen vuosikymmenten voi sanoa jo vuosisatainen perine on ollut kamppailla rauhan puolesta Nykytilanteessa vaikuttaa ,että rauha on puheista huolimatta unohtunut

Tarvitsemme uuden herätyksen Kun kysimme jäseniltä aiheita vastaus oli : Älä unohda rauhan asiaa..!

Kun olemme tutkineet yhdistyksemme pöytäkirjoja 1944 alkaen ,joka vuosi rauha asian on ollut esillä, vaikkakin välillä himmennin Nykytilanteessa porvaristo yms. leimaa aikaisemman rauhan työn Neuvostoliiton käsikassaraksi , vaikka tuolloin oli jo kolme rauhajärjestöä ainakin Kaikki mukana olleet tiesimme ,ettei asia näin ollut Olimme aidosti muka toiminnassa eikä Neuvostovaikutus haitannut asia Kyllä me sen tiesimme ,mutta laajojen joukkojen liikehdintä oli kuitenkin paljon tärkeämpi kuin ei mitään.

Lähipäivinä on jopa ylen lähetyksissä naureskeltu rauhalle ei muka mitään voida tehdä On tuettava ja oltava mukana rauhan yhdistyksien toiminnassa Onneksi ay- liikkeellä on omaa rauhan toimintaa.

Työpaikkojen rauhantoimikunta koostuu useiden eri ammattiliittojen ja ammatillisten keskusjärjestöjen ay-aktiiveista. Työpaikkojen rauhantoimikunta tarjoaa ay-aktiiveille foorumin vuoropuheluna tapahtuvaan yhteiskunnalliseen pohdiskeluun sekä rauhankysymyksiin perehtymiseen.

”Meille tärkeitä ovat muun muassa Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus sekä hyvinvointiyhteiskunnan säilyttäminen. Demokraattinen hyvinvointiyhteiskunta estää parhaiten konfliktien synnyn. Haluamme tuoda mukaan ay-liikkeeseen näkökulman, joka huomioi rauhan, solidaarisuuden, oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon niin kansallisissa kuin kansainvälisissäkin kysymyksissä. Rauhanliikkeen keskusteluun pyrimme puolestaan tuomaan mukaan myös ay-näkökulman”.

Kun olemme tutkineet yhdistyksemme pöytäkirjoja 1944 alkaen ,joka vuosi rauha asian on ollut esillä, vaikkakin välillä himmennin Nykytilanteessa porvaristo yms. leimaa aikaisemman rauhan työn Neuvostoliiton käsikassaraksi , vaikka tuolloin oli jo kolme rauhajärjestöä ainakin Kaikki mukana olleet tiesimme ,ettei asia näin ollut Olimme aidosti muka toiminnassa eikä Neuvostovaikutus haitannut asia Kyllä me sen tiesimme ,mutta laajojen joukkojen liikehdintä oli kuitenkin paljon tärkeämpi kuin ei mitään.

On tuettava ja oltava mukana rauhan yhdistyksien toiminnassa Yhdistyksiä ja ryhmiä on monia Varsinaisten rauhanpuolustajat ,Lääkärit ydinsotaa vastaan, Työpaikkojen rauhantoimikuntaa, Aseistakieltäytyjä - liittoa, Psykologien rauhanryhmää, Naiset rauhan puolesta, Lääkärit yli rajojen, Äitien rauhankomiteaa - ja monia vastaavia, joiden kanssa voimme saada suuret voimat yhteisen teeman alle . Suomen Sadankomitea ,Suomen Rauhanliitto.

Sipilän hallituksen talousarvioesityksissä supistettiin valtakunnallisten rauhanjärjestöjen avustamista joka vuosi.

Rinteen hallituksen ensivuoden 2020 budjetissa tuet on palautettava aikaisemmalle tasolle.

Suomalaiseen demokratiakäsitykseen on kautta historian kuulunut moniarvoisen kansalaisyhteiskunnan arvostaminen. Käytännössä tämä on näkynyt julkisen rahoituksen ohjaamisena myös hallituksen päätöksiin kriittisesti suhtautuvien järjestöjen toiminnan tukemiseen. Suomalaiseen demokratiakäsitykseen on ainakin tähän saakka kuulunut kriittistenkin järjestöjen tukeminen, mutta nykyinen hallitus näyttää muuttavan tätäkin periaatetta.

Sotateollisuuden kasvu on suuri ilmasto riski Esimerkiksi uutinen:

Yhdysvaltain asevoimat on maailman suurin institutionaalinen polttoaineen kuluttaja.

Yhdysvaltain puolustusministeriön eli Pentagonin alaisuudessa toimivat asevoimat päästivät

01 vuonna 2017 noin 59 miljoonaa tonnia hiilidioksidia ja muita kasvihuonekaasuja.

02 Jos Pentagon olisi maa, se olisi maailman 55. suurin kasvihuonekaasujen päästäjä. Se olisi
03 suurempi kuin esimerkiksi Portugali, joka oli Global Carbon Atlas -listan sijalla 57.

04 Suomi oli samana vuonna sijalla 61. Jos Pentagon olisi valtio, olisi se maailman 55. suurin
05 kasvihuonekaasujen päästäjä.

06 Presidentti ehdokkaamme Merja Kyllönen veti johdonmukaista linjaa puheissa aseriisun-
07 nasta ja ympäristöriskeistä.

08 Hän korosti rauhan asiaa ja vaatii Suomen liittymistä YK:n ydinasekieltosopimukseen.

09 Kyllönen visioi Suomelle roolia Itämeren rauhanneuvottelijana. Suomea tulisi rakentaa Etyj-
10 historian viitoittamalla tiellä pienestä maasta rauhan suurvallaksi, joka on liennyttämässä mai-
11 den keskinäisiä välejä lähialueella, Itämeren ja Baltian alueella, Venäjän suhdetta Baltiaan ja
12 jopa Ruotsiin sekä muihin Pohjoismaihin ja Eurooppaan.

13 Hän näki turvallisuuspoliittisen tilanteen olevan samankaltainen kuin vuonna 1975, jolloin
14 järjestettiin Ety-kokous: suurvallat Venäjä ja Yhdysvallat ovat vastakkain, maailmalla on useita
15 sotilaallisia konflikteja ja Euroopassa vallitsee sotilaallisesti sävyttynyt poliittinen jännite.

16 –Tilasta on Itämeren alueella kokoukselle, jonka järjestää sotilaallisesti liittoutumaton ja
17 vakaaksi tunnustettu maa. Suomi olisi aloitteentekijä ja rauhanrakentaja.

18 Kyllönen ei rajoittaisi kokoonpanoa vain Etyj-hengessä kohtaamiseksi Suomen, Venäjän ja
19 Baltian maiden kesken, vaan hän rakentaisi tätä laajemman liennytyt- ja yhteistyöprosessin.
20 Myös kulttuurien tunteminen olisi merkittävässä roolissa.

21 Itämeren-kokous olisi alku vuosikausia kestäväälle ruohonjuuritasolle aina maakuntiin ulot-
22 tuvalle rauhantyölle.

23 Jo 1940 luvun lopulta alkaen on käyty kamppaniaa ”Itämeri rauha mereksi ”

24 –Jos me kumarretaan Natolle niin voimakkaasti, että ollaan valmiita pyllistämään ydinasei-
25 den kieltosopimukselle, onhan se aivan järjetöntä. Suomi ei ollut mukana maailman ensimmäi-
26 sen ydinaseet kokonaan kieltävän sopimuksen valmisteluissa, eikä sitä aiota allekirjoittaa. Muun
27 muassa ulko- ja turvallisuuspolitiikan asiantuntija, Helsingin yliopiston Jean Monnet -professori
28 Hanna Ojanen Tampereen yliopistosta on arvioinut, että varovaisuuden takana on halu olla vai-
29 keuttamatta Nato-kumppanuutta.

30 Emme hyväksy alati kasvavaa puolustusbudjettia - jopa leikkausten tai lainanoton kustannuk-
31 sella. Emme hyväksy alituisia ja montakin kertaa vuodessa olevia sotaharjoituksia monien eri mai-
32 den kanssa. Emme hyväksy Isäntämaasopimusta, jonka turvin maamme sallii USA:n vyöryttävän
33 nyt jopa itseoikeutetusti joukkonsa maahamme milloin tahansa, milloin se näkee sen tarpeelliseksi.

34 Emme siedä sitä kommentoa, jolla sotavalmisteluihin liittyen maamme tieverkostoa ja muuta
35 infrastruktuuria suunnassa länsi - itä on kaiken aikaan kohennettava samoin kuin satamien val-
36 miuksia raskaan kaluston mairinnousuun. Median levittämät, jopa valeutisiin tai varsin yksi-
37 puoliseen lähde pohjaan nojaavat uutiset, miten Venäjä on valloittamassa Suomea, ovat sellaisia,
38 joita emme hyväksy enempää kuin ylitsemme vyörytettävää varustelu- ja sotaharjoituspolitiik-
39 kaa. Ne eivät ole maamme eikä kansojen etu.

40 Jo vuosia sitten kriittiset tutkijat ovat paljastaneet, että Suomen ylin sotajohto ,kymmeniä
41 ellei, satoja upseereista on käynyt eri mittaisia kursseja Usassa Naton ollessa myös mukana He
42 katsovat että näillä upseerilla on valmius viedä Suomen armeijaa Usan yhteen.

43 Tätä todistaa lähipäivän uutinen:

44 ”Puolustusvoimainen komentaja Jarmo Lindberg on nyt Yhdysvaltain pääkaupunkiseudulla
45 viimeistä kertaa virkamatkalla. Lindberg jää ensi kuussa eläkkeelle. hän sai Legion of Merit
46 -kunniamerkki. Jarmo Lindberg muisteli käyneensä Washingtonissa 26 viime vuoden aikana
47 vähintään kerran vuodessa.

48 Legion of Meritin ovat suomalaisista saaneet aiemmin muun muassa Gustav Hägglund ja
49 Juhani Kaskeala.

50 Lindberg arveli, että Suomen ja Yhdysvaltain sotilasjohtajien välinen yhteistyö jatkuu
51 samanlaisena kuin ennenkin, kun Timo Kivinen aloittaa hänen jälkeensä puolustusvoimain
52 komentajana.”

53 Esitämme, että vasemmistoliitto uudista Rauhan kannanottonsa Jäsenistömme on vaikea

01 hyväksyä sitä että Suomi on mennyt /viety Naton syliin on kymmeniä harjoituksia massamme
02 vuodessa

03 Vasemmiston on pyrittävä saaman hajurakoa Natoon Usan asevoimiin.

04 Loivennettava on myös uusien sotakoneiden hankinta.

05 Pitää nostaa esille myös vaatimus Suomen liittymistä YK:n ydinasekieltosopimukseen.

06

07 **Raahen demokraattinen yhdistys ry.**

08

09

10

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 43

11

Vasemmistoliiton kanta NATOon on selkeä. Puolue ei kannata NATO-jäsenyyttä. Vasemmistoliitto kannattaa Suomen liittymistä YK:n ydinasekieltosopimukseen. Vasemmistoliitto on myös ainoana puolueena Suomessa suhtautunut erittäin kriittisesti hävittäjäkallustun uusimiseen.

12

13

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaa, että kaikki esitetyt asiat toteutuvat jo nykyään Vasemmistoliitossa ja toteaa, että samalla linjalla kannattaa jatkaa.

14

15

16

17

18

19

ALOITE 44

20

Itämeren alueen maiden yhteinen ympäristö- ja rauhankokous

21

Me aloitteen allekirjoittajat teemme seuraavanlaisen esityksen puoluekokouksen hyväksyttäväksi;

22

Vasemmistoliiton puoluekokous antaa valitulle puoluehallitukselle tehtäväksi aloittaa pikaisesti valmistelut Itä-Meren alueen maiden yhteisen ympäristö- ja rauhantyön kokouksen valmisteluun ja koolle kutsumiseen.

23

24

25

Mukaan kutsutaan kaikkien alueen valtioiden vasemmistolaiset ja muut edistykselliset voimat pohtimaan miten alueen turvallisuus- ja ympäristökysymykset voidaan ratkaista yhteisymmärryksessä siten, että alueen turvallisuutta ja ympäristön hyvinvointia voidaan olennaisesti lisätä. Samassa yhteydessä tulee aloittaa valmistelut uudenlaisen rauhanfoorumin perustamiseksi Itä-Meren alueelle ja laajemmin koko EUn alueelle.

26

27

28

29

30

31

Ari Parviainen, Hämeen vas.piirin vpj

32

Tuemme aloitteen hyväksymistä puoluekokouksessa

33

Kauko Niemi, puoluehallitus, pohjanmaan piirin pj, Antero Eerola, uudenmaan piirin

34

pj, Janne Parkkila, Savo-Karjalan piirin pj, Raimo Niemen, Varsinais suomen piiri, Ilpo

35

Haaja, puoluehallitus, Helsingin piiri, Eugen Parviainen, Lapin piiri, Markus Mustajärvi,

36

kansanedustaja

37

38

39

40

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 44

41

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen, mutta pyytää, että Euroopan vasemmistopuolue ottaa Itämeri-seminaarin järjestämisen asialistalleen.

42

43

44

45

ALOITE 45

46

Valtakunnallisten ay-tapaamisten järjestäminen

47

Vasemmistoliitolla on ollut merkittävä rooli työelämän kehittämisessä ja työpaikkakohtaisessa edunvalvonnassa. Työelämän jatkuva muutos ja ammatillisen järjestäytymisen suosion lasku sekä ay-liikkeen vasemmistoaktiivien sukupolvenvaihdos tuovat lisää haasteita vasemmiston ay-toiminnalle erityisesti työpaikkatasolla.

48

49

50

Vasemmistoliiton työpaikka-aktiivien edunvalvonta- ja poliittisen työpaikkatoiminnan osaamisen siirtäminen uudelle vasemmistosukupolvelle tulee nostaa yhdeksi Vasemmistoliiton ay-politiikan kehittämiskohteeksi.

51

52

53

01 Vasemmistoliiton menettämien duunariäänestäjien luottamus puolueeseen voidaan palaut-
02 taa aktiivisella jäsenistön etujen mukaisella valtakunnallisella ja työpaikkatason ay-politi-
03 kalla, jolloin myös äänestäjä osaa tehdä eron esimerkiksi Perussuomalaisten ja Vasemmistoliiton
04 välillä.

05 Tavoitteen toteuttamiseksi Pirkkalan Vasemmistoliitto esittää, että Vasemmistoliitto järjes-
06 täisi vuosittain valtakunnallisia ay-tapaamisia yhdessä ay- liikkeen vasemmistoryhmien kanssa
07 työntekijöiden edunvalvontaan ja työelämän muutokseen sekä hallituspolitiikkaan liittyvistä
08 kysymyksistä.

09

10 Pirkkalan Vasemmistoliitto ry

11

12

13 Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 45

14

15

16

17

18

19

20 ALOITE 46

21

22 Esteettömyys on nostettava tärkeäksi arvoksi puolueen toiminnassa – turvataan kaikille 23 yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet!

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

Koska esteetön yhteiskunta on ihmisoikeus, on puolueen edistettävä yhteiskunnan esteettö-
myyttä. On turvattava kaikille yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet. Esteettömyys hyödyt-
tää kaikkia, eikä siitä ole kenellekään haittaa. Se sujuvoittaa erityisesti lapsiperheiden, vanhus-
ten, kuntoutujien, maahanmuuttajien ja vammaisten ihmisten arkea. Esteettömyys on muutakin
kuin hissejä ja luiskia. Se on mm. asenteiden esteettömyyttä, selkokieltä, induktiosilmukoita,
tulkkausta sekä tv-ohjelmien kuvailutulkkauksia ja tekstitystä.

Vasemmistoliiton on kohdeltava kaikkia jäseniään yhdenvertaisesti. Jotta jokainen puolue-
en jäsen voi osallistua puolueen toimintaan, tulee kaikki puolueen tilaisuudet, esim. paikallis-
osaston kokoukset, pitää esteettömissä tiloissa. Silloin myös näytämme muille toimijoille hyvää
esimerkkiä. Kun puolueen jäsen järjestää jonkun muun tahon kanssa yhteisen tilaisuuden, on
hänen varmistettava, että tilaisuus on esteetön. Puolueen viestinnän tulee olla selkeää. On tiedo-
tettava muillakin kielillä kuin suomeksi ja ruotsiksi. Vasemmistoliiton on rohkaistava mielenter-
veys- ja päihdekuntoutujia, kroonisesti sairaita, maahanmuuttajia ja vammaisia ihmisiä mukaan
toimintaan. Liian moni heistä jää neljän seinän sisälle, ei esim. harrasta mitään. Puolueella on
oltava vaaleissa ehdokkaina maahanmuuttajia, kuntoutujia, kroonisesti sairaita ja vammaisia
ihmisiä. Heidän on oltava aktiivinen osa kampanjointia.

Puolueen tulee edistää esteettömien rakennusten rakentamista ja vanhojen rakennusten kor-
jaamista esteettömiksi. Ei esteetön rakentaminen ole sen kalliimpaa kuin esteellinen, jos raken-
nukset suunnitellaan esteettömiksi. Esteettömät asunnot pienentävät yhteiskunnan kuluja
vähentämällä laitosasumisen tarvetta. Ne mahdollistavat monen vammaisen ihmisen, kuntou-
tujan ja vanhuksen itsenäisen asumisen. Liikuntapaikkojen esteettömyys edistää vammaisten ja
iäkkäiden toimintakykyä ja terveyttä parantamalla heidän liikunnan harrastamismahdollisuuk-
siaan. Yhdenvertaisuuslain mukaan vammaisilla pitää olla vammattomiin nähden yhdenvertai-
set työ-, harrastus-, liikkumis-, opiskelu- ja vaikuttamismahdollisuudet. Vammaiset ovat maail-
man suurin vähemmistö. Puolueen on edistettävä sitä, että vammaisilla henkilöillä on toimivat
apuvälineet sekä riittävästi kuljetuspalvelumatkoja, tulkkipalveluita ja henkilökohtaista apua.
Kaikkien on voitava osallistua täysipainoisesti yhteiskuntaan, myös vammaisten ihmisten, van-
husten, maahanmuuttajien, kroonisesti sairaiden ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujien.

Köyhyys ja korkeat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut estävät monen ihmisen täysi-
painoisen yhteiskuntaan osallistumisen. Hyvä sosiaaliturva ja sosiaali- ja terveydenhuollon asia-
kasmaksujen kohtuullisuus ovatkin ihmisoikeus- ja yhdenvertaisuustekoja. Sujuvat, esteettömät ja
kohtuuhintaiset joukkoliikenneyhteydet vähentävät liikenteen päästöjä ja yhteiskunnan kuluja sekä

01 edistävät lapsiperheiden, pienituloisten, vammaisten ihmisten ja vanhusten osallistumismahdolli-
 02 suuksia ja itsemääräämisoikeutta. Mitä esteettömämpi, kohtuuhintaisempi ja sujuvampi julkinen lii-
 03 kenne on, sitä vähemmän vammaiset ihmiset, kuntoutujat ja vanhukset tarvitsevat kuljetuspalvelu-
 04 ja Kela-kyytejä. Onkin tärkeää, että puolue edistää sosiaali- ja terveystilaisuuksien asiakasmaksujen
 05 kohtuullisuutta, hyvää sosiaaliturvaa sekä sujuvaa, esteetöntä ja kohtuuhintaista joukkoliikennettä.

06 Puolueen tulee korostaa, sitä että äänestyspaikkojen ja julkisten tilaisuuksien, mm. kuntien,
 07 valtion, puolueiden ja järjestöjen tilaisuuksien, on oltava esteettömiä. Viranomaisten on tiedo-
 08 tettava selkeästi ja muillakin kielillä kuin suomeksi ja ruotsiksi, mm. englanniksi, venäjäksi, ara-
 09 biaksi ja viroksi. Julkisia palveluita on saatava suomeksi, ruotsiksi, saameksi ja englanniksi. Pitää
 10 olla tarpeeksi tulkkeja saatavilla. On tärkeää, että kaikki väestöryhmät ovat aidosti mukana
 11 yhteiskunnallisessa päätöksenteossa, vähemmistötkin. Onkin taattava viranomaistiedottamisen,
 12 palveluiden saatavuuden, julkisten tilojen ja asenteiden esteettömyys.

13 Yhteiskunnan esteettömyys edistää ihmisten yhdenvertaista pääsyä sosiaali- ja terveyspalve-
 14 luihin sekä ihmisten yhdenvertaisia työnteko- ja osallistumismahdollisuuksia, itsemääräämiso-
 15 keutta, hyvinvointia, toimintakykyä ja terveyttä. Esteettömyyteen panostaminen on taloudelli-
 16 sesti, ekologisesti ja inhimillisesti järkevää. Esteetön yhteiskunta on ihmisoikeus-, yhdenvertai-
 17 suus-, talous- ja ympäristöteko. Kuluvalla hallituskaudella yhtenä puolueen tavoitteena on oltava
 18 se, että yhteiskunnan esteettömyyttä edistävä poikkihallinnollinen kärkihanke käynnistyy.

19 Esitämme siis, että: 1) Vasemmistoliitto korostaa kannanotoissaan yhteiskunnan esteettö-
 20 myyttä ja toimii esimerkkinä muille tahoille. Puolueen tavoitteena on käynnistää yhteiskunnan
 21 esteettömyyttä edistävä poikkihallinnollinen kärkihanke kuluvalla hallituskaudella. 2) Puolueen
 22 tilaisuuksien on oltava esteettömiä ja viestinnän saavutettavaa. Puolue tiedottaa muillakin kie-
 23 lillä kuin suomeksi ja ruotsiksi. Puolue rohkaisee kuntoutujia, maahanmuuttajia, kroonisesti
 24 sairaita ja vammaisia ihmisiä mukaan toimintaan. Kun puolueen jäsen järjestää jonkun muun
 25 tahon kanssa yhteisen tilaisuuden, on hänen varmistettava tilaisuuden esteettömyys. 3) Puolue
 26 edistää: a) hyvää sosiaaliturvaa ja inhimillistä toimeentuloa, b) esteetöntä, kohtuuhintaista ja
 27 sujuvaa julkista liikennettä, c) kohtuuhintaista ja esteetöntä asumista, d) sosiaali- ja terveystilaisuuksien
 28 asiakasmaksujen kohtuullisuutta, e) liikuntapaikkojen esteettömyyttä sekä f) esteettö-
 29 mien rakennusten rakentamista ja vanhojen rakennusten korjaamista esteettömiksi. 4) Puolue
 30 edistää viranomaisten viestinnän saavutettavuutta sekä äänestyspaikkojen ja julkisten tilaisuuksien
 31 esteettömyyttä. Viranomaisten on tiedotettava muillakin kielillä kuin suomeksi ja ruotsiksi.
 32 Julkisia palveluita, kuten sosiaali- ja terveystilaisuuksia, on saatava muillakin kielillä kuin suo-
 33 meksi ja ruotsiksi. Tarvittaessa on oltava oikeus tulkkiin. 4) Puolue edistää sitä, että vammaisilla
 34 henkilöillä on toimivat apuvälineet sekä riittävästi kuljetuspalvelumatkoja, tulkkipalveluita ja
 35 henkilökohtaista apua.

36

37 **Länsi-Vantaan Vasemmistoliitto ry.**

38

39

40 **Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 46**

41 Puoluekokous katsoo, että Vasemmistoliiton toiminnassa ja kannanotoissa on otet-
 42 tava huomioon esteettömyys. Puolue laatii yhteistyössä asiaankuuluvien järjestöjen
 43 kanssa ohjeet sille, miten esteettömyys otetaan parhaalla mahdollisella tavalla huomioon
 44 toiminnassa.

45

46

47 **ALOITE 47**

48 **Kohti haittoja vähentävää huumausainepoliitikkaa**

49 Esitämme, että vasemmistoliitto jatkossa ajaa huumausainepoliitikan kärkenä haittoja vähentä-
 50 vää linjaa kriminaalipoliittisen lähestymistavan sijasta. Päihdepoliittisten linjojen tulee perus-
 51 tua tutkittuun tietoon siitä, mikä aidosti vähentää päihdeiden käyttöä ja siitä koituvia haittoja.
 52 Esitämme, että vasemmistoliitto vaatii huumeiden dekriminialisointia, jonka myötä huumeiden
 53 käyttö tai pienten määrien hallussapito ei ole enää rangaistavaa.

01 **PERUSTELUT:** Huumeiden vastainen sota on hävitty. Huumeiden käyttö ei ole loppunut kielloilla,
02 käyttäjien jahtaamisella ja huumeiden käyttäjiin kohdistuvan stigman vahvistamisella, mutta
03 kiellot ovat aiheuttaneet lisää haittoja. Käytön rangaistavuudesta luopumista ovat esittäneet esi-
04 merkiksi WHO ja THL.

05 Merkittävä osa laittomien päihteiden käytöstä on kokeilua tai satunnaiskäyttöä, jonka hai-
06 tat ovat verrattain vähäiset. Siitä huolimatta näiden päihteiden käytöstä tehdään aina merkintä
07 poliisiasian tietojärjestelmään. Vaikka rangaistuksen sijaan käytöstä olisi annettu vain huomau-
08 tus, se tulee esiin, mikäli poliisilta pyydetään turvallisuusselvitys. Täten satunnainenkin käyttö
09 voi johtaa opiskelu- tai työpaikan menettämiseen tai saamatta jättämiseen, mikä voi johtaa
10 syrjäytymiseen.

11 Vaikka käyttö olisi tiheämpää ja ongelmia aiheuttavaa, rangaistukset eivät tällöinkään
12 ole perusteltuja. Päihderiippuvuudessa on kyse sairaudesta, eivätkä kriminaalipoliittiset toi-
13 menpiteet auta päihderiippuvaista toipumaan. Rangaistusten sijaan resursseja on ohjat-
14 tava sosiaalityöhön, nuorisotyöhön, koulutukseen, toimeentuloedellytysten parantamiseen ja
15 päihdepalveluihin.

16 Lisäksi pelko rangaistuksista voi heikentää halua hakea apua akuuteissa ongelmatilanteissa,
17 kuten yliannostuksissa. Tällöin rangaistuksen pelko voi jopa johtaa kuolemantapauksiin.

18 Tällä hetkellä käytöstä ei aina aseteta rangaistuksia, vaan poliisilla on mahdollisuus edetä
19 asiassa huomautusmenettelyn turvin. Alueelliset erot poliisin toiminnassa ovat kuitenkin mer-
20 kittävät, jolloin nykyinen käytäntö aiheuttaa alueellista epätasa-arvoa.

21

22 Vasemmistonuoret

23

24

25 Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 47

26 Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen vaan katsoo, että puolueen
27 kantoja päihdepolitiikkaan on syytä valmistella päihdepoliittisen ohjelman laadinnan
28 yhteydessä.

29

30

31 ALOITE 48

32 Kannabis lailliseksi

33 Esitämme, että vasemmistoliitto vaatii kannabiksen laillistamista, myynnin siirtämistä val-
34 tio-omisteisiin liikkeisiin ja pienimuotoisen kotikasvatuksen sallimista.

35

36 **PERUSTELUT:** Kannabiksen käyttö on todella yleistä. THL:n mukaan noin 700 000 on joskus
37 kokeillut kannabista, vuoden aikana sitä käyttää noin 200 000 ja kuukauden aikana noin
38 60 000 henkeä. Kannabiksen laillinen asema tekee siis merkittävästä, erityisesti nuoriin painot-
39 tuvasta joukosta rikollisia, vaikka kannabiksen haitat ovat varsin maltillisia muihin päihteisiin,
40 alkoholi mukaan lukien, verrattuna.

41 Merkittävä osa Suomessa myytävästä kannabiksesta on pientuotantoa, mutta erityisesti
42 hasiksen myyntiin liittyy myös järjestäytyneitä rikollisuutta. Mikäli nämä rahavirrat ohjattai-
43 siin pääsääntöisesti valtiolle, järjestäytyneen rikollisuuden rahavirrat pienenisivät ja käyttäjien
44 ostama tuote olisi tasalaatuista valtion verotulojen lisääntyessä. Laillisen kannabiksen viljely
45 olisi merkittävä työllistäjä ja taloudellinen piristysruiske, auttaen elävöittämään maaseutua.

46 Kannabis on laillistettu lukuisissa valtioissa ja osavaltioissa erityisesti Amerikan mantereella.
47 Lainsäädännölliset muutokset ovat melko uusia, joten kovin varmoja johtopäätelmiä muutosten
48 seurauksista ei vielä voida tehdä. Lisäksi erot eri valtioiden ja alueiden päihteidenkäyttökulttuu-
49 reissa ovat merkittäviä.

50

51 Vasemmistonuoret

52

53

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 48

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen vaan katsoo, että puolueen kantoja päihdepolitiikkaan on syytä valmistella päihdepoliittisen ohjelman laadinnan yhteydessä.

ALOITE 49

Huumausainestrategian uudistus

Suomen tulisi uudistaa huumausainestrategiansa vaikuttavammaksi. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää huumausaineiden käyttörikossäädökseen, josta tulisi sen aiheuttamien haittojen vuoksi luopua.

Vasemmistoliitto haluaa huumausainestrategian uudistuksen. Valmistelun tulee perustua tutkittuun tietoon ja muiden maiden kokemuksiin. Kriminalisoinnin tulisi kohdistua huumausaineiden valmistamiseen ja jakeluun. Käyttäjiin kohdistuvien toimien tulisi keskittyä sosiaali- ja terveydenhoidollisiin toimenpiteisiin. Rikoslaita tulisi poistaa käytön kriminalisointi.

Kallion Vasemmistoliitto ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 49

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen vaan katsoo, että puolueen kantoja päihdepolitiikkaan on syytä valmistella päihdepoliittisen ohjelman laadinnan yhteydessä.

ALOITE 50

Työpaikkademokratian ajaminen valtionyhtiöihin

Esitämme, että vasemmistoliitto vaatii työpaikkademokratiaa julkisomisteisiin yhtiöihin. Valtion sekä kuntien kokonaan tai osittain omistamissa yhtiöissä työntekijöillä on oltava aloiteoikeus ja äänivalta yhtiön päätöksenteossa. Niiden toiminnassa tulee myös noudattaa julkisuuslakia, jolla turvataan kansalaisten oikeus saada tietoa julkisessa omistuksessa olevien yhtiöiden toiminnasta.

PERUSTELUT: Demokratiaa on laajennettava koskemaan koko yhteiskuntaa siten, että ihmisten annetaan vaikuttaa esimerkiksi työpaikkojensa päätöksentekoon. Työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien kasvattaminen työpaikoilla tutkitusti lisää työhyvinvointia. Talous ja elinkeinoelämä eivät ole poliittisen sääntelyn eivätkä siten myöskään demokraattisen vallankäytön ulottumattomissa.

Vasemmistonuoret

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 50

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen, koska puolue tavoittelee työpaikkademokratiaa ja läpinäkyvyyttä kaikkiin yhtiöihin eikä vain julkisomisteisiin.

ALOITE 51

Kohti korruptiovapaata yhteiskuntaa

Korruptio on vakava ongelma kansalaisyhteiskunnan toiminnalle. Hiljan julkaistussa kirjassa ”Korruptio Suomessa” asiaa käsitellään kattavasti. Kirjassa esitetään kymmenen suositusta korruptionvastaiseen toimintaan:

- Lahjusrikoslainsäädäntöä on kehitettävä ja korruption vastaista työtä tuettava.
- Suomalaista korruptiota on mitattava toisin kuin Transparency Internationalin indeksillä.

- 01 • Lähdesuoja on turvattava.
- 02 • Väärinkäyttösepäilyistä ilmoittavia henkilöitä on suojeltava tehokkaammin.
- 03 • Suomeen on luotava lobbarirekisteri.
- 04 • Pyöröovi-ilmiötä on torjuttava esimerkiksi hyödyntämällä karenssisopimuksia laajemmin.
- 05 • Sidonnaisuuksien läpinäkyvyyttä on edistettävä.
- 06 • Osakeomistusten, yritysten todellisten edunsaajien ja muiden taloudellista läpinäkyvyyttä on edistettävä.
- 07
- 08 • Julkisuuslakia on laajennettava koskemaan julkisomisteisia osakeyhtiöitä.
- 09 • Vaali- ja puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä on edistettävä.
- 10

11 Esitämme että Vasemmistoliitto totetuttaa nämä suositukset omassa toiminnassaan siinä määrin
12 kuin ne sitä koskevat. Esitämme myös, että Vasemmistoliitto ottaa puolueohjelmaansa korrup-
13 tionvastaisen toiminnan ja tekee voitavansa edistääkseen sitä lainsäädännössä ja yhteiskunnalli-
14 ssa toiminnassa.

15

16 **Nurmijärven Vasemmistoliitto ry**

17

18

19

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 51

20

Vasemmistoliitto edistää avoimuutta kaikessa toiminnassaan ja vastustaa korruptiota.

21

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

22

23

24

ALOITE 52

25

Monikielisyys

26

Esitämme, että Vasemmistoliitto viestii jatkossa suomeksi, ruotsiksi, englanniksi sekä mahdolli-
27 suuksien mukaan arabiaksi, venäjäksi, somaliksi, kurdikielillä, Suomessa puhuttavilla saamen-
28 kielillä ja suomalaisella viittomakielellä ja ottaa toiminnassaan huomioon monikielisyyden peri-
29 aatteen. Vasemmistoliitolla on tällä hetkellä todella vähän esimerkiksi Instagram-julkaisuja edes
30 englannin tai ruotsin kielillä.

31

Sen sijaan ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneita politiikasta ja vasemmistosta, mutta eivät puhu suo-
32 mea tarpeeksi ymmärtäkseen poliittista erityissanastoa, on paljon. Vasemmistoliiton tapahtumien
33 esteettömyyden ja politiikan tavoitettavuuden edistämiseksi on tärkeää, että yleisimmät vähemmis-
34 tökielet ja esimerkiksi viittomakielet huomioidaan mahdollisuuksien mukaan puolueen toiminnassa.
35 Vasemmistoliitto on sekä arvomaailmaltaan että käytännössä tehtävältä politiikaltaankin vähemmis-
36 töjen puolella, mutta se ei tällä hetkellä näy tarpeeksi selkeästi puolueen viestinnässä tai toiminnassa.

37

38

Monikielisyyden lisääminen voisi tarkoittaa esimerkiksi seuraavia asioita:

39

- Tärkeimpien ohjelmien ja asiakirjojen kääntäminen ruotsiksi ja englanniksi.

40

- Vaalimateriaalia useilla kielellä, kuten yleisimmillä vähemmistökielillä.

41

- Tietoa Vasemmistoliitosta vähemmistökielillä, kuten viittomakielellä.

42

- Vasemmistoliitto käyttää viittomakielen tulkkia tapahtumissaan mahdollisuuksien mukaan.

43

- Sosiaalisen median julkaisuja säännöllisesti eri kielillä.

44

- Englannin- tai/ruotsinkielisen tiivistelmän lisääminen puolueen järjestämiin tapahtumiin ja/tai sosiaalisen median julkaisuihin.

45

46

- Piirijärjestöjä ja puolueosastoja kehoitetaan järjestämään ruotsin- ja englanninkielisiä tapahtumia, kuten toiminnasta kiinnostuneille suunnattuja tapahtumia.

47

48

49

Vasemmistonuoret

50

51

ALOITE 53

52

Monikielinen Vasemmisto

53

Suomen maahanmuuttajaväestössä on valtava potentiaali myös puoluepoliittisen toiminnan

01 näkökulmasta. Puoluetoiminta näyttäytyy herkästi vain suomenkielisille ja syntysuomalaisille
 02 suunnattuna toimintana. Lisäksi puutteelliset tiedot Suomen poliittisesta järjestelmästä voivat
 03 muodostaa korkean kynnyksen puoluetoimintaan osallistumiselle

04

05 **TOIMENPITEET:** Puolue tuottaa perustietopakettin puoluepoliittisesta toiminnasta sekä Vasemmiston
 06 arvoista ja tavoitteista Suomessa puhutuimmilla vierailta kielillä.

07

Kaikki ohjelmat käännettävä vähintään ruotsiksi ja englanniksi.

08

Sosiaalisen median julkaisuja säännöllisesti eri kielillä.

09

Tärkeimmät tapahtumat käännettävä myös englanniksi.

10

Vaalityössä otettava huomioon suurimmat vähemmistökielet Vasemmiston tulisi olla saavutettavain puolue henkilöille, jotka eivät hallitse suomea, ruotsia tai englantia.

11

12

13

Kallion Vasemmistolitto ry.

14

15

16

Puoluehallituksen vastaus aloitteisiin 52 ja 53

17

Monikielisyys on puolueessa tärkeä arvo. Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen siltä osin, että vaali- ja muuta jakomateriaalia pyritään tuottamaan myös muillakin kielillä kuin suomeksi ja ruotsiksi. Keskeiset asiakirjat tuotetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Yleinen tietopaketti puoluetoiminnasta ja vasemmistoliitosta pyritään tuottamaan myös muilla kielillä.

21

22

23

24

ALOITE 54

25

Kattosumma oikeudenkäyntikuluille

26

Vasemmistoliitto vaatii oikeudenkäyntikuluille rahallista kattoa. Mittavat oikeudenkäyntikulut eivät saa toimia pelotteena ja oikeuden hakemisen esteenä.

27

28

29

PERUSTELUT: Suomen perustuslain 6 § 1 momentti toteaa yksiselitteisesti "Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä." Oikeusturvaa käsittelevän perustuslain 21 § määrittelee, että jokainen saa asiansa käsiteltyä asianmukaisesti tuomioistuimessa. Oikeusturvapykälä ei kuitenkaan ota kantaa oikeudenkäyntikuluihin.

32

33

Oikeudenkäyntikulut muodostuvat useista eri kulukokonaisuuksista ja vaihtelevat huomattavasti käsiteltävän asian suhteen. Monissa tapauksissa oikeutta hakeva henkilö ei pysty itse vaikuttamaan oikeudenkäyntikulujen muodostumiseen.

34

35

36

Suomi on ollut pitkään tilanteessa, jossa vankeuden sijasta ihminen voi joutua oikeuden päätöksen takia velkavankeuteen. Sakot ja vahingonkorvaukset jäävät huomattavan usein vähäisemmiksi kuin oikeudenkäyntikulut.

38

39

Oikeuden hakeminen ei saa olla vain hyvin toimeentulevien erikoisoikeus. Vasemmistoliiton tulee vaatia oikeudenkäyntikuluille selkeää kattoa, jotta perustuslain 6 § 1 momentti käy aidosti toteen.

40

41

42

On olemassa myös riski, että välttääkseen mahdolliset korkeat oikeudenkäyntikulut syytön pienituloisen mieluummin tunnustaa rikoksen välttääkseen velkavankeuden, koska rangaistus (sakot, vankeus, vahingonkorvaukset) voivat olla kokonaisuokaltaan huomattavasti oikeudenkäyntikuluja vähäisempiä.

44

45

46

47

KÄYTÄNNÖN TOIMENPITEITÄ:

48

1. Oikeusistuimen on arvioitava oikeudellisten selvitysten tarpeellisuutta. Varsinkin valtiolliset

49

tai kunnalliset instanssit tekevät paljon oikeudellista selvitystyötä jonka näyttö voi olla käsiteltävän asian suhteen mitätön, mutta hinta korkea.

50

2. Asianajajien tuntipalkkaperustaisuudesta on siirryttävä keikkapalkkioperustaisuuteen.

51

Pitkäksi venyvät oikeuden istunnot voivat johtua käsiteltävän asian monipuolisuudesta

52

useiden kirjallisten todisteiden tai useiden kuulemisten suhteen.

53

- 01 3. Oikeudenkäyntikulujen suhteuttaminen maksajan tuloihin. Laki tuntee jo varattoman
02 henkilökohtaisen oikeusavun sekä päiväsakkojen määräytymisen tulojen mukaan.

03

04

Savo-Karjalan Vasemmisto & Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto ry.

05

06

07

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 54

08

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
09 valiokunnan käsiteltäväksi.

10

11

12

ALOITE 55

13

Eläkeläisverotuksen epäkohtien korjaus

14

Suomessa eläkeläisköyhyys ennen tulonsiirtoja on suhteellisen suurta. Suhteellinen köyhyys on
15 viime vuosina lisääntynyt voimakkaasti pieni ja keskituloisten eläkeläisten keskuudessa. Köy-
16 hyiden lisääntymiseen on vaikuttanut eläkeverotuksen korkea taso, lääke- ja sairauskustannus-
17 tason jatkuva kasvu, indeksikorotusten jäädytys, sekä asumis- ja vuokratilustusten nousu.

18

Eläkeläisköyhyiden lisääntymistä ja sen yhteiskunnallisia vaikutuksia on nopeasti hillit-
19 tävä. Paras, nopein ja oikeudenmukaisin tapa tähän on eläkeverotuksen muuttaminen siten, että
20 pieni- ja keskituloisten verotuskohtelua kevennetään. Esitämme myöskin eläkekaton säätämistä
21 ja käyttöönottamista monien maiden kokemusten perusteella.

22

23

Jämsänkosken vasemmistoliitto ry

24

25

26

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 55

27

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
28 valiokunnan käsiteltäväksi.

29

30

31

ALOITE 56

32

Puolueelle perustetaan toimintarahasto

33

Puoluehallitus budjetoit esimerkiksi 20 000 euroa vuodessa toimintarahastoon, josta se myöntää
34 sitä harkinnanvaraisesti hakemuksia vastaan uusiin hankkeisiin puolueosastoille ja toimintaryh-
35 mille. Rahaa ei myönnettäisi perustoimintaan tai palkkakuluihin, vaan hyvien ja kekseliäiden
36 uusien projektien ja kampanjoiden toteuttamisen kuluihin.

37

Puolueessa on tarvetta toiminnalle, joka lähtee ruohonjuuritasolta. Hyvät toimintaideat eivät
38 pysähdy rahan puutteeseen, toiminta lisääntyy ja samalla myös puolueen näkyvyys. Toiminta-
39 rahan tarkoitus ei ole rahoittaa perustoimintaa, vaan mahdollistaa hyvien toimintaideoiden
40 toteuttaminen. Avustuksen käytöstä on toimitettava raportti ja tilitys.

41

42

Vasemmistolinkki ry.

43

44

45

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 56

46

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

47

48

49

ALOITE 57

50

Vasemmistoliitto selvittämään kahden puheenjohtajan malli

51

Vasemmistoliitto on tehnyt viime vuosina paljon toimintaa ja myös jäsenedemokratiaa kehittäviä
52 uudistuksia toimintaansa. Puolueen puheenjohtajasta on järjestetty neuvoa-antava jäsenään-
53 titys, kuten myös osallistumisesta Rinteen hallitukseen.

01 Puolueen toimintamallien uudistaminen ei kuitenkaan voi jäädä tähän. Vasemmistoliiton on
02 toimittava jatkossakin edelläkävijänä samaan aikaan, kun sen olisi nostettava esiin myös lisää
03 uusia ihmisiä toiminnan keskipisteeseen.

04 Vaikka esimerkiksi Li Andersson on ollut kaikin puolin loistava puheenjohtaja, ei Vasemmis-
05 toliitto voi nojata jatkossa johtotehtävissäkään yksinomaan yhteen karismaattiseen ihmiseen.
06 Puolueen puheenjohtajalle keskittyy huomattava määrä valtaa, hänellä on valtavasti työtä luotta-
07 mustehtävässään ja samaan aikaan puolue henkilöityy vahvasti yksin häneen julkisuudessa.

08 Vastuun ja työmäärän jakamiseksi, ja jotta puolue saisi useampia kasvoja myös julkisuuteen,
09 esitän Vasemmistoliiton selvittävän alkavalla puoluekokouskaudella mahdollisuutta siirtyä kah-
10 den puheenjohtajan malliin.

11 Vastaavia kahden puheenjohtajan malleja on käytössä jo nyt esimerkiksi lukuisissa euroop-
12 palaisissa vihreissä puolueissa. Kahden puheenjohtajan mallin hyödyt ja haitatkin tulisi puida
13 rauhassa Vasemmistoliiton päätöksentekoeleimissä laajan, seikkaperäisen ja avoimen jäsenkes-
14 kustelun kautta. Itse näen kahden puheenjohtajan mallissa mahdollisena nostaa paremmin esiin
15 Vasemmistoliiton moninaisuutta erilaisten puheenjohtajaprofilien kautta.

16 Kuopion puoluekokousta seuraavan puoluekokouksen alla kahden puheenjohtajan mallista
17 voitaisiin mahdollisesti käydä sähköinen neuvoa-antava jäsenäänestys. Uuteen malliin voitaisiin
18 tuolloin siirtyä siis jo Kuopion puoluekokousta seuraavassa Vasemmistoliiton sääntömääräisessä
19 puoluekokouksessa, jos se linjataan myönteiseksi asiaksi ja on sääntöjen puolesta mahdollista.

20

21 **Olli Kohonen, Oulu**

22

23

24

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 57

25

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen. Vaikka aloitteessa esitetyt
26 näkökohdat ovat tärkeitä, puoluekokous katsoo, että kahden puheenjohtajan malliin liit-
27 tytty liikaa käytännön ongelmia.

28

29

30

ALOITE 58

31

Viestintätuen palauttaminen Kansan Tahdolle

32

Esitämme, että Vasemmistoliitto suuntaa jatkossa osan tiedotustoimintaan ja viestintään saa-
33 mastaan valtionavusta Kansan Tahto -lehdelle. Esitämme vuosittaiseksi tueksi 60 000 euroa,
34 mikä vastaa yhden toimittajan palkka- ja työskentelykustannuksia.

35

Kansan Tahto on vuonna 1906 perustettu vasemmistolainen lehti, joka on ilmestynyt vuo-
36 desta 2016 alkaen aikakauslehtenä (8 numeroa/vuosi). Lehti on sopeuttanut voimakkaasti toi-
37 mintaansa sen jälkeen, kun Vasemmistoliitto lakkautti sille maksamansa tuen vuoden 2015 vaa-
38 litappion jälkeen. Vuonna 2015 tukea maksettiin hieman yli 150 000 euroa ja vuonna 2014 noin
39 180 000 euroa. Sanomalehtenä ilmestyneen työväenlehden konsepti uudistui ja sitä tekee tällä
40 hetkellä yksi päätoiminen toimittaja (päätoimittaja) ja joukko avustajia. Lehden markkinoin-
41 nissa työskentelee yksi osa-aikainen työntekijä.

42

Konseptin uudistamisen jälkeen Kansan Tahdon kehittäminen edellyttää lisää rahoitusta.
43 Laadukkaan printtilehden tukena on julkaistu – erityisesti valtakunnanpolitiikkaan ja Vasem-
44 mistoliittoon liittyviä – artikkeleita verkkolehdestä, jonka kehittäminen on nykyresursseilla
45 mahdotonta. Vasemmistolaiselle mielipide- ja kulttuurilehdelle on valtakunnallista tilausta,
46 mutta se edellyttää toimituksellisten resurssien lisäämistä.

47

Kansan Tahto on toiminut Vasemmistoliiton äänenkannattajana aiemmin ja haluaa jatkaa
48 sitä myös nykyisessä ainutlaatuisessa roolissaan. Esitämme, että myös Vasemmistoliitto vah-
49 vistaa suhteensa Kansan Tahtoon.

50

51

Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto ry.

52

53

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 58

Vasemmistoliitto on päättänyt, että Kansan Uutiset on puolueen ainoa pää-äänenkannattaja. Monien lehtien tukeminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 59**Lisää työntekijäresursssia Vasemmistoliitolle Pohjois-Suomeen**

Vasemmistoliitolla on erityisen vahva kannatus Pohjois-Suomessa. Puolueen eduskuntavaaleissa vuonna 2019 saamista 16 kansanedustajasta kaikkiaan neljä tulee Oulun tai Lapin vaalipiireistä.

Vasemmistoliiton kannatus Oulun vaalipiirissä oli 13,1% ja Lapissa 14,2%. Molemmissa vaalipiireissä otettiin myös prosentuaalinen vaalivoitto puolueen ollessa eduskuntavaaleissa niissä kummassakin kolmanneksi suosituin. Myös kansanedustajien määrä lisääntyi kolmesta neljään.

Puolueella on kuitenkin vaalipiireissä vain yksi toiminnanjohtaja vastaamassa alueesta, josta tulee neljännes puolueen kansanedustajista. Samaan aikaan toiminnanjohtajan toiminta-alue kattaa kolme luonteeltaan hyvin erilaista maakuntaa, joissa on kaikkiaan yhteensä 59 kuntaa. Maantieteellisen alueen valtavuutta kuvastaa hyvin se, että toiminnanjohtajan toiminta-alueen eteläkärjestä Himangalta sen pohjoisosaan Utsjoelle on 815 kilometrin matka maanteitä pitkin.

Mielestämme Pohjois-Suomen maantieteellinen laajuus ja sen iso merkitys puolueelle huomioiden Vasemmistoliitto tarvitsee lisää työntekijäresursssia Pohjois-Suomeen. Eduskuntavaaleissa 2015 kärsityn tappion johdosta toiminnanjohtajan työalue laajennettiin valtavan kokoiseksi nykyiseksi alueeksi. Puolueen saatua vaalivoiton ja sen toimintaedellytyksien parannuttua myös lisääntyneen puoluetuen myötä tilanteeseen on saatava helpotusta.

Eräänä vaihtoehtona voisi olla toisen toiminnanjohtajan palkkaaminen tasoittamaan nykyistä tilannetta. Aiemmin myös Lapin piirillä oli oma työntekijä. Toisena vaihtoehtona olisi järjestää työntekijäresurssin lisääminen palkkaamalla puolueelle yhteinen / yhteisiä työntekijöitä alueen keskeisille paikkakunnalle yhteistyössä esimerkiksi alueen kunnallisjärjestöjen tai KSL:n kanssa.

Keskeisin vaatimus ja tavoite tässä puoluekokousaloitteessa on varata Vasemmistoliiton talousarvioon rahaa, joka olisi varattu eritoten Pohjois-Suomen työntekijäresurssin kohentamiseen.

Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto ry.**Puoluehallituksen esitys aloitteeseen 59**

Puoluehallitus on syksyllä 2019 selvittänyt yhdessä piirijärjestöjen kanssa miten alueellinen työ kannattaa resursoida. Tämä ehdotus ja aloite on käsitelty osana tätä työtä. Aluetyöhön on tulossa lisää resursseja joista sovitaan yhteisymmärryksessä piirijärjestöjen kanssa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen

ALOITE 60**Puolueen aluetyöntekijöiden alue rajattava kahteen vaalipiiriin**

Puoluetuen kasvaessa vaalivoiton myötä on aiheellista tarkastella myös vasemmistoliiton työntekijöiden alueita. Tällä hetkellä puolueella on viisi alueellista työntekijää, joista osa hoitaa useamman kuin kahden vaalipiirin alueita, tällä hetkellä Vaasan, Keski-Suomen ja Pirkanmaan vaalipiirien alueita hoitava työntekijä sekä Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Hämeen vaalipiirien alueita hoitava työntekijä. Tämä ei ole tarkoituksenmukaista puolueen vaalivoiton kannalta, koska se repii työntekijän keskittymistä moneen eri suuntaan. Esitämme, että puolue uudistaa työntekijöiden vastuualueet niin, että yksikään alueellinen työntekijä ei vastaa useamman kuin kahden vaalipiirin asioista.

Pirkanmaan Vasemmistoliitto ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 60

Puoluehallitus on syksyllä 2019 selvittänyt yhdessä piirijärjestöjen kanssa miten alueellinen työ kannattaa resursoida. Tämä ehdotus ja aloite on käsitelty osana tätä työtä. Alueetönsä on tulossa lisää resursseja joista sovitaan yhteisymmärryksessä piirijärjestöjen kanssa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 61

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Vasemmistoliitto ei ole syrjinnästä täysin vapaa vaan puolueessa esiintyy muun muassa vähätelystä, vaientamista, häirintää, ahdistelua ja rasismia. Nykyiset toimenpiteet näitä vastaan eivät ole olleet riittäviä.

Vasemmistoliiton tulee olla sellainen yhteisö, joka kaikessa toiminnassaan noudattaa ja edistää niitä arvoja, joita sanomme valtuustoissa ja parlamenteissa ajavamme. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskäytännöt tulee rakenteellistaa.

Ensimmäisenä askeleena esitämme, että:

- Vasemmistoliiton piirijärjestöt veloitetaan valitsemaan yksi tai useampi yhdenvertaisuusvastaava, jonka tehtävänä on seurata piirijärjestön toimintaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta ja toimia yhteyshenkilönä häirintätilanteissa.
- Puoluevaltuusto ja -hallitus valitsevat keskuudestaan yhdenvertaisuusvastaavat.
- Yhdenvertaisuusvastaaville järjestetään koulutus.
- Vasemmistoliitto laatii tapahtumissaan noudatettavat turvallisemman tilan säännöt.
- Turvallisuutta Vasemmistoliiton järjestämissä tapahtumissa parannetaan sopimalla etukäteen, kuka toimii yhteydenottohenkilönä häirintätilanteissa. Tapahtumassa ja esimerkiksi sosiaalisen median tapahtumakutsussa viestitään selkeästi, miten häneen voi olla yhteydessä. Yhteydenottohenkilö käy tapahtuman alussa läpi turvallisemman tilan säännöt.
- Otetaan käyttöön Vasemmistoliiton yhteinen yhteydenottolomake, jonka kautta epäasiallista toimintaa kohdanneet voivat kertoa tai kysyä anonyymisti tai halutessaan jättää yhteystietonsa tapahtuneen selvittämistä varten. Jos haluaa nimetä henkilön, jota epäilee epäasiallisesta toiminnasta, omat yhteystiedot on jätettävä yhteydenottolomakkeeseen.
- Aloitetaan Vasemmistoliiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen.

Vasemmistonuoret

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 61

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen seuraavin huomioin:

- Piirijärjestöt ovat itsenäisiä organisaatioita, joten puolue voi antaa vahvan suosituksen yhdenvertaisuusvastaavan valitsemisesta piirijärjestön alueella.
- Vasemmistoliitolla on jo olemassa turvallisemman tilan säännöt tapahtumia varten
- Vasemmistoliitossa on aloitettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyö, jota jatketaan tulevilla puoluekokouskaudella.

ALOITE 62

Feministiseksi puolueeksi julistautuminen

Esitämme, että vasemmistoliitto julistautuu feministiseksi.

PERUSTELUT: Vasemmistoliitto on feministinen puolue, jonka politiikka on feminististä ja arvot feministisiä. Puolueen ei tule pelätä sanoa ääneen sitä, mitä se on. Jo vuoden 2007 puoluekokouksessa hyväksytyssä periaateohjelmassa linjataan, että feministinen ajattelu on keskeisessä osassa vasemmiston aatemaailmassa. Työväenliike on aina ollut tasa-arvokamppailun

01 eturintamassa - feminismin historia on vasemmiston historiaa ja vasemmiston tulevaisuus on
 02 feminismin tulevaisuutta. Vasemmistoliitto voi olla lisäämässä feministisen keskustelun moniää-
 03 nisyttä. Vasemmistolaiseen feminismiin kuuluu oleellisena osana tietoisuus yhteiskuntalu-
 04 kista, joka ei saa muissa feministisissä liikkeissä aina ansaitsemaansa roolia.

05

06 **Vasemmistonuoret**

07

08 **ALOITE 63**09 **Vasemmistoliiton julistauduttava feministiseksi**

10 Kallion vasemmisto esittää, että vasemmistoliitto määrittelee itsensä feministiseksi. Vasemmisto
 11 on aina ollut liikkeenä rohkea ihmisten yhdenvertaisuuden edistäjä ja vähemmistöjen oikeuk-
 12 sien ajaja ja feministiseksi julistautuminen kuvaisi tätä. Osaltaan feministiseksi julistautuminen
 13 myös velvoittaisi kiinnittämään entistä paremmin huomiota sellaisiin valtarakenteisiin, jotka
 14 niin puolueessa kuin yhteiskunnassa estävät siihen täysimääräisen osallistumisen.

15 Julistautumalla feministiseksi vasemmisto osoittaisi jälleen kerran olevansa siellä missä
 16 pitääkin: kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden ja vähemmistöjen puolella.

17

18 **Kallion Vasemmistoliitto ry.**

19

20

21 **Puoluehallituksen vastaus aloitteisiin 62 ja 63**

22 Puolueessa käynnistetään periaateohjelman uudistus vuoden 2019 puoluekokouksen jäl-
 23 keen. Aloitteen kaltaisia julistuksia kannattaa käsitellä sen osana. Puoluehallitus toteaa,
 24 että puolueen nykyisen periaateohjelman ja tavoitteiden perusteella puolue on feministi-
 25 nen puolue.

26 Puoluehallitus esittää, että puoluekokous edellyttää, että aloite käsitellään osana
 27 periaateohjelman uudistusta.

28

29

30 **ALOITE 64**31 **Antikapitalistiseksi puolueeksi julistautuminen**

32 Esitämme, että vasemmistoliitto julistautuu antikapitalistiseksi.

33

34 **PERUSTELUT:** Yhteiskunnalliset epäkohdat eivät johdu siitä, että kapitalismi olisi rikki, eikä näitä
 35 epäkohtia voi siten ratkaista korjaamalla kapitalismia paremmaksi. Yhteiskunnan epätasa-arvo
 36 ja koko ihmiskunnan olemassaoloa uhkaava luonnon monimuotoisuuden ja ilmaston kriisi on
 37 seurausta siitä, että kapitalismi nimenomaan toimii kerryttäen varallisuutta rikkaalle yläluokalle
 38 ja alistaen luonnon voitontavoittelulle. Vasemmistoliiton on selväsanaisesti vastustettava kapita-
 39 lismia ja edistettävä sosialismia.

40

41 **Vasemmistonuoret**

42

43

44 **Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 64**

45 Puolueessa käynnistetään periaateohjelman uudistus vuoden 2019 puoluekokouksen jäl-
 46 keen. Aloitteen kaltaisia aatteellisia määrittelyjä käsitellään sen osana. Puoluehallitus
 47 toteaa, että puolueen nykyisen periaateohjelman ja tavoitteiden perusteella puolue on
 48 antikapitalistinen puolue

49 Puoluehallitus esittää, että puoluekokous edellyttää, että aloite käsitellään osana
 50 periaateohjelman uudistusta.

51

52

53

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

ALOITE 65

Antirasistiseksi puolueeksi julistautuminen

Esitämme, että vasemmistoliiton on toimittava rasismiin vastaisena organisaationa ja julistauduttava sellaiseksi.

PERUSTELUT: Vasemmistoliitto tekee rasismiin vastaista työtä monella tapaa ja sen ääneen sanominen on tärkeää. Vasemmisto ei vain puhu arvoista, vaan tekee johdonmukaisesti eriarvoisuutta vähentävää politiikkaa ja on sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edelläkävijä.

Vasemmistonuoret

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 65

Puolueessa käynnistetään periaateohjelman uudistus vuoden 2019 puoluekokouksen jälkeen. Aloitteen kaltaisia aatteellisia määrittelyjä käsitellään sen osana. Puoluehallitus toteaa, että puolueen nykyisen periaateohjelman ja tavoitteiden perusteella puolue on antirasistinen puolue

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous edellyttää, että aloite käsitellään osana periaateohjelman uudistusta

ALOITE 66

Turkistuotteiden myyntikielto Suomeen

Turkistarhaus on epäeettinen elinkeino, jonka lakkauttamista siirtymäajalla puolue kannattaa ohjelmassaan jo nykyisellään. Esitän aloitteessa, että puolueen linjaan lisätään, että myös turkistuotteiden myynti tulisi kieltää Suomesta. Eläinten kasvattaminen epäinhimillisissä oloissa ei ole sen oikeutettumpaa Kiinassa kuin Euroopassakaan.

Myyntikieltoihin ovat suurella todennäköisyydellä liittymässä merkittävät Yhdysvaltojen osavaltiot kuten Kalifornia ja New York, joten mikään upouusi idea ei ole kyseessä. Myyntikielto on tehokas tapa toimia vastaiskuna elinkeinolle, joka perustuu eläinten kidutukseen ja kärsimykseen. Koko maata koskeva kielto toimisi keinona taistella turkiksettoman maailman puolesta sekä ohjata muuta maailmaa seuraamaan Eurooppaa turkistarhauksen lakkauttamisessa.

Turkikseksi määritellään kaikkien, sekä villien että tarhattujen, eläinten nahat.

Anna Funck

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 66

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelmavaliokunnan käsiteltäväksi.

ALOITE 67

Turkistarhaus on säilytettävä laillisena elinkeinona

Pohjanmaalla näemme ja tunnemme kohtalokkaalla tavalla kuinka vaatimus kieltää turkistarhasta vahingoittaa järkevän vasemmistopolitiikan ja ympäristöpolitiikan tekemistä. Viime eduskuntavaaleissa ympäristöpolitiikan vähättelijät pystyivät hyödyntämään turkistarhauksen vastustamisesta muidenkin asioiden ohella ja kääntämään äänestäjiä ympäristöpolitiikkaa vastaan äärioikeistolaisen politiikan hyväksi.

Vasemmistoliitto on tieristeyksessä, jossa on valittava jatketaanko ympäristöpolitiikan kanssa joka voi antaa laajempaa kannatusta niinkuin 60-luvulla vai valitaanko sulkea perinteiset äänestäjät puolueesta. Sitä paitsi on hyvin vaikea suojautua äärioikeiston väkivallasta, jos tahraudutaan politiikkaan, johon kytketään terrorismia. Eläinten suojelemisen politiikka on

01 harjoitettava olosuhteiden parantamispolitiikkana ettei eläinten suojelemista käsitetä menevän
02 ihmisoikeuksien puolustamisen edelle tarkoittaen silloin oman maan kansalaisten ihmisoikeuk-
03 sia ja oikeutta keskustella.

04 Esitämme täten, että puolueen nykyisestä tavoiteohjelmasta kohta 3.4 ”Monimuotoista
05 luontoa”.

06 Poistetaan lause ”Turkistarhaajille luodaan luopumistukijärjestelmä, jolloin turkistarhauk-
07 sesta voidaan luopua siirtymäajan kuluessa” niin että vastaavaa lausetta ei kirjoiteta uuteen
08 tavoiteohjelmaan.

09 Ei ole myöskään perusteltu kieltää turkistarhausta muun eläintuotannon edelle.

10 Vedämme tämän aloitteen takaisin mieluummin niin ettei sitä julkaista ollenkaan aloiteluet-
11 telossa, mikäli turkistarhauksen lopettaminen on poistettu puoluehallituksen puoluekokoukselle
12 menevästä puolueohjelmaluonnoksesta.

13

14 **Vasemmistoliiton Mustasaaren yhdistys r.y. ja Oravaisten Vasemmistoliitto r.y.**

15

16

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 67

17

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
18 valiokunnan käsiteltäväksi.

19

20

21

22

ALOITE 68

23

Päivitys Vasemmistoliiton periaateohjelmaan ja tavoitteisiin ympäristötavoitteiden 24 ja metsähakkuiden osalta

25

26

- Vasemmistoliiton periaateohjelmassa kohdassa 4. Sosiaalisesti oikeudenmukaiseen Suomeen
27 on alaotsikko: ympäristötietoinen Suomi. Ottaen huomioon, että ilmastonmuutos aiheena on
28 nostettu vaaleissakin yhdeksi kärkiteemaksi ympäristöaiheet tulisi nostaa tärkeämpään ase-
29 maan periaateohjelmassa, omaksi otsikokseen.
- Tällä hetkellä Vasemmistoliiton tavoitteissa on mainittu metsien käytön osalta vain 2 koh-
30 ta. Esitämme lisättäväksi ainakin avohakkuuta vastustavat ja jatkuvapeitteistä metsänkas-
31 vatusta puoltavat kohdat sekä kestävä hakkuutavoitteen asettamista WWF:n suosituksen
32 mukaiseksi.

33

34

35

Ilmastonmuutoksen hidastamiseksi meidän tulisi muuttaa ajattelumallimme kokonaan tuotta-
36 vasta metsänkasvatuksesta.

37

38

39

40

41

42

43

44

Metsät ovat tärkeimpiä hiilinielujamme, ne ovat maailman keuhkot, lisäksi ylläpitävät tär-
45 keitä mikroilmastoja ja ekosysteemejä. Avohakkuut taas kiihdyttävät sukupuuttoaaltoa mm rik-
46 koen eläinten reviierejä, tuhoamalla talviruokavarastoja, sekä häiritsemällä monimuotoisia eko-
47 systeemejä. Lainsäädännöllä tulisi kieltää avohakkuut ensin valtionmetsissä ja asteittain rajoit-
48 ttaa myös yksityisiä hakkuuta ja panostaa jatkuvan kasvatuksen metsänhoitoon, jossa voimme
49 kasvattaa laadukasta tukkipuuta esimerkiksi rakennusteollisuuden tarpeisiin. Hirsirakentami-
50 nen on yksi tapa sitoa hiiltä. Vastaavasti betonirakentaminen on yksi suurimpia hiilidioksi-
51 päästöjen aiheuttajia teollisuudessa.

52

53

Jatkuvaa metsän kasvatusta on tutkittu jo 70-luvulta saakka. Tutkimuksesta saadun tiedon
54 mukaan jatkuva metsänkasvatus on taloudellisesti tuottoisampaa kuin avohakkaaminen. Met-
55 sistä korjataan kerralla kunnan tukkipuut ja pienemmät jätetään kasvamaan. Meidän tulisi kas-
56 vattaa metsissämme laadukasta rakennuspuuta huokoisen ja heikon sellumassaksi sopivan puu-
57 pellon sijaan. Näin tuotto on myös jatkuvaa ja optimoitua.

58

59

60

61

62

63

Suomen pitäisi kehittää puuosaamisesta vahva vientituote sellumassan ja paperin sijaan.
64 Puurakentaminen on erittäin ilmastoystävällinen rakennustapa. Puurakenteet ovat kestävä rat-
65 kaisu hiilen sitomiseen! Kasvava metsä toimii hiilinieluna, tiiviisti kasvanut tukkipuu ote-
66 taan rakennuskäyttöön ja näin hiili varastoituu taloihin – kun taas betoniteollisuus ja erilaiset

01 modernit muovirakenteet ovat erittäin epäekologinen ja kestämaton rakennustapa. EU:n teolli-
02 suuden CO₂ päästöistä 80% syntyy materiaaleista joita käytetään rakentamisessa. Näistä neljästä
03 pahasta materiaalista, sementti, alumiini, teräs ja muovi, kaikki ovat rakentamisen joka päiväi-
04 siä tuotteita.

05 Metsissä tulee nähdä myös muut käyttötarkoitukset, kuin metsäteollisuuden materiaalivaras-
06 tona toimiminen. Kansanterveyden ylläpidossa metsä on suomalaiselle tärkeä elementti. Ulkoilu,
07 sienestys ja marjastus pitää myös nähdä metsiemme tärkeänä käyttönä. Luontomatkailu on Suo-
08 melle erityinen mahdollisuus.

09 Metsien käytön järkevöittäminen, vientituotteiden jalostaminen, jatkuva Metsien käytön jär-
10 keväittäminen, vientituotteiden jalostaminen, jatkuva metsänkasvatus ja puurakentaminen ovat
11 metsäisen Suomen tärkeimpiä ilmastonmuutosta hidastavia kulmakiviä. Kansantaloudellisesti
12 viennin kehittäminen on edistystä. Meidän tulee keskittyä laatuun määrän sijaan. Maanomista-
13 jille jatkuva metsänkasvatus tuo jatkuvan tulonlähteen ja metsät pysyvät kauniina sekä kuljetta-
14 vina tarjoten mahdollisuuden sienestykseen, marjastukseen ja retkeilyyn.

15

16 **Lotta Laaksonen, Paraisten vasemmisto**

17

18

19

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 68

20

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
21 valiokunnan käsiteltäväksi.

22

23

24

ALOITE 69

25

Uskonto ja uskonnottomuus yksityisasiana

26

Vasemmistoliiton periaateohjelmassa todetaan: ”Uskontoihin puolue suhtautuu neutraalisti.

27

Uskonnon harjoittaminen tai uskonnottomuus on kunkin kansalaisen yksityisasiä. Kansalaisilla

28

pitää olla yhtäläiset oikeudet riippumatta uskonnollisesta tai muusta maailmankatsomuksesta.

29

Valtiolla ei pidä olla erityissuhdetta mihinkään uskontoon tai uskontokuntaan.

30

Ehdotan, että tekstistä poistetaan virke ”Uskonnon harjoittaminen tai uskonnottomuus on
31 kunkin kansalaisen yksityisasiä”.

32

33

PERUSTELUT: Poistettavaksi esittämäni virke on monimerkityksellinen. Sitä voidaan tarkastella
34 ainakin kahdesta näkökulmasta:

35

1. Virkkeen suomalainen alkukoti on jo tunnetussa Suomen Sosialidemokraattisen puolueen vuo-
36 den 1903 Forssan ohjelmassa: ”Uskonto on julistettava yksityisasiäksi. Kirkko on erotettava val-
37 tiosta ja kirkolliset sekä uskonnolliset yhdyskunnat katsottava yksityisiksi yhdistyksiksi, jotka
38 itse järjestävät sisälliset asiansa.” Tämä uskonnon julistaminen yksityisasiäksi on kannanotto
39 sellaista pakkojäsenyyttä edellyttävää valtiokirkkoa vastaan, jonka jäännös vielä nykyisin on
40 evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon julkisoikeudellinen erityisasema. On oikein, että
41 tällaista erityisasemaa vasemmistoliitto vastustaa. Tämä ilmenee kuitenkin periaateohjelman
42 tekstin muustakin osasta kuin poistettavaksi ehdottamastani kohdasta.

43

2. Uskonnon harjoittaminen tai uskonnottomuus ei kuitenkaan voi olla yksityisasiä siinä mie-
44 lessä, että se olisi tai pitäisi olla jottain yksilön pään sisäpuolella pysyttelevää tai hänen
45 kotinsa hiljaiseen nurkkaan kätkeytyvää. Uskonnon harjoittaminen on yhteisöllistä, ja yksi-
46 lön uskonnollinen vakaumus - ja myös vakaumuksellinen ateismi - on hänen arvojaan, asen-
47 teitaan ja valintojaan ohjaava perustekijä. Ihmisen elävä usko ja vakaumus vaikuttavat aina
48 hänen ympäristöönsä ja joskus laajempaankin julkisuuteen. Siten poistettavaksi ehdotta-
49 mani virke antaa väärän kuvan uskonnon harjoittamisen ja uskonnottomuuden olemuksesta
50 ja vaikutuksista.

51

52

Ilkka Hirvi, Keski-Tampereen vasemmisto

53

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 69

Puolueessa käynnistetään periaateohjelman uudistus vuoden 2019 puoluekokouksen jälkeen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous edellyttää, että aloite käsitellään osana periaateohjelman uudistusta.

ALOITE 70**Toiminnanjohtaja**

Toiminnanjohtajan valinnoissa täytyy kuunnella enemmän piirin mielipidettä asiasta, koska piirin ja toiminnanjohtajan vuorovaikutus täytyy toimia.

Vasemmistoliiton Maskun yhdistys ry.**Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 70**

Kun 2016-2019 puoluekokouskaudella rekrytoitiin uusia toiminnanjohtajia, kaikilla asianomaisilla piireillä oli edustus työpaikkahaastattelutilanteessa. Haastatteluryhmät, johon osallistui puolueen puheenjohtaja, puoluesihteerit ja piirien edustajat, olivat kaikki yksimielisiä esityksissään. Tältä osin voidaan katsoa, että aloite on toteutunut edellisellä kaudella ja mikäli uusia aluetyöntekijöitä rekrytoidaan, niin samankaltaista mallia on syytä jatkaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

ALOITE 71**Yhdenmukaiset sähköpostiosoitteet paikallis- ja piirijärjestöille**

Pirkanmaan vasemmisto esittää, että puolueen kautta tarjotaan piiri- ja kunnallisjärjestöille yhtenäiset sähköpostiosoitteet. Jäsenten yhteydenotto piiri- ja kunnallisjärjestöihin helpottuisi, kun niiden sähköpostiyhteydet olisivat yhdenmukaiset.

Osoitteiden tulisi olla piirijärjestöillä esimerkiksi pirkanmaa@vasemmistoliitto.fi tai varsinais-suomi@vasemmistoliitto.fi, ja kunnallisjärjestöillä esimerkiksi tampere@vasemmistoliitto.fi tai joensuu@vasemmistoliitto.fi. Sähköpostiosoitetta tarjottaisiin piiri- ja kunnallisjärjestöjen lisäksi niille perusosastoille, jotka toimivat kuntansa kunnallisjärjestöinä.

Sähköpostin käyttöönottoa varten osastojen tulisi toimittaa puoluetoimistolle puheenjohtajansa tai muun yhteyshenkilönsä yhteystiedot, joihin sähköpostiosoitteiden tunnukset voitaisiin lähettää.

Jäsentiedotuksen kehittäminen näiltä osin parantaisi puoluejärjestöjen mahdollisuuksia kommunikoida jäsentensä kanssa ja toisi myös uskottavuutta vaikutustyöhön esimerkiksi tiedotusvälineiden suuntaan. Kuntien ja muiden organisaatioiden kommunikointi puolueosastojen kanssa helpottuisi, kun yhteystiedot puoluejärjestöjen suunnalla eivät muuttuisi niin usein kuin nykyisellään.

Pirkanmaan vasemmisto ry.**Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 71**

Sähköpostiosoitteet, jotka ovat muotoa xx@vasemmistoliitto.fi, maksavat syyskuun 2019 hinnaston mukaan 8,30 euroa per osoite per kuukausi. Tämä tarkoittaisi, että aluetyön tuesta noin 50 000 euroa pitäisi vuositasolla varata sähköpostiosoittekuluihin. Tämä edellyttäisi myös lisäresursseja puoluetoimistolle sähköpostiosoitteiden perustamista ja hallinnoimista varten. Kaikki xx@vasemmistoliitto.fi -osoitteet ovat osa Vasemmistoliiton puoluetoimiston Microsoft office 365 -järjestelmää ja puoluetoimisto on vastuussa niiden hallinnoinnista ja osoitteista lähetettävien sähköpostiviestien sisällöstä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

ALOITE 72

Vasemmistoliiton valtakunnallisissa tilaisuuksissa tarjottavan ruoan tulee olla vegaanista

Esitämme, että tarjoilut vasemmistoliiton valtakunnallisissa tilaisuuksissa olisivat jatkossa vegaanisia. Myös jatkossa terveydellisistä syistä ilmoittamalla, esimerkiksi allergioiden ja yliherkkyyksien takia, ihmisille voisi tarjota epävegaanista ruokaa.

PERUSTELUT: Vasemmistonuoret ovat jo vuodesta 2013 sitoutunut tarjoamaan tilaisuuksissaan vain vegaanista ruokaa. Nuorisjärjestön esimerkki todistaa siitä, että monipuolisesti herkullisiin ja ravitseviin vegaanisiin tarjoiluihin siirtyminen on mahdollista ja helppoa. Eläintuotanto on yksi merkittävimmistä ilmastokriisiä syventävistä tekijöistä, eikä ekologisen katastrofin vastustaminen onnistu ilman siirtymistä kasvipainotteiseen ruokavalioon maailmanlaajuisesti. Vasemmistoliiton on omassa toiminnassaan toteutettava sitä, mitä se vaatii poliittisesti yhteiskunnassa.

Vasemmistonuoret

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 72

Vasemmistoliitossa otetaan huomioon hiilijalanjälki, kotimaisuus sekä ruokatuotannon läheisyys omissa tilaisuuksissaan. Kaikissa tapahtumissa on tarjoilla vegaaniruokaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei yhdy aloitteeseen.

ALOITE 73

Taloulosaamisen lisääminen koulutuksessa

Kemin Aikamme Naiset esittävät aloitteessaan puoluekokoukselle taloulosaamisen opetuksen lisäämistä ja kehittämistä Suomen koululaitoksessa niin peruskouluissa, toisen asteen opetuksessa kuin kansalais- ja työväenopistoissa.

Välittömästi tilille ilman vakuutta saadut lainat on muodostuneet ongelmallisiksi nuorille ja haavoittuvassa elämäntilanteessa oleville henkilöille. Vaikka pikavippi auttaa selviytymään tukalasta taloustilanteesta voi lainan takaisinmaksu olla ylivoimaista. Helposti saatavat lainat ja tekstiviestillä haettavat luotot voidaan kokea kansalaisoikeutena tilanteessa jossa velkaantuva ei tiedä velvollisuuksiaan lainan antajaa kohtaan.

Velka voi olla edellytys vähävaraiselle suurempien hankintojen saamiseksi, mutta velanmaksun pitäisi olla selkeästi tiedossa kun luottoa haetaan. Velkakierteeseen ajautunut ihminen ei ole enää oman elämänsä herra.

Kemin Aikamme Naiset katsoo, että opetusministerin tulisi yhdessä virkamiesten kanssa valmistella esitys opetuksesta, jossa annetaan tehokasta ja realistista talousopetusta, opetetaan henkilökohtaista budjetointia ja selvitetään luottotietojen menettämisen vaikutuksia. Opetusta tulisi saattaa myös vapaan kansansivistystyön piirissä annettavaksi. Samalla pitäisi tuoda esiin tietoa Kelan etuuksista, toimeentulotuesta ja muista yhteiskunnallisista eduista ja palveluista, joiden tuella velkakierteeltä voidaan välttyä. Sosiaalinen luotto on lakisäateistä toimintaa, jota ei kuitenkaan ole järjestetty kuin pienessä osassa kuntia. Esitämme, että Vasemmistoliitto toimii aktiivisesti niin, että lakisäateinen sosiaalinen luotto turvataan kaikissa kunnissa.

Kemin Aikamme Naiset ry

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 73

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelmavaliokunnan käsiteltäväksi.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

ALOITE 74

Lobbausrekisteri tarvitaan heti myös kuntiin, esteellisyys säännöksiä tiukennettava, määrättävä karenssi aika

Kuntien ja kuntayhtymien johtavat viranhaltijat ovat nykyisin yksityisbisneksen lobbattavana Asiaa sen verran seuranneena ihmetellään ,miten kuntien verovarolla palkka nostavat virkamiehet ja naiset ovat monissa tapauksissa yksityisen firman ”puhemiehiä” Etenkin kuntayhtymän viranhaltijat ovat eturintamassa He valmistelevat ulkoistamisesityksen joka tuodaan kunnanvaltuuston päätettäväksi pakkosaranassa Nämä puolueelliset valmistelevat toteavat jälkikäteen valtuusto näin päätti, vaikka edes aikaisimmissa päätöksissä esim. strategiassa ole toimesta mainintaa.

Hyvinvointiyhteiskunnan palvelujen luojat ja toteuttaneet entiset viranhaltijat katselvat toudua epäuskoisena Ei olisi tullut kuuloonkaan, etteivät he olisivat kehittäneet omaa palvelua , saattikka olleet mukana hankkeissa joissa oma puolueettomuus olisi kyseenalainen Eikö kenenkään mielen tule että he toimivat omaa työntajansa eli veromaksajia vastaan ja ovat tosiasiaassa jäävejä.

Tosikertomuksia on pienistä kunnista on, miten johtava viranhaltija siirtyi heti ulkoistuksen jälkeen firman johtavaksi työntekijäksi.

Tiedossa on miten yksityiset yritykset ovat sitouttaneet avain työntekijänsä sopimuksilla joiden mukaan siirtyminen kilpailijalle maksaa satoja tuhansia euroja.

Maahamme ei ole saatu aikaan säännöstä joka estäisi julkisen puolen niin valtion kuin kuntien työntekijöiden siirtymisen ilman karenssi aikaa yksityisille jolloin he usein vievät mukaan tietotaitoa.

Alueellamme toimintaan liittyy ikävä piirre usein valmistelevat pohjustavat hankkeet niin että uskonveljet ja sisaret saavat rakennushankkeita ja muuta bisnestä pilkkahintaan Jopa kuntien saneerauksessa hyviä kiinteistöjä myydään alehintaan esim. nuoriso- /leiritiloja meren tai järven rannoilta kun ne myydään eteenpäin saadaan moninkertaiset voitot.

Voi väittää , että tässä toiminnassa kyseessä on jopa virkavarhe ??Ainakin lojaliteetti velvollisuuden rikkominen?

”Tällä uskollisuusvelvollisuudella eli lojaliteettivelvollisuudella tarkoitetaan työntekijän velvollisuutta olla uskollinen työnantajaa kohtaan. Uskollisuusvelvoite alkaa usein jo työsopimuksen tekohetkellä, joten se voi alkaa jo ennen varsinaista työhön ryhtymistä. Työntekijän uskollisuusvelvoite kestää aina työsopimuksen päättymiseen asti.”

Esitämme ,että vasemmistoliitto ryhtyy toimiin hallituspuolueena niin, että laaditaan säännökset lobbaamisrekistereistä ja tiukennetaan säännöksiä kuntien , kuntayhtymien, valtion viranhaltijoiden puolueettomuudesta ulkoistamishankkeissa sekä laaditaan säännökset em. karenssi ajasta.

Raahen demokraattinen yhdistys ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 74

Vasemmistoliitto kannattaa ja edistää avoimuutta kaikessa toiminnassaan sekä vastustaa korruptiota.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteen tavoitteisiin.

ALOITE 75

Sosiaali- ja terveyshuollon maksujen poisto ja alentaminen maksu lain 11§ mukaan

Uutisen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon maksuja on ulosotto perinnässä lähes 400.000 Paljon sairastavat työttömät ja pientuloiset vanhuksat joutuvat noidankehään Suomessa ei kenenkään pitäisi joutua peruspalvelujen takia velkakierteeseen Jos asiamaksulain 11 § sovellettaisiin oikein näin ei olisi.

Kun sosiaali- ja terveysmaksuja vuoden 2016 alusta alueellamme korotettiin esitimme , ettei tehdä 30 % korotuksia Kun tuo 30 % korostus tehtiin , on kerrottu että siitä saatiin tuloja

01 kuntayhtymässä noin miljoona ! Valtuustossa puhuttiin piiloverotuksesta yms.

02 Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen verkosto selvitti ovatko kunnat käyttäneet
03 lain 11 § hyväksi eli poistaneet maksuja Linja on ollut ei ole käytetty Ko selvityksen mukaan kun-
04 nissa ei tiedetä kuinka toimia ja kenelle päätös asiakasmaksujen kohtuullistamisesta kuuluu.
05 Vain 14 prosenttia kuntien ja sairaanhoitopiirien työntekijöistä kertoi saaneensa työnantajalta
06 riittävän ohjeistuksen. Valmis lomake asiakasmaksun alentamiseksi tai poistamiseksi oli 15 pro-
07 sentilla kyselyyn vastanneista kuntien ja sairaanhoitopiirien työntekijöistä. Vakiintuneet käy-
08 tännöt puuttuvat ja asiakkaat jäävät yksin eri viranomaisten palloteltaviksi. Myös kuntayhtymäs-
09 sämme on tehty jopa hallituksen päätös 11 § soveltamisesta.

10 Kun sitä kysyttiin kuntayhtymäjohtajaltamme hän ei edes tiennyt vaikka oli sen itse esitelty
11 Julkisuudessa on jo vuosia kerrottu miten sosiaali- ja terveydenhuollon maksut yhä useammin
12 viedään täysin säännösten vastaisesti yksityisten perintäfirmojen perittäväksi vaikka kunnalli-
13 nen viranomainen voisi ne poistaa/ alentaa tai sopia Yksityisten firman käyttö nostaa perittävää
14 summaa Eräs mm entinen ulosottoviranhaltija kehotti ettei maksa karhuja muuta kuin laillisen
15 perinnän kautta Lain mukaan vain kunnallisella viranomaisella on oikeus peri ulosottoteitse
16 maksu.

17 Nykyinen kylmänkauden sosiaalipolitiikan toteuttajat eivät tunne tai pikemminkin eivät
18 halua tätä tehdä siksi maksulakia uudistettaessa sote- lainsäädännön yhteydessä säännös on teh-
19 tävä pakottavaksi.

20 Alueellamme oli ennen kuntayhtymää kuntia jotka toimivat lain hengen mukaan Jos asiakas
21 kyennyt maksamaan heikon maksukykyensä takia maksua sen sosiaaliviranomainen poisti sen
22 kokonaan kun terveydenhuollon viranomaiset eivät tähän menettelyyn suostuneet maksu mak-
23 settiin toimentulotuesta.

24 Lähivuosina sairaus - lääke ja matka yms. korvauksia oleellisesti supistettiin, paljon sai-
25 rastavien pientuloisten velkaantumisen kiihtyi Esim. Diabetesliiton mielestä ei ole oikein, että
26 diabeetikot joutuvat maksamaan omavastuun hengestään. Myös muiden kuten . mielenterve-
27 yskuntoilijoiden ,epileptikoilla ,MS ja muilla paljon ja vaikeasti sairastavilla alkuomavastuut
28 nousivat.

29 Nyt lääkekatto ja sosiaali- ja terveyspalvelujen maksukatot ovat erillisiä Lääkekuluihin ja
30 palvelumaksuihin tulisi ehdottomasti luoda tuloperustainen kattojärjestelmä, joka sisältäisi niin
31 lääkkeitä, palvelut kuin sairaankuljetuksetkin.

32 Helsingissä maksut poistettiin jonoja ja lisäkayttöä ei tästä syntynyt.

33 Kuntien ulosotosta on tullut suuri bisnes yksityisille karhufirmoille Ulosotossa 2016 oli peräti
34 asiakasmaksuja 19 miljoonaa !!” Suurin osa kunnista kiertää lakia: julkista saatavaa ei voi yksi-
35 tyinen perintätoimi karhuta lakiin perustuen.

36 Esitämme ,että sosiaali- ja terveydenhuollon maksulain 11 § muutetaan siten että maksuky-
37 vttöimiltä maksuja ei peritä , (määräys on kirjoitettava pakolliseen muotoon ei ”voidaan”!!) (jos
38 asiakasmaksuja kokonaan poisteta) Samalla on lopetettava ”laiton” yksityisten perintäfirmojen
39 käyttö julkisissa maksuissa Toiminta palautetaan julkiseksi.

40

41 **Raahen demokraattinne yhdistys ry.**

42

43

44 **Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 75**

45 Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
46 valiokunnan käsiteltäväksi.

47

48

49 **ALOITE 76**

50 **Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelin maksuihin yläraja aiheuttaa vanhusen**
51 **velkaannuttamista**

52 Kun maksuseteli laki tuli voimaan maan suurin lehti HS totesi pääkirjoituksessaan, miten
53 avattiin luokkajako kun suurtuloiset julkisen tuen avulla pääsevät parempien ja kalliimpien

01 palvelujen piiriin ensisijaisesti terveydenhoidossa.

02 Vuosien saatossa palvelusetelistä on tullut kuntien säästäjille nokkela keino ulkoistaa
03 myös vanhusten asumispalvelut aina maksukyvyttömille asiakkaille asti Se aiheuttaa monille
04 velkaannuttamista.

05 Kun suurimmassa osassa ns. avopalvelumaksuissa ei ole lain tai asetuksen määräämää kattoa
06 niin kunta ja yksityiset ovat kehittäneet jos jonkinlaisia kikkoja maksuihin.

07 Aikaisemmin ja vieläkin pitää laitoshoidossa jäädä ns. käyttöraha.

08 Laitospalvelu sisälsi lääkkeitä ja monet menot, mutta kun laitospalvelut ovatkin palvelusetelillä
09 muuttuneet avopalveluiksi niin käyttöraha ei riitä, vaikka palvelusetelilaki niin lupaa.

10 Suurin hätä on vanhuksilla, joilla on paljon muita kuin asumismenoja mm. lääke ja sairaus-
11 menoja yms. Jos on omaisia niin he joutuvat maksamaan vanhempiensa menoja Ollaan pala-
12 massa mutkan kautta köyhäinhoito aikaan ,jolloin kunnan.

13 köyhäinhoidosta lapset joutuivat maksamaan vanhempiensa avustukset.

14 Varmana tapauksena on kerrottu , että puolison kuoleman jälkeen toinen puoliso on maksa-
15 nut maksurästeihin otettua pankkilainaa yli vuoden.

16 Myös valtuustoryhmämme jäsen kertoi, miten hän ja muut lapset maksoivat 600 euroa kuu-
17 kaudessa, jotta äiti pystyi asumaan yksityisessä palvelussa Suurin syy on , että kuntayhtymän
18 ehtoja sovelletaan järkevästi niin ettei oteta huomioon asiakkaan kokonaistilannetta, vaikka
19 suuri johtaja toisin väittää.

20 Asiakasmaksulain kokonaisuudistuksen myötä heti iäkkäiden tehostetun palveluasumisen
21 maksuihin on saatava yhdenmukaiset perusteet. Nykyisin iäkkäiden palveluasumisen maksuista
22 ei ole säädetty lailla, joten kuntien välillä on jopa satojen eurojen eroja siinä, kuinka paljon vas-
23 taavasta palvelusta maksetaan kuukaudessa.

24 Uusi maksulain pitää antaa tiukat rajat sekä selkeyttää ja yhdenmukaistaa asiakkailta perit-
25 täviä maksuja ja määrittää enimmäishinnat palveluasumisen maksuille harkinnanvaraa ei pidä
26 jättää. Myös muut sosiaalipalvelumaksut on säänneltävä kaikille kunnille samanlaisiksi.

27 Yksi mahdollisuus tietysti on hakea toimeentulotukea kelalta mutta harva vanhus sitä kehtaa
28 tehdä ja osa ei edes saa jos puolison tulot huomioidaan.

29 Esitämme, että palvelusetelien säädellään samanlaiset säännökset koko maahamme joissa
30 huomioidaan asiakaskohtainen kokonaismaksukyky.

31 Kun maksuseteli laki tuli voimaan maan suurin lehti HS totesi pääkirjoituksessaan, miten
32 avattiin luokkajako kun suurtuloiset julkisen tuen avulla pääsevät parempien ja kalliimpien pal-
33 velujen piiriin ensisijaisesti terveydenhoidossa.

34 Vuosien saatossa palvelusetelistä on tullut kuntien säästäjille nokkela keino ulkoistaa
35 myös vanhusten asumispalvelut aina maksukyvyttömille asiakkaille asti Se aiheuttaa monille
36 velkaannuttamista.

37 Kun suurimmassa osassa ns. avopalvelumaksuissa ei ole lain tai asetuksen määräämää kattoa
38 niin kunta ja yksityiset ovat kehittäneet jos jonkinlaisia kikkoja maksuihin.

39 Aikaisemmin ja vieläkin pitää laitoshoidossa jäädä ns. käyttöraha.

40 Laitospalvelu sisälsi lääkkeitä ja monet menot, mutta kun laitospalvelut ovatkin palvelusetelillä
41 muuttuneet avopalveluiksi niin käyttöraha ei riitä, vaikka palvelusetelilaki niin lupaa

42 Suurin hätä on vanhuksilla, joilla on paljon muita kuin asumismenoja mm. lääke ja sairaus-
43 menoja yms. Jos on omaisia niin he joutuvat maksamaan vanhempiensa menoja Ollaan pala-
44 massa mutkan kautta köyhäinhoito aikaan ,jolloin kunnan.

45 köyhäinhoidosta lapset joutuivat maksamaan vanhempiensa avustukset

46 Varmana tapauksena on kerrottu , että puolison kuoleman jälkeen toinen puoliso on maksa-
47 nut maksurästeihin otettua pankkilainaa yli vuoden.

48 Myös valtuustoryhmämme jäsen kertoi, miten hän ja muut lapset maksoivat 600 euroa kuu-
49 kaudessa, jotta äiti pystyi asumaan yksityisessä palvelussa Suurin syy on , että kuntayhtymän
50 ehtoja sovelletaan järkevästi niin ettei oteta huomioon asiakkaan kokonaistilannetta, vaikka
51 suuri johtaja toisin väittää.

52 Asiakasmaksulain kokonaisuudistuksen myötä heti iäkkäiden tehostetun palveluasumisen
53 maksuihin on saatava yhdenmukaiset perusteet. Nykyisin iäkkäiden palveluasumisen maksuista

01 ei ole säädetty lailla, joten kuntien välillä on jopa satojen eurojen eroja siinä, kuinka paljon vas-
02 taavasta palvelusta maksetaan kuukaudessa.

03 Uusi maksulain pitää antaa tiukat rajat sekä selkeyttää ja yhdenmukaistaa asiakkailta perit-
04 täviä maksuja ja määrittelee enimmäishinnat palveluasumisen maksuille harkinnanvaraa ei pidä
05 jättää. Myös muut sosiaalipalvelumaksut on säänneltävä kaikille kunnille samanlaisiksi

06 Yksi mahdollisuus tietysti on hakea toimeentulotukea kelalta mutta harva vanhus sitä kehtaa
07 tehdä ja osa ei edes saa jos puolison tulot huomioidaan.

08 Esitämme, että palvelusetelien säädellään samanlaiset säännökset koko maahamme joissa
09 huomioidaan asiakaskohtainen kokonaismaksukyky.

10

11 Raahen demokraattinen yhdistys ry.

12

13

14 Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 76

15 Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
16 valiokunnan käsiteltäväksi.

17

18

19

20 ALOITE 77

21 Pienimuotoinen vapaaehtoistoiminta jätettävä tulorekisterin ulkopuolelle

22 Hyvinvointia tuottavan järjestötoiminnan hiipuminen viranomaisääntelyn ja hallinnollisen taa-
23 kan alle estettävä

24 Pienet vapaaehtoistoimintaa tekevät yhdistykset ovat joutuneet ahtaalle, koska tulorekiste-
25 riin on ilmoitettava jopa matkakulut muut pienet hilut viiden päivän kuluessa Vapaaehtoisto-
26 minnan yhdistykset ovat pieniä (mutta tärkeitä) ja toimihenkilöt iäkkäitä, jotka ovat vaikeuk-
27 sissa muutenkin digilaitteiden kanssa Tämä lopettaa yhdistystoiminnan ja aikaan saa vanhuk-
28 sien ja vammaisten tärkeän sosiaalisen yhdessäolon loppumisen.

29 Vaihtoehtoina on vain palkata usein kallis yksityinen toimisto Tähän niillä ei ole varaa.

30 Lain vaatimien näiden yhdistysten tulorekisteriin vaadittavat tulot ovat todella pieniä.

31 Kertauksen vuoksi:

32 Palkka- ja ansiotulot ilmoitetaan tulorekisteriin 1.1.2019 alkaen. Työnantaja tai muu suoritus-
33 sen maksaja, kuten yhdistys tai kotitalous, ilmoittaa tiedot jokaisen maksutapahtuman jälkeen.

34 Tulorekisteriin ilmoitettavia tietoja ovat tehdystä työstä maksetut palkat, luontoisedut, palk-
35 kiot, työkorvaukset sekä muut ansiotulot. Myös verovapaat ja veronalaiset kustannusten korva-
36 ukset on ilmoitettava.

37

38 Huomaa, että

- 39 • tulorekisteriin ilmoitettavilla tiedoilla ei ole euromääräistä alarajaa
- 40 • matkakustannusten korvaukset on ilmoitettava, vaikka rahapalkkaa ei maksettaisi

41

42 Mitä tietoja tulorekisteriin ilmoitetaan?

43 Työnantaja tai muu suorituksen maksaja ilmoittaa maksetut palkat ja muut ansiotulot palk-
44 katietoilmoituksella jokaisesta tulonsaajasta erikseen. Yhdellä ilmoituksella ilmoitetaan yhden
45 tulonsaajan yhden maksukerran tiedot.

46

47 Palkkatietoilmoituksella annettavat tiedot

- 48 • Yksilöinti- ja tunnistetiedot
  - 49 ■ esimerkiksi tiedot tulonsaajasta ja maksajasta, palkanmaksukausi- ja päivä
- 50 • Palkat ja ansiotulot
  - 51 ■ esimerkiksi erilaiset palkat, työaika- ja poikkeustilannekorvaukset sekä palvelussuh-
52 teen päättämiseen ja lomautukseen liittyvät korvaukset
- 53 • Erikseen ilmoitettavat tulolajit, jos niitä maksetaan
  - esimerkiksi luontoisedut, kustannusten korvaukset, työ- ja käyttökorvaukset

- 01   ■ organisaation voitonjakoon perustuvat suoritukset
- 02   ■ vain ennakonpidätyksen alaiset suoritukset, työkorvaukset, urheilijalle maksetut
- 03   suoritukset
- 04   ● Palkasta vähennettävät erät
- 05   ■ esimerkiksi ennakonpidätys, lähdevero ja työntekijältä perityt
- 06   sosiaalivakuutusmaksut
- 07   ● Palvelussuhteen tiedot
- 08   ■ esimerkiksi palkkauksen tyyppi, muoto, kesto, yksikköhinta, viikkotyöaika,
- 09   ammattiluokka
- 10   ● Vakuuttamistiedot
- 11   ■ esimerkiksi eläkealan ja työtaturmavakuuttajien vakuutusnumerot
- 12   ● Poissaolotiedot
- 13   ■ esimerkiksi palkalliset ja palkattomat poissaolot sekä niiden syyt, palkallisen poissa-
- 14   oloajan palkka
- 15   ● Perusteeton etu
- 16   ■ määrä ja mihin palkkakauteen ja tulolajiin perusteeton etu kohdistuu
- 17   ● Takaisinperintä
- 18   ■ määrä ja mihin palkkakauteen ja tulolajiin takaisinperintä kohdistuu

19

20 Palkkatietoilmoituksella ei ilmoiteta esimerkiksi

- 21   ● suurinta osaa pääomatuloista, kuten korkoja tai osinkoja

22

23 Esitämme, että vasemmistoliitto ryhtyy toimiin lain muuttamiseksi siten, että pienimuotoinen
24 vapaaehtoistoiminta jätetään tulorekisterin ulkopuolelle.

25

26 Raahen demokraattinen yhdistys ry.

27

28

29 Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 77

30 Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
31 valiokunnan käsiteltäväksi.

32

33

34

35 ALOITE 78

36 Sote-ulkoistuksia rajoittava lakia tiukennettava

36 Rinteen hallitus ilmoittaa, että sote palvelujen päälinja on julkiset palvelut Entisen hallituksen
37 jäljiltä Sote palvelujen yksityistäminen on todella suuressa mitassa mahdollista siksi säännöstä
38 on tiukennettava vaikka lakia tarkennettiin uudella lialla Hallituksen esitys 246 /2018 tulivoi-
39 maan 1.1.2019

40 Kuntayhtymien ja kuntien viranhaltijat tekevät esityksiä ns. osaulkoistamisista laista huoli-
41 matta, koska säännöksen mukaan:

42 Edellä 1 momentissa tarkoitettu sopimusehto on sisällytettävä sellaisiin 1 momentissa tarkoi-
43 tettuihin yksityisen palvelun tuottajan kanssa tehtäviin sopimuksiin, joiden ennakoitu vuotui-
44 nen arvo ylittää kolmekymmentä prosenttia kyseisen kunnan tai kuntayhtymän järjestämisvas-
45 tuulla olevan sosiaali- ja terveydenhuollon osalta viimeisimmän tilinpäätöksen mukaisista vuo-
46 sittäisistä käyttötalousmenoista.

47 siten, että sopimusten yhteenlaskettu arvo ylittää edellä mainitun rajan, irtisanomisehto on
48 vastaavasti sisällytettävä kaikkiin näihin sopimuksiin. Jos sopimuksia tehdään useiden eri tuot-
49 tajien kanssa, on irtisanomisehto sisällytettävä sopimukseen, jonka perusteella kolmenkymme-
50 nen prosentin raja ylittyy ja kaikkiin sen jälkeen tehtäviin sopimuksiin.

51 Mm koko vanhustenhuollon osuus kuntayhtymien ja kuntien sosiaali- ja terveystoimen
52 ei ole 30 % :a näin tulkiten koko vanhushuolto voidaan ulkoistaa ja kiinteistöt myydä yksityi-
53 sille terveysjärjestöille Tästä on jo paikallisia hankkeita, myös vammaispalvelut ovat vaarassa

01 yksityistyä Tällä tulkinnalla kuntien asukkailla ei ole mahdollisuutta vaihtoehtoisin kunnalli-
02 siin palveluihin.

03 Rinteen hallituksen tavoite sote uudistus perustuu julkisiin palveluihin Jos tällainen yllä
04 kuvattu osaulkoistus jatkuu ei ole enää mahdollista julkisiin palveluihin laajoillakin alueilla mm.
05 Pohjois-Pohjanmaalla Miten palvelut muuttaa julkisiksi ?

06 Esitämme ,että vasemmistoliitto ryhtyy toimiin hallituspuolueena niin, ettei osa ulkoistami-
07 sia enää saa tehdä ennen lopullista sote järjestelmää Toimeen on monia mahdollisuuksia.

08

09 **Raahen demokraattinen yhdistys ry.**

10

11

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 78

12 Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
13 valiokunnan käsiteltäväksi.

14

15

16

17

ALOITE 79

18

Rakennetaan päiväkodit ja koulut sekä pienet julkiset rakennukset puusta

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

Raahen demokraattinen yhdistys ry.

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 79

54 Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
55 valiokunnan käsiteltäväksi.

ALOITE 80**Voimavaroja lisää kosteus ja sisäilman sekä homeen terveysvaikutusten tutkimisen ja diagnosoitiin**

Sisäilma ja kosteus ja home aiheuttavat asukkaille ja asiakkaille suuria ongelmia osalle jopa työkyvyttömyyttä

Vieläkään ei ole saatu aikaan yksimielisyyttä ilmiöstä päin vastoin aivan äskettäin tuli julki-suuteen lääkiripys joka tyrmää aikomukset kehittä ilmiöille diagnoosi ,koska kyse ei ole muka sairaudesta !!

Hometalosairaudesta riitelevät lääkärit (HS 26.5.) aiheuttavat vahinkoa koko tutkimusalan uskottavuudelle ja erityisesti sisä-ilmasairaille. Kun keskustelu pyörii oikeassa olemisen ympärillä, ihmisten kärsimys jää katveeseen.

Nykytiedon mukaan sisäilmaoireet voivat aiheutua useista eri tekijöistä ja ovat tyypillisesti yksilöllisiä. Siksi sairastuneita on myös hoidettava yksilöllisesti. Heillä täytyy olla mahdollisuus opiskeluun ja työntekoon, kuten myös yhteiskunnan ylläpitämiin palveluihin. Diagnoosin puute ei saa ajaa ilman omaa syytään sairastunutta turvaverkkojen ulkopuolelle.

Sisäilmasairaus on moni-tahoinen ongelma, joka ajaa koko perheen elämän raiteiltaan.. Tarvitaan puhdas ympäristö, monia erityisratkaisuja, oireiden hoitoa ja apua arjen asiointiin – aidosti esteettömiä palveluita.

On otettava vakavasti ongelman mittakaava Turun yliopiston työterveyshuollon ja ympäristölääkietieteen prof. Tuula Putus vertaa sanomalla : kyseessä on tuberkuloosiepidemian jälkeinen suurin kansanterveydellinen ongelma Suomessa se koske pahimmin lapsia nuoria ja työssäkäyviä.

Kaikki ovat sairastuneet ilman omaa syytään, koska ennaltaehkäisymahdollisuuksia ei ole nähty ajoissa.

Sisäilmaongelmat täytyy ratkaista yhteisen ymmärryksen avulla Sisäilman ongelmista vaikeasti altistuneiden määrästä ei ole tarkkaa tietoa ,onko edes uskallettu selvittää ?? Asiantuntijoiden mukaan työkyvyttömiä on useita tuhansia.

Lisäksi Altistumme päivittäin tuhansille kemikaaleille, eikä kaikista tiedetä tarpeeksi – “Lopulliset terveysvaikutukset näkyvät vasta myöhemmin”.

Diagnoosin puute ei saa ajaa sisäilmaoireista kärsivää turvaverkkojen ulkopuolelle.

-On arvioitu, että jo 800.000 ihmistä on alistunut ja kamppailee huonosta sisäilmasta syntyneiden sairauksien kanssa.

Monet ihmiset viettävät yli 90 % ajastaan sisätiloissa, joten sisäilman laadulla on suuri merkitys ihmisten elämänlaatuun. Terveellisen ja raikkaan sisäilman edellytys on hyvä ilmanvaihto.. Huonosti toimiva ilmanvaihto aiheuttaa monia elämänlaatua heikentäviä tekijöitä.

Ihmisen aineenvaihdunta tuottaa sisäilmaan hiilidioksidia. Sisäilman korkea hiilidioksidipitoisuus aiheuttaa väsymystä, päänsärkyä ja työskentelytehon huononemista. Huono sisäilma aiheuttaa myös muita oireita kuten, hengitysteiden, silmien ja ihon ärsytystä, kuumeilua, hengitystieinfektioita sekä pitkäaikaissairauksia kuten astmaa.

Erilaiset oireet ja viihtyisyysvalitukset ovat varsin yleisiä sekä uusissa että vanhoissa asunnoissa. Vanhemmissa asunnoissa ongelmia yleensä aiheuttaa puutteellinen ilmanvaihto ja uudemmissa puolestaan ilmanvaihtojärjestelmien huonot säädöt sekä laiminlyödyt huolto-toimenpiteet. Lisäksi ongelmia sisäilmalle aiheuttaa kosteus ja homevaurioissa rakennuksissa mikrobin itiöt ja mikrobin aineenvaihdunnasta tulevat mykotoksiinit eli sienimyrkyt. Sisäilmassa viihtyvät miljoonat mikroskooppisen pienet hiukkaset; bakteerit, virukset, pieneliöt ja pöly jotka aiheuttavat ihmiselle sairauksia ja huonovointisuutta.

Osa asiantuntijoista kieltää edelleen ongelman esim. eräät työterveyslaitoksen lääkärit pitävät sitä opittuna pelkotilana tai paniikkireaktiona josta voidaan pois oppia !

Näin ei ole enemmistön kohdalla On osoitettu että oireiden hallitsemisessa on keskeistä tehokasta on altistumisen välttäminen Keskussairaaloissamme ei ole vielä sairaudelle erikoistuneita poliklinikoita Altistuminen on usein mahdollista työympäristössä koulussa päiväkodeissa jopa kotona Kansaneläkelaitos ei vielä toistaiseksi korvaa mitään kustannuksia Ammattitautidiagnoosin saanut eivät useinkaan saa korvausta koska vakuutusyhtiöt katsovat oireen parannevan itsestään !!

01 Sisäilmaoireista epäilevän Putus neuvoo että omaa elimistöä kannatta uskoa ajoissa ja hakeu-
02 tua pois altistavasta ympäristöstä Tämä saatat merkitä työpaikan menetystä!!

03 Lapset ovat kansakunnan tärkein aarre Heidän terveyttään pitää varjella.

04 Opettajien ammattijärjestön OAJ:n arvio muutama vuosi sitten kaksi kolmannelta päiväko-
05 deista, kouluista ja muista oppilaitoksista kärsii sisäilmaongelmista.

06 Osa asiantuntijoista rinnastavat lasten pahoinpitelyyn sen, että lapsia pidetään kouluissa ja
07 päiväkodeissa tietoisesti jopa hengenvaarallisissa tiloissa !!

08 Pelkästään kosteusvaurioiden vuoksi korjaustarpeessa olevia kouluja ja päiväkoteja on
09 noin 2 000.

10 Osa asiantuntijoista rinnastavat lasten pahoinpitelyyn sen, että lapsia pidetään kouluissa ja
11 päiväkodeissa tietoisesti jopa hengenvaarallisissa tiloissa !!

12 Eduskunnan tarkastusvaliokunnan tilaamassa tutkimuksessa arvioidaan kosteus- ja
13 homeongelmaisia koulu- ja päiväkotitiloja käyttävien määrän sijoittuvan 170 000 ja 260 200
14 välille. Tutkimusten mukaan kosteus- ja homevaurioilla on ajallinen yhteys astman syntyyn ja
15 pahenemiseen, hengitystieinfektioihin ja hengitystieoireiluun. Vaikka näyttö on vasta viitteelli-
16 nen, on todennäköistä, että altistuminen kosteusvauriomikrobeille, muille mikrobiologisille teki-
17 jöille tai kemiallisille yhdisteille vaurioituneissa rakennuksissa on merkittävä oireilun aiheuttaja.

18 Hengitysliitto on ryhtynyt yhdeksi asiantuntijaksi ja ohjeiden antajaksi.

19 Esitämme, että puolue ryhtyy toimiin niin tulevissa valtion talousarviossa varataan riittä-
20 vät voimavarat todella suuren ongelman ratkaisemiseksi Kootaan maamme parhaista asiantun-
21 tijoista ryhmää kehittämään yhtenäisiä hoito-ohjeita Perustetaan ainakin alussa yhteen keskus-
22 sairaalan poliklinikka

23 Raahen demokraattinen yhdistys ry.

24 Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 80

25 Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
26 valiokunnan käsiteltäväksi.

27 ALOITE 81

28 Perusturvan tason nosto

29 **ESITYS:** Vasemmistoliitto pyrkii siihen, että hallituskauden aikana perusturvan tasoa saadaan
30 merkittävästi nostetuksi. Työmarkkinatukea ja kansaneläkettä pitää nostaa portaittain
31 300 eurolla.

32 **PERUSTELU:** Perusturvan on todettu Suomessa jääneen jälkeen jopa kansainvälisestä kehityk-
33 sestä. Vaikka hallituksen työllisyyspolitiikka on kunnianhimoinen, ja toivottavasti onnistuu,
34 se ei poista köyhyysongelmaa kuin osittain. Nimenomaan tämän hallituksen aikana perustur-
35 van reilummat korotukset voisivat onnistua. Hallitusohjelma ei sulje pois suurempia korotuksia
36 perusturvaan, vaikkei niitä lupaakaan.

37 Ilkka Salonen

38 Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 81

39 Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
40 valiokunnan käsiteltäväksi.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

ALOITE 82

Silakkakantojen vahvistaminen ja käyttö enemmän ruokakalana

ESITYS: Vasemmistoliitto pyrkii toimillaan nostamaan Suomen lähivesien ja koko Itämeren silakkakantoja siten, että vähennetään kalastusta väliaikaisesti vähentämällä silakan rehukalastusta rajoituksilla tai veroilla. Rehukalastuksen osuutta kalastuksesta pitää saada pienennettyä pitkällä ajalla ja saada silakkaa reilusti enemmän kalatiskiinkin.

PERUSTELU: Silakka on Suomen tärkein saaliskala ja senkin kantaa uhkaa ylikalastus. Vähentämällä kalastusta väliaikaisesti saadaan silakkakanta suurennettua, mikä mahdollistaa kalastuksen lisäämisen pidemmällä jaksolla. Tällä hetkellä silakkasaaliista vain 3% käytetään suoraan ruokakalana. Valtaosa menee rehuksi. Silakan kalastuksen pitkäjänteisellä lisäämisellä saadaan myös Itämerta puhdistettua ravinteista. Kalastusta täytyy vähentää väliaikaisesti rehukalastuksen vähennyksellä ja ruokakalastusta samalla ainakin hieman lisäten.

Ilkka Salonen, Länsi-Helsingin Vasemmisto

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 82

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-valiokunnan käsiteltäväksi.

ALOITE 83

Lisää kv. puolueyhteyksiä Venäjälle ja EU:n ulkopuolisiin kehittyviin maihin

ESITYS: Vasemmistoliitto lisää kansainvälistä vuorovaikutustaan EU:n ulkopuolisiin maihin ja aivan erityisesti Venäjän suuntaan.

PERUSTELU: Historiallisesti Vasemmistoliiton edeltäjillä oli hyvät ja kiinteät suhteet Neuvostoliittoon. Nykyisen Venäjän kanssa ei juurikaan toimita. Venäjän eristäminen ja eristäytyminen on uhka mm. turvallisuudelle. Myös suorat puoluesuhteet muihin kolmansiiin maihin olisivat toivottavia kansainvälisen solidaarisuuden lisäämiseksi. Puolueen ulkosuhteet näyttävät tällä hetkellä olevan vain Ruotsin ja EU:n varassa.

Ilkka Salonen Länsi-Helsingin Vasemmisto

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 83

Puolueen voimavarojen vähäisyyden takia kansainvälisiä suhteita on ensisijaisesti kehitetty pohjoismaalaisten sisarpuolueiden kanssa sekä EU-tasolla GUE/NGL -parlamenttiryhmän sekä Euroopan vasemmistopuolueen (EL) kautta. Puolue pyrkii resurssiensa mukaisesti laajentamaan kansainvälistä yhteistyötään.

ALOITE 84

Digitalisaatiokoulutuksen parempi hallinta

Digitalisaation kehitys ja vaikutukset ovat olleet nopeita ja pääosin myönteisiä. Kansalaisten tasa-vertaisen kohtelun kannalta on erittäin tärkeää, että tietoteknisen osaamisen laadusta, tasosta ja saatavuudesta kaikkien kansalaisten osalta huolehditaan hyvin. Nyt ollaan tilanteessa jossa ikääntyneiden kansalaisten lisäksi on ihmisryhmiä jotka jopa syrjäytyvät ko.osaamisen puutteen vuoksi. Ehdotamme, että puoluekokous kiinnittää asiaan vakavaa huomiota ja kaikin mahdollisin vaikuttamistoimin edistää tietoteknisen koulutuksen, ns.koko elämän mittaista koulutusta ja sen saamisen mahdollisuuksia siten, että ko.koulutusta on mahdollista saada joka ainoassa kunnassa ja että valtiovallan toimenpitein huolehditaan ko.koulutuksen laadusta, riittävydestä

01 ja sen hinnoittelusta siten, että kaikilla kansalaisilla on mahdollisuudet halutessaan osallistua
02 koulutukseen.

03

04 **Jämsänkosken vasemmistoliitto ry.**

05

06

07

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 84

08

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
09 valiokunnan käsiteltäväksi.

10

11

12

ALOITE 85

13

Säädetään uusi kaivoslaki Uusia kaivoksia ei anneta enää perustaa nykyisin perusteella

14

Nykyinen kaivoslaki tuli voimaan 2011 Sitä valmisteltiin eduskunnassa peräti 8 vuotta Se oli
15 vanha heti alusta alkaen.

16

Tarvitsemme uuden kaivoslain joka turvaa terveen ympäristön ja malmit tulevillekin
17 sukupolville.

18

Asiantuntija toteaa: Suomen kaivoslaki yllyttää luonnonvarojen ryöstökäyttöön!

19

Suomi on vuodesta toiseen kärkisijoilla Fraser-instituutin kyselyssä, jossa kansainväliset kai-
20 vosyhtiöt arvioivat valtioiden kaivoslakeja ja geologista vetovoimaa. Suomi on tehnyt itsestään
21 liian houkuttelevan,

22

I Suomessa on edelleen käytössä 1700-luvun valtausperiaate, jonka mukaan malmiesiintymä
23 kuuluu sille, joka varaa alueen itselleen ensimmäisenä. Valtaaja saa etuoikeuden alueelta löyty-
24 vien malmien hyödyntämiseen myös yksityisillä mailla. Kotipihaa, hautausmaata tai puolustus-
25 voimien aluetta ei voi varata, mutta valtausperiaate koskee jopa luonnonsuojelualueita.!!

26

Valtausperiaate lopetetaan

27

Mikään vakavasti otettava verokkima ei sovelleta nykyisin "ensiksi ehtinyt saa pitää" -periaatetta.
28 Muualla kaivoslain lähtökohta on, että mineraaliesiintymät omistaa valtio, joka antaa kaivosyhtiöille
29 oikeuden hyödyntää uusiutumattomia luonnonvarojaan kohtuullista korvausta vastaan

30

II Malmivaraukset kattavat suuria alueita

31

Kaikkien varausten, lupien, hakemusten ja kaivosalueiden yhteenlaskettu pinta-ala oli jo
32 muutama vuosi sitten 43 240 neliökilometriä, noin kahdeksasosa Suomesta. Geologian tutkimus-
33 keskus on löytänyt Tämä on korvattava

34

III Suomessa ei korvauksia makseta

35

Suomessa toimii kymmenkunta malmikaivosta, jotka ovat paria lukuun ottamatta ulkomaa-
36 laisten kaivosyhtiöiden omistuksessa. Luonnonvaroista saatavien voittojen oikeudenmukainen
37 jako toteutettavaa

38

Suomen kaivospolitiikka on taitamatonta .mineraalistrategioissa ja -selvityksissä ei yhdessä-
39 kään mietitty, miten esiintymistä syntyvä taloudellinen ylijäämä pitäisi jakaa maamme ja kaivos-
40 alueiden sekä ja malmeja hyödyntävien välillä.

41

Suomi on tyytynyt välillisiin hyötyihin, kuten kaivosalan palkkatuloista saataviin veroi-
42 hin. Muualla maailmassa kaivosyhtiöt maksavat yleisesti käyttöoikeuskorvauksia, jotka voivat
43 jakaantua valtion, paikallisyhteisön ja maanomistajan kesken.

44

Muualla käyttökorvauksissa ja verotuksessa on huomioitu se, että kaivosyhtiöt hyödyntävät
45 kyseisen valtion uusiutumattomia luonnonvaroja,

46

IV Suomi kuuluu mineraalirikkaaseen Fennoskandian kilpeen. Kallioperän lisäksi Suomen
47 vetovoimaa nostavat vakaa yhteiskunta, koulutettu väestö sekä hyvät, verorahoilla tuotetut, poh-
48 jatiedot malmiesiintymien sijainnista. Geologian tutkimuskeskuksen löydöt ovat johtaneet jo yli
49 20 kaivoksen perustamiseen, Kittilän kaivos, Euroopan suurin kullantuottaja

50

V Voitot ulkomaille estettävä nykylajuudessa

51

Kansainvälisille yrityksille aggressiivinen verosuunnittelu on helppoa esimerkiksi konser-
52 nilainojen avulla. Samaan aikaan yhteiskunta tukee infrastruktuurin rakentamista ja kunnat
53 joutuvat nopeasti järjestämään muualta tulleille työntekijöille ja heidän perheilleen palveluita,

01 kuten kouluja, terveydenhuoltoa, päiväkotia,

02 Suomi menetti kaivosyhtiöiden verosuunnittelun vuoksi vähintään 49 miljoonan euron vero-
03 tulot vuosina 2011–2014,

04 Tuona aikana 11 kaivosyhtiötä maksoi Suomeen yritysveroa kaikkiaan 92 miljoonaa euroa –
05 ja myi louhimiaan malmeja 3,85 miljardilla eurolla. Malmien arvosta jäi Suomeen 2,4 prosenttia
06 suorina yritysverotuloina.

07 VII Suomi hukka tulevaisuuttaan

08 Suomen kaivospolitiikan neljä suurinta virhettä ovat valtauskäytäntö, olemattomat rojalit,
09 puutteellinen verotus sekä heikko ympäristövastuujärjestelmä.

10 Suomen kaivospolitiikasta puuttuu taloudellis-yhteiskunnallinen näkemys, ja siksi se on
11 vailla pohjaa. Kaivoslakia uudistettiin taantumassa; poliitikoilla oli hirveä hätä saada teollisia
12 työpaikkoja keinolla millä hyvänsä. Ei ole ymmärretty talouden suhdannevaihteluita, ja on tehty
13 päätöksiä, jotka ovat järjettömiä pitkällä aikavälillä.

14 Kaukokatseisuus on tärkeää etenkin uusiutumattomien luonnonvarojen hyödyntämisessä.
15 Jos kaivostoiminta ei ole riittävän kannattavaa tai ympäristöriskit ovat liian korkeita, kaivosta ei
16 pidä avata. Luontoarvoiltaan tavanomaisilla alueilla tekninen kehitys saattaa mahdollistaa kes-
17 tävän kaivostoiminnan myöhemmin. Lisäksi monien malmien arvon on ennustettu nousevan
18 rajusti, mikä ratkaisee valtaosan kannattavuusongelmista.

19 Suomessa uusiutumattomien luonnonvarojen liian nopea hyödyntäminen on todellinen uhka.
20 30 vuoden päästä niiden hinta voi olla satakertainen nykyiseen verrattuna, Tahvonen toteaa.

21 Suomen kallioperässä on kymmeniä kriittisiä metalleja sekä harvinaisia maametalleja,
22 jotka ovat välttämättömiä älylaitteiden valmistuksessa. Rautalammelta äskettäin löydetty skan-
23 dium-esiintymä on arvioitu kymmenien miljardien eurojen arvoiseksi

24 Perinteisesti kansainväliset kaivosyhtiöt ovat rohumuneet luonnonvaroja pilkkahintaan
25 kehitysmaissa. Lukuisat valtiot ovatkin päivittäneet lainsäädäntöään 2000-luvulla kansallisten
26 etujensa turvaamiseksi. Esimerkiksi Kenian nykyinen kaivoslaki määrittelee mineraaliesiinty-
27 mät valtion omaisuudeksi ja hyödynnetyille kullalle 5 prosentin rojalit.

28 Suomi luovuttaa mineraaliesiintymänsä maailman käyttöön liian halvalla, mistä seuraa
29 eräänlainen, kultaryntäykseen verrattava, uusiutumattomien luonnonvarojen ryöstökäyttö,

30 Koska on ilmeistä että ajan mittaan Suomessa oleva metalli varat tulevat kannattavaksi niin
31 niitä ei pidä ottaa käyttöön kun toiminta on kannattavaa uusien määräysten mukaa

32

33 Lopuksi yhteenvetona: Esitämme, että puolue toimii kaikilla tasoilla kaivostoiminnan ja kaivos-
34 lain uudistamiseksi siten, että

- 35 1. huomioidaan niin metallien kuin muidenkin luonnonvarojen rajallisuus Uusia toimintoja
36 otetaan käyttöön vasta kun ne vastaavat esittämämme tavoitteet
- 37 2. Koska tavoitteena on kestävän kehityksen mukaista toimintaa, on heti määrättävä, että
38 kaivosten tulee rakentaa ennen toiminnan aloittamista toteuttava uusi suljettu jätevesien
39 käsittelyjärjestelmä
- 40 3. Toiminnan loputtua meneteltävä samoin kuin sorakuoppien maisemointi tehdään eli jäteliet-
41 teet ja kiviainekset siirrettävä tyhjiin louhoksiin muutenkin maa-alue tulee siistiä. Tähän tar-
42 vitaan nykyistä suuremmat maksut
- 43 4. Tarvitsemme maksun/tai veron, jotka joka rahastoidaan ylisukupolisesti, jotta maamme
44 ja kaivosalueet voivat jatkaa elämäänsä uuden työn yms. parissa kaivostoiminnan loputtua.
45 Esim. jos pyhäsalmen yli 50 vuotta toiminut kaivos olisi rahastoinut vain muutamia kymppi-
46 tonneja vuodessa kunnassa olisi rahasto jolla toteuttaa uutta toiminta
- 47 5. uusia uraanikaivoksia ei perustetta maahamme

48

49 **PERUSTELUT**

50

51 **Kohta 1:** Asiantuntijoiden mukaan massamme on paljon myös kaivostoiminnan luonnon varoja
52 joskin niitä ei vielä kannatta louhia ja ottaa käyttöön Varoja on säästettävä tulevaisuutta varten
53 eikä annettava ulkomaisten ryöstää Uusia esiintymiä löydetään

- 01 On erityisesti huomioitava, että nämä luonnonvarat ovat uusiintumattomia
02 Niitä on rajallisesti olemassa
03 Nykyisestä maamme luonnonvarasajattelusta puuttuu kokonaan ymmärrys luonnonvaro-
04 jen taloudellisesta niukkuudesta ja niiden käyttöön liittyvä ajallinen ja sukupolvien yli ulottuva
05 näkökulma
06 Maamme luonnonvarastrategia ei ole kestävän kehityksen mukainen Se on uusittava
07 Ohjelman tulee edistää suomalaisten kokonaishyvinvointia. Suomen luonnonvarojen tulee
08 olla ensisijaisesti ja pääasiallisesti suomalaisia varten. Niitä ei ole hoidettu, suojeltu tai sääs-
09 tetty ulkomaista kysyntää ja tarvetta varten. Suomeen ei tule houkutella ulkomaisia investointeja
10 kuluttamaan ja viemään maasta kansallisia luonnonvaroja.
11 Ulkomaisten investointien suosiminen tällä hetkellä on hyvin lyhytnäköistä taloudellisen
12 hyödyn tavoittelua, jossa ei oteta huomioon Suomen tuotannon pitkän ajan tarpeita.
13 Mitä tehdään kun ulkomaiset kaivosyhtiöt ovat vieneet mineraalivarat Suomesta ja maamme
14 teollisuus tarvitsisi kriittisiä maametaluja omassa tulevaisuuden teknologiassaan?
15 Kansallisessa luonnonvarastrategiassa on pitkän tähtäyksen harha kuvitella Suomen tuotan-
16 non voi- van rakentua edelleen luonnonvarojen tuonnin varaan. Suomi pyrkii eroon luonnonva-
17 rojen tuontiriippuvuudesta ja elää enemmän omien kansallisomaisuuksiensa puitteissa.
18 Strategioista riippumatta luonnon omat pelisäännöt tulevat asettamaan rajat luonnonvarojen
19 käytölle. Kysymys tuleville sukupolville onkin, minkälainen ympäristö on silloin jäljellä kansa-
20 laisten tarpeiden tyydyttämiselle
21
22 **Kohta 2:** Jos halutaan kestävän kehityksen mukaista toimintaa on heti määrättävä, että kaivosten
23 tullee raken- taa ennen toiminnan aloittamista uusi suljettu jätevesien käsittelyjärjestelmä
24
25 **Kohta 3:** Toiminnan loputtua meneteltävä samoin kuin sorakuoppien maisemointi tehdään eli
26 jätelietteet ja kiviainekset siirrettävä tyhjiin louhoksiin muutenkin maa-alue tulee siistiä. Tätäkin
27 varten on kerättävä rahasto nykyiset pienet maksut eivät riitä ks. Hitura
28
29 **Kohta 4:** Tarvitsemme maksun/ tai veron, jotka joka rahastoidaan ylisukupolisesti , jotta
30 maamme ja kaivosalueet voivat jatkaa elämäänsä uuden työn yms. parissa kaivostoiminnan
31 loputtua
32
33 **Kohta 5:** ei uraani kaivoksia
34
35 - Muistutamme, että Norja ei myynyt öljykenttiään kansainvälisille yhtiöille. Ei edes nykyi-
36 sen oikeistohallitusten aikana He pitivät kentät omistuksessaan ja rahastoivat osan tuotosta jäl-
37 kipolville. Kaikkia luonnonvaroja ei pidä tuhlaata kerrallaan
38 ”Avolouhokset ja kaivokset uhkaavat luontoa sekä ympäristöämme”
39 Tarvitsemme kaivoslain, joka huomioi paremmin ihmisten ja yhteisöjen oikeudet ja varje-
40 lee arvokasta luontoa suojavyöhykkeineen. Tarvitsemme puolueettomampaa intressivertailua eri
41 elinkeinojen välillä.
42 On kohtuutonta, että taakka luonnon ja vesistöjen suojelusta jää liiaksi vapaaehtoisten
43 varaan. Pienillä toimijoilla on vastassa miljardien eurojen liikevaihtoa pyörittäviä kaivosyhtiöitä,
44 joilla on resursseja paikalliseen ja valtakunnalliseen uutisointiin ja vaikuttajaviestintään.
45 Suomalaiset arvostavat puhdasta luontoa ja vesistöjä. Siksi meidän on kansakuntana ase-
46 tettava selkeät rajat kaivannaisteollisuuden toiminnalle. Suomen on louhosten määrän maksii-
47 moinnin sijasta panostettava korkeaan osaamiseen, koulutukseen ja tutkimukseen. Kiertotalous
48 vähentää louhimistarvetta, ja tutkimus parantaa hyötysuhteita
49 Kuvaava oli rovaniemeläisen kirjoitus paikallislehdessä Isot rekat ajat tonnettain tie ”son-
50 nalla ” myrkkyjä pohjoiseen (Kittilä/Sodankylä) eikä yhtään tule takaisin Kaikki tuhannet ton-
51 nit jää alueelle
52 Vesistöön laskettavat jätevedet eivät ole koskaan niin puhtaita kuin luonnonvedet. Se on
53 isoin huoli ja syy, minkä takia paikalliset asukkaat ovat tässä vaiheessa sitä mieltä, että kaivosta

01 ei ylipäättään tulisi . Heinävedelle rakentaa.

02 Heinäveden reitti päättyy muutaman järven päästä Saimaan järviolueen altaaseen. Saimaan
03 norpat saattavat olla vaarassa

04 Avolouhoksista leviävä pöly on toinen ongelma. Pöly saattaa levitä kymmenien kilometrien
05 alalle kaivoksesta Asukakat mm. Lapissa ovat huolissaan ne saattavat imeytyä ravintoketjuun!!.

06 Esim. Nivalan Hituran kaivoksen konkreettinen jälkihoito on katsottu maksavan veronmak-
07 sajille vähintään 20 miljoonaa. Jäteongelmat kaatuivat yhteiskunnan syliin. Arvio tehty ympäris-
08 töviranomaisten toimesta. Vaarana on , jollei riittävän nopeasti jätöksiä hoideta myrkyt ja mutta
09 ainekset valuvat Kalajokeen josta ne joutuvat Kalajoen rantojen ja turistien Hiekkasärkkien
10 rasitteeksi

11 Kainuun Talvivaara-Terrafamen myrkkytulvien ympäristökatastrofeja käsittelevissä oikeus-
12 käynneissä ja korvauskäsittelyissä valtionyhtiö Talvivaara-Terrafame-(Trafigura) on pyrkinyt
13 kaikkiin keinoin välttämään korvauksien maksamista kalastajille ja muille kaivostoiminnan hai-
14 tankärsijöille. Samaan kategoriaan menee KHO:n tulkinnalliset näkemykset ns. Kuusamon
15 yleiskaavasta.

16 Kuusamolaiset ovat tahtomattaan ajautuneet uuteen 30 vuotiseen sotaan - kaivossotaan -
17 mutta tälläkään kertaa he eivät luovuta,

18 Ongelmakohteita on monia mm Syötteen kansallispuiston kairaukset saattavat pilata alueen
19 pienten jokien kalakannat Paikallisten ihmisten vaikutusmahdollisuuden kertoo Valkeakosken
20 kultaesiintymä Poliisi esti alueen asukkaiden pääsyn lähelläkään avokaivosta

21 Muitakin ongelma kohteita on mm. Kolarin Ylläksen Hannukainen hanke Sen jätevedet aio-
22 taan juoksentaa maamme ainoaan lohijokeen Tornio - Muonio jokeen TV uutisista sai kuvat
23 etteivät toimijat edes tiedä minkälaiseksi jätevesi pitää laimentaa kokeillaan!!

24 - Kaksi ja puoli vuotta kestäneen Kaustisen seudun litiumvarannot -hankkeen aikana Geolo-
25 ginen tutkimuskeskus löysi muun muassa Kaustisen seudun mittavimman malmiesiintymän ja
26 paljon uusia alueita. Malmin irrottamisessa käytetään todellisia ihmisille vaarallista myrkyä !

27

28 **Raahen demokraattinen yhdistys ry.**

29

30

31 **Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 85**

32 Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
33 valiokunnan käsiteltäväksi.

34

35

36 **ALOITE 86**

37 **Populistit ja vasemmisto**

38 Esim. Vasemmistofoorumi voisi tutkia miksi populistit (perussuomalaiset) menestyivät viime
39 vaaleissa. Tämä voisi toimia apuna kuntavaaliohjelman teossa ja vaalityön oheistuksena. Tiedo-
40 tusvälineiden toiminta populistien pussiin kannattaisi myös tutkia.

41

42 **HTY:n Naisosasto ry.**

43

44

45 **Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 86**

46 Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen ja kehottaa puoluehallitusta
47 välittämään aloitteen vasemmistofoorumille.

48

49

50 **ALOITE 87**

51 **Öka partiets närvaro på Youtube**

52 Eftersom partiet gick framåt i senaste riksdagsval så borde följaktligen också partistödet ökat i
53 någon mån.

01 Det finns mycket goda ändamål dessa pangar kan satsas på. Vi undertecknade har lite sökt på
02 Youtube för att se partiets närvaro där och konstaterat att det där finns att förbättra.

03 Partiet kunde satsa en liten slant på att göra egna, kortare, informationsvideor där man för-
04 klarar partiets politik och åsikter i olika politiska frågor. Här kan man använda egna aktiva, folk
05 från partiets riksdagsgrupp, men även utomstående sakkunniga. Ifall det finns material så behö-
06 ver ju inte snåla på längden, utan kan också breda ut sig en aning.

07 Det är i dagens läge svårt att få folk att läsa skriven text, speciellt när man försöker nå ut till
08 folk utanför den egna kretsen. Mera material på Youtube skulle öka tillgängligheten för partiets
09 politik.

10

11 **Vänstern i Österbotten / Svenska sektionen**

12

13

14 **Partistyrelsens svar på motion 87**

15 Partistyrelsen föreslår att partikongressen godtar motionen.

16

17

18 **ALOITE 87 SUOMEKSI**19 **Puolueen läsnäolon lisääminen Youtubessa**

20 Koska puolue kasvatti kannatustaan viime vaaleissa, puoluetuen arvelisi myös nousevan.

21 Tälle rahalle löytyy monta hyvää käyttötarkoitusta. Me allekirjoittaneet olemme hakeneet
22 puolueen materiaalia Youtubesta nähdäksemme, miten puolue näkyy siellä. Olemme todenneet,
23 että tässä on parannettavaa.

24 Puolue voisi satsata pienen summan rahaa omien lyhyiden informaatiovideoiden tekemi-
25 seen, joissa selitetään puolueen politiikkaa ja kantoja eri poliittisiin kysymyksiin. Tähän voidaan
26 käyttää omia aktiiveja, ihmisiä eduskuntaryhmästä mutta myös ulkopuolisia asiantuntijoita.
27 Mikäli löytyy materiaalia, sen määrän kanssa ei tarvitse kitsastella, vaan voidaan tehdä laajoja-
28 kin videoita.

29 Nykyään on vaikea saada ihmisiä lukemaan kirjoitettua tekstiä, etenkin kun yritetään tavoit-
30 taa oman piirin ulkopuolisia ihmisiä. Enemmän materiaalia Youtubessa lisäisi puolueen politi-
31 kan tavoitettavuutta.

32

33

34 **Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 87**

35 Puoluehallitus esittää, että puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

36

37

38 **ALOITE 88**39 **Aloite koululaisten varhaisesta tuesta Vasemmistoliiton**

40 Vasemmistoliiton on hallitustyön kautta tuettava erilaisista taustoista tulevien lasten kasvua
41 yhteiskunnan täysivaltaisiksi jäseniksi ja heidän kykyään jatko-opintoihin.

42 Tuen pitäisi olla sekä hallinnollista että taloudellista. Kunnat ovat joukkomitassa siirtäneet
43 erityisen tuen varassa opiskelevia oppilaita yleisopetuksen luokkiin ilman riittävää tukea. Suun-
44 tausta on perusteltu ylevällä ajatuksella oikeudesta lähikouluun, luokittelematta oppilaita hei-
45 dän tarpeidensa mukaan. Toinen motiivi ovat olleet saavutettavat taloudelliset säästöt. Oppi-
46 laalle, joka tarvitsee tukea, tällainen ratkaisu ilman riittävää tukea on tuomio tulevaisuuden
47 vaikeuksiin.

48 Lintulaakson koulussa Espoossa on kehitetty toisenlainen tie. Koulussa on toiminut vuo-
49 desta 2003 alkaen Hyvä alku -luokka ensimmäisellä ja toisella luokalla ja myöhemmin vuosina
50 myös Hyvä jatko -luokat 3. -6- luokilla. Luokat ovat muodostuneet erityisen tuen oppilaista ja
51 yleisopetuksen oppilaista heti koulun alkaessa. Luokan opettajia on kaksi - luokanopettaja ja
52 erityisluokanopettaja, lisäksi jokaisessa tällaisessa luokassa on koulutettu kouluavustaja.

53 Näissä luokissa tuki oppilaille on voitu kohdentaa joustavasti ja pitkäjänteisesti oppilaita

01 vahvistaen. Tukea ovat saaneet paitsi erityisen tuen, myös tehostetun tuen ja yleisen tuen oppi-
02 laat tarvitessaan. Oppilaat ovat myös tukeneet toisiaan. Oppilaat eivätkä yleisopetuksen oppilai-
03 den vanhemmat ole koulun alkaessa tienneet, ketkä ovat erityisen tuen oppilaita.

04 Toimintarakenne yhdistettynä hyviin asenteisiin ja hyvään kasvattajien ammattitaitoon ja
05 hyvin järjestettyyn yhteistyöhön on tuottanut poikkeuksellisen hyviä tuloksia.

06 Toimintarakenne on useaan kertaan ollut lakkauttamisuhan alaisena, eikä hallinto ole kyen-
07 nyt levittämään ja juurruttamaan hyvää käytäntöä laajemmalle. Jotkut muut koulut ovat raken-
08 teen omatoimisesti omaksuneet.

09

10 **Jukka Karhula, Espoo**

11

12

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 88

13

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
14 valiokunnan käsiteltäväksi.

15

16

17

18

ALOITE 89

19

Aloite matematiikan opetuksen pohjan vahvistamisesta

20

Vasemmistoliiton on hallitustyön kautta tuettava matematiikan opetuksen uudistamista niin,
21 että kaikille opiskelijoille syntyy kokemusperäiseen työskentelyyn perustuva matematiikan teo-
22 reettis-käytännölliseen hallintaan perustuva kyky jatko-opintoihin ja omien matemaattisten tai-
23 tojen itsenäiseen ja tuettuun kehittämiseen.

24

Suomessa intomieliset opettajat ovat kehittäneet Varga-Nemenyi-yhdistyksen puitteissa
25 toisenlaista matematiikan opetusta laskemisen drillaamisen ja opettajan yksinomaisen luen-
26 noinnin sijaan. Uudistuneella opetuksella on päästy siihen, että oppilaat tarvitsevat vähemmän
27 tukea, heillä on parempi kyky ottaa tukea vastaan ja kuudennen seitsemännen luokan tasolla ei
28 enää tapahdu entisessä määrin putoamista jatkuvan tukiopetuksen varaan. Ilman kovin suurta
29 hallinnon tukea Espoossa ja Läntisellä Uudellamaalla käynnistetty kehittäminen on kerännyt
30 vuodesta toiseen opettajia ympäri maata kehittämään matematiikan opetustaan niin, että oppi-
31 laiden pohja muodostuu vahvaksi ja heillä itsellään on kyky kehittää matematiikan hallintaansa.
32 Uusi vahvempi matematiikan opetuksen käytäntö tarvitsee hallinnollisen ja taloudellisen tuen
33 tullakseen kaikkien peruskoululaisten saavutettavaksi.

34

Vasemmiston tavoitteiden kannalta on keskeistä, että lapsilla ja nuorilla on kotitaustasta
35 riippumatta todelliset mahdollisuudet osallistua opetukseen keskiasteella ja korkeakouluissa ja
36 menestyä opinnoissaan. Suomessa toisen maailmansodan jälkeen alkanut työväestön lasten kor-
37 keakouluopiskeluun osallistumisen lisääntyminen taittui 1970- ja 80-luvuilta alkaen. Keskiasteen
38 opintojen keskeytyminen on ollut monen opiskelijan ongelmana.

39

Keskeistä keskiasteen opintojen keskeyttämisessä tai opiskeluhulun puuttumisessa talou-
40 dellisten resurssien niukkuuden ja Ikäkausiongelmien lisäksi on riittävän pohjan puuttuminen
41 opinnoilta. Matematiikka hierarkisena tieteenä on yksi merkittävimmistä kompastuskivistä.

42

43

Jukka Karhula, Espoo

44

45

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 89

46

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
47 valiokunnan käsiteltäväksi.

48

49

50

51

52

53

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

ALOITE 90

Aloite Varhaisen avoimen yhteistyön edistämisestä

Vasemmistoliiton on hallitustyön kautta tuettava Varhaista avointa yhteistyötä - dialogisten käytäntöjen leviämistä ja juurruttamista ja vahvistettava dialogisuutta puolueen omassa toiminnassa.

Varhainen avoin yhteistyö on toimintatapa, jota on kehitetty Stakesissa varhaisen puuttumisen työryhmässä. Työ on jatkunut THL:n verkostodialogisena työryhmänä. Yhteistyössä suomalaisten kuntien ja muiden organisaatioiden eri ammattiteho edustavien työntekijöiden kanssa on kehitetty tukemisen toimintatapoja, joissa ne ihmiset, joiden asiasta on kyse, ovat keskiössä. Toimintatavoilla voidaan järjestyneesti järjestää monimutkaisia yhteistyösuhteita sekä saada aiempaa parempia tuloksia tehokkaammin.

Kehitettyjä menetelmiä, erilaisia ennakoitdialogeja käytetään sekä asiakastyössä, että suunnittelussa, kun on kyse monitoimijaisesta yhteistyöstä. Dialogiset menetelmät ovat osoittaneet voimansa ja paremmat tuloksensa käytännössä, kun halutaan avointa ja ennakoivaa asioiden käsittelyä ja vaikuttavaa kommunikaatiota.

Näiden ennakoitmenetelmien käytössä Rovaniemi ja Nurmijärvi ovat Suomen edistyneimmät kunnat. Menetelmiä on ollut käytössä yli 50 kunnassa, kuntayhtymässä ja muussa organisaatiossa.

Menetelmien parempi leviäminen ja juurtuminen lisää sekä julkisissa palveluissa että työpaikoilla hyvinvointia ja tehokkuutta.

Vasemmistoliitto voi ja sen pitää voimakkaasti edistää parempien suunnittelu- ja kuulemisikäytäntöjen käyttöönottoa, jotta kansalaiset ja muut Suomen palveluissa asioivat ja heidän tarpeensa nousevat keskiöön palveluiden käytännön järjestämisessä.

Jukka Karhula, Espoo

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 90

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelmavaliokunnan käsiteltäväksi.

ALOITE 91

Aloite eläkejärjestelmän uudistamisesta Vasemmistoliiton

Vasemmistoliiton on syytä kuluvalle hallituskaudella edistää eläkejärjestelmän uudistamista. Puolueen piirissä tulee pohtia asiaa entistä laaja-alaisemmin ja avata ja selkeyttää asioita niin, että ne mahdollistavat ihmisten osallistumisen itseään koskevaan eläkepohtintaan.

Vasemmistoliiton tulee esittää hallituksessa komiteatyöskentelyä eläkejärjestelmän uudistamiseksi ja eläkejärjestelmän lähtökohtien ja tavoitteiden määrittelemiseksi selkeämmiksi ja paremmin tasa-arvotavoitteita edistäviksi. Nykyinen kansaneläke- ja työeläkejärjestelmä ei vastaa tämän päivän tarpeita. Tavoitteena voisi olla yksi eläkejärjestelmä, mitä hallinnoi valtion eläkelaitos.

Tarvitaan eläkejärjestelmä, joka paremmin huolehtii pienituloisten toimeentulosta. Nyt suhdanteiden vaihdellessa pienituloiset kansaneläkeläiset on indeksileikkausten kautta laitettu mak samaan kriiseistä selviämistä. Yksi konkreettinen kehittämisaioite uuteen eläkejärjestelmään voisi olla eläkkeen koostuminen riittävästä vakio-osasta ja työelämän kautta määräytyvästä lisäosasta.

Nykyisessä työeläkejärjestelmässä leikattu indeksi 20/80 laskee eläkevuosien karttuessa eläkkeellä olevan elintasoa suhteessa työssäkäyvään väestöön. Pidetään selvänä, että työelämään panoksensa antaneiden ja työelämästä pois jääneiden taloutta voidaan kurjistaa. Asiasta ei edes keskustella.

Eläkkeiden tasot vaihtelevat suuresti. Tarvittaisiin keskustelua siitä, mikä on kohtuullista eläkeläisen toimeentulon turvaamiseksi.

Nykyinen työeläkejärjestelmä yli 200 miljardin euron rahastoineen on hyvin haavoittuva pörssikurssien vaihdellessa. Pitäisi miettiä, miten puskurit olisivat turvassa ja voitaisiinko

01 järjestelmää kehittää pienempien ja vakaampien puskureiden suuntaan niin, että joustoja tarvit-
02 taessa kaikkein korkeimmat eläkkeet joustaisivat ensin.

03

04 **Jukka Karhula, Espoo**

05

06

07

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 91

08

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
09 valiokunnan käsiteltäväksi.

10

11

12

ALOITE 92

13

Terapiatakuu sisällytettävä mielenterveysstrategiaan

14

Antti Rinteen hallitus valmistelee Suomelle uuden mielenterveysstrategian kuluva vaalikau-
15 den aikana. Hallitusohjelman mukaan mielenterveysstrategian tavoite on nähdä mielenterveys
16 pääomana, turvata mielenterveysoikeudet ja -palvelut, linkittää ne olemassa oleviin rakenteisiin,
17 ehkäistä itsemurhia ja vahvistaa ammattilaisten osaamista.

18

Nämä tavoitteet ovat ehdottoman kannatettavia ja tuettavia. Jotta ne voisivat toteutua myös
19 käytännössä tarvitaan laaja skaala konkreettisia toimia ja uusia linjauksia.

20

Siksi esitämme, että Vasemmistoliitto edellyttäisi hallituspuolueena niin sanotun terapiata-
21 kuun toteutumisen sisällymistä mielenterveysstrategian kokonaisuuteen. Asiasta on tehty paljon
22 kannatusta saanut kansalaisaloite, joka on saanut yli 40 000 kannattajaa tätä puoluekokousaloi-
23 tetta heinäkuun puolessavälissä kirjoitettaessa. Kansalaisaloitteen on lanseerannut yhdessä
24 24 kansalaisjärjestöä Mielenterveyspoolin kautta.

25

Terapiatakuun toteutuminen vauhdittaisi pääsyä mielenterveyshoitoihin. Terapiatakuussa
26 mielenterveyshoidon tarve olisi arvioitava välittömästi ensimmäisen tk-käynnin jälkeen, ja itse
27 terapiahoitoihin olisi päästävä kuukauden sisään. Terapiatakuu helpottaisi myös vähävaraisten
28 pääsyä hoitoihin, koska kaikilla ei ole pääsyä yksityisten psykoterapioiden pariin.

29

Luonteva paikka käynnistää terapiatakuun toteuttaminen olisi sote-uudistuksen toimeen-
30 pano. Terapiatakuun kokonaistoteuttamiskustannukseksi on arvioitu 35 miljoonaa euroa. Ver-
31 tailun vuoksi voi todeta, että mielenterveyshäiriöiden kokonaishinnaksi Suomessa arvioidaan
32 peräti 11 miljardia euroa vuositasolla. Terapiatakuun toteuttaminen kuntouttaisi vuosittain
33 tuhansia ihmisiä takaisin työelämään. Kansalaisaloitteen tekijöiden mukaan terapiatakuuseen
34 satsattu yksi euro säästäisi kymmenen euroa yhteiskunnalta.

35

36

Vasemmistoliiton jäsenet Olli Kohonen ja Minna Minkkinen

37

38

39

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 92

40

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
41 valiokunnan käsiteltäväksi.

42

43

44

ALOITE 93

45

Resurssija etsivään nuorisotyöhön ja toisen asteen tukitoimiin

46

PERUSTELU: Toisen asteen koulutuksen laajentaminen oppivelvollisuuden piiriin vaatii onnis-
47 tuakseen riittävät resurssit kuntatason koulutoimen tekijöille.

48

Nyky-Suomea kuvaavat muun muassa syntyvyyden lasku ja nuorten syrjäyttäminen. Mielen-
49 terveyden häiriöt ovat hälyttäviä nuorissakin ikäpolvissa. Tämä yhtälö on kestämaton. Nyt tarvi-
50 taan valtakunnallista heräämistä nuorten pahoinvointiin, lapsiperheiden köyhyyteen ja alueel-
51 liseen eriarvoistumiseen. Tarvitaan juuri paikallisia tukitoimia ongelmien ratkaisemiseksi inhi-
52 millisellä ja oikeudenmukaisella tavalla.

53

Aloitteen tekijät vaativat pikaisia tukitoimia toisen asteen opiskelijoille. Tukitoimien pitää

01 sisältää riittävän määrän ammatillista ohjaavaa henkilöstöä ja rakenteellisesti riittävän toimeen-
02 tulon takaamista nuorille ja lapsiperheille.

03 Alueellisen eriarvoisuuden kasvulle on laitettava rajat muun muassa toimimalla kyläkoulujen
04 ja elinvoimaisten kylien puolesta. Tarvitaan riittävää tukea koulupolun eri nivelvaiheissa oleville.

05

06 **Savo-karjalan vasemmisto hyväksyy aloitteen, Kaakkois-suomen vasemmistoliitto yhtyy**
07 **aloitteeseen**

08

09

10

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 93

11

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
12 valiokunnan käsiteltäväksi.

13

14

15

ALOITE 94

16

Vasemmistoliitto kannattaa seksityöntekijöiden työoikeuksien laajentamista

17

18

19

20

21

Vasemmistoliiton edellisessä puoluekokouksessa vuonna 2016 hyväksyttiin aloite, jonka seu-
17 rauksena Vasemmistoliitto kannattaa kaupallisen seksin alan dekriminialisointia ja vastustaa
18 sen kriminalisointiin liittyviä pyrkimyksiä. Lisäksi Vasemmistoliitto kannattaa ulkomaalaislain
19 seksityöntekijöitä koskevan käännetyssä säännöksen (ulkomaalaislain 9 luvun 148 § 1 momentin 6
20 kohta) poistamista seksityöntekijöiden työolosuhteiden parantamiseksi.

22

23

24

25

26

27

28

Näiden kantojen lisäksi esitämme, että Vasemmistoliitto alkaa kannattaa niin sanottua
22 Uuden-Seelannin mallia liittyen seksityöntekijöiden työoikeuksiin ja kaupallista seksiä koske-
23 vaan lainsäädäntöön. Tämä tarkoittaisi sitä, että seksityöntekijät saatettaisiin työoikeudellisen
24 lainsäädännön piiriin, jolloin heitä koskisivat samat työolainsäädännölliset oikeudet kuin kaikkia
25 muitakin työntekijöitä. Nämä oikeudet vähentäisivät seksityöhön liittyvää stigmaa, parantaisi-
26 vat työolosuhteita ja turvallisuutta sekä tekisivät viranomaisten seksityöläisiin kohdistamasta
27 syrjinnästä lainvastaista.

29

30

31

32

33

34

35

Paritukseen liittyvää lainsäädäntöä tulee uudistaa. Tällä hetkellä Suomessa on laitonta hyö-
29 tyä taloudellisesti toisen ihmisen tekemästä seksityöstä, mikä hankaloittaa käytännössä seksi-
30 työläisten työtä ja työolosuhteita estämättä paritusta tehokkaasti. Seksityöläiset eivät voi käytän-
31 nössä esimerkiksi perustaa osuuskuntamuotoisia tai useamman henkilön omistamia yrityksiä,
32 koska on käytännössä hankalaa osoittaa aukottomasti, että niissä ei tapahtuisi nykylain määrit-
33 telemää paritusta. Samoin erillisen asunnon vuokraaminen seksityön tekemistä varten on Suo-
34 messa laitonta saman lain perusteella.

36

37

38

39

40

Paritus nykylain määritelmän mukaan tulee dekriminalisoida. Sen sijaan toisen henkilön
36 pakottaminen seksityöhön tulee kriminalisoida, samoin alle 18-vuotiaan henkilön tekemästä
37 seksityöstä hyötyminen taloudellisesti. Myös julkisella paikalla tapahtuva seksin myynti tulee
38 dekriminalisoida.

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

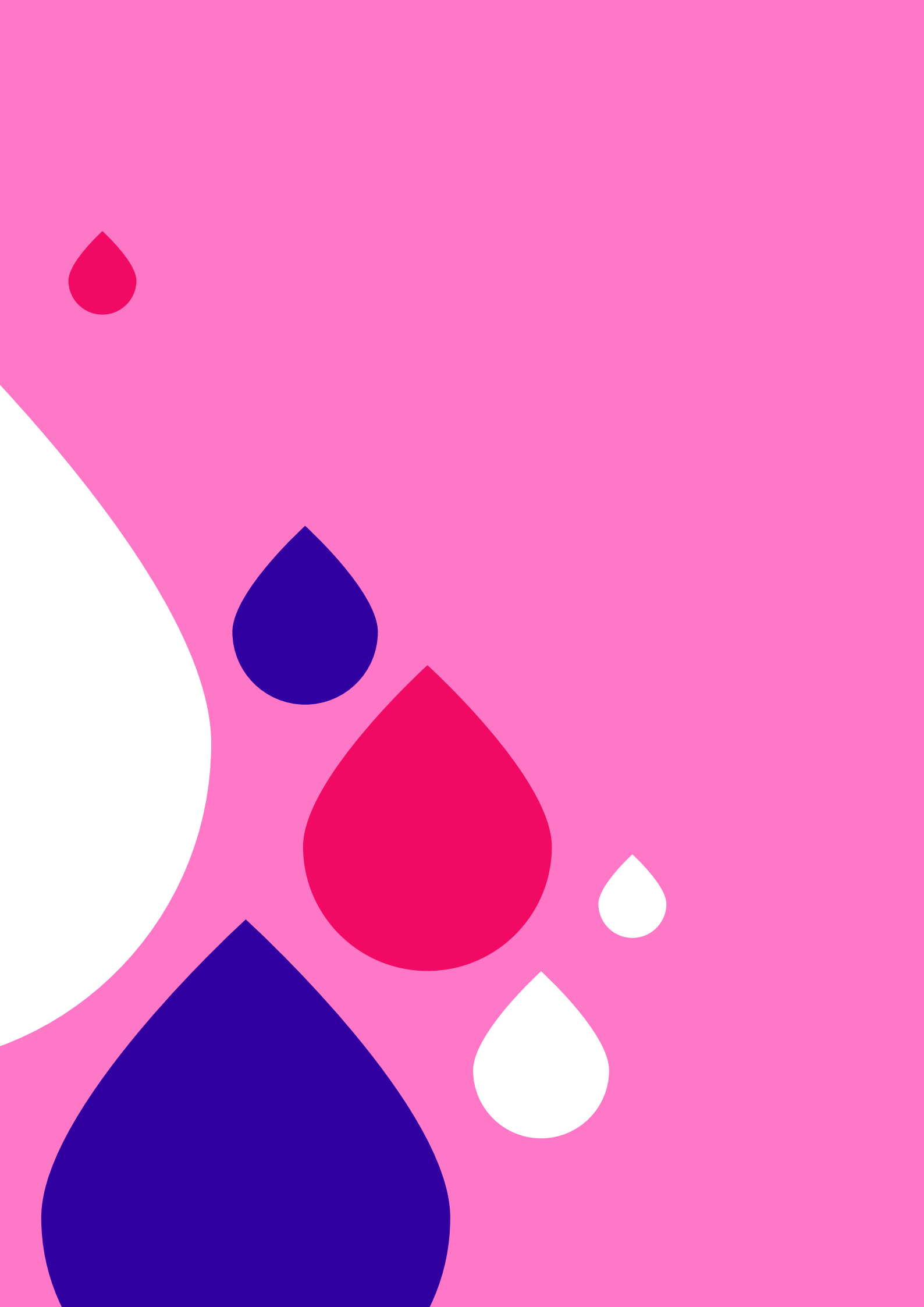
53

Vasemmistonuoret

Puoluehallituksen vastaus aloitteeseen 94

Aloite käsitellään osana tavoiteohjelmaa. Puoluekokous siirtää aloitteen tavoiteohjelma-
45 valiokunnan käsiteltäväksi.

**PUOLUEHALLITUKSEN
ESITYS SÄÄNTÖ-
MUUTOKSISTA
PUOLUEKOKOUKSELLE
2019**

01 **Puoluekokouksessa käsitellään sääntöjen pykälät 8§, 11§, 13§, 14§, 16§, 22§, 23§, 24§,**
 02 **26§, 29§, 31§, 35§, 36§ ja uusi pykälä, jonka pykälänumeroksi tulee 25.**
 03 **Puoluesihteerin valintatavan muutosta koskevat sääntömuutosesitykset ja pykälät ovat**
 04 **koottuna yhtenä kokonaisuutena asiakirjan lopussa. Nämä muutosesitykset koskevat**
 05 **pykäläiä 13, 14, 22, 23 ja 24 ja uusi pykälä 25**

06
 07
 08 **1 §** Puolueen nimi on Vasemmistoliitto rp, ruotsiksi Vänsterförbundet rp, ja sitä kutsutaan näissä
 09 säännöissä puolueeksi. Puolueen kotipaikka on Helsingin kaupunki, mutta toiminta-alueena on
 10 koko maa.

13 **PUOLUEEN TARKOITUS**

14
 15
 16 **2 §** Vasemmistoliitto on yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen puolesta
 17 toimiva puolue. Puolue edistää demokraattista kansalaisuutta, ihmisten tasavertaista ja taloudel-
 18 lisesti turvattua mahdollisuutta itsensä kehittämiseen, vaikuttamiseen ja täyteen elämään. Puo-
 19 lue on avoin kaikille vapaata, demokraattista, suvaitsevaa ja väkivallatonta yhteiskuntaa kannat-
 20 taville henkilöille, jotka hyväksyvät puolueen säännöt.

21 Puolue asettaa humanismin, vasemmistolaiset arvot sekä eurooppalaisen työväenliikkeen
 22 perinteen yhteiskunnan kehittämisen perustaksi. Puolue toimii pysyvän rauhan sekä maailman-
 23 laajuisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden toteutumiseksi.

24 Puolueen jäsenet ja kannattajat vaikuttavat sekä toimivat yhteiskuntaa uudistavien tavoittei-
 25 den toteutumiseksi valtiollisessa, kunnallisessa ja muussa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

26 Puolueen aatteelliset lähtökohdat ja periaatteet on ilmaistu puolueohjelmassa.

27
 28 **3 §** Tarkoituksensa toteuttamiseksi puolue
 29 • edistää kansalaisten järjestäytymistä vasemmistoliittoon kaikkialla maassa ja eri ammattialoilla,
 30 • tukee ja järjestää eri puolilla maata ja eri aloilla toimivien vasemmistoliittolaisten keskinäistä
 31 yhteistoimintaa,
 32 • asettaa ehdokkaita valtiollisiin, kunnallisiin ja muihin vaaleihin ja äänestyksiin sekä järjes-
 33 tää vaaleihin liittyvän puolueen yhteisen vaalikampanjan,
 34 • osallistuu itse ja edustajiansa välityksellä poliittiseen ja muuhun yhteiskunnalliseen keskus-
 35 teluun sekä tukee jäsentensä aktiivista osanottoa ammattiyhdistys- ja muuhun vapaaseen
 36 etujärjestö- ja kansalaistoimintaan,
 37 • tiedottaa aloitteellisesti tavoitteistaan ja toiminnastaan sekä ulospäin että jäsenistölle, järjes-
 38 tää yleisiä kokouksia ja koulutustoimintaa ja harjoittaa julkaisu- sekä kustannustoimintaa,
 39 • tukee vasemmistolaista nais-, nuoriso-, kulttuuri- ja sosiaalista sekä vapaa-ajan toimintaa,
 40 • tukee ihmisten mahdollisuutta vaikuttaa elinolosuhteisiinsa ja ympäristöönsä rohkaisemalla
 41 osallistumista kansalaisliikkeisiin,
 42 • rakentaa yhteistyötä ja yhteistä toimintaa samansuuntaisia tavoitteita edustavien muiden
 43 puolueiden ja järjestöjen kanssa,
 44 • harjoittaa kansainvälistä yhteistyötä samoja päämääriä edistävien puolueiden ja liikkeiden ja
 45 näiden muodostamien kansainvälisten yhteenliittymien kanssa.

46
 47 Toimintansa tukemiseksi puolue voi omistaa kiinteistöjä, kirjapainoja, kokoustiloja, osakkeita,
 48 obligaatioita ja muita arvopapereita, harjoittaa asianomaisella luvalla radio- ja TV-toimintaa
 49 sekä matkailu-, majoitus- ja ravitsemusliikettä, teatteri-, kirjakauppa-, elokuva-, bingo- ja kioski-
 50 toimintaa ja toimeenpanna arpajaisia ja rahankeräyksiä. Puolue voi vastaanottaa lahjoituksia ja
 51 testamentteja sekä perustaa ja hallita säätiöitä.

52 Puolueen pöytäkirjakielenä on suomi, mutta toiminnassaan puolue käyttää sekä suomen että
 53 ruotsin kieltä.

01 PUOLUEEN 02 JÄRJESTÖRAKENNE JA 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53

4 § Puolueen järjestö rakenne on kolmiportainen. Se koostuu paikallis-, piiri- ja keskustasosta. Paikallisesti toimivat perus- ja kunnallisjärjestöt. Perus- ja kunnallisjärjestöt muodostavat piirijärjestön, jonka toiminta-alueen määrää puoluehallitus. Yhdessä edellä mainitut muodostavat keskustasolla valtakunnallisen Vasemmistoliitto rp -puolueen.

Perus-, kunnallis- ja piirijärjestöstä käytetään näissä säännöissä nimitystä puoluejärjestö. Puoluejärjestönä voi toimia vain rekisteröity yhdistys, joka hyväksyy puolueen ohjelman ja säännöt ja jonka puoluehallitus hyväksyy jäseneksi. Puoluejärjestön hyväksyminen yhdistysrekisteriin voi tapahtua vain puoluehallituksen luvalla.

5 § Vasemmistoliiton perus- ja kunnallisjärjestön jäsenenä voi olla jokainen 15 vuotta täyttänyt Suomen kansalainen, ja sellainen ulkomaalainen, jonka kotipaikka on Suomessa, ja joka hyväksyy puolueen tarkoituksen ja puolueohjelman, haluaa toimia puolueen tavoitteiden hyväksi ja täyttää sääntöjen mukaiset jäsenvelvoitteensa.

Jäsenenä henkilö voi olla vain yhdessä perus- tai kunnallisjärjestössä.

Puolue pitää perusjärjestöjen jäsenistä ja kunnallisjärjestöjen henkilöjäsenistä jäsenrekisteriä, johon merkitään henkilötiedot ja maksetut jäsenmaksut. Ulkomaalaisista jäsenistä rekisteriin merkitään lisäksi tämän kansalaisuus ja kotipaikka Suomessa.

6 § Puolueeseen voi kuulua jäsenenä rekisteröityjä yhdistyksiä ja suoria henkilöjäseniä. Puolueen jäsenet ottaa ja erottaa puoluehallitus.

Puoluehallitus voi hakemuksesta hyväksyä puolueen jäsenjärjestöksi Suomen kansalaisten tai Suomessa kotipaikan omaavien ulkomaalaisten muodostaman rekisteröidyn, vasemmistoliiton puoluehallituksen vahvistamien mallisääntöjen mukaisilla säännöillä toimivan yhdistyksen (perusjärjestö) tai tällaisten yhdistysten muodostaman rekisteröidyn järjestön (kunnallis- tai piirijärjestö).

Puoluehallitus voi lisäksi hyväksyä hakemuksesta puolueen suoraksi henkilöjäseneksi sellaisen Suomen kansalaisen tai Suomessa kotipaikan omaavan ulkomaalaisen, joka hyväksyy puolueen säännöt, tarkoituksen ja periaatteet, haluaa toimia puolueen tavoitteiden hyväksi ja täyttää sääntöjen mukaiset jäsenvelvollisuutensa.

Jäsenenä ei voi olla toiseen puolueeseen kuuluva järjestö tai henkilö.

Jäsenjärjestöistä nimitetään

1. perusjärjestöksi yhdistystä, jossa on vain henkilöjäseniä kyseiseltä paikkakunnalta, ammattialalta tai oppilaitoksesta ja jonka puoluehallitus hyväksyy puolueen jäseneksi;
2. kunnallisjärjestöksi yhden tai useamman kunnan käsittävää yhdistystä, jonka muodostavat perusjärjestöt ja henkilöjäsenet ja jonka puoluehallitus hyväksyy jäseneksi. Kunnallisjärjestön toiminta-alueena on se kunta tai kunnat, jonka tai joiden alueella kunnallisjärjestöön kuuluvat yhdistykset toimivat.
3. piirijärjestöksi vaalipiirin tai maakunnan alueen käsittävää yhdistystä, jonka muodostavat alueella kotipaikan omaavat puolueen perus- ja kunnallisjärjestöt sekä henkilöjäsenet ja jonka puoluehallitus hyväksyy jäseneksi. Piirijärjestön toiminta-alueen määrää puoluehallitus.

Puolueen jäsenyhdistyksillä ja suorilla henkilöjäsenillä on oikeus osallistua sen päätöksentekoon, tehdä aloitteita ja esityksiä puolueelle ja saada tietoja puoluevaltuuston ja puoluehallituksen päätöksistä ja puolueen toiminnasta ja tilasta.

Poistoesitykset on merkitty punaisella ylivivauksella

Lisäesitykset on merkitty punaisella korostuksella

01 **7 §** Perusjärjestön johtokunta ja kunnallisjärjestön toimikunta päättävät uusien jäsenten hyväksy-
02 misestä puolueeseen. Ellei hakemusta ole hyväksytty seuraavassa kokouksessa jäsenhakemuksen
03 saapumisesta, on jäseneksi pyrkivällä oikeus toimittaa jäsenhakemuksensa ko. järjestön kokouk-
04 sen käsiteltäväksi asian lopullista ratkaisemista varten. Jos jäsenhakemus hylätään, on se perus-
05 teltava kirjallisesti.

06 Mikäli puoluejärjestön jäsen osallistuu puoluejärjestöä tai puoluetta vahingoittavaan tai vas-
07 tustavaan poliittiseen toimintaan tai muutoin olennaisella tavalla toimii puolueen peruslähtö-
08 kohtia vastaan taikka petollisella menettelyllä puoluejärjestössä tai sen ulkopuolella huomattavasti
09 vaikeuttaa puoluejärjestön tai puolueen toimintaa, voidaan hänet erottaa puolueesta.
10 Tästä päättää yhdistyksen kokous varattuaan sitä ennen asianomaiselle tilaisuuden selityksen
11 antamiseen.

12 Järjestöllistä kurinpitovaatimusta koskevan vaatimuksen voi 2 momentissa mainituilla perus-
13 teilla esittää myös puoluehallitus.

14 Puoluehallitus voi erottaa puoluejärjestön tämän pykälän toisessa (2) momentissa mainituilla
15 perusteilla ja kolmannen (3) momentin kurinpitovaatimuksen täytäntöönpanosta kieltäytymi-
16 sen perusteella puolueesta. Ennen erottamista on erotettavalle varattava tilaisuus selvityksen
17 antamiseen.

18 Perus- tai kunnallisjärjestön jäsen tai puolueen suora henkilöjäsen voi erota puolueesta
19 ilmoittamalla siitä kirjallisesti hänet hyväksyneen järjestön puheenjohtajalle tai sen johto- tai
20 toimikunnalle tai järjestön kokouksessa sen pöytäkirjaan merkittäväksi.

21 Puolueen jäsenenä oleva järjestö ei voi erota puolueesta eikä purkautua, jos vähintään kolme
22 sen jäsentä sitä yhdistyksen kokouksessa vastustaa. Sama on voimassa, mikäli piirijärjestö
23 haluaa erota puolueesta tai purkaa itsensä.

24

25

26

27

28

JÄSENMAKSUT

29 **8 §** Puolueen ja sen jäsenyhdistysten henkilöjäsenet maksavat jäsenmaksua, jonka suuruudesta seu-
30 raavalle vuodelle päätetään edellisen vuoden syksyllä pidettävässä puoluevaltuuston sääntömää-
31 räisessä syyskokouksessa.

32 Jäsenmaksu sisältää jäsenmaksun puolueelle, piirijärjestölle ja perusjärjestölle. Kullekin em.
33 järjestölle tulevasta osuudesta päätetään jäsenmaksun suuruudesta päätettäessä. Puolueen suoran
34 henkilöjäsenen jäsenmaksu kuuluu kokonaisuudessaan puolueelle. Perus- ja kunnallisjärjes-
35 töjen henkilöjäsenten maksama jäsenmaksu on samalla kyseisen jäsenyhdistyksen jäsenmaksu
36 puolueelle.

37 Puolue kantaa jäsenmaksun ~~posti-~~ ja pankkiyhteyksiä käyttäen. Jäsenmaksu suoritetaan vuo-
38 sittain kertamaksuna ja se on voimassa aina sitä seuraavan vuoden maaliskuun loppuun, jona
39 jäsenmaksu on maksettu. Jäsenmaksujen kanto suoritetaan kahdesti vuodessa. Ensimmäinen
40 kanto tapahtuu vuoden alkupuoliskolla ja toinen vuoden loppupuoliskolla. Jälkimmäiseen kan-
41 toon osallistuvat uusien jäsenten ohella vain ne vanhat jäsenet, joilta suoritus on jäänyt alkuvuo-
42 delta rästiin.

43 Puoluejärjestöt voivat lisäksi kantaa jäseniltään ylimääräistä maksua sääntöjensä ja omien
44 päätöstensä mukaisesti.

45 Hakemuksesta voi perusjärjestön johtokunta tai kunnallisjärjestön toimikunta vapauttaa
46 jäsenen jäsenmaksun suorittamisesta määräajaksi ja erityisestä syystä, kuten pitkään kestäneen
47 työttömyyden takia.

48 Jäsen, joka on osallistunut pitkään ja ansiokkaasti työväenliikkeen järjestötoimintaan, on
49 yhdistyksensä päätöksellä oikeutettu pysyvään vapautukseen jäsenmaksusta. Puoluehallitus
50 pitää vapaajäsenistä erillistä jäsenluetteloa.

51 Vapaajäsenillä tai jäsenmaksusta tilapäisesti vapautetuilla jäsenillä on samat jäsenoikeudet
52 kuin jäsenmaksunsa maksaneilla jäsenillä.

53 Jos perus- tai kunnallisjärjestön jäsen tai puolueen suora henkilöjäsen on laiminlyönyt

01 jäsenmaksun suorittamisen kahden (2) peräkkäisen kalenterivuoden ajalta eikä suorita jäsen-
02 maksua myöskään seuraavassa rästikannossa, voi puoluehallitus erottaa jäsenyhdistyksen jäse-
03 nen ja suoran henkilöjäsenen. Puolueen jäsenenä olevassa yhdistyksessä tulee olla vähintään
04 kolme jäsenmaksunsa suorittanutta jäsentä. Muutoin yhdistys voidaan erottaa puolueesta.

05

06 **9 §** Puolueen toimintaan voivat osallistua myös rekisteröidyt ja rekisteröimättömät ja myös puolue-
07 hallituksen hyväksymät puolueeseen kuulumattomien henkilöiden muodostamat yhdistykset,
08 toimikunnat ja ryhmät, joita nimitetään näissä säännöissä toimintaryhmiksi.

09 Toimintaryhmällä on oikeus tehdä aloitteita puoluevaltuustolle ja puoluehallitukselle, mikäli
10 ne ovat ilmoittaneet halukkuudestaan yhteistoimintaan puolueen kanssa ja puoluehallitus on ne
11 puolueen yhteydessä toimiviksi toimintaryhmiksi hyväksynyt.

12

13

14

15

16

TOIMIELIMET

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

17 **10 §** Ylimpiä toimielimiä puolueen järjestörakenteessa ovat perusjärjestön kokous, kunnallisjärjestön
18 kokous, piirijärjestön kokous, puoluevaltuuston kokous sekä puoluekokous.

19 Perusjärjestön vuosikokous valitsee perusjärjestön johtokunnan, kunnallisjärjestön kokous
20 kunnallistoimikunnan, piirijärjestön piirikokous piirihallituksen siten kun niiden säännöissä
21 määrätään sekä varsinainen puoluekokous puoluehallituksen. Nämä toimivat järjestöjensä
22 yhdistyslain tarkoittamina lainmukaisina hallituksina ja niihin kuuluvien henkilöiden sekä puo-
23 luevaltuuston jäsenten pitää olla puolueen jäseniä.

24 Milloin kunnan alueella on vain yksi perusjärjestö, tämän yhdistyksen johtokunnan on hoi-
25 dettava alueellaan myös kunnallistoimikunnalle kuuluvat tehtävät ja perusjärjestön hoidettava
26 vastaavasti kunnallisjärjestölle kuuluvat tehtävät. Helsingissä piirijärjestö toimii samalla myös
27 kunnallisjärjestönä.

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

PUOLUEKOKOUS

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

33 **11 §** Puolueen päätäntävaltaa käyttää puoluekokous, ei kuitenkaan niissä asioissa, jotka näiden
34 sääntöjen mukaan kuuluvat puoluevaltuustolle tai puoluehallitukselle, eikä myöskään niissä
35 asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan on ratkaistava jäsenäänestyksellä.

36 Varsinainen puoluekokous pidetään joka kolmas vuosi. Kokouspaikasta ja ajasta päättää
37 puoluehallitus. Varsinaisesta puoluekokouksesta on vähintään kuusi kuukautta ennen ilmoitet-
38 tava erikseen määrättyissä ilmoituslehdissä määrättyssä ilmoituslehdessä tai kirjeitse puoluejär-
39 jestöille ja puolueen suorille henkilöjäsenille. Yhdistyslaissa tarkoitettu, käsiteltävät asiat tar-
40 kemmin määrittelevä kokouskutsu on julkaistava ilmoituslehdessä viimeistään kahta kuukautta
41 ennen kokousta.

42 Ylimääräinen puoluekokous on pidettävä, kun varsinainen puoluekokous on niin päättänyt
43 tai vähintään 1/2 puoluevaltuuston jäsenistä tai vähintään 1/3 piirijärjestöistä sitä tiettyä erikseen
44 ilmoitettua asiaa varten puoluehallitukselta kirjallisesti vaatii taikka kun puoluehallitus katsoo
45 sen tarpeelliseksi. Piirijärjestössä päättää asiasta piirijärjestön kokous. Ylimääräisen puolueko-
46 kouksen ilmoittamisesta ja kutsun laatimisesta on vastaavasti voimassa, mitä edellä on varsina-
47 isesta puoluekokouksesta määrätty, kuitenkin sillä erotuksella, että noudatetaan puolta lyhyem-
48 piä määräaikoja.

49 Kiireellisissä tapauksissa puoluevaltuusto voi päättää sellaisen ylimääräisen puoluekokouk-
50 sen pitämisestä, jossa edustajina ovat edelliseen puoluekokoukseen valitut edustajat. Kutsu, jossa
51 on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat, on julkaistava ilmoituslehdessä vähintään kaksi
52 viikkoa ennen kokousta.

01 **12 §** Aloitteita puoluekokoukselle voi tehdä perus- tai kunnallisjärjestön jäsen, suora henkilöjäsen,
02 perusjärjestö, kunnallisjärjestö, piirijärjestö, puoluehallitus, puoluevaltuusto ja vasemmistoliiton
03 eduskuntaryhmä, puoluehallituksen hyväksymät itsenäiset toimintaryhmät sekä puolueen nais-
04 toiminnasta vastaava Vasemmistonaiset ja ruotsinkielisestä toiminnasta vastaava Landsstyrelsen
05 (molemmat rekisteröimättömiä erityisjärjestöjä), Vasemmistonuoret ry sekä Suomen Demokra-
06 tian Pioneerien Liitto ry.

07 Puoluekokoukselle tarkoitetut aloitteet on toimitettava puoluehallitukselle vähintään
08 neljä (4) kuukautta ennen puoluekokouksen alkamista. Määräaikana saapuneista, puolueko-
09 kouksen esityslistalle pantavista aloitteista on puoluehallituksen annettava lausuntonsa ja niihin
10 tulee sisältyä esitykset aloitteiden johdosta tehtäviksi puoluekokouksen päätöksiksi.

11 Puoluekokousaloitteet ja puoluehallituksen niistä antamat lausunnot toimitetaan puoluekokous-
12 edustajille ja puoluejärjestöille vähintään yhtä (1) kuukautta ennen puoluekokouksen alkamista.

13
14 **13 §** Puhe-, esitys- ja äänioikeus puoluekokouksessa on jokaisella puoluekokousedustajalla, joka on
15 valittu näissä säännöissä määrättyllä tavalla.

16 ~~Puolueen suorilla henkilöjäsenillä ei ole puoluekokouksessa ääni-, puhe- eikä esitysoikeutta.~~

17 Puhe- ja esitysoikeus puoluekokouksessa on puoluehallituksen jäsenillä ja vasemmistoliiton
18 eduskuntaryhmän puheenjohtajalla.

19 Läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa on puoluevaltuuston puheenjohtajalla ja vara-
20 puheenjohtajilla, puolueen tilintarkastajalla, Vasemmistonaiden, Landsstyrelsenin, Vasem-
21 mistonuoret ry:n sekä Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry:n edustajilla, eduskuntaryh-
22 män jäsenillä, valtioneuvoston jäseninä olevilla puolueen edustajilla, puolueen listoilta vali-
23 tuilla Euroopan parlamentin jäsenillä, puolueen työntekijöillä, sekä kotimaisilla ja ulkomaisilla
24 kutsuvieraila.

25
26 **14 §** Varsinaisen puoluekokouksen tehtävänä on, valittuaan kokouksen toimihenkilöt ja hyväksyt-
27 tyään kokoussäännöt sekä kuultuaan puoluehallituksen selostuksen vallitsevasta yleisestä poliiti-
28 tisesta tilanteesta ja puolueen tilasta,

- 29 1. käsitellä ja hyväksyä puolueohjelmaan ja puolueen sääntöihin tarvittaessa tehtävät muutok-
30 set sekä käsitellä ja hyväksyä muut laajakantoiset ja periaatteellista merkitystä omaavat puo-
31 lueen asiakirjat,
- 32 2. käsitellä selvitys puolueen toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta,
- 33 3. päättää suorittamansa tilannearvion pohjalta kulloinkin tarvittavista puolueen poliittisista,
34 järjestöllisistä tai taloudellisista tehtävistä,
- 35 4. valita puoluevaltuuston jäsenet ja varajäsenet sekä puoluevaltuuston puheenjohtaja, ensim-
36 mäinen ja toinen varapuheenjohtaja näiden sääntöjen 19 §:ssä määrättyllä tavalla,
- 37 5. valita puolueen puheenjohtaja, puoluesihteeri, ensimmäinen, toinen ja kolmas varapuheen-
38 johtaja ja puoluehallituksen muut jäsenet näiden sääntöjen 24 §:ssä määrättyllä tavalla.
- 39 6. valita tilintarkastaja sekä varatilintarkastaja.
- 40 7. vahvistaa puolueen jäsenmaksun määräytymisperusteet ja maksuluokat,
- 41 8. käsitellä puoluekokoukselle tehty aloitteet,
- 42 9. päättää muista mahdollisista puoluekokouksen ratkaistaviksi kuuluvista asioista.

43
44 Muu kuin edellä mainittu asia voidaan ottaa puoluekokouksessa käsiteltäväksi, jos kokousedus-
45 tajien enemmistö sitä haluaa, ottaen kuitenkin huomioon sen, mitä kokouskutsusta on yhdistys-
46 laissa säädetty.

47
48 **15 §** Jokaisella puoluekokousedustajalla on yhdenvertainen äänioikeus.

49 Vaalit suoritetaan vaadittaessa suljetuin lipuin.

50 Äänten jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on
51 yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetuissa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

52 Äänestysluettelona käytetään puoluehallituksen nimeämien valtakirjan tarkastajien laatimaa
53 puoluekokousedustajien luetteloa.

PUOLUEKOKOUSEDUSTAJIEN VALINTA

16 § Puoluekokousedustajat valitaan puoluehallituksen määräämänä ajankohtana ja puoluehallituksen vaaliohjeiden mukaisesti piirijärjestöittäin suoritettavassa puolueäänestyksessä, jota näissä säännöissä kutsutaan jäsenäänestykseksi. Jäsenäänestyksessä noudatetaan henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa.

Puoluekokoukseen valitaan yhteensä 300 kokousedustajaa. Kustakin piirijärjestöstä valittavien kokousedustajien lukumäärä saadaan kertomalla luku 300 piirijärjestöön kuuluvien puoluejärjestöjen jäsenten ja piirijärjestön henkilöjäsenten sekä niiden puolueen henkilöjäsenten, joiden kotipaikka on kyseisen piirin alueella, yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku koko maan äänioikeutettujen jäsenten yhteisellä lukumäärällä.

Puoluehallitus määrää kokouskutsun yhteydessä mihin päivämäärään mennessä jäsenmaksu tulee olla maksettu, jotta jäsen otetaan huomioon piirien puoluekokousedustajien määrää laskettaessa. Näillä jäsenillä on äänioikeus ja vaalikelpoisuus puoluekokousedustajia koskevassa jäsenäänestyksessä.

Puoluehallitus toimittaa piirijärjestöjen tietoon näiden edustajamäärät viimeistään kuukausi ennen puoluekokousvaalin järjestämistä.

Ehdokkaita voivat asettaa puoluejärjestöt sekä puolueen tai sen piirijärjestöjen kymmenen (10) suoran henkilöjäsenen muodostama valitsijayhdistys.

Ehdokasasettelun tapahduttua piirihallituksen on tarkistettava ehdokkaiden vaalikelpoisuus:

- että ehdokas on puolueen jäsen,
- täyttää sääntöjen mukaiset jäsenkriteerit,
- kotipaikka on piirijärjestön alueella tai on jäsenenä piirijärjestön jäsenjärjestössä, ja
- hän on antanut kirjallisen suostumuksensa ehdokkaaksi.

Mikäli ehdokkaita on määräaikaan mennessä tullut nimettyä asetettu enemmän kuin piirijärjestöstä valitaan edustajia puoluekokoukseen, suoritetaan nimetyistä ehdokkaista salainen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuva jäsenäänestys henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa noudattaen siten kuin sääntöjen 17 §:ssä säädetään.

Puoluekokousedustajien vaalissa piirijärjestö voidaan jakaa vaaliyhtymiin alueellisesti tasapainoisen edustuksen turvaamiseksi. Vaaliyhtymistä valitaan puoluekokousedustajia niiden alueella toimivien puolueen jäsenyhdistysten jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten sekä alueella asuvien piirijärjestön henkilöjäsenten ja puolueen henkilöjäsenten yhteismäärien suhteessa.

Puoluehallitus vahvistaa piirikohtaisen jaon alueellisiin vaaliyhtymiin asianomaisen piirijärjestön esityksestä ja antaa samalla yksityiskohtaiset määräykset vaalin toimeenpanosta ja ääntenlaskusta.

Piiri voi nimetä maksimissaan 5 varaedustajaa etusijajärjestyksessä puoluekokoukseen. Mikäli on suoritettu vaali puoluekokousedustajista, varaedustajat määräytyvät vaalituloksen mukaisessa järjestyksessä niistä ehdokkaista, joita ei olla valittu varsinaisiksi edustajiksi.

Piirihallitus vahvistaa puoluekokousedustajien vaalin tuloksen ja toimittaa sen tiedoksi perus- ja kunnallisjärjestöille sekä puoluehallitukselle. Piirihallituksen on toimitettava puoluekokousedustajien valtakirjat puoluehallitukselle viimeistään 10 päivää ennen puoluekokousta. Myös varaedustajien valtakirjat on toimitettava puoluehallitukselle 10 päivää ennen puoluekokousta. Varaedustaja voi tulla varsinaisen puoluekokousedustajan tilalle niin kauan, kunnes puoluekokous on virallisesti avattu.

HENKILÖKOHTAINEN SUHTEELLINEN VAALITAPA

17 § Puoluekokousedustajien vaalissa ja valtiollisten vaalien ehdokkaiden asettamisessa noudatetaan henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa. Jäsenäänestys suoritetaan puoluehallituksen päätöksen mukaan joko erillisissä äänestystilaisuuksissa ja/tai postitse tai sähköisesti.

Ehdokkaiden asettaminen tapahtuu siten kuin näiden sääntöjen 16 §:ssä (puoluekokousedustajien valinta) ja 29 §:ssä (ehdokkaiden asettaminen valtiollisiin vaaleihin) on määrätty.

Asetetut ehdokkaat sijoitetaan ehdokaslistalle sukunimen mukaisesti aakkosjärjestykseen. Ehdokaslista on samalla vaalilippu. Äänestäjä valitsee kannattamansa ehdokkaat merkitsemällä vaalilippuun tai sähköisessä vaalissa vastaavaan ehdokaslistaan ehdokkaan nimen eteen järjestysnumeron. Ensimmäiselle vaalisijalle asettamalleen ehdokkaalle hän merkitsee numeron yksi (1), toiselle kaksi (2) jne. aina niin monelle ehdokkaalle kuin jäsenäänestyksessä saa äänestää. Ensimmäiselle vaalisijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama kuin se ehdokkaiden lukumäärä, jota vaalilipulla on äänestetty, toiselle vaalisijalle merkityn äänimäärä on ensimmäiselle sijalle asetetun äänimäärä vähennettynä yhdellä, kolmannelle sijalle merkityn ehdokkaan äänimäärä on sama kuin ensimmäiselle sijalle sijoitetun äänimäärä vähennettynä kahdella jne.

Valtiollisten vaalien ehdokkaiden asettamiseksi järjestettävässä jäsenäänestyksessä saa äänestää enintään puolta (1/2) valittavien kokonaismäärästä, kuitenkin enintään kymmentä (10) ehdokasta. Puoluekokousedustajien vaalissa saa äänestää ehdokkaiden kokonaismäärää, tällöinkin kuitenkin enintään kymmentä (10) ehdokasta.

Kunkin ehdokkaan saamat henkilökohtaiset äänet lasketaan yhteen. Valituiksi tulevat näin yhteenlaskien eniten ääniä saaneet ehdokkaat äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä. Lähinnä seuraavat tulevat äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä mahdollisille varapaikoille.

Muilta osin jäsenäänestyksissä ja niiden ehdokasasettelussa noudatetaan näiden sääntöjen määräyksiä sekä puoluevaltuuston hyväksymää äänestys- ja vaalijärjestystä.

PUOLUEVALTUUSTO

18 § Puoluevaltuuston kevätkokous pidetään vuoden alkupuoliskolla ja syyskokous vuoden jälkipuoliskolla vuosittain. Kokousajasta ja -paikasta päättää puoluehallitus. Puoluevaltuuston ylimääräinen kokous on pidettävä, jos vähintään 1/3 puoluevaltuuston varsinaisista jäsenistä sitä erityisesti ilmoittamaansa asiaa varten kirjallisesti vaatii tai jos puoluehallitus katsoo sen tarpeelliseksi.

Puoluevaltuuston kokouksen kutsuu koolle puoluehallitus. Kokouskutsu lähetetään puoluevaltuuston jäsenille, piirijärjestöille ja eduskuntaryhmälle kirjallisena viimeistään kolmekymmentä (30) päivää ennen kokousta. Ylimääräinen kokous voidaan kutsua koolle samalla tavalla viimeistään neljä (4) päivää ennen kokousta.

19 § Puoluevaltuustoon kuuluvat varsinaisen puoluekokouksen valitsevat viisikymmentäviisi (55) varsinaista ja varajäsentä, joista viisikymmentä valitaan piirijärjestöittäin. Puoluevaltuuston jäsenten valinnassa noudatetaan näiden sääntöjen 24 § 5 momentin määräyksiä. Kustakin piirijärjestöstä valittavien lukumäärä saadaan kertomalla luku 50 piirijärjestön alueella olevien puolueen jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten yhteisellä lukumäärällä ja jakamalla näin saatu luku koko puolueessa olevien jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenten yhteisellä lukumäärällä, kuitenkin vähintään yksi puoluevaltuutettu ja varajäsen valitaan jokaisesta piirijärjestöstä. Muut viisi (5) yleisjäsentä valitaan puoluekokouksessa tapahtuvan ehdollepanon pohjalta yksinkertaisella enemmistövaalilla.

Samoin perustein varsinainen puoluekokous valitsee puoluevaltuuston jäsenille varajäsenet, jotka kutsutaan puoluevaltuuston kokoukseen siinä järjestyksessä kuin heidät on tehtävään

01 valittu. Puoluevaltuuston jäsenistä vähintään kaksi (2) tulee olla äidinkieleltään ruotsinkielisiä ja
02 yksi saamelainen. Piirijärjestöjen kokouksilla ja Landsstyrelsenillä on oikeus esittää ehdokkaita
03 puoluevaltuuston jäseniksi ja varajäseniksi.

04 Sen jälkeen kun puoluevaltuuston jäsenet ja varajäsenet on valittu, valitsee puoluekokous
05 puoluevaltuuston jäsenten keskuudessa puoluevaltuuston puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja
06 toisen varapuheenjohtajan.

07 Puoluevaltuuston jäsen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, ilmoittakoon hyvissä ajoin
08 esteestään puoluehallitukselle ja piirijärjestölle, jotta puoluehallitus voi kutsua tilalle samaa
09 piirijärjestöä edustavan varajäsenen.

10 Jos puoluevaltuuston jäsen muuttaa pois edustamansa piirijärjestön alueelta pysyvästi tai on
11 muusta syystä pysyvästi estynyt osallistumaan puoluevaltuuston kokouksiin, piirihallitus päät-
12 tää, jatkaako kyseinen henkilö piirin edustajana puoluevaltuustossa vai kutsutaanko hänen tilal-
13 leen samaa piirijärjestöä edustava varajäsen.

14

15 **20 §** Edellisessä pykälässä tarkoitettuja jäsenmaksunsa maksaneita jäseniä laskettaessa käytetään
16 perusteena samaa päivämäärää, johon perustuen puoluekokousedustajien määrä on määräytynyt.

17

18 **21 §** Puoluevaltuuston kokouksessa on jokaisella saapuvilla olevalla puoluevaltuuston äänivaltaisella
19 jäsenellä yksi ääni. Mikäli 1/3 jäsenistä sitä vaatii, on äänestys toimitettava suljetuin lipuin. Ään-
20 ten jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhty-
21 nyt, paitsi vaaleissa ja suljetussa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

22

23 **22 §** Puhe-, esitys- ja äänioikeus on puoluevaltuuston kokouksessa jokaisella näiden sääntöjen
24 mukaan valitulla jäsenellä.

25 Puhe- ja esitysoikeus kokouksissa on puoluehallituksen jäsenillä, eduskuntaryhmän puheen-
26 johtajalla sekä puolueen Euroopan parlamenttiryhmän jäsenillä.

27 Läsnäolo- ja puheoikeus puoluevaltuuston kokouksissa on eduskuntaryhmän jäsenillä,
28 valtioneuvoston jäseninä olevilla puolueen edustajilla, puolueen tilintarkastajalla, puolueen
29 työntekijöillä sekä Vasemmistonaisten, Landsstyrelsenin, Vasemmistonuoret ry:n ja Suomen
30 Demokratian Pioneerien Liiton ry:n edustajilla.

31 Läsnäolo-oikeus puoluevaltuuston kokouksissa on lisäksi henkilöillä, joille se erikseen
32 myönnetään.

33

34 **23 §** Puoluevaltuuston tehtävänä on

- 35 1. päättää suorittamiensa tilannearviointien pohjalta kulloinkin tarpeellisista taloudelli-
36 sista, poliittisista ja järjestöllisistä toimenpiteistä, antaa ohjeita puoluekokousten pää-
37 tösten soveltamisesta ja ratkaista puoluehallituksen puoluevaltuustolle alistamat
38 menettelytapakysymykset,
- 39 2. päättää puolueen ehdokkaan asettamisesta tasavallan presidentin vaaliin, ellei puolue-
40 valtuusto siirrä tätä tehtävää puoluekokoukselle,
- 41 3. päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen näiden sääntöjen 35 §:ssä määrätyllä tavalla,
- 42 4. asettaa puolueen ehdokkaat sellaisiin vaaleihin, joissa maa on yksi vaalipiiri, **ellei puolue-**
43 **valtuusto siirrä tätä tehtävää puoluehallitukselle**
- 44 5. päättää puoluekokouksen hyväksymien jäsenmaksun määräytymisperusteiden mukaisesti
45 jäsenmaksusta ja siitä eri järjestötasoille tulevasta osuudesta,
- 46 6. hyväksyä talousarvio ja toimintasuunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten,
- 47 7. tarkastaa ja hyväksyä puolueen toimintakertomus ja vahvistaa tilintarkastuskertomuksen
48 perusteella päättyneen kalenterivuoden tilinpäätös,
- 49 8. päättää vastuuvapauden myöntämisestä puoluehallitukselle ja muille vastuuvollisille
- 50 9. käsitellä eduskuntaryhmän kertomus päättyneiltä valtiopäiviltä,
- 51 10. hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestykset noudatettaviksi jäsenvaaleissa ja -äänestyksissä,
- 52 11. ratkaista huomattavaa taloudellista merkitystä omaavat talousasiat, kuten kiinteistöjen
53 myyntiä tai lahjoittamista koskevat päätökset,

- 01 12. mikäli puolueen puheenjohtaja, 1., 2. tai 3. varapuheenjohtaja, puoluesihteerin tai puoluehalli-
02 tuksen muu jäsen eroaa tai on pysyvästi estynyt toimimasta puoluehallituksessa, puolueval-
03 tuusto voi tarvittaessa valita uuden henkilön hänen tilalleen seuraavaan puoluekokoukseen asti
- 04 13. mikäli puoluevaltuuston puheenjohtaja tai 1. tai 2. varapuheenjohtaja eroaa tai on pysyvästi
05 estynyt toimimasta puoluevaltuustossa, puoluevaltuusto voi tarvittaessa valita uuden henki-
06 lön keskuudestaan hänen tilalleen seuraavaan puoluekokoukseen asti
- 07 14. käsitellä muut jäsentensä tai puoluehallituksen sille esittämät asiat.

10 PUOLUEHALLITUS

13 24 §

14 Puolueen yhdistyslain mukaisena hallituksena ja poliittisen toiminnan johtoelimenä on puo-
15 luehallitus, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puheenjohtajan ja
16 puoluesihteerin sekä ensimmäisen, toisen ja kolmannen varapuheenjohtajan lisäksi yhdeksän-
17 (9) kaksitoista (12) muuta jäsentä ja kolme (3) neljä (4) yleisvarajäsentä, jotka käyttävät ääni-
18 valtaa puoluehallituksen kokouksissa siinä järjestyksessä kuin heidät on varajäseniksi puolue-
kokouksissa valittu.

19 Puoluehallituksen varsinaisista jäsenistä vähintään yhden (1) tulee olla ruotsinkielinen.

20 Puoluehallituksella on työvaliokunta. Työvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja, 1., 2. ja 3.
21 varapuheenjohtaja, puoluesihteerin, puoluevaltuuston puheenjohtaja sekä eduskuntaryhmän
22 puheenjohtaja.

23 Työvaliokunta valmistelee puolueen linjauksia ja muita kannanottoja, puoluehallituksen ja
24 puoluevaltuuston kokouksia sekä muita puoluehallituksen osoittamia tehtäviä. Työvaliokunta
25 on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja puoluesihteerin sekä vähintään puolet muista työvalio-
26 kunnan jäsenistä on paikalla.

27 Puoluehallitukseen tulee valita tasapuolisesti naisia ja miehiä siten, että miehiä on vähin-
28 tään 40% ja naisia vähintään 40%. Samaa tasa-arvoa korostavaa käytäntöä on mahdollisuuksien
29 mukaan noudatettava myös muissa puolueen valinnoissa.

30 Jos ehdokkaita puheenjohtajan tai puoluesihteerin sekä varapuheenjohtajien vaaliin on ase-
31 tettu enemmän kuin kaksi, voidaan käyttää vaihtoehtoisesti kahta eri vaalilupaa. Vaalivan
32 päättää puoluekokous.

33 Ensimmäinen vaihtoehto on: Vaali on toimeenpantava suljettuna lippuäänestyksenä siten,
34 että ellei ensimmäisessä äänestyksessä kukaan ehdokkaista saa enempää kuin puolet annetuista
35 äänistä, toimeenpannaan toinen vaali, jossa ehdokkaina voivat olla ne kaksi henkilöä, jotka
36 ensimmäisessä vaalissa ovat saaneet eniten ääniä. Toisessa vaalissa eniten ääniä saanut on tullut
37 valituksi.

38 Toinen vaihtoehto: Jos ehdokkaita puheenjohtajan tai puoluesihteerin sekä varapuheenjohtajien
39 vaaliin on asetettu enemmän kuin kaksi, voidaan vaali toimeenpanna suljettuna lippuää-
40 nestyksenä siirtoäänivaalina. Siirtoäänivaalissa äänestäjä merkitsee ehdokkaat vaalilippuun par-
41 haaksi katsomassaan järjestyksessä. Jokainen annettu ääni on yhden äänen arvoinen.

42 Valinta tapahtuu yksinkertaisella enemmistöllä siten, että kaikki vaalin kierrokset ääneste-
43 tään samalla kerralla yhdellä lipulla. 1., 2. ja 3. varapuheenjohtaja valitaan yhdellä vaalilla, jos
44 kaikkiin tehtäviin ovat ehdolla samat henkilöt.”

45 Puoluehallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan puoluekokouksessa tapahtuvan ehdollepa-
46 non pohjalta yksinkertaisella enemmistövaalilla tai siirtoäänivaalilla edellä kuvatun mukaisesti.

47 Ensimmäinen vaihtoehto: Puoluekokouksen nimeämän vaalivaliokunnan on laadittava puo-
48 luehallituksen jäsenten vaaliin asetetuista ehdokkaista yhdistelmä, johon ehdokkaat sijoitetaan
49 aakkosjärjestyksessä. Yhdistelmään on kirjoitettava ehdokkaan suku- ja etunimet, ikä, ammatti
50 tai arvo enintään kahta ilmaisua käyttäen sekä ehdokkaan kotikunta ja piirijärjestö. Ehdok-
51 kaat on numeroitava juoksevasti aloittaen numerolla kaksi. Vaalissa puoluekokousedustaja voi
52 äänestää enintään yhdeksää ehdokasta merkitsemällä äänestyslippuun kannattamansa henkilön
53 numeron. Eniten ääniä saaneet tulevat valituksi puoluehallitukseen.

01 Toinen vaihtoehto: Siirtoäänivaalissa äänestäjä merkitsee ehdokkaat vaalilippuun parhaaksi
02 katsomassaan järjestyksessä. Valinta tapahtuu yksinkertaisella enemmistöllä siten, että kaikki
03 vaalin kierrokset äänestetään samalla kerralla yhdellä lipulla. Jokainen ääni on yhden äänen
04 arvoinen.

05
06 **25 §** Päätökset puoluehallituksen kokouksissa tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten
07 mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut,
08 vaaleissa kuitenkin arpa ratkaisee.

09
10 **26 §** Puoluehallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on erikseen määrätty,
11
12 1. huolehtia puoluekokousten ja puoluevaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja johtaa puo-
13 lueen poliittista ja järjestöllistä toimintaa,
14 2. määritellä puolueen kanta kulloinkin esille tuleviin poliittisiin, järjestöllisiin ja taloudelli-
15 siin sekä menettelytapakysymyksiin, mikäli päätöksentekoa ei erikseen ole määrätty jollekin
16 muulle puolue-elimelle,
17 3. johtaa puoluetoimistoa ja vastata asioiden hoidosta ja valmistelusta sitä varten asetetuissa
18 jaostoissa tai työryhmissä sekä valvoa puolueen varainhoitoa ja kirjanpitoa,
19 4. kantaa ja vastata puolueen puolesta kaikissa sitä koskevissa oikeus- ja hallinto-asioissa sekä
20 ratkaista puolueen omaisuuden myyntiä tai ostamista ja kiinnittämistä tai panttaamista kos-
21 kevat asiat, mikäli päätöstä ei sen taloudellisen merkittävyyden vuoksi ole siirrettävä puolue-
22 valtuuston tehtäväksi,
23 5. nimetä sääntöjen edellyttämät puolueen nimenkirjoittajat,
24 6. ottaa ja erottaa puolueen työntekijät sekä hyväksyä heidän palkkansa ja muut työsuhteen ehdot,
25 7. päättää puolueen tukemien lehtien avustamisesta,
26 8. laatia puoluevaltuuston kevätkokoukselle puolueen toimintakertomus ja tilinpäätös sekä
27 puoluevaltuuston syyskokoukselle esitys puolueen talousarvioksi ja toimintasuunnitelmaksi,
28 9. esittää puolueen tilit, pöytäkirjat ja muut varainhoitoa tai hallintoa koskevat asiakirjat kah-
29 den kuukauden kuluessa kunkin kalenterivuoden päättymisestä puoluekokouksen valitse-
30 malle tilintarkastajalle ja tarkastuksen tapahduttua puoluevaltuustolle,
31 10. päättää puoluekokouksen ja puoluevaltuuston kokouksen osallistuville kokousedustajille
32 aiheutuvien kulujen korvausperusteista,
33 11. valvoa puoluejärjestöjen ja puolueen työntekijöiden toimintaa ja huolehtia hyvän yhteishen-
34 gen ja toiminnallisen aktiivisuuden edistämisestä puolueessa.
35 12. tehdä halutessaan puoluevaltuustolle esitys ehdokkaiden asettamisesta niihin vaaleihin,
36 joissa maa on yksi vaalipiiri,
37 13. hyväksyä puolueelle talous- ja johtosääntö, jossa määritellään tarkemmin puolueen toimin-
38 ta sääntöjen puitteissa.
39
40

41 RUOTSINKIELINEN TOIMINTA

42
43 **27 §** Puolueen ruotsinkielistä toimintaa ohjaa ja järjestää puolueen ruotsinkielisille jäsenille ja kan-
44 nantajille avoin joka kolmas vuosi kokoontuva neuvottelukokous (Landsmötet) ja sen valitsema
45 toimikunta (Landsstyrelsen). Puoluevaltuusto vahvistaa ruotsinkielisen toiminnan ohjesäännön.
46

47 NAISTOIMINTA

48
49
50
51 **28 §** Puolueen naistoimintaa ohjaa ja järjestää avoin joka kolmas vuosi kokoontuva Vasemmisto-
52 naisten kokous ja sen valitsema toimikunta (Valtikka). Puoluevaltuusto vahvistaa Vasemmisto-
53 naisten toimintasopimuksen.

VALTIOLLISET JA KUNNALLISET VAALIT

VALTIOLLISET, MAAKUNNALLISET JA KUNNALLISET VAALIT

29 § Valtiollisiin ja maakunnallisiin vaaleihin asetetaan ehdokkaat vaalipiirin alueella toimivien puoluejärjestöjen nimeämistä henkilöistä. Ehdokkaan voi asettaa myös vähintään kymmenen (10) vaalipiirin alueella asuvaa puolueen tai piirijärjestön suoraa henkilöjäsentä tai puolueen jäsenyhdistyksen jäsentä allekirjoittamallaan kirjallisella ilmoituksella (valitsijayhdistys) ja puolueen toimintaryhmä. Ennen ehdokkaaksi asettamista on ehdokkaalta saatava tähän kirjallinen suostumus.

Mikäli ehdokkaita on määräaikaan mennessä tullut nimettyä enemmän kuin varsinaiseen vaaliin voidaan ehdokkaita asettaa, suoritetaan nimetyistä ehdokkaista salainen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuva jäsenäänestys henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa noudattaen yhdistyslain 29 §:n 4 momentin mukaisesti näiden sääntöjen 17 §:ssä määrättyllä tavalla. Siinä ovat äänioikeutettuja vaalipiirissä asuvat puolueen tai sen jäsenyhdistysten henkilöjäsenet.

Valtiollisissa vaaleissa piirihallituksen on asetettava määräaika, johon mennessä valitsijayhdistyksillä ja puoluejärjestöillä on mahdollisuus tehdä esityksiä ehdokkaista. Mikäli ehdokkaita on määräaikaan mennessä esitetty enemmän kuin vaaleihin voidaan asettaa ehdokkaita, suoritetaan nimetyistä ehdokasehdokkaista salainen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuva jäsenäänestys henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa noudattaen yhdistyslain 29 §:n 4 momentin mukaisesti näiden sääntöjen 17 §:ssä määrättyllä tavalla. Vaalissa äänioikeutettuja ovat vaalipiirissä asuvat puolueen tai sen jäsenyhdistysten henkilöjäsenet.

Ellei jäsenäänestystä lain mukaan tarvitse toimeenpanna, suorittaa ehdokasasettelun eduskuntavaaleissa sekä maakunnallisissa tai vastaavissa vaaleissa piirikokous tai sen valtuuttamana piirihallitus, ja kuntavaaleissa kunnallisjärjestön tai kunnallisjärjestönä toimivan perusjärjestön kokous. Mikäli kuntavaaleissa jäsenäänestystä ei tarvitse toimeenpanna, ehdokasasettelun suorittaa kunnallisjärjestön tai kunnallisjärjestönä toimivan perusjärjestön kokous tai niiden valtuuttamana kunnallisjärjestön hallitus tai johtokunta.

Kuntavaaleissa puoluehallitus voi antaa puolueen edustamista koskevan valtuutuksen piirijärjestölle niissä tapauksissa, joissa kunnassa ei ole puolueen toimivaa kunnallis- tai perusjärjestöä.

Henkilö, joka on oikeutettu ottamaan osaa jäsenäänestykseen, saa äänestää vain yhden yhdistyksen jäsenenä.

Ehdokkaiden asettamisesta ja lukumäärästä sekä jäsenäänestyksestä kunkin vaalipiirin alueella päättävät puolueen piirijärjestöt. Jos saman vaalipiirin alueella toimii useampia piirijärjestöjä, niiden on sovittava yhteisesti ehdokasasettelusta. Ellei sovintoa synny, ratkaisee puoluehallitus asian.

Ehdokkaiksi on asetettava jäsenäänestyksessä eniten ääniä saaneet henkilöt.

Jäsenäänestyksen tuloksesta saadaan puoluehallituksen luvalla poiketa enintään yhdellä neljäsosalla (1/4) niiden henkilöiden määrästä, jotka puolue vaalipiirin alueella asettaa ehdokkaikseen. Tällöinkin on vähintään puolet puolueen ehdokkaista asetettava jäsenäänestyksessä eniten ääniä saaneista henkilöistä.

Muutosoikeutta käytettäessä jäsenäänestyksen tulokseen ei lasketa henkilöä, jota vaalikelpoisuuden puuttumisen, kieltäytymisen ja muun sellaisen syyn vuoksi ei voida asettaa ehdokkaaksi.

01 Kuntavaaleissa ehdokkaat asetetaan noudattaen soveltuvin osin 1 - 7 momentin säännöksiä.
 02 Ehdokkaan kuntavaaleissa jäsenäänestykseen voi asettaa esittää perusjärjestön lisäksi vähintään
 03 viisi (5) kunnassa asuvaa puolueen suoraa henkilöjäsentä tai puolueen jäsenyhdistyksen jäsentä
 04 kirjallisella ilmoituksella (valitsijayhdistys).

05 Päättävänä elimenä kuntavaaleissa on kunnallisjärjestö tai sellaisen puuttuessa paikalliset
 06 perusjärjestöt yhteisesti sopien. Jos sovintoa ei synny, ratkaisee asian puoluehallitus.

07
 08 **30 §** Eduskuntavaaliehdokkaiden vaali suoritetaan henkilökohtaista suhteellista vaalitapaa noudat-
 09 taen yhdistyslain 29 §:n 4 momentin mukaisesti näiden sääntöjen 17 §:ssä määrätyllä tavalla.
 10 Vaali suoritetaan postiäänestyksenä ja/tai uurnavaalina erillisissä äänestystilaisuuksissa tai säh-
 11 köisenä äänestyksenä. Vaalin toimeenpanosta huolehtii puoluehallitus yhdessä piirijärjestöjen
 12 kanssa.

13 Puoluevaltuusto antaa tarkemmat ohjeet jäsenäänestyksen ja presidentinvaaleihin liittyvän
 14 mahdollisen esivaalin sekä ehdokasasettelun suorittamisesta. Jos ehdokasasettelussa syntyy eri-
 15 mielisyyksiä sääntöjen tulkinnasta on puoluehallituksella valta antaa ohjeet siitä, miten sääntöjä
 16 kussakin tapauksessa on tulkittava.

17
 18 **31 §** Presidentinvaaleissa ehdotuksen ehdokkaasta voi tehdä puoluehallitus, puoluevaltuusto, vähin-
 19 tään kaksi (2) piirijärjestöä yhdessä tai kaksikymmentäviisi (25) puoluejärjestöä yhdessä. Mikäli
 20 ehdokkaita on asetettu useampia kuin yksi, suoritetaan neuvoo-antava esivaali, johon voivat
 21 osallistua myös puolueen kannattajiksi etukäteen rekisteröityneet henkilöt.

22 23 24 **JÄSENÄÄNESTYS**

25
 26
 27 **32 §** Puolueäänestys, jota näissä säännöissä kutsutaan jäsenäänestykseksi, on suoritettava kaikista
 28 niistä asioista, joista vähintään 10% jäsenistöstä tai kolmaosa (1/3) puolueen piirijärjestöistä sitä
 29 vaatii tai asioista, joista vähintään puolet (1/2) puoluevaltuuston jäsenistä katsoo tarpeelliseksi
 30 päättää jäsenäänestyksellä. Jäsenäänestyksellä ei kuitenkaan voida päättää yhdistyslain 23 §:ssä
 31 mainituista asioista.

32 Jäsenäänestys suoritetaan joko erillisissä äänestystilaisuuksissa ja/tai postitse tai sähköisenä
 33 äänestyksenä. Jäsenäänestyksen toimeenpanosta vastaa puoluehallitus, jonka on annettava puo-
 34 luevaltuuston hyväksymän äänestys- ja vaalijärjestyksen mukaiset tarkemmat äänestysohjeet.

35 Päätökseksi jäsenäänestyksessä tulee se mielipide, joka on saanut taakseen enemmistön
 36 annetuista äänistä.

37 Jäsenäänestyksessä on äänioikeus jokaisella puolueen suoralla henkilöjäsenellä sekä sen
 38 jäsenyhdistyksen jäsenellä. Kukin jäsen saa äänestää ainoastaan yhden kerran.

39 40 41 **PUOLUEEN NIMEN** 42 **KIRJOITTAMINEN**

43
 44
 45
 46 **33 §** Puolueen nimen kirjoittavat puolueen puheenjohtaja, puoluesihteerit, varapuheenjohtajat ja
 47 enintään kaksi puoluehallituksen nimeämää toimihenkilöä, aina kaksi yhdessä.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

TILINTARKASTUS

34 § Puolueen tilintarkastajana toimii yksi varsinainen ja yksi varatilintarkastaja, jotka varsinainen puoluekokous valitsee. Tilintarkastajan ja hänen varamiehensä tulee olla Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.

Tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastajan on vuosittain tarkastettava puolueen tilit ja taloudenhoito päättyneeltä kalenterivuodelta ja annettava niistä lausunto puoluevaltuuston kevätkokoukselle. Tilintarkastuskertomus on jätettävä puoluehallitukselle heti tilintarkastuksen päätyttyä.

Tilintarkastajalla on oikeus suorittaa varsinaisten tilintarkastusten ohella puolueen hallinnon, kirjanpidon ja kassan valvontatarkastus, milloin hän katsoo sen aiheelliseksi tai puoluehallitus tai puoluevaltuusto sitä häneltä erikseen pyytää.

OSALLISTUMINEN HALLITUKSEEN

35 § Puolue voi olla edustettuna maan hallituksessa ja tukee tukea sitä, mikäli hallituksen ohjelma ja toiminta ovat sopusoinnussa puolueen periaatteiden kanssa.

Puolueen osallistumisesta hallitusvastuuseen neuvottelevat puoluehallituksen ja puolueen eduskuntaryhmän nimeämät hallitusneuvottelijat, joihin kuuluvat puolueen puheenjohtaja ja puoluesihteerin sekä eduskuntaryhmän puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä, joista kaksi (2) nimeää puoluehallitus ja kaksi (2) puolueen eduskuntaryhmä. Hallitusneuvottelijoilla on läsnäolo- ja puheoikeus puoluevaltuuston, puoluehallituksen ja puolueen eduskuntaryhmän kokouksissa niiden käsitellessä hallitukseen osallistumista. Hallitusneuvottelijat esittelevät neuvottelujen tuloksen puoluehallitukselle ja eduskuntaryhmälle.

Lisäksi puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän nimeämät hallitusneuvottelijat voivat kutsua parhaaksi katsomansa määrän ja henkilöt mukaan avustajiksi ja asiantuntijoiksi hallitusneuvotteluihin.

Puolueen osallistumisesta hallitusvastuuseen päättää puoluehallituksen esityksestä puoluevaltuuston ja eduskuntaryhmän jäsenten yhteinen kokous, jossa jokaisella on yksi (1) ääni.

Puoluevaltuuston ja eduskuntaryhmän yhteiskokous määrittelee puolueen kannan hallituksen ohjelmaan sekä nimeää puolueen ehdokkaat valtioneuvoston jäseniksi. Yhteiskokous voi siirtää puolueen hallitukseen osallistumista ja valtioneuvoston jäseniä koskevan asian puoluehallituksen päätettäväksi.

VASEMMISTOLIITON EDUSKUNTARYHMÄ

36 § Puolueen eduskuntaryhmän muodostavat eduskuntavaaleissa Vasemmistoliitto rp:n ehdokaslistoilta valitut puolueen jäsenenä olevat kansanedustajat sekä ne kansanedustajat, jotka eduskuntaryhmä jäsenikseen hyväksyy.

Eduskuntaryhmän päättyneiltä valtiopäiviltä puoluevaltuustolle esittämä toimintakertomus käsitellään sääntömääräisenä asiana puoluevaltuuston kevätkokouksessa.

Tarvittaessa puoluehallitus ratkaisee, mikä eduskuntaryhmä edustaa eduskunnassa Vasemmistoliitto rp:tä.

SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

37 § Puolueen sääntöjen muuttamisesta tai puolueen purkamisesta voidaan päättää varsinaisessa puoluekokouksessa, jos sitä koskeva esitys on tehty näiden sääntöjen edellyttämällä tavalla ja vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä päätöstä kannattaa.

38 § Jos puolue purkautuu tai lakkautetaan, on jäljelle jääneet varat puoluekokouksen päätöksen mukaisesti käytettävä puolueen päämääriä edistäviin tarkoituksiin.

39 § Asioissa, joista näissä säännöissä ei ole määräyksiä, noudatetaan yhdistys- ja puoluelakia.

PUOLUESIHTERIN VALINTAA KOSKEVAT PYKÄLÄMUUTOKSET. ALLA OLEVAT SÄÄNTÖMUUTOKSET KÄSITELLÄN YHTENÄ KOKONAISUUTENA.

13 § Puhe-, esitys- ja äänioikeus puoluekokouksessa on jokaisella puoluekokousedustajalla, joka on valittu näissä säännöissä määrättyllä tavalla.

Puolueen suorilla henkilöjäsenillä ei ole puoluekokouksessa ääni-, puhe- eikä esitysoikeutta.

Puhe- ja esitysoikeus puoluekokouksessa on puoluehallituksen jäsenillä ja Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtajalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa on puoluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, puolueen tilintarkastajalla, Vasemmistonaisten, Landsstyrelsenin, Vasemmistonuoret ry:n sekä Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry:n edustajilla, eduskuntaryhmän jäsenillä, valtioneuvoston jäsenenä olevilla puolueen edustajilla, puolueen listoilta valituilla Euroopan parlamentin jäsenillä, puoluesihteerillä ja muilla puolueen työntekijöillä, sekä kotimaisilla ja ulkomaisilla kutsuvierailla.

14 § Varsinaisen puoluekokouksen tehtävänä on, valittuaan kokouksen toimihenkilöt ja hyväksytyään kokoussäännöt sekä kuultuaan puoluehallituksen selostuksen vallitsevasta yleisestä poliittisesta tilanteesta ja puolueen tilasta,

1. käsitellä ja hyväksyä puolueohjelmaan ja puolueen sääntöihin tarvittaessa tehtävät muutokset sekä käsitellä ja hyväksyä muut laajakantoiset ja periaatteellista merkitystä omaavat puolueen asiakirjat,
2. käsitellä selvitys puolueen toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta,
3. päättää suorittamansa tilannearvion pohjalta kulloinkin tarvittavista puolueen poliittisista, järjestöllisistä tai taloudellisista tehtävistä,
4. valita puoluevaltuuston jäsenet ja varajäsenet sekä puoluevaltuuston puheenjohtaja, ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja näiden sääntöjen 19 §:ssä määrättyllä tavalla,
5. valita puolueen puheenjohtaja, puoluesihteerin, ensimmäinen, toinen ja kolmas varapuheenjohtaja ja puoluehallituksen muut jäsenet näiden sääntöjen 24 §:ssä määrättyllä tavalla,
6. valita tilintarkastaja sekä varatilintarkastaja,
7. vahvistaa puolueen jäsenmaksun määrätymisperusteet ja maksuluokat,
8. käsitellä puoluekokoukselle tehtyt aloitteet,
9. päättää muista mahdollisista puoluekokouksen ratkaistaviksi kuuluvista asioista.

Muu kuin edellä mainittu asia voidaan ottaa puoluekokouksessa käsiteltäväksi, jos kokousedustajien enemmistö sitä haluaa, ottaen kuitenkin huomioon sen, mitä kokouksusta on yhdistyslaissa säädetty.

01 **22 §** Puhe-, esitys- ja äänioikeus on puoluevaltuuston kokouksessa jokaisella näiden sääntöjen
02 mukaan valitulla jäsenellä.

03 Puhe- ja esitysoikeus kokouksissa on puoluehallituksen jäsenillä, puoluesihteerillä, eduskun-
04 taryhmän puheenjohtajalla sekä puolueen Euroopan parlamenttiryhmän jäsenillä.

05 Läsnäolo- ja puheoikeus puoluevaltuuston kokouksissa on eduskuntaryhmän jäsenillä, val-
06 tioneuvoston jäseninä olevilla puolueen edustajilla, puolueen tilintarkastajalla, puolueen työnte-
07 kijöillä sekä Vasemmistonaisten, Landsstyrelsenin, Vasemmistonuoret ry:n ja Suomen Demokra-
08 tian Pioneerien Liiton ry:n edustajilla.

09 Läsnäolo-oikeus puoluevaltuuston kokouksissa on lisäksi henkilöillä, joille se erikseen
10 myönnetään.

11
12 **23 §** Puoluevaltuuston tehtävänä on

- 13 1. päättää suorittamiensa tilannearviointien pohjalta kulloinkin tarpeellisista taloudelli-
14 sista, poliittisista ja järjestöllisistä toimenpiteistä, antaa ohjeita puoluekokousten pää-
15 tösten soveltamisesta ja ratkaista puoluehallituksen puoluevaltuustolle alistamat
16 menettelytapakysymykset,
- 17 2. päättää puolueen ehdokkaan asettamisesta tasavallan presidentin vaaliin, ellei puolueval-
18 tuusto siirrä tätä tehtävää puoluekokoukselle,
- 19 3. päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen näiden sääntöjen 35 §:ssä määrättyllä tavalla,
- 20 4. asettaa puolueen ehdokkaat sellaisiin vaaleihin, joissa maa on yksi vaalipiiri,
- 21 5. päättää puoluekokouksen hyväksymien jäsenmaksun määräytymisperusteiden mukaisesti
22 jäsenmaksusta ja siitä eri järjestötasoille tulevasta osuudesta,
- 23 6. hyväksyä talousarvio ja toimintasuunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten,
- 24 7. tarkastaa ja hyväksyä puolueen toimintakertomus ja vahvistaa tilintarkastuskertomuksen
25 perusteella päättyneen kalenterivuoden tilinpäätös,
- 26 8. päättää vastuuvapauden myöntämisestä puoluehallitukselle ja muille vastuuvollisille
- 27 9. käsitellä eduskuntaryhmän kertomus päättyneiltä valtiopäiviltä,
- 28 10. hyväksyä äänestys- ja vaalijärjestykset noudatettaviksi jäsenvaaleissa ja -äänestyksissä,
- 29 11. ratkaista huomattavaa taloudellista merkitystä omaavat talousasiat, kuten kiinteistöjen
30 myyntiä tai lahjoittamista koskevat päätökset,
- 31 12. mikäli puolueen puheenjohtaja, 1., 2. tai 3. varapuheenjohtaja, puoluesihteeri tai puoluehalli-
32 tuksen muu jäsen eroaa tai on pysyvästi estynyt toimimasta puoluehallituksessa, puolueval-
33 tuusto voi tarvittaessa valita uuden henkilön hänen tilalleen seuraavaan puoluekokoukseen asti
- 34 13. mikäli puoluevaltuuston puheenjohtaja tai 1. tai 2. varapuheenjohtaja eroaa tai on pysyvästi
35 estynyt toimimasta puoluevaltuustossa, puoluevaltuusto voi tarvittaessa valita uuden henki-
36 lön keskuudestaan hänen tilalleen seuraavaan puoluekokoukseen asti
- 37 14. käsitellä muut jäsentensä tai puoluehallituksen sille esittämät asiat
- 38 15. valita puolueelle puoluesihteeri seuraavalla puoluekokouksella ensimmäisessä varsinais-
39 sessa puoluekokouksen jälkeisessä puoluevaltuuston kokouksessa

42 PUOLUEHALLITUS

43
44
45 **24 §** Puolueen yhdistyslain mukaisena hallituksena ja poliittisen toiminnan johtoelimenä on puoluehal-
46 litus, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puheenjohtajan ja puolue-
47 sihteerin sekä ensimmäisen, toisen ja kolmannen varapuheenjohtajan lisäksi yhdeksän (9) kaksi-
48 toista (12) muuta jäsentä ja kolme (3) neljä (4) yleisvarajäsentä, jotka käyttävät äänivaltaa puoluehal-
49 lituksen kokouksissa siinä järjestyksessä kuin heidät on varajäseniksi puoluekokouksissa valittu.

50 Puoluehallituksen varsinaisista jäsenistä vähintään yhden (1) tulee olla ruotsinkielinen.

51 Puoluehallituksella on työvaliokunta. Työvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja, 1., 2. ja 3.
52 varapuheenjohtaja, puoluesihteeri, puoluevaltuuston puheenjohtaja sekä eduskuntaryhmän
53 puheenjohtaja.

Poistoesitykset on merkitty punaisella ylivivauksella

Lisäesitykset on merkitty punaisella korostuksella

01 Työvaliokunta valmistelee puolueen linjauksia ja muita kannanottoja, puoluehallituksen ja
02 puoluevaltuuston kokouksia sekä muita puoluehallituksen osoittamia tehtäviä. Työvaliokunta
03 on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja ja puoluesihteerin sekä vähintään puolet muista työvalio-
04 kunnan jäsenistä on paikalla.

05 Puoluehallitukseen tulee valita tasapuolisesti naisia ja miehiä siten, että miehiä on vähin-
06 tään 40% ja naisia vähintään 40%. Samaa tasa-arvoa korostavaa käytäntöä on mahdollisuuksien
07 mukaan noudatettava myös muissa puolueen valinnoissa.

08 Jos ehdokkaita puheenjohtajan tai puoluesihteerin sekä varapuheenjohtajien vaaliin on ase-
09 tettu enemmän kuin kaksi, voidaan käyttää vaihtoehtoisesti kahta eri vaalilupaa. Vaalitavan
10 päättää puoluekokous.

11 Ensimmäinen vaihtoehto on: Vaali on toimeenpantava suljettuna lippuäänestyksenä siten,
12 että ellei ensimmäisessä äänestyksessä kukaan ehdokkaista saa enempää kuin puolet annetuista
13 äänistä, toimeenpannaan toinen vaali, jossa ehdokkaina voivat olla ne kaksi henkilöä, jotka
14 ensimmäisessä vaalissa ovat saaneet eniten ääniä. Toisessa vaalissa eniten ääniä saanut on tullut
15 valituksi.

16 Toinen vaihtoehto: Jos ehdokkaita puheenjohtajan tai puoluesihteerin sekä varapuheenjohtajien
17 vaaliin on asetettu enemmän kuin kaksi, voidaan vaali toimeenpanna suljettuna lippuään-
18 estyksenä siirtoäänivaalina. Siirtoäänivaalissa äänestäjä merkitsee ehdokkaat vaalilippuun par-
19 haaksi katsomassaan järjestyksessä. Jokainen annettu ääni on yhden äänen arvoinen.

20 Valinta tapahtuu yksinkertaisella enemmistöllä siten, että kaikki vaalin kierrokset ääneste-
21 tään samalla kerralla yhdellä lipulla. 1., 2. ja 3. varapuheenjohtaja valitaan yhdellä vaalilla, jos
22 kaikkiin tehtäviin ovat ehdolla samat henkilöt.”

23 Puoluehallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan puoluekokouksessa tapahtuvan ehdolle-
24 panon pohjalta yksinkertaisella enemmistövaalilla tai siirtoäänivaalilla edellä kuvatun
25 mukaisesti.

26 Ensimmäinen vaihtoehto: Puoluekokouksen nimeämän vaalivaliokunnan on laadittava puo-
27 luehallituksen jäsenten vaaliin asetetuista ehdokkaista yhdistelmä, johon ehdokkaat sijoitetaan
28 aakkosjärjestyksessä. Yhdistelmään on kirjoitettava ehdokkaan suku- ja etunimet, ikä, ammatti
29 tai arvo enintään kahta ilmaisua käyttäen sekä ehdokkaan kotikunta ja piirijärjestö. Ehdok-
30 kaat on numeroitava juoksevasti aloittaen numerolla kaksi. Vaalissa puoluekokousedustaja voi
31 äänestää enintään yhdeksää ehdokasta merkitsemällä äänestyslippuun kannattamansa henkilön
32 numeron. Eniten ääniä saaneet tulevat valituksi puoluehallitukseen.

33 Toinen vaihtoehto: Siirtoäänivaalissa äänestäjä merkitsee ehdokkaat vaalilippuun parhaaksi
34 katsomassaan järjestyksessä. Valinta tapahtuu yksinkertaisella enemmistöllä siten, että kaikki
35 vaalin kierrokset äänestetään samalla kerralla yhdellä lipulla. Jokainen ääni on yhden äänen
36 arvoinen.

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

PUOLUESIHTTEERI

25 § Puoluesihteerin valitsee puoluevaltuusto. Puoluesihteerin toimii puolueen ensimmäisenä toimi-
henkilönä, puolue toimiston johtajana ja muiden työntekijöiden esimiehenä. Puoluesihteerin
tehtävänä on vastata päätösten valmistelusta puoluehallitukselle ja puoluevaltuustolle, ohjata ja
johtaa puolueorganisaation toimintaa puoluehallituksen määräysten, johtosääntöjen ja puolueen
sääntöjen mukaisesti.

JÄSENMAKSUN MÄÄRÄYTYMIS- PERUSTEET

Puoluehallituksen esitys puoluekokoukselle 15.–17.11.2019

ESITYS JÄSENMAKSUJEN MÄÄRÄYTYMISPERUSTEISTA JA MAKSULUOKAT

8 § Puolueen ja sen jäsenyhdistysten henkilöjäsenet maksavat jäsenmaksua, jonka suuruudesta päätetään edellisen vuoden syksyn puoluevaltuuston kokouksessa (puoluekokouksen päättämien määräytymisperusteiden ja maksuluokkien mukaan). Jäsenmaksu sisältää jäsenmaksun puolueelle, piirijärjestöille ja perusjärjestöille. Kullekin em. järjestölle tulevasta osuudesta päätetään jäsenmaksun suuruudesta päätettäessä.

PÄÄTÖSESITYS

Puoluekokous päättää, että puolueen- ja puoluejärjestöjen henkilöjäsenet suorittavat jäsenmaksua puolueelle **bruttotulojensa** mukaan noudattaen seuraavaa maksuluokitusta:

Alle	600 e/kk
	600 – 1.100 e/kk
	1.101 – 1.600 e/kk
	1.601 – 2.200 e/kk
	2.201 – 2.800 e/kk
	2.801 – 3.300 e/kk
	3.301 – 3.800 e/kk
	3.801 – 4.300 e/kk
	4.301 – 4.900 e/kk
	4.901 – 5.500 e/kk
	5.501 – 6.000 e/kk
Yli	6.000 e/kk

Jos ei ole säännöllistä kuukausituloa, voi arvioida kokonaisvuositulot ja jakaa sen kahdellatoista, jolloin saadaan jäsenmaksun suuruusluokka ylläolevasta taulukosta.

Puoluevaltuusto voi päättää maksuluokittain määräytyvän jäsenmaksun lisäksi ylimääräisen jäsenmaksun perimisestä sekä sen jakautumisesta puoluejärjestöjen kesken.

PÄÄTÖSESITYS TILINTARKASTAJISTA

PÄÄTÖSESITYS TILINTARKASTAJISTA

Varsinaiseksi tilintarkastajaksi esitetään KHT Tuire Mannila
ja varatilintarkastajaksi esitetään JHT, KHT Hanna Keskinen.

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53

**vasemmisto
vänster**